

Bu gösterge seti kullanıcılarla Türkiye Ekonomisinin değişik alanları ile ilgili güncel bilgiler vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu dosya her haftanın ilk günü itibarıyla güncellenmektedir.

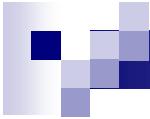
Son güncelleme tarihi: 10 Mart 2014

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Hazine Müsteşarlığı

Mart 2014

İÇİNDEKİLER

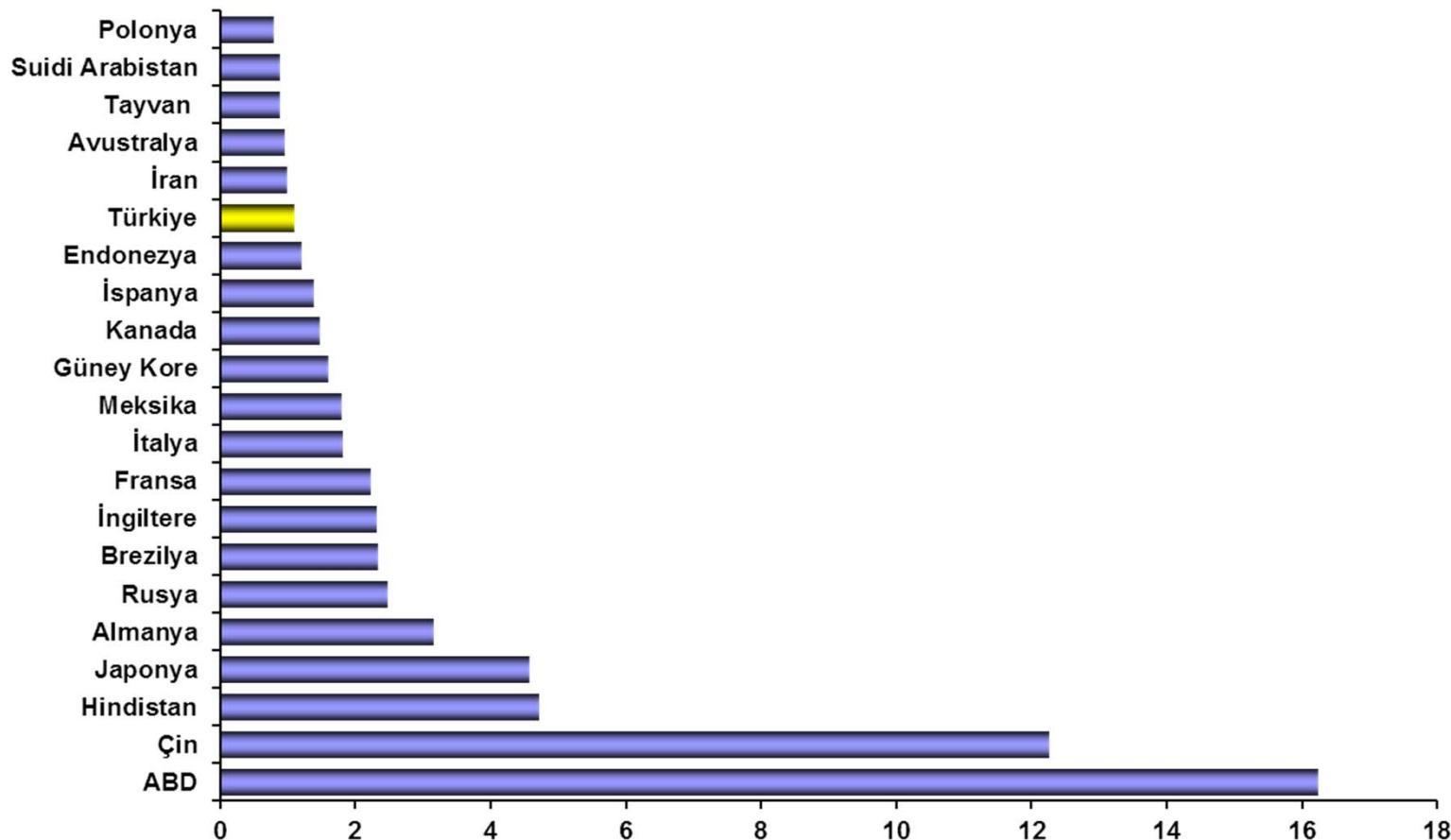
■ Türkiye Ekonomisinin Dünyadaki Yeri.....	4
■ Türkiye'nin Demografik Yapısı.....	7
■ Büyüme.....	11
■ İstihdam.....	29
■ Enflasyon.....	41
■ Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi.....	53
■ Kamu Maliyesi.....	73
■ Borç Yönetimi.....	82
■ Mali Sektör.....	116
■ Piyasa Göstergeleri.....	128
■ Yatırım Ortamı.....	139
■ IMF ve AB ile İlişkiler.....	145
■ Sosyal Güvenlik.....	148
■ İşgücü Piyasası.....	157
■ AR-GE.....	168
■ Enerji Sektörü.....	183

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN DÜNYADAKİ YERİ

Dünyanın En Büyük Ekonomileri

(Satın Alma Gücü Paritesine Göre GSYH, Trilyon Dolar, 2012)

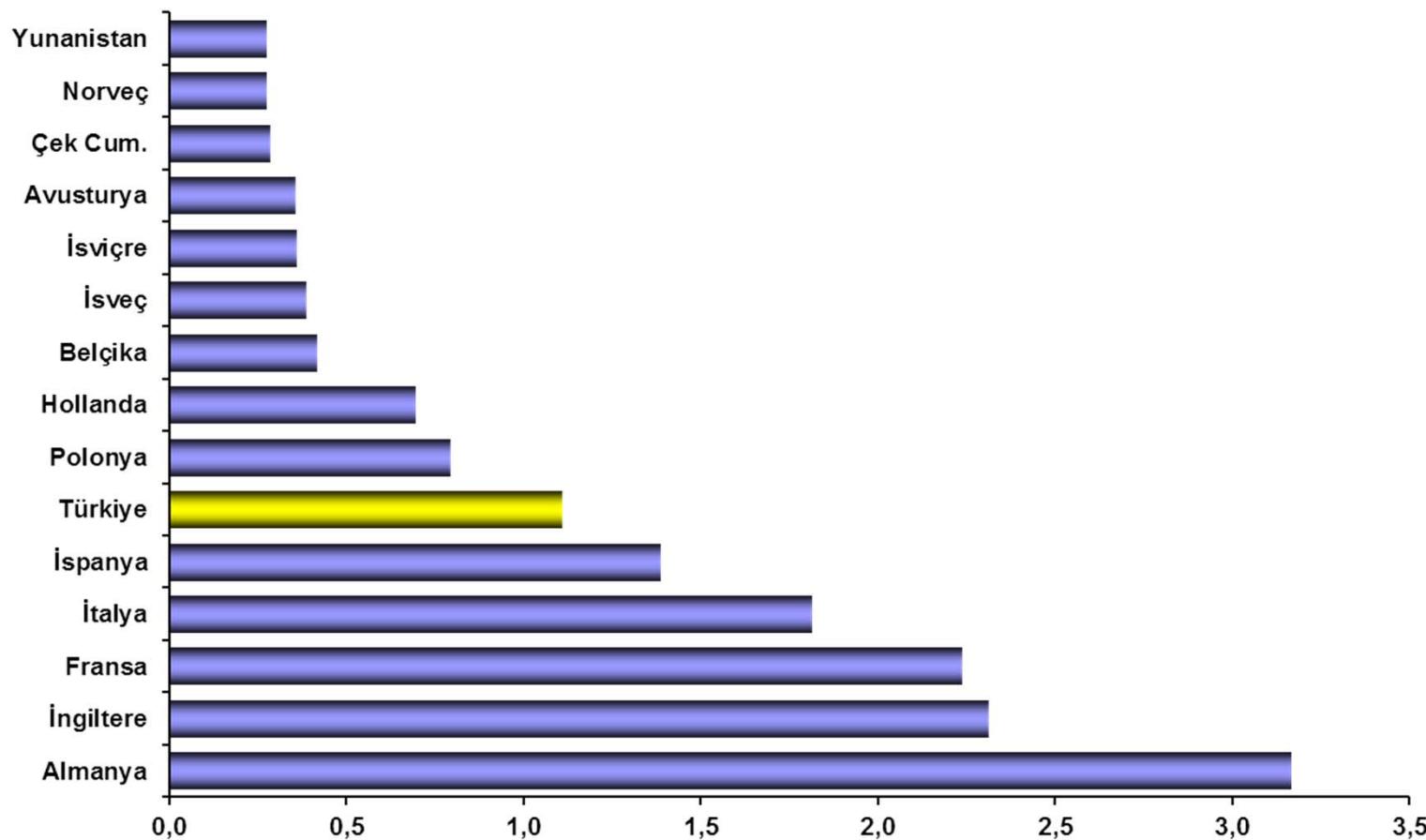

Not: İran 2012 tahmin.

Kaynak: IMF, Dünya Ekonomik Görünümü Raporu, Ekim 2013

Avrupa'nın En Büyük Ekonomileri

(Satın Alma Gücü Paritesine Göre GSYH, Trilyon Dolar, 2012)

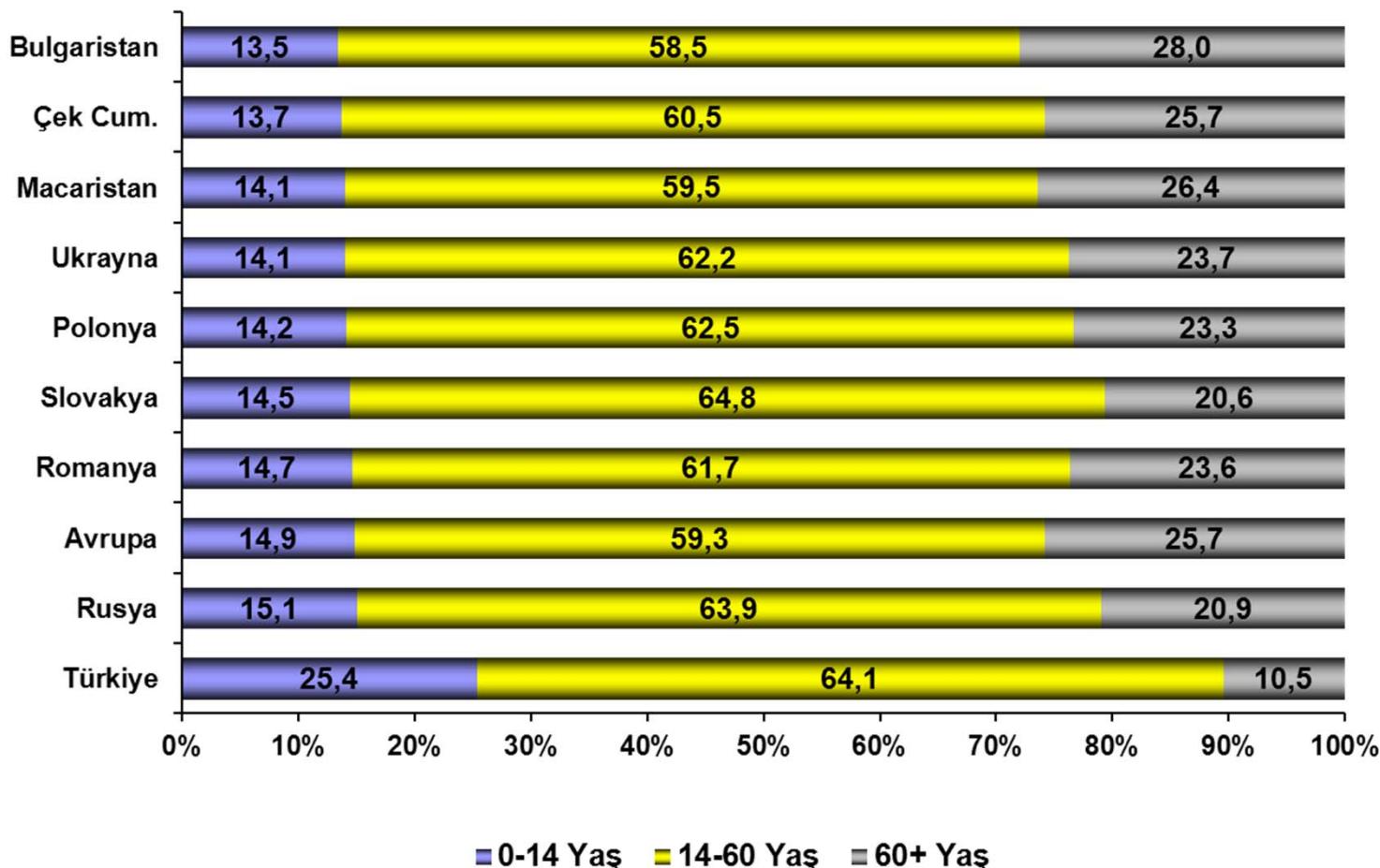
Kaynak: IMF, Dünya Ekonomik Görünümü Raporu, Ekim 2013

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISI

Demografik Avantaj

Ülkelerin Demografik Profili* (Yüzde Pay, 2012 Yılı)

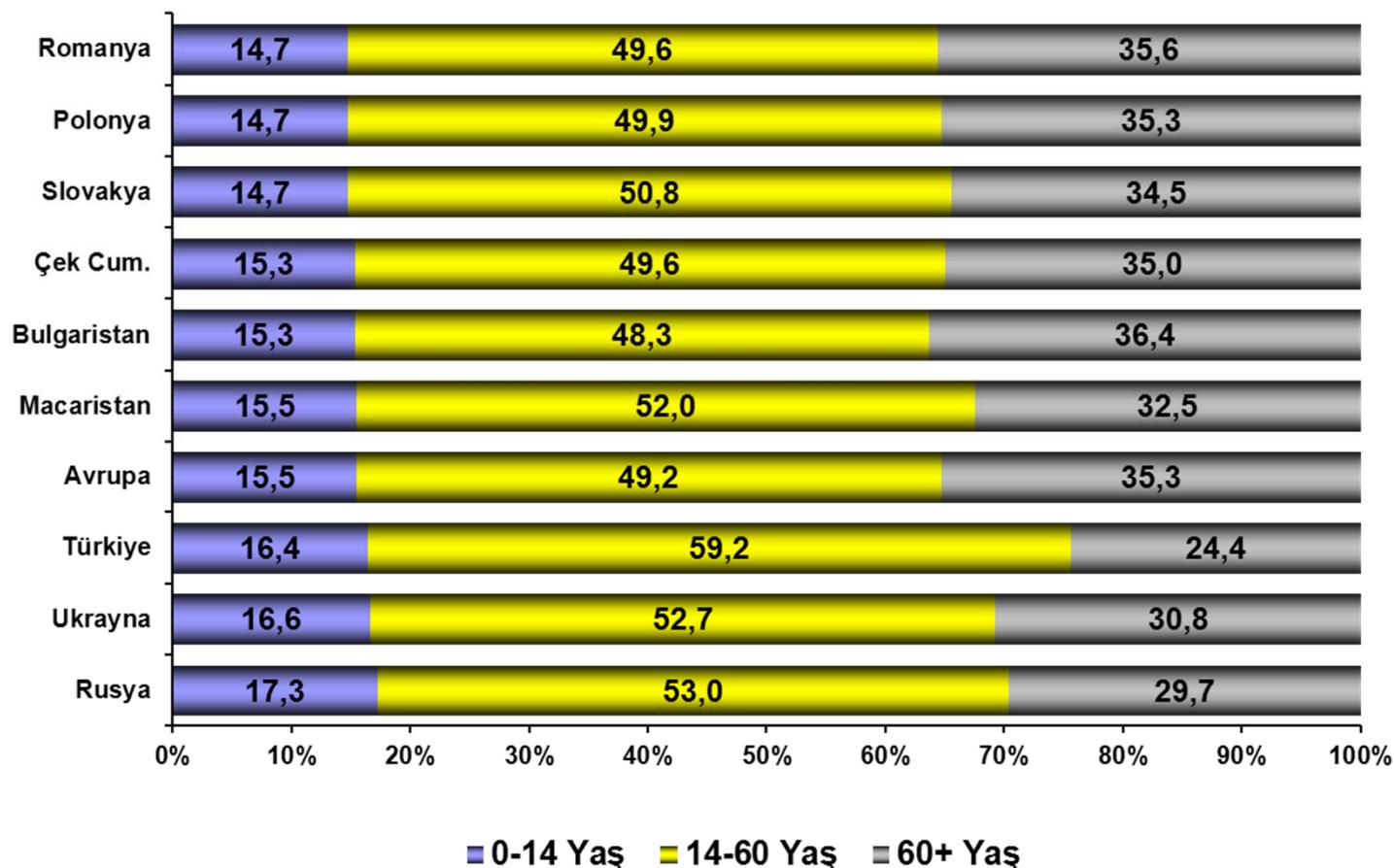

(*) Tahmin

Kaynak: BM

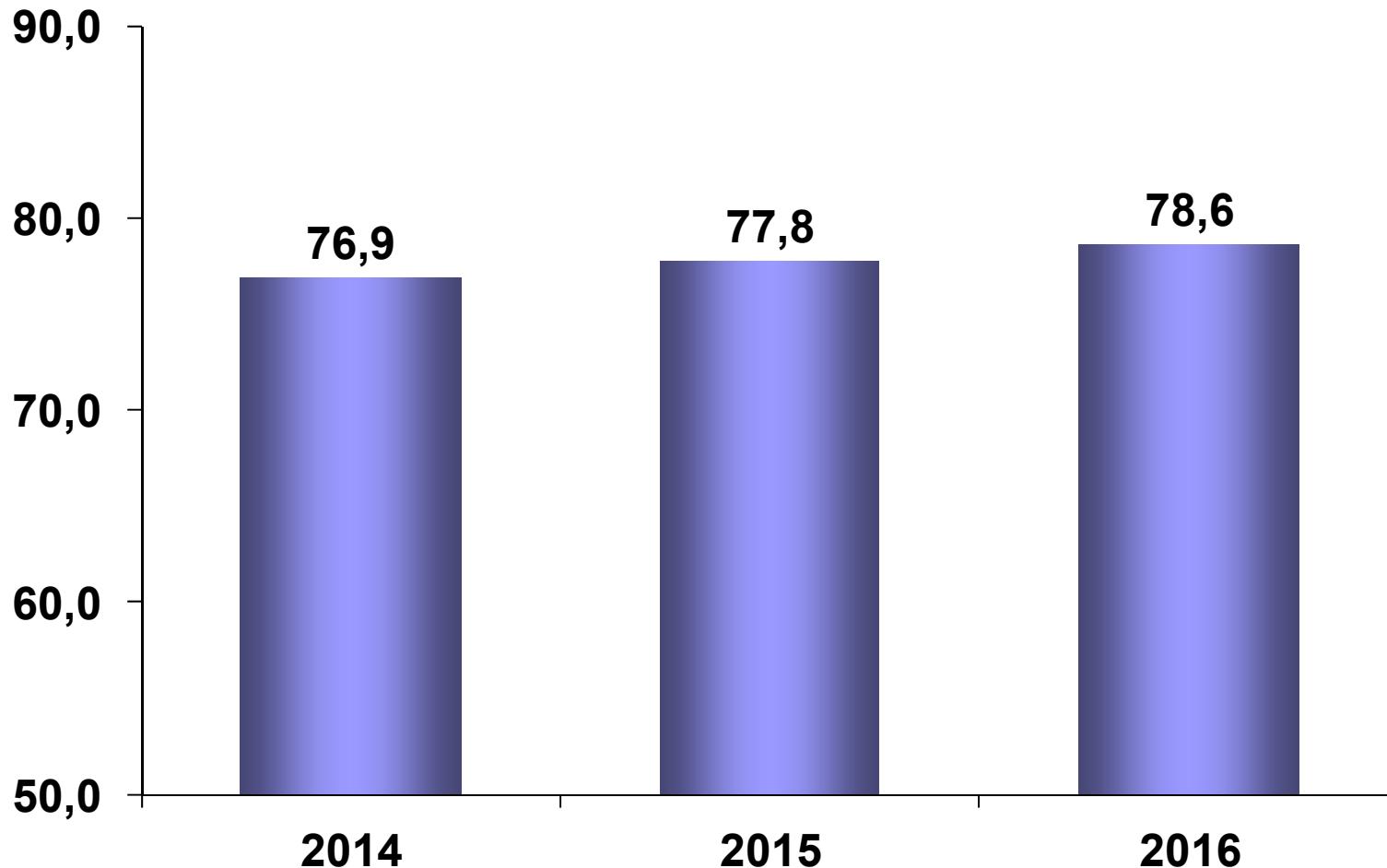
Demografik Avantaj

Ülkelerin Demografik Profili (Yüzde Pay, 2050 Tahminleri)

Kaynak: BM

Türkiye: Nüfus Öngörüleri (Milyon Kişi)

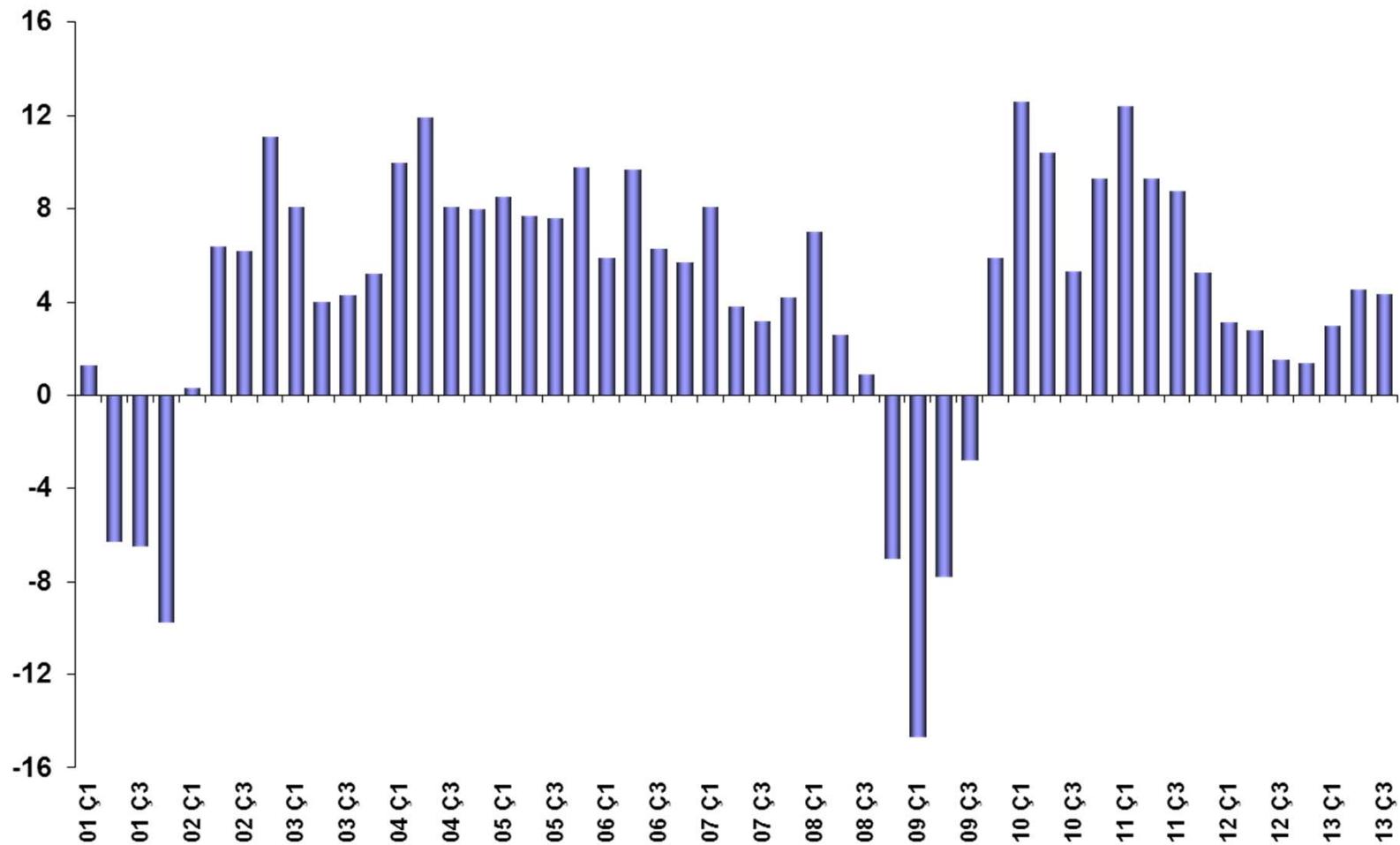

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program

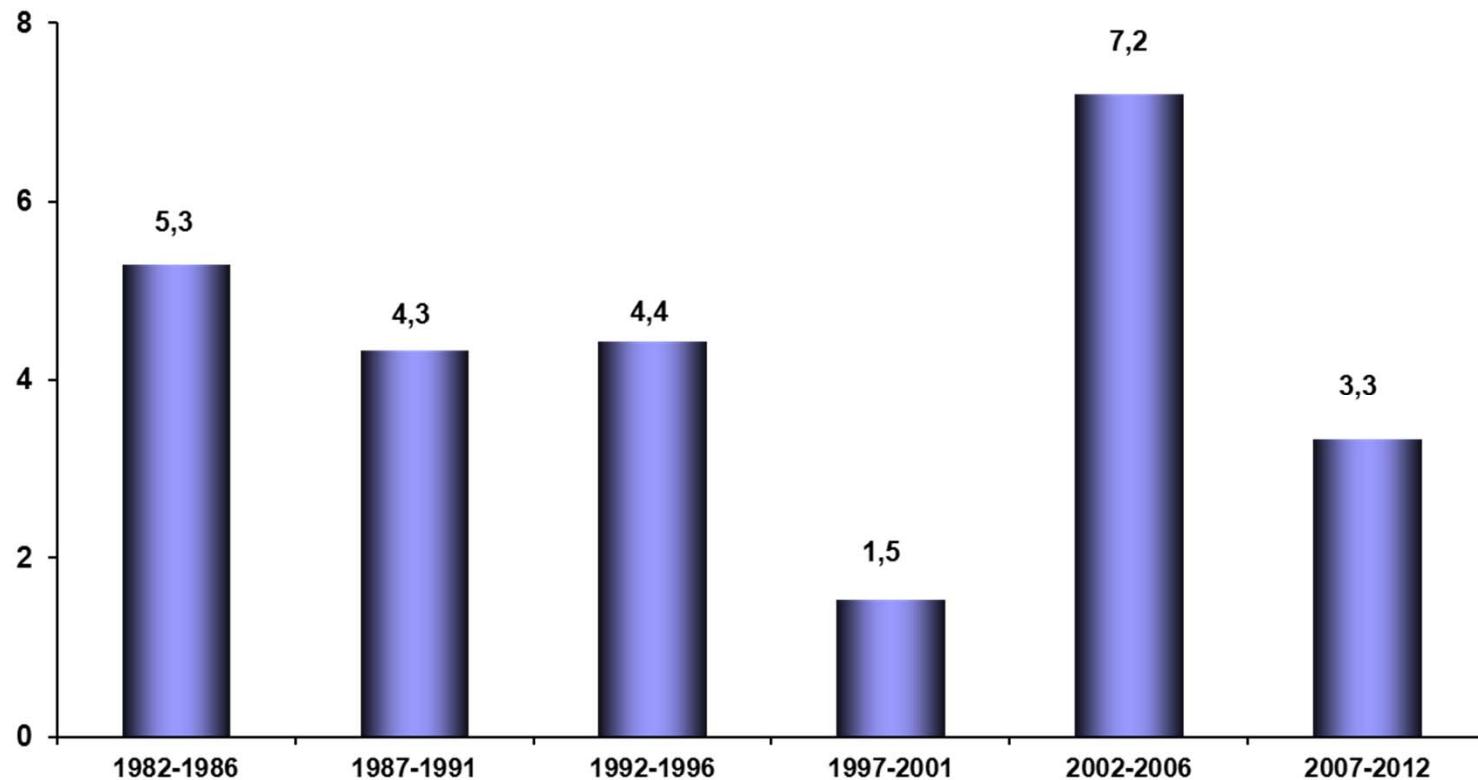
BÜYÜME

GSYH Büyüme Oranları (Yıllık % Değişim)

Kaynak: TÜİK

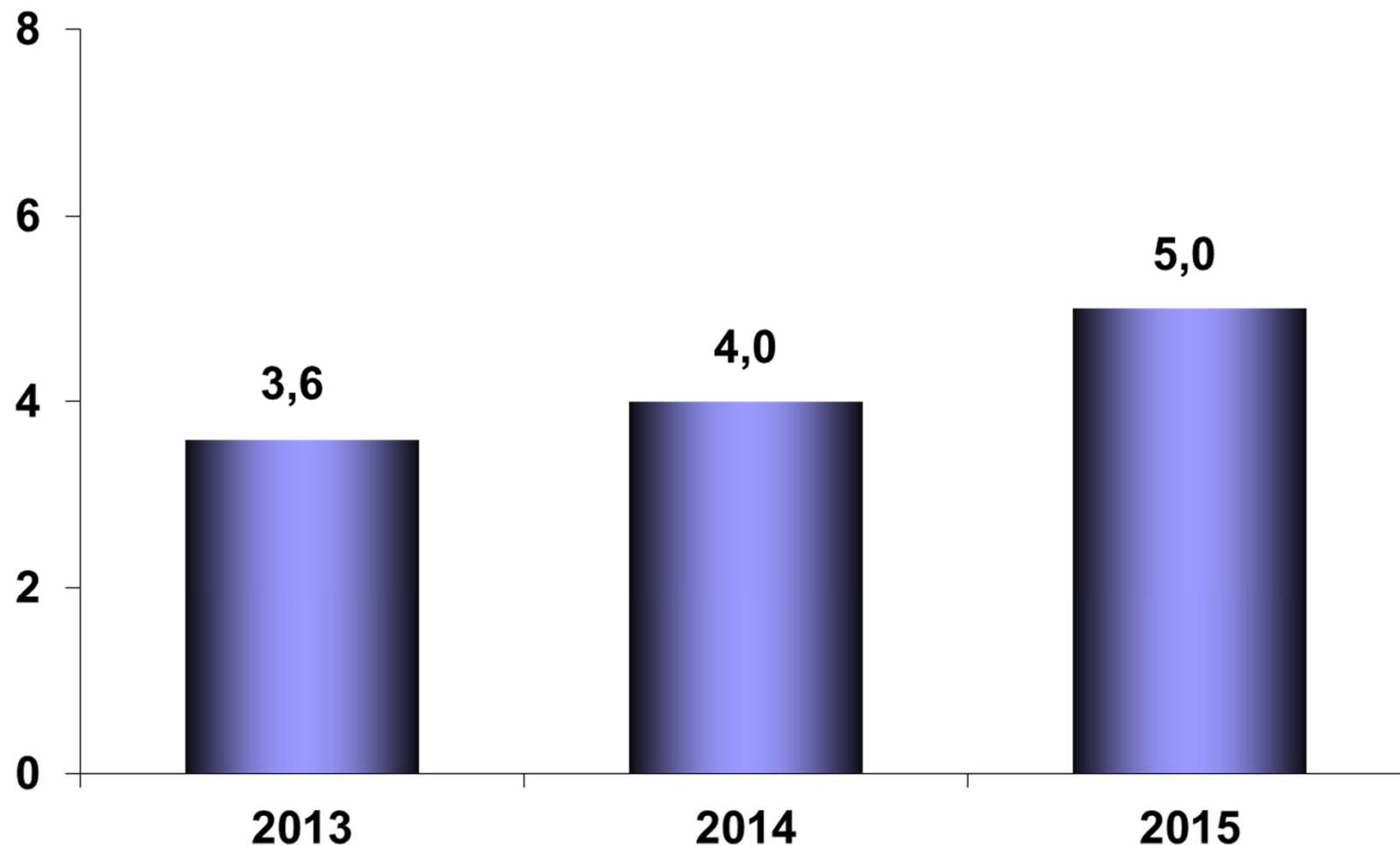
GSYH Büyüme Oranı (Dönem Ortalaması, %)

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

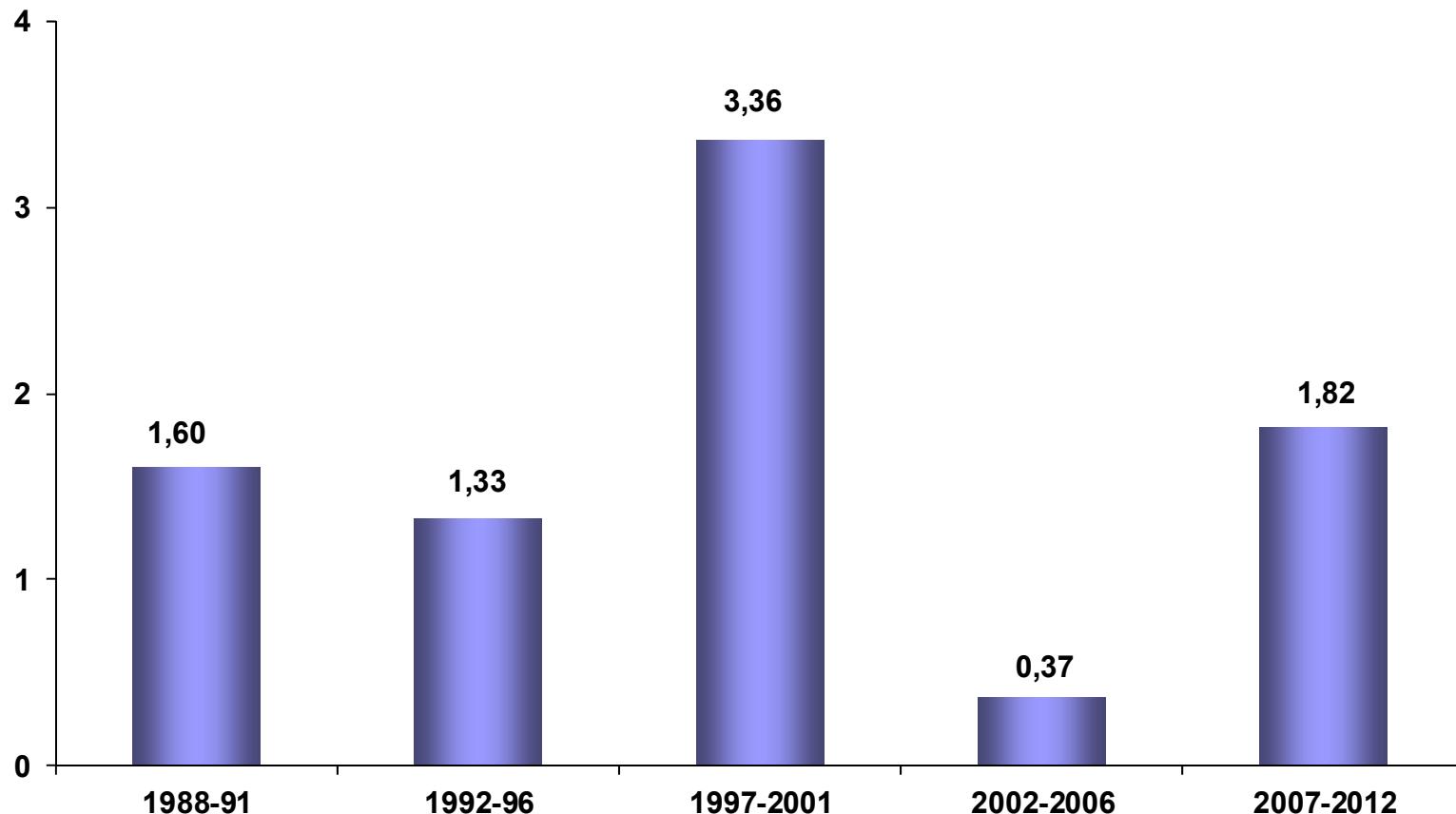
Büyüme Hedefleri (%)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program, Ekim 2013

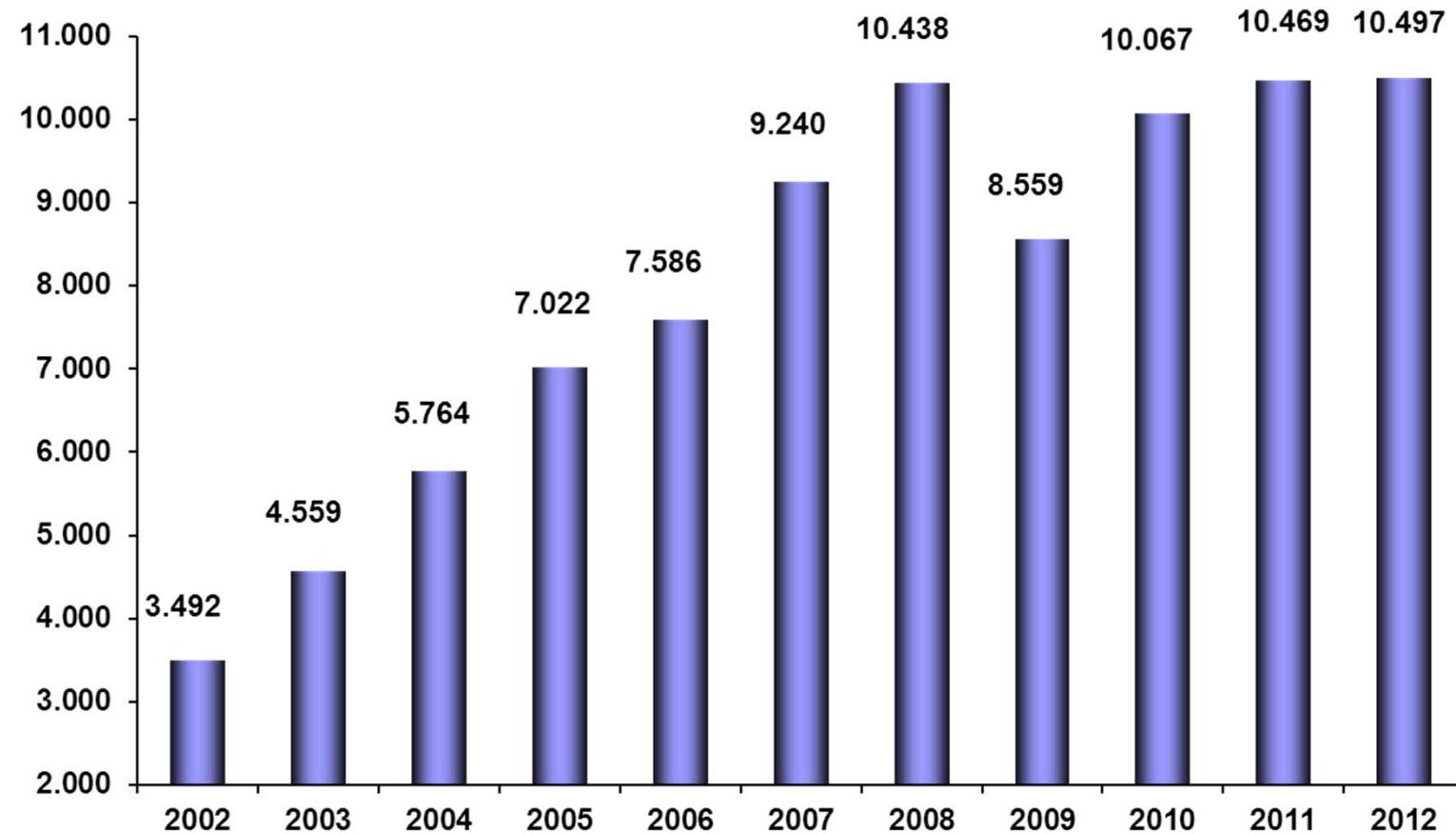
Büyümenin Oynaklığı

(Reel Büyüme Oranlarının Oynaklık Katsayılarındaki Değişim)

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

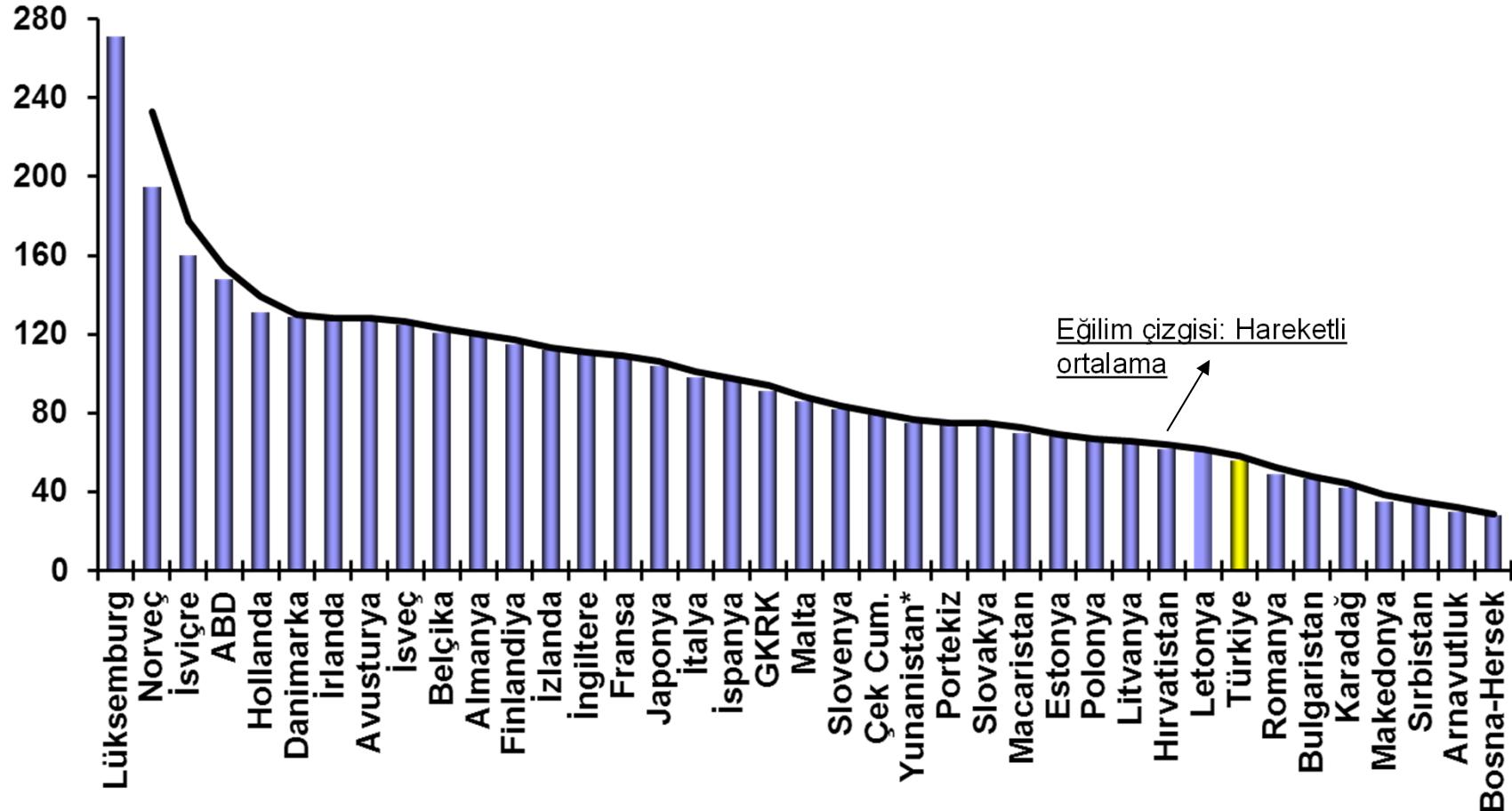
Kişi Başına Düşen GSYH (ABD Doları)

Kaynak: TÜİK

Kişi Başına Gayri Safi Yurt İçi Hasıla, 2012

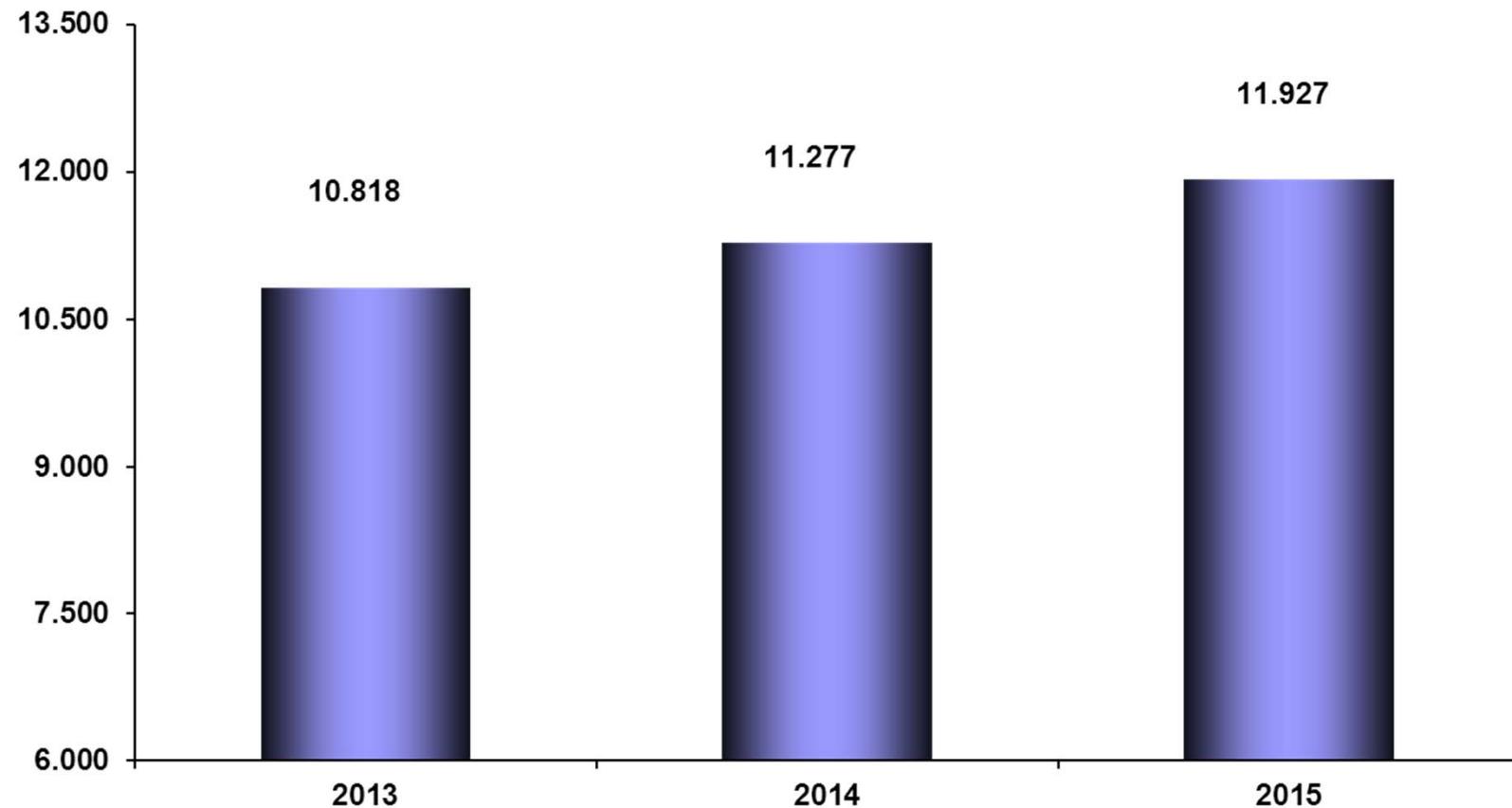
(Satın Alma Gücü Standardı, AB-27=100)

(*) Tahmin

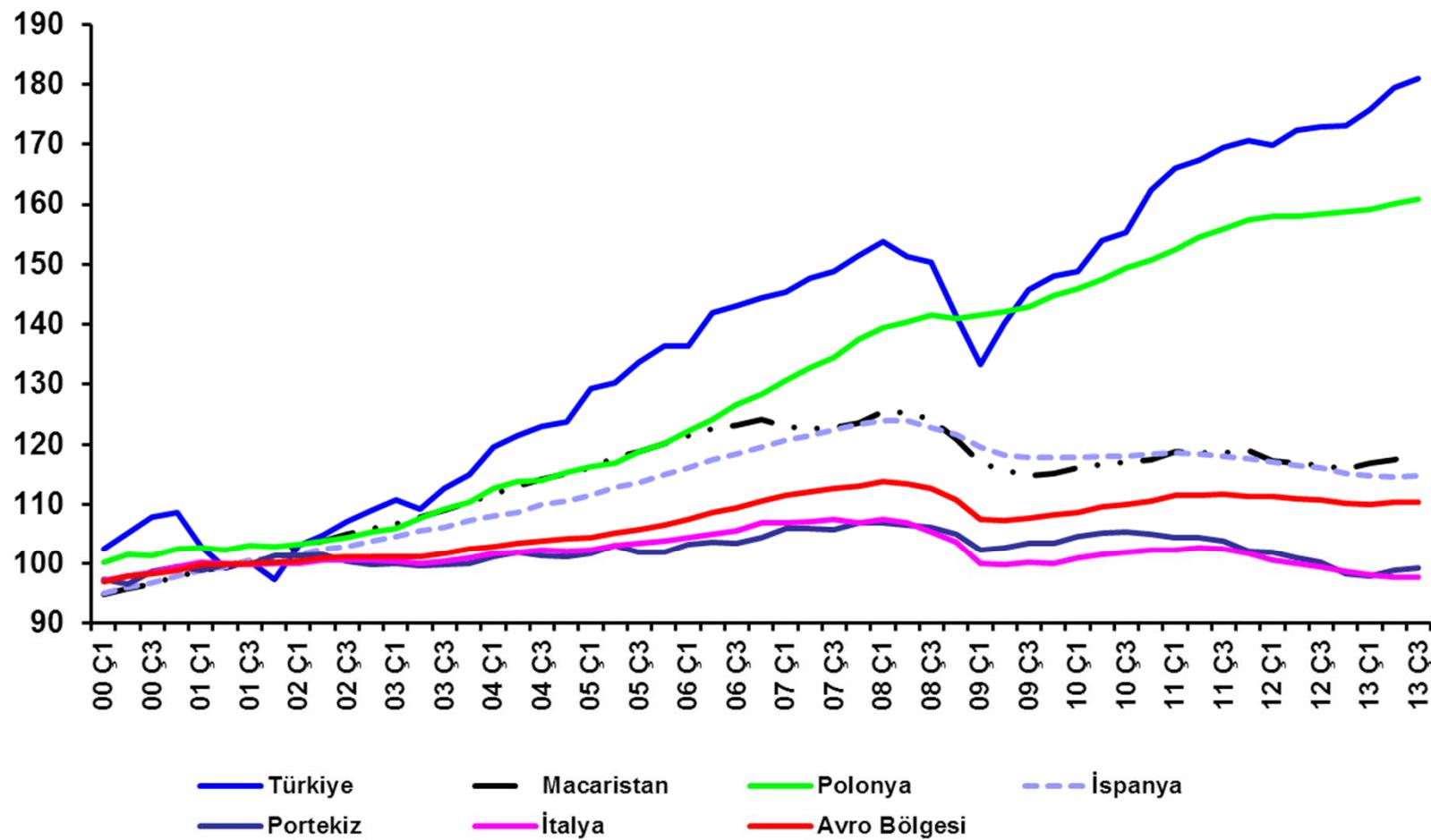
Kaynak: Eurostat

Kişi Başına Düşen GSYH (ABD Doları)

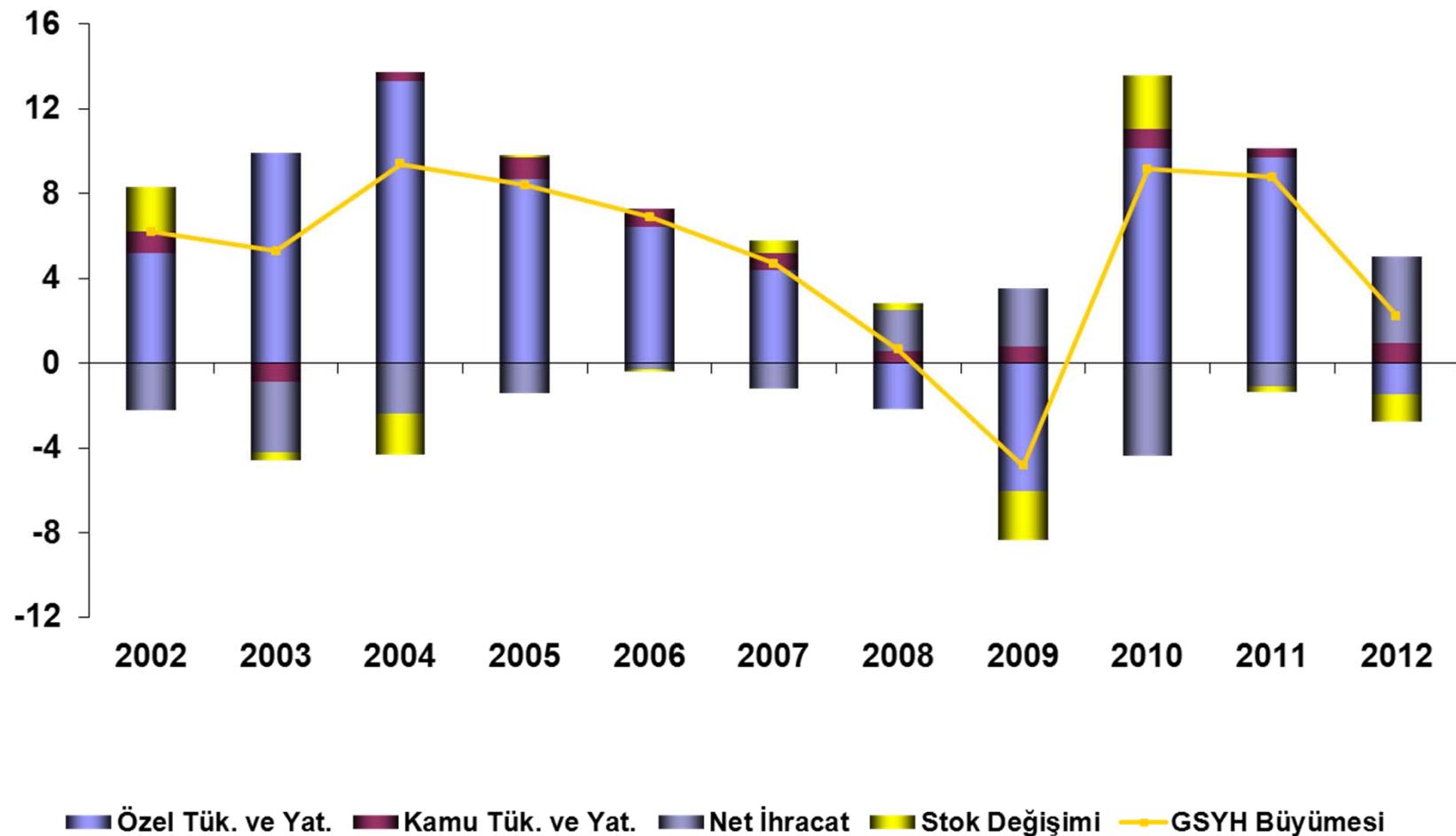
Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program, Ekim 2013

AB Ülkeleri ve Türkiye Reel GSYH (2001=100) Karşılaştırması

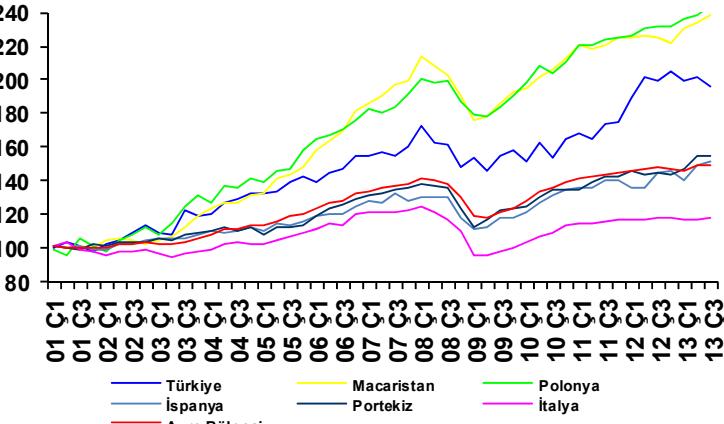
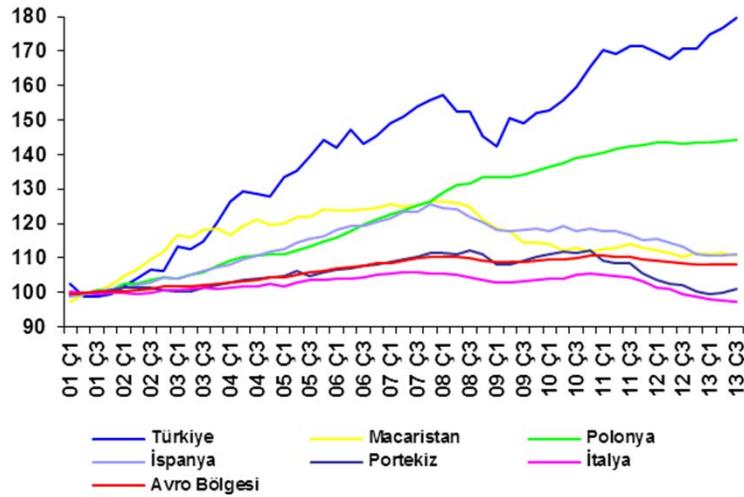
Kaynak: OECD

GSYH Büyümesine Katkılar (%)

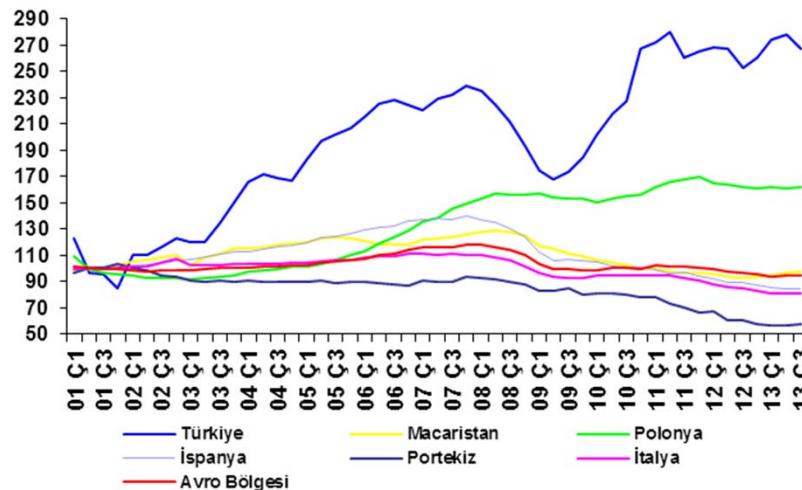

AB Ülkeleri ve Türkiye'de Talebin Bileşenleri (2001=100)

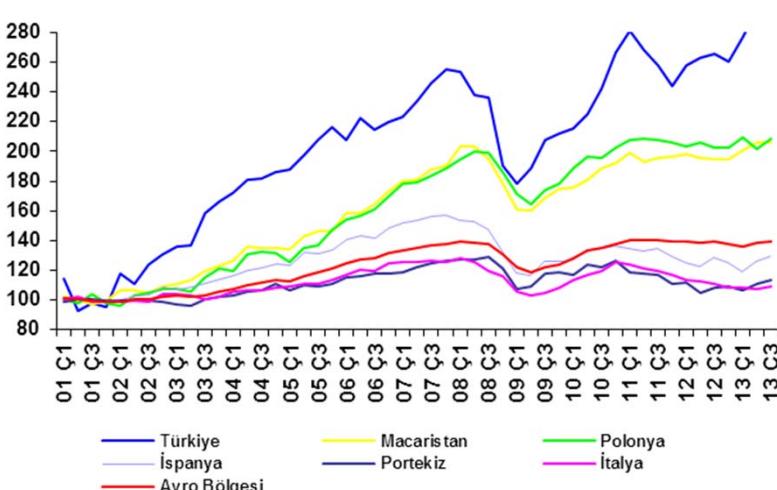
Özel Tüketim

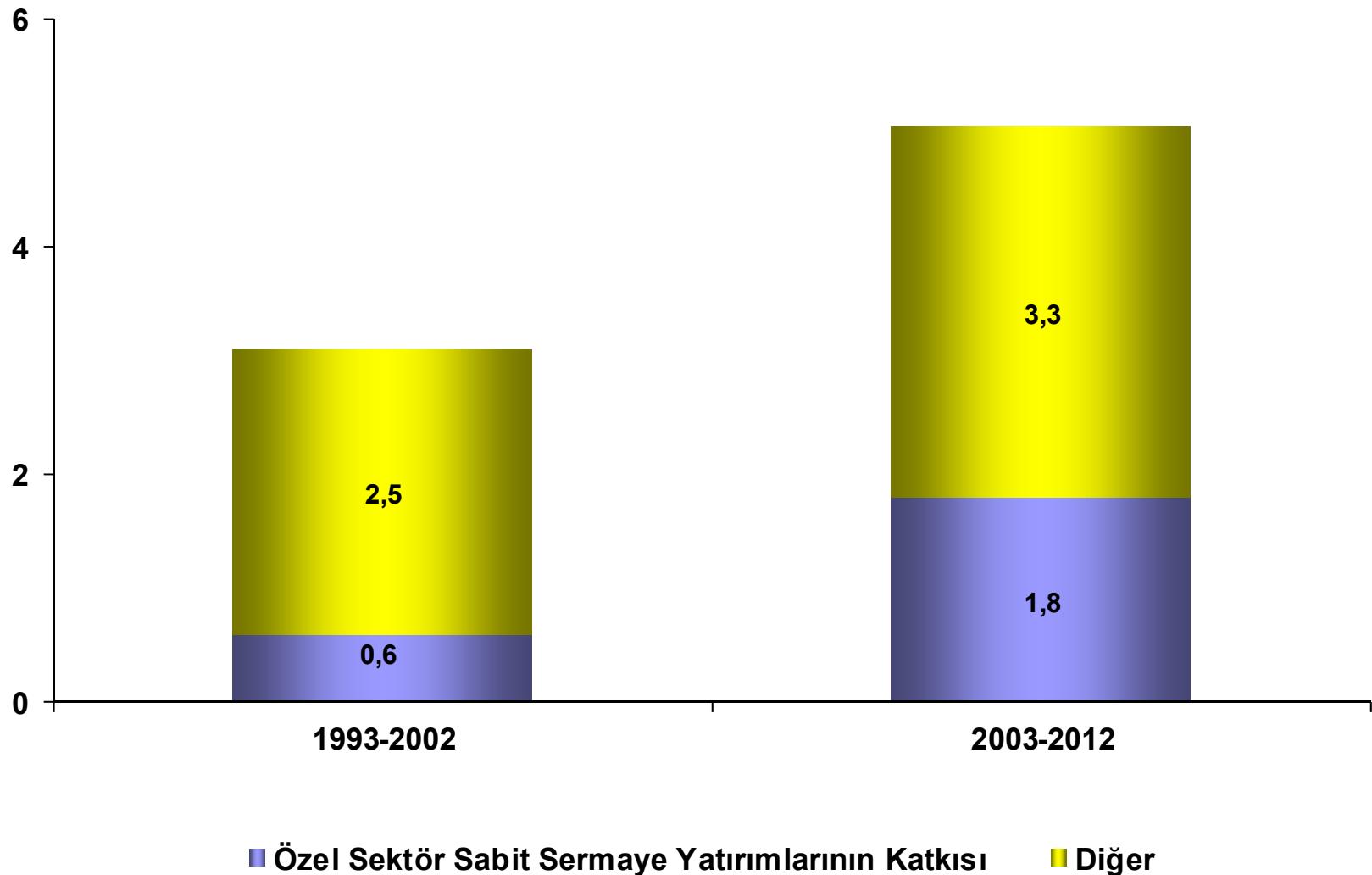
Toplam Yatırımlar

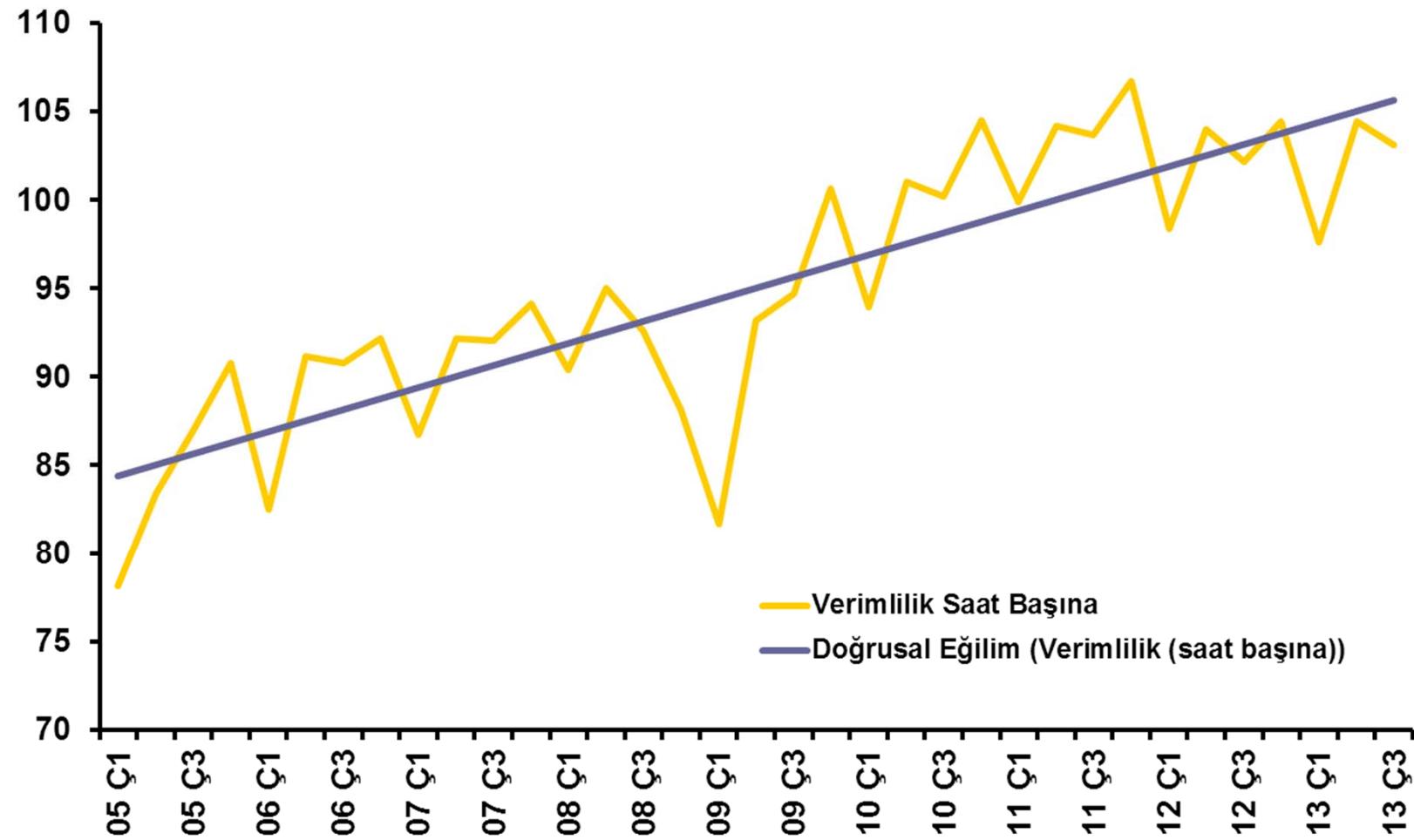
İthalat

Özel Sektör Sabit Sermaye Yatırımlarının GSYH Büyümesine Katkısı (%)

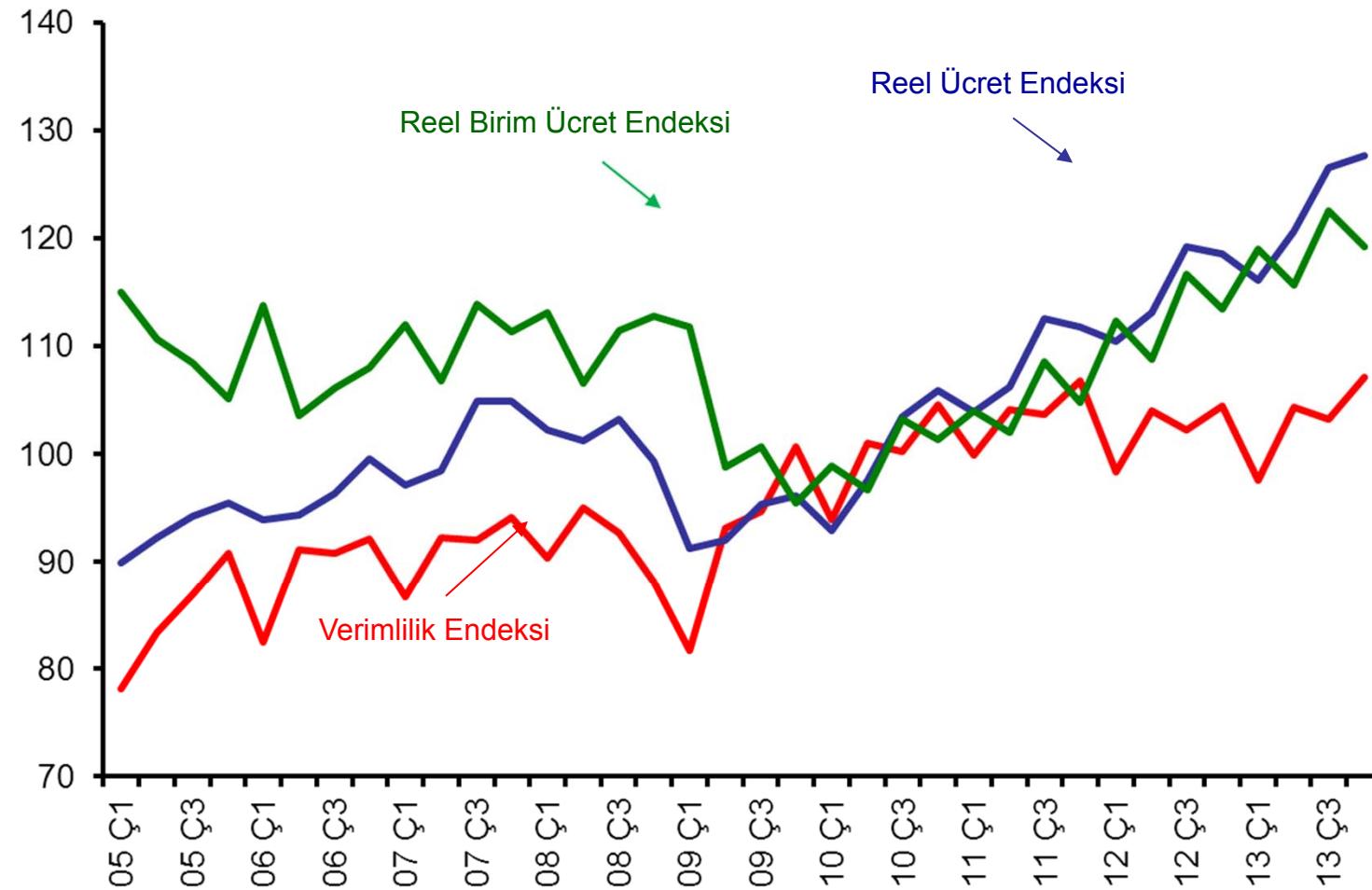
Toplam Sanayi Verimlilik Endeksi

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

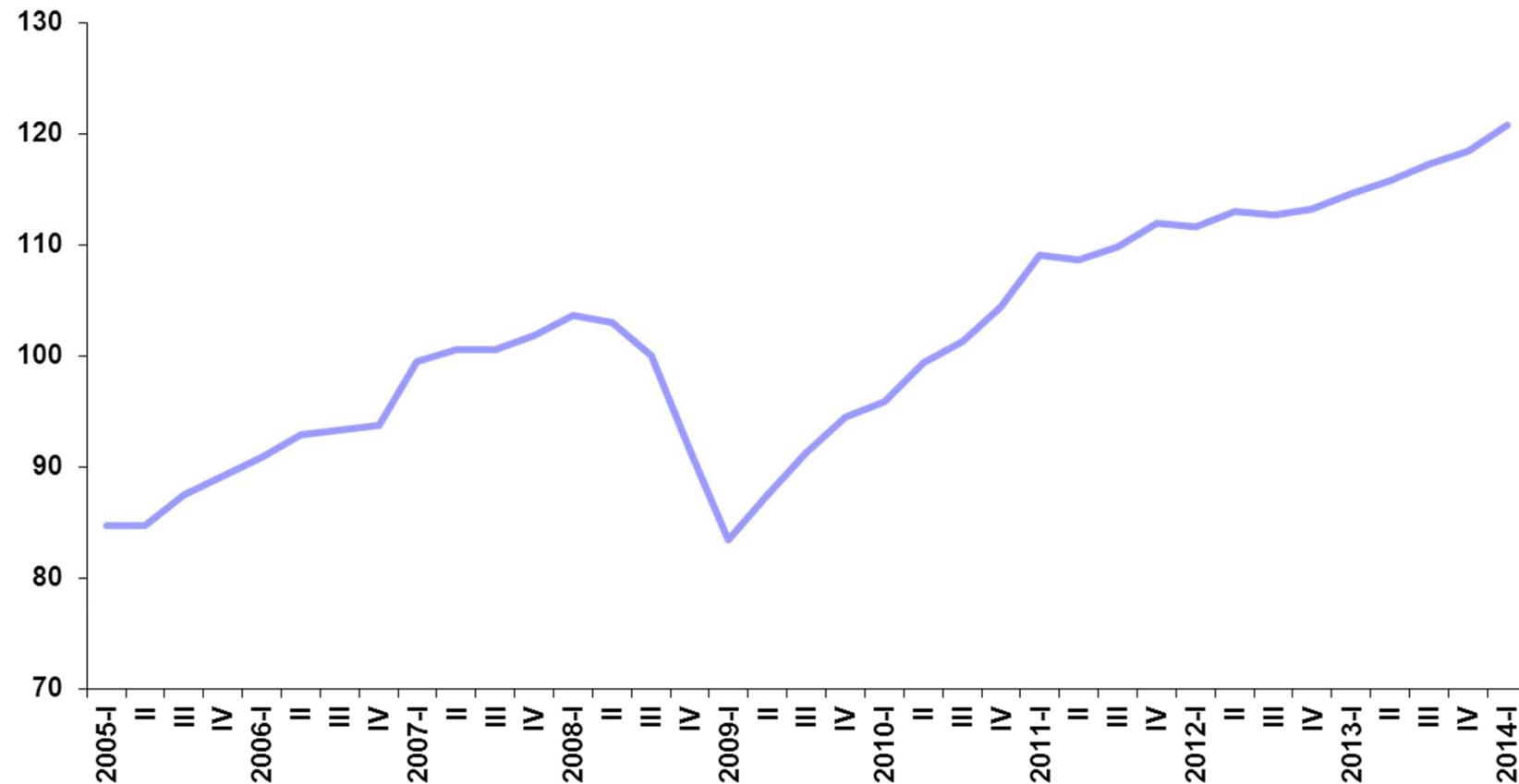
Toplam Sanayi Sektöründe Verimlilik ve Ücretler

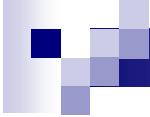
(Çalışılan Saat Başına)

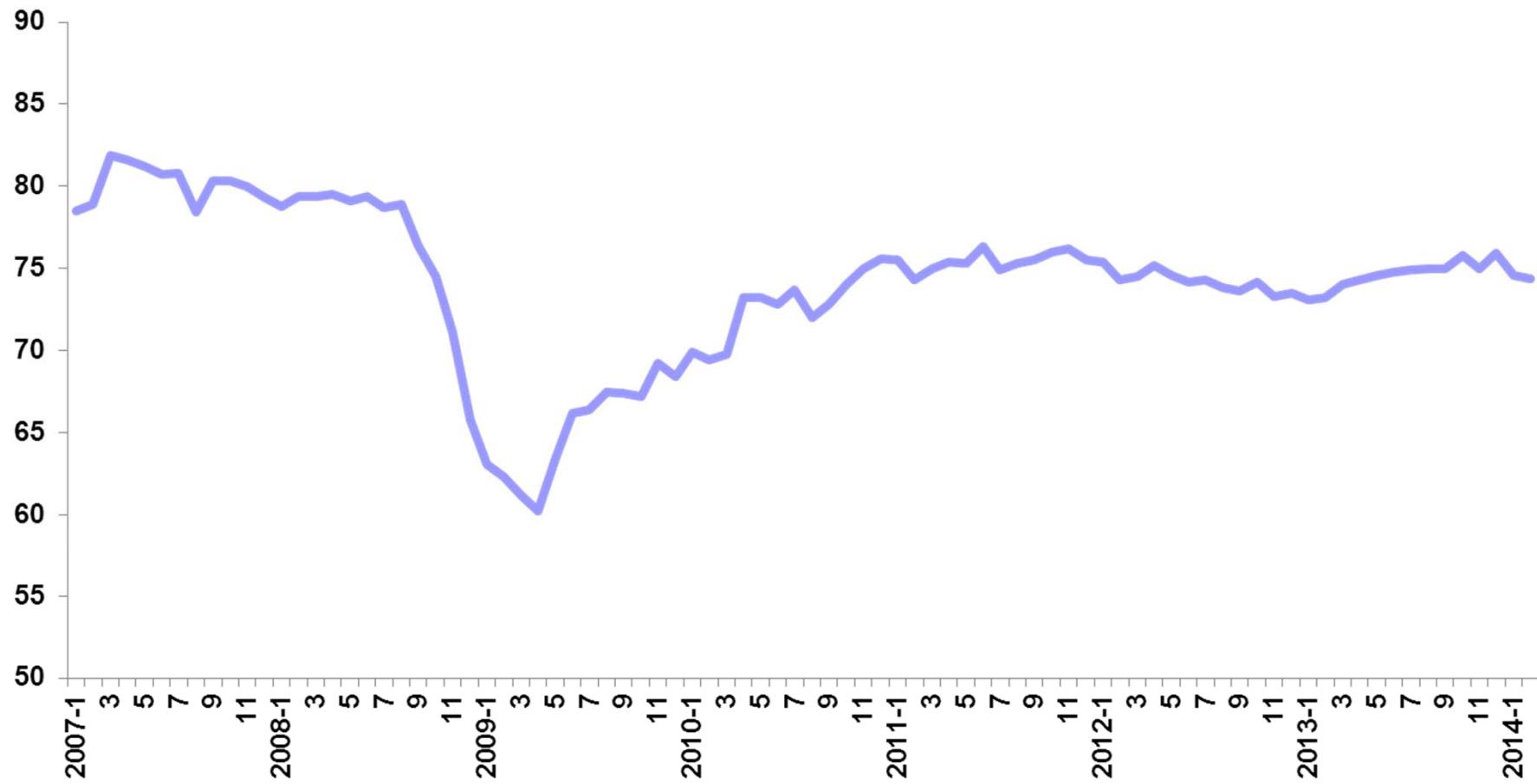
Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

Sanayi Üretim Endeksi (Mevsimsel Düzeltilmiş)

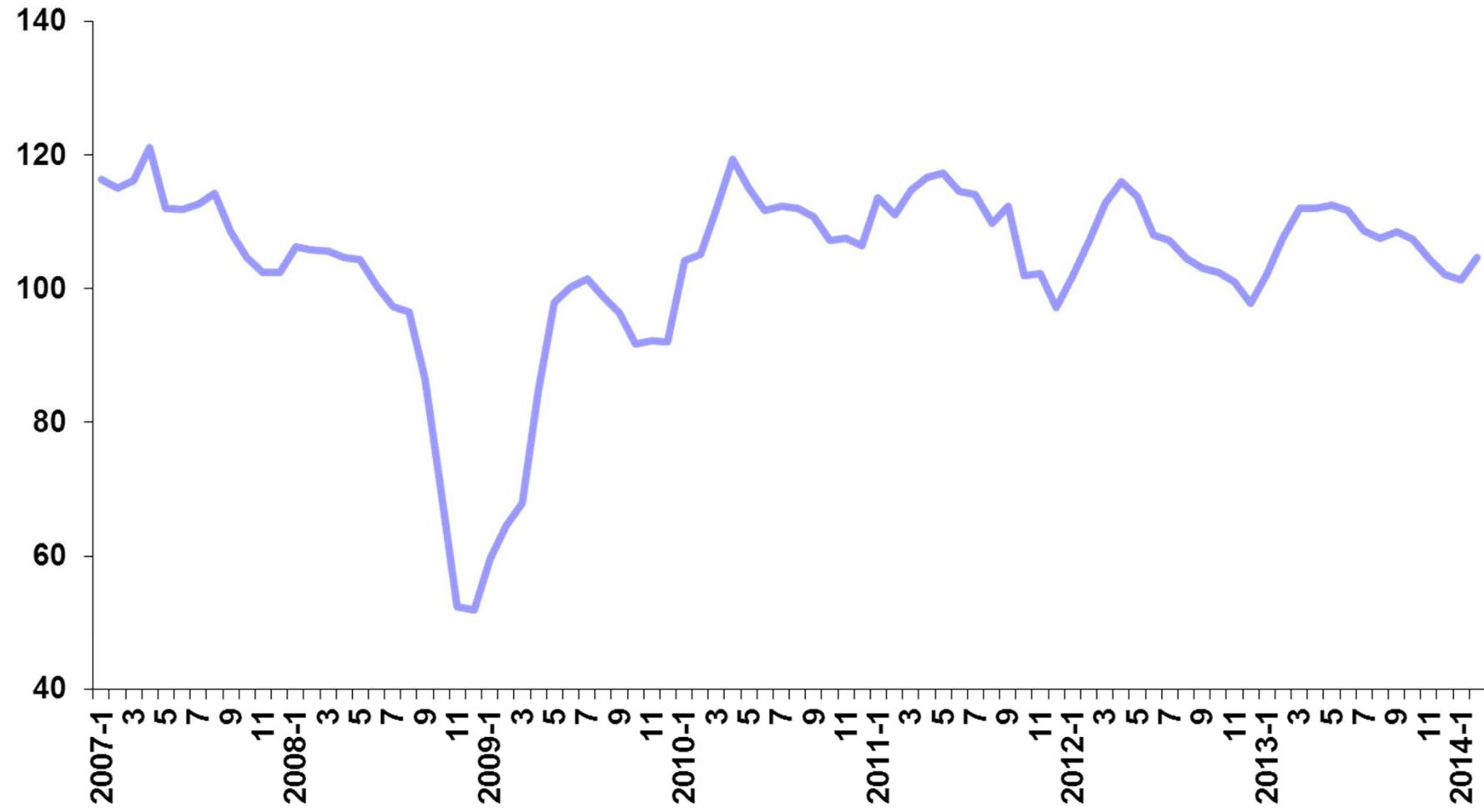

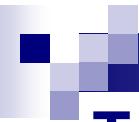
İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsel Düzeltilmiş, %)

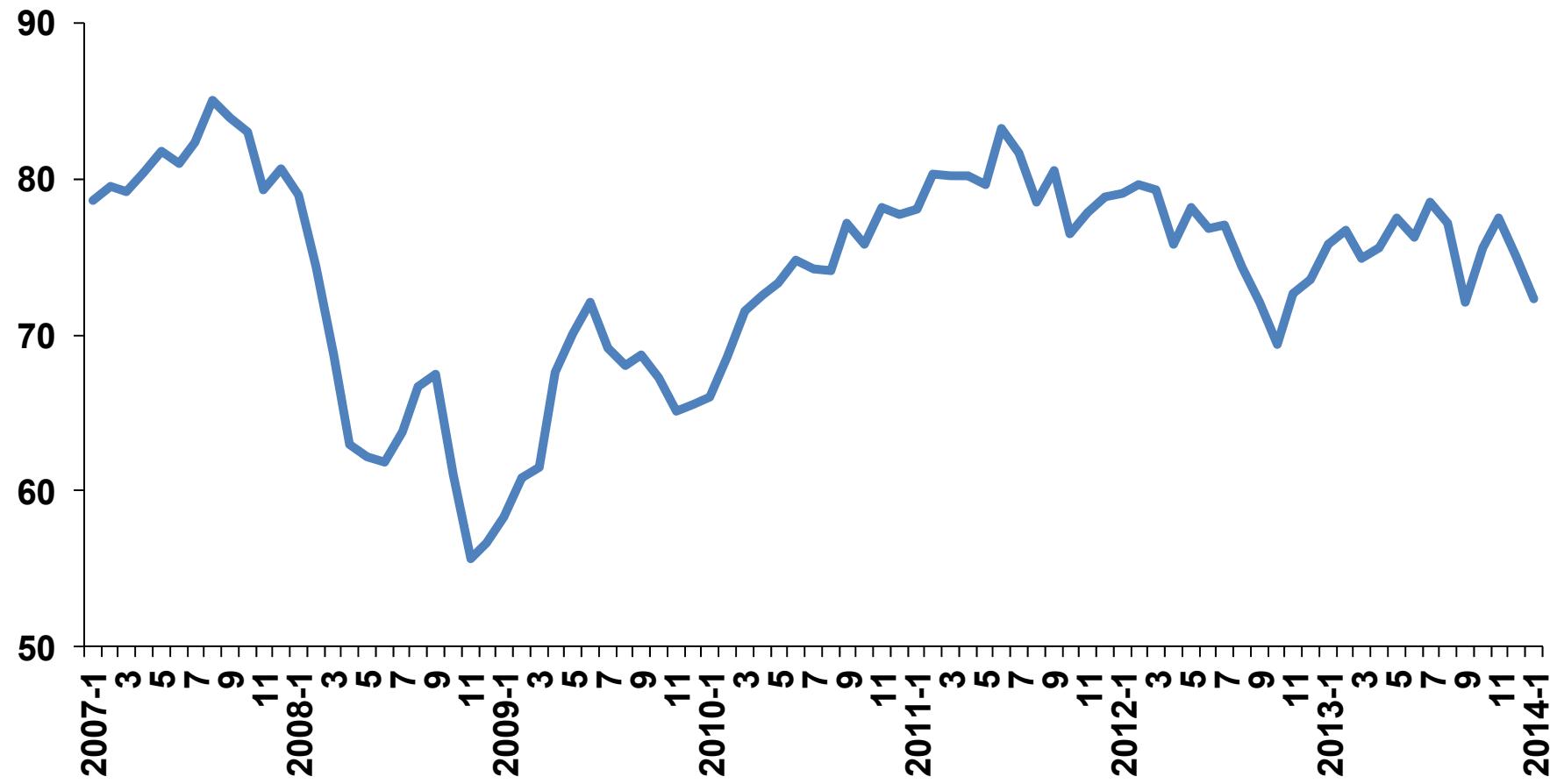
Kaynak: TCMB

Reel Kesim Güven Endeksi

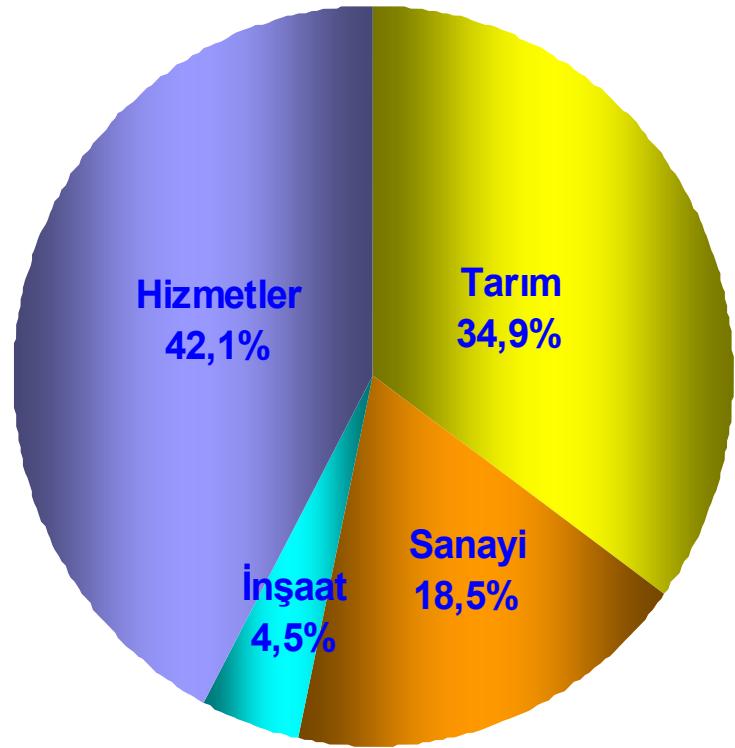
Tüketici Güven Endeksi

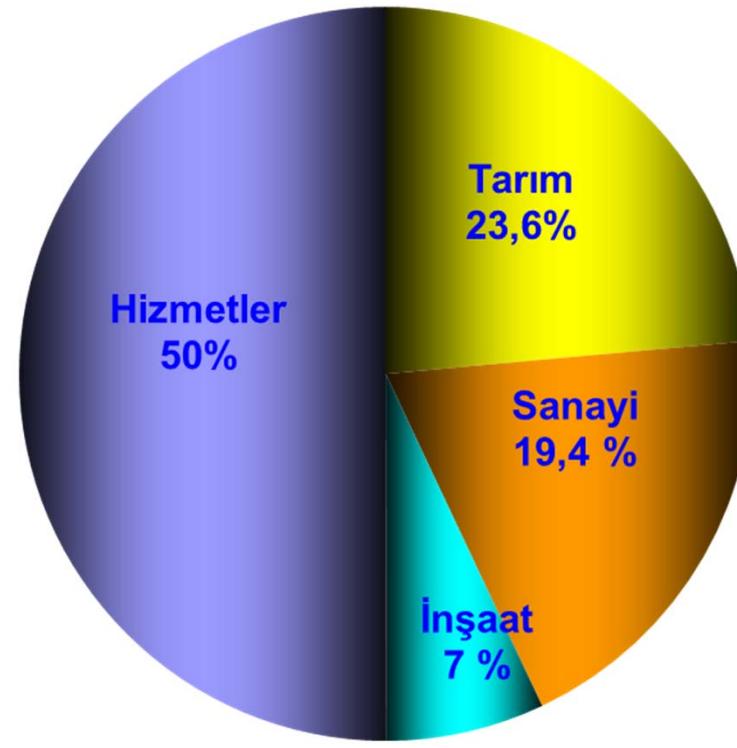

İSTİHDAM

İstihdamın Sektörel Dağılımı (%)

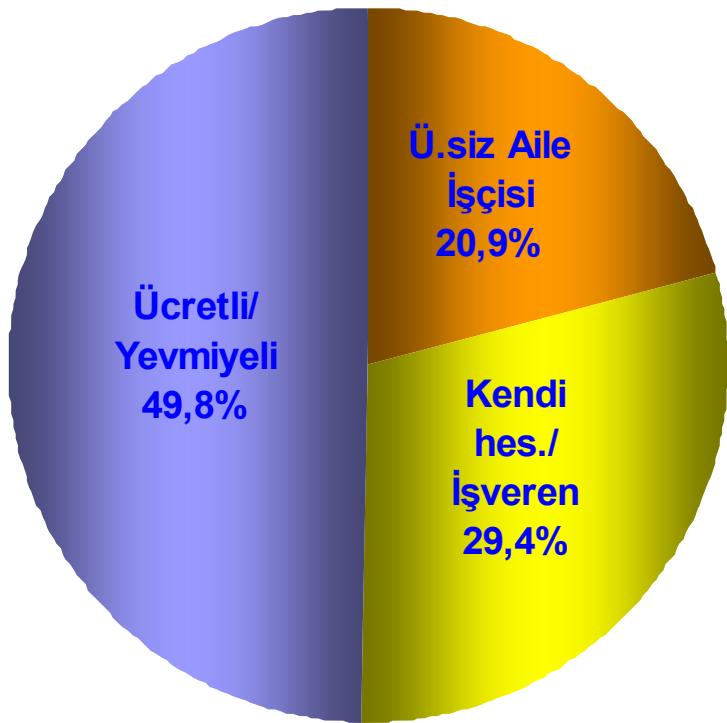
2002

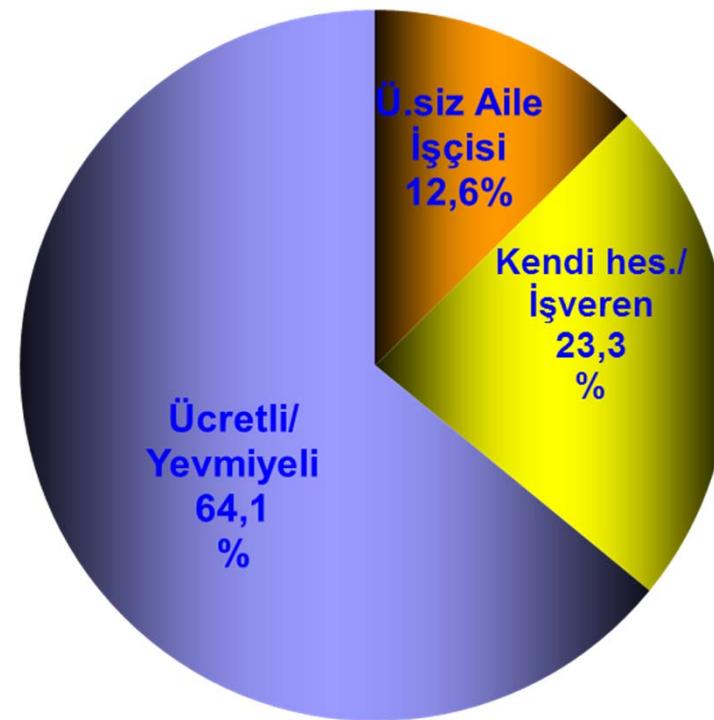
2013

Kaynak: TÜİK

İşteki Duruma Göre İstihdam Edilenler (%)

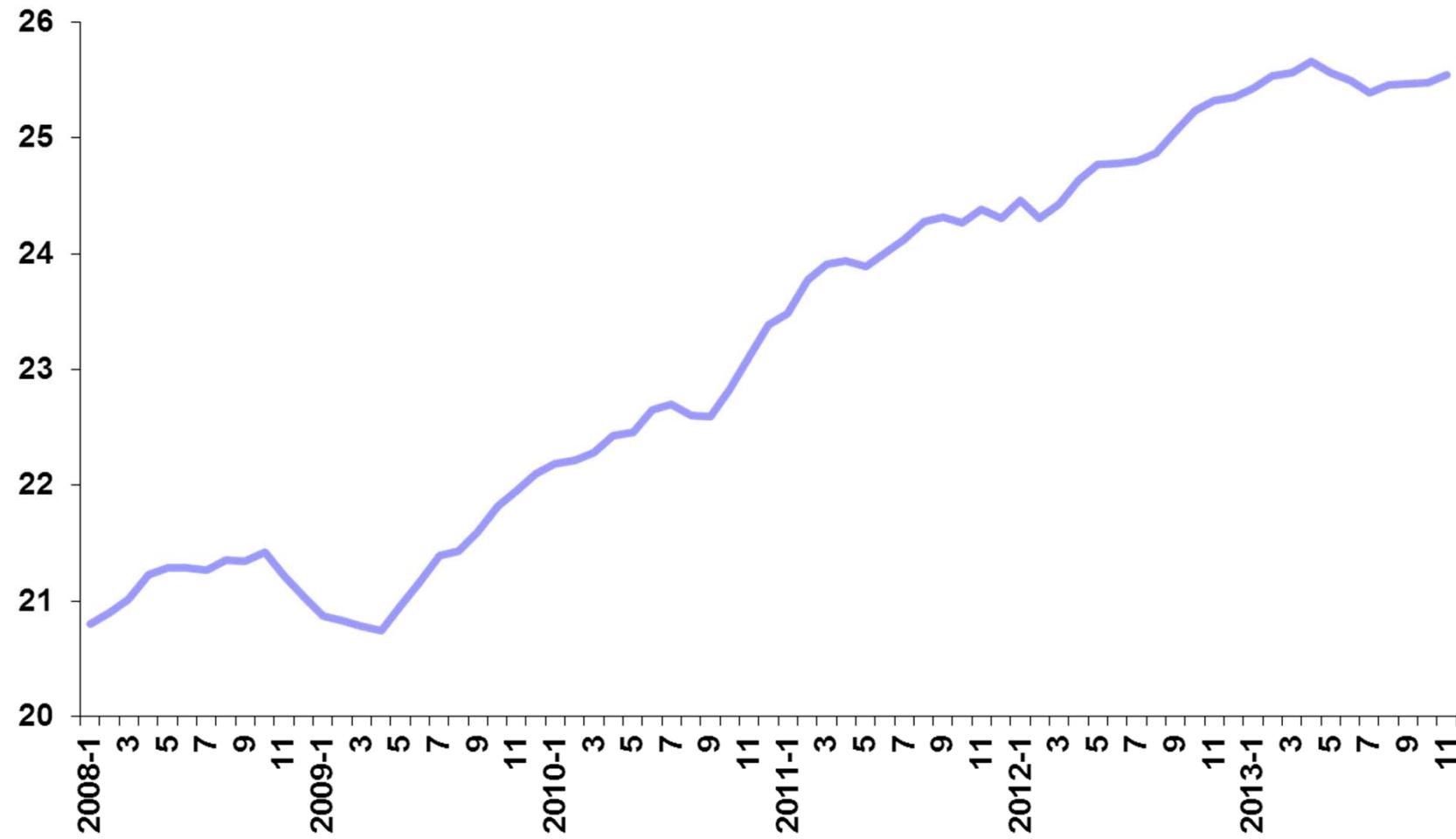
2002

2013

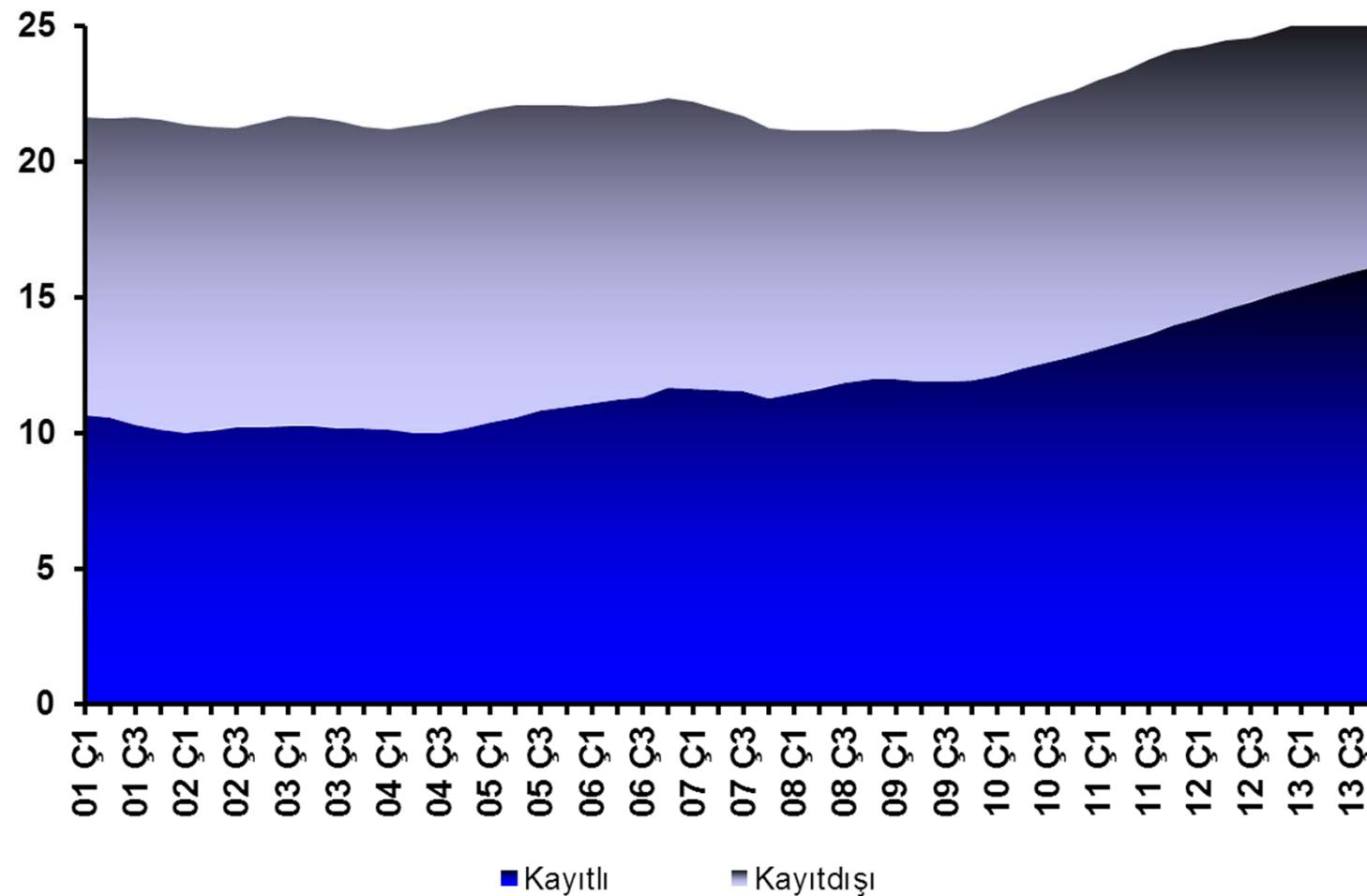
Kaynak: TÜİK

İstihdam (Mevsimsel Düzeltilmiş, Milyon Kişi)

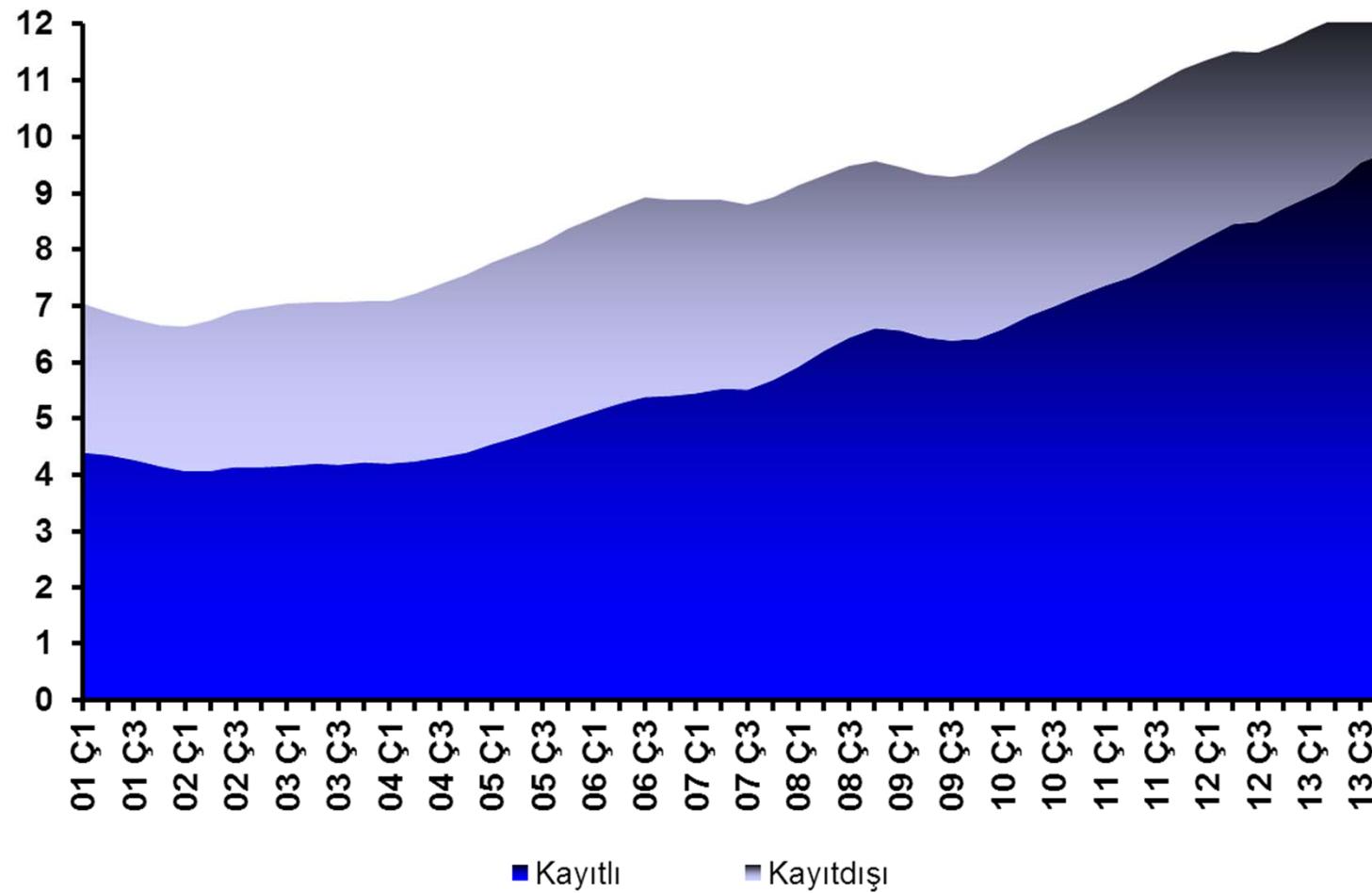
Toplam İstihdam

(Milyon, 2001 Sonrası, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)

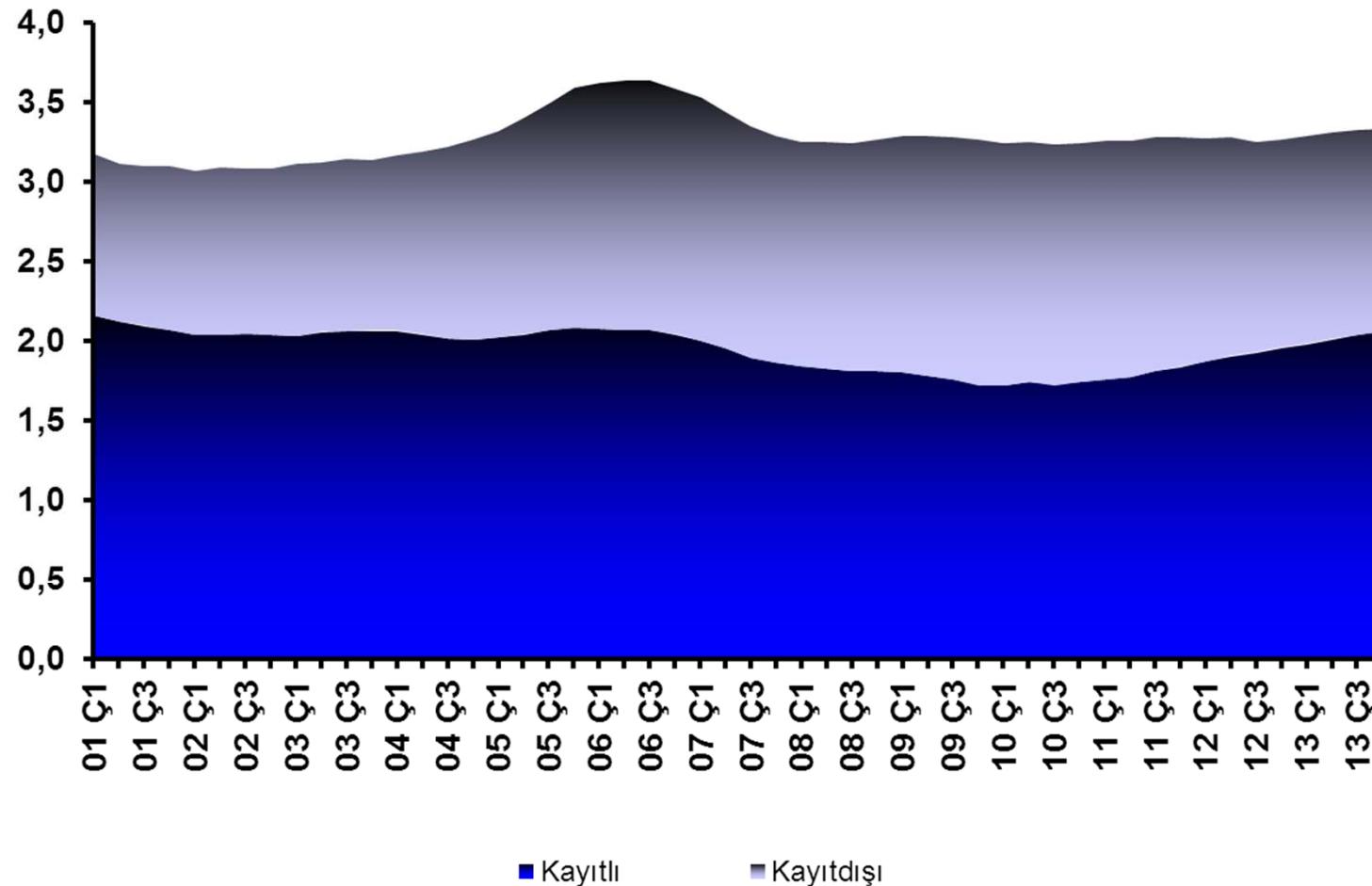
Kaynak: TÜİK

Özel Sektör Ücretli ve Yevmiyeli Çalışanlar (Milyon, Tarım-Dışı, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)

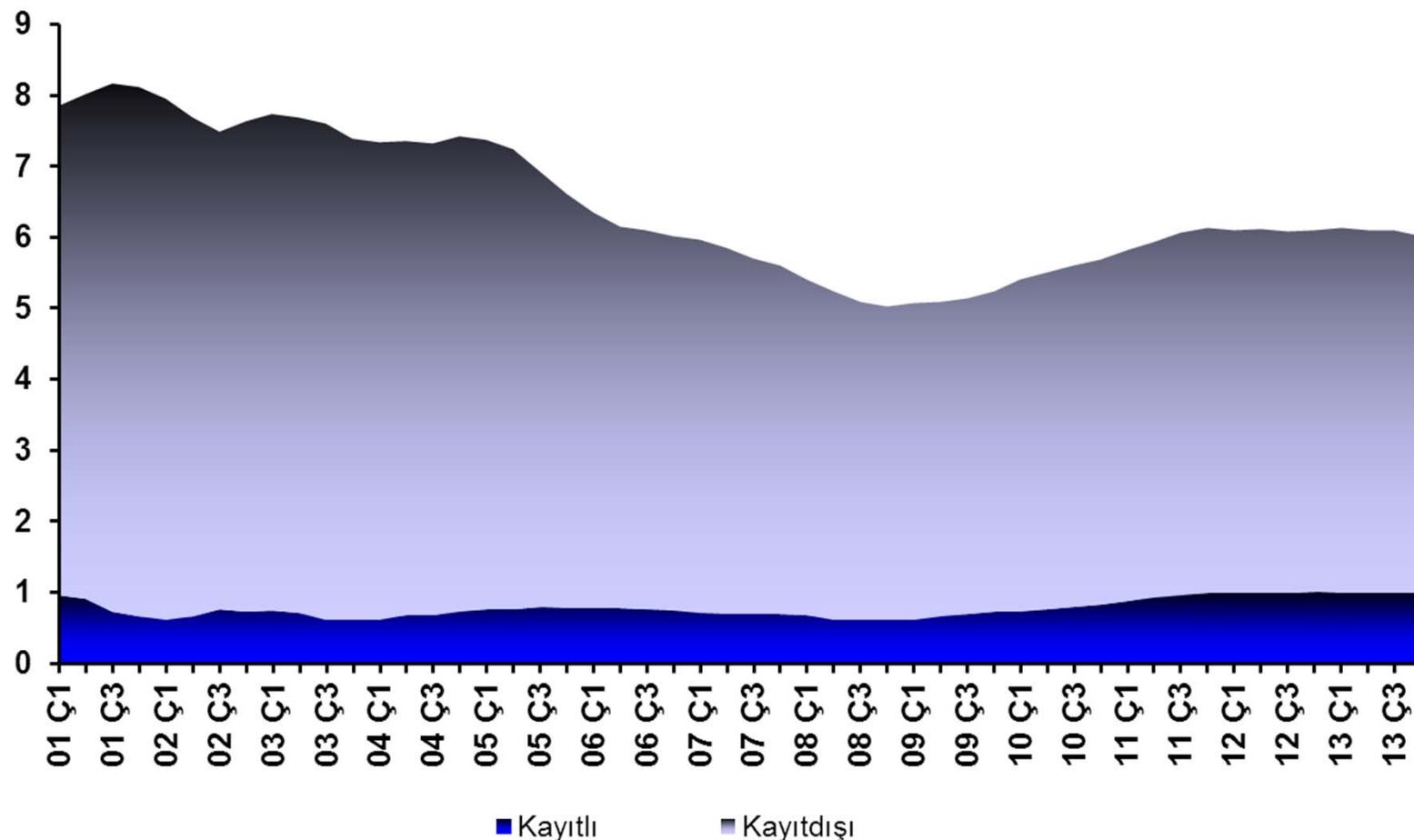

Kaynak: TÜİK

Girişimciler ve Serbest Meslek Sahipleri (Milyon, Tarım-Dışı, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)

Tarım Sektörü Çalışanları (Milyon, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)*

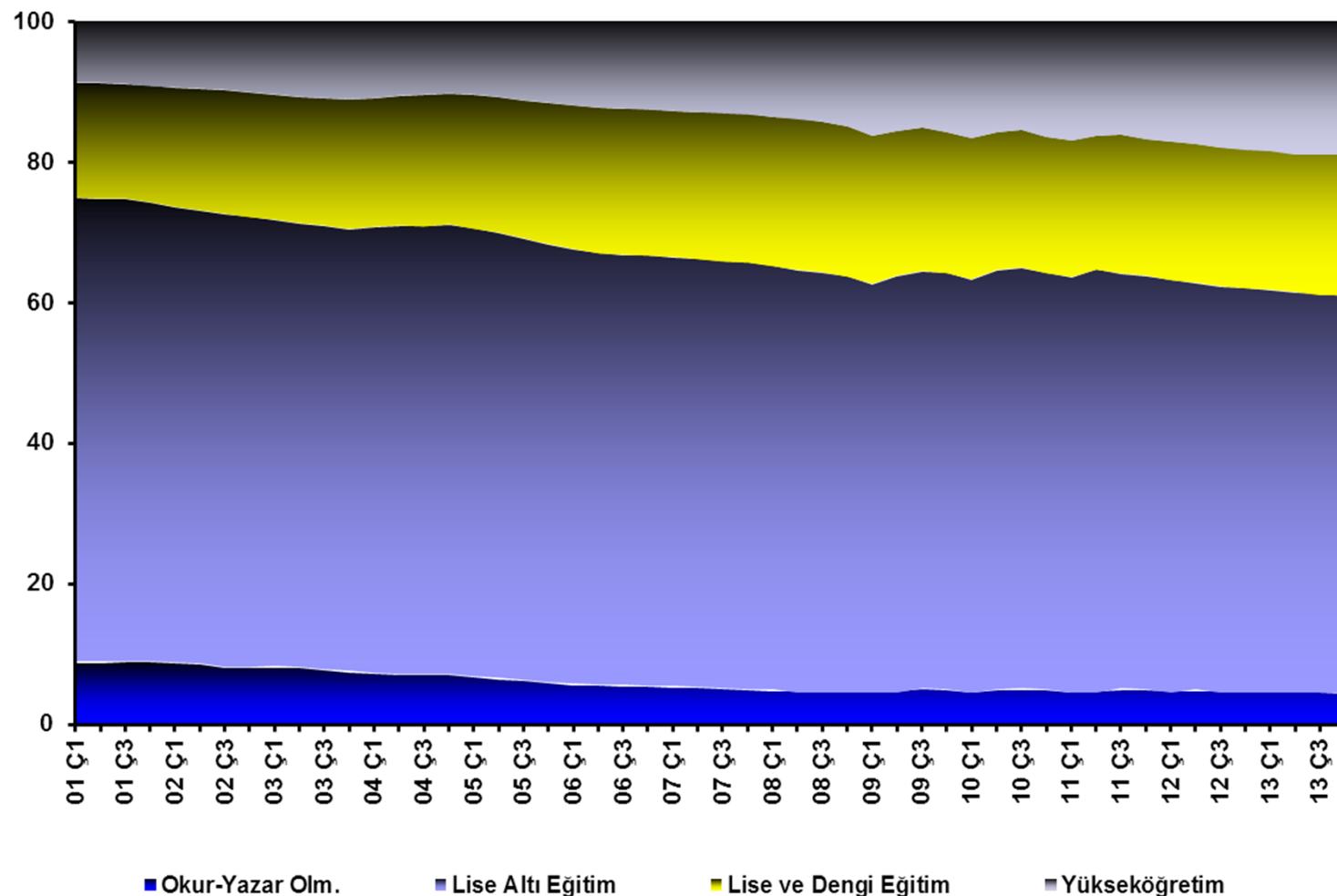

(* 2000-2008 yılları arasında tarım, tarım dışı ayrimının yapılması NACE Rev.1, 2009 yılından itibaren ise NACE Rev.2 kullanılmıştır.

Kaynak: TÜİK

Eğitim Seviyesine Göre İstihdam Oranı

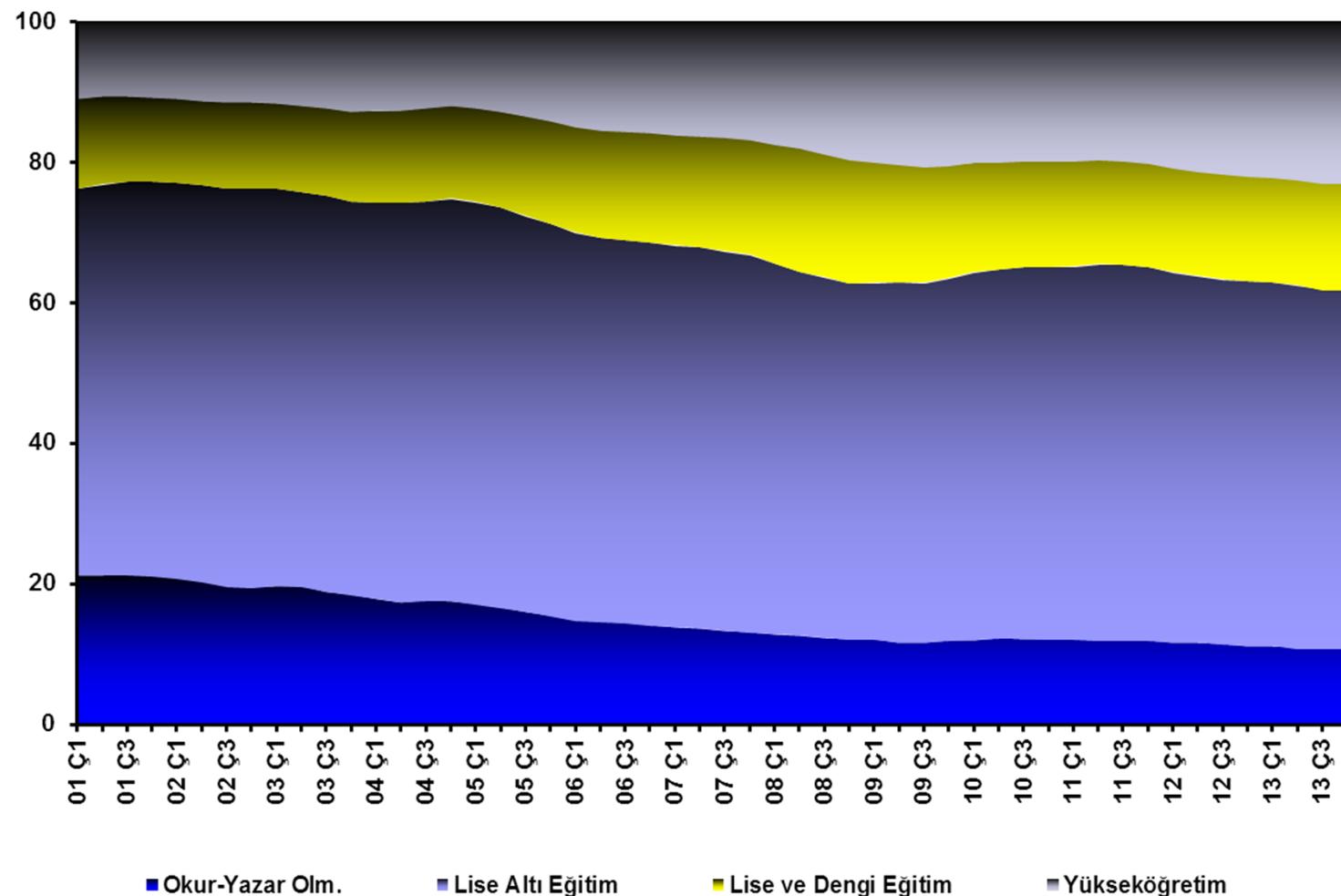
(Toplam, Çalışma Çağındaki Nüfusa Oran, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)

Kaynak: TÜİK

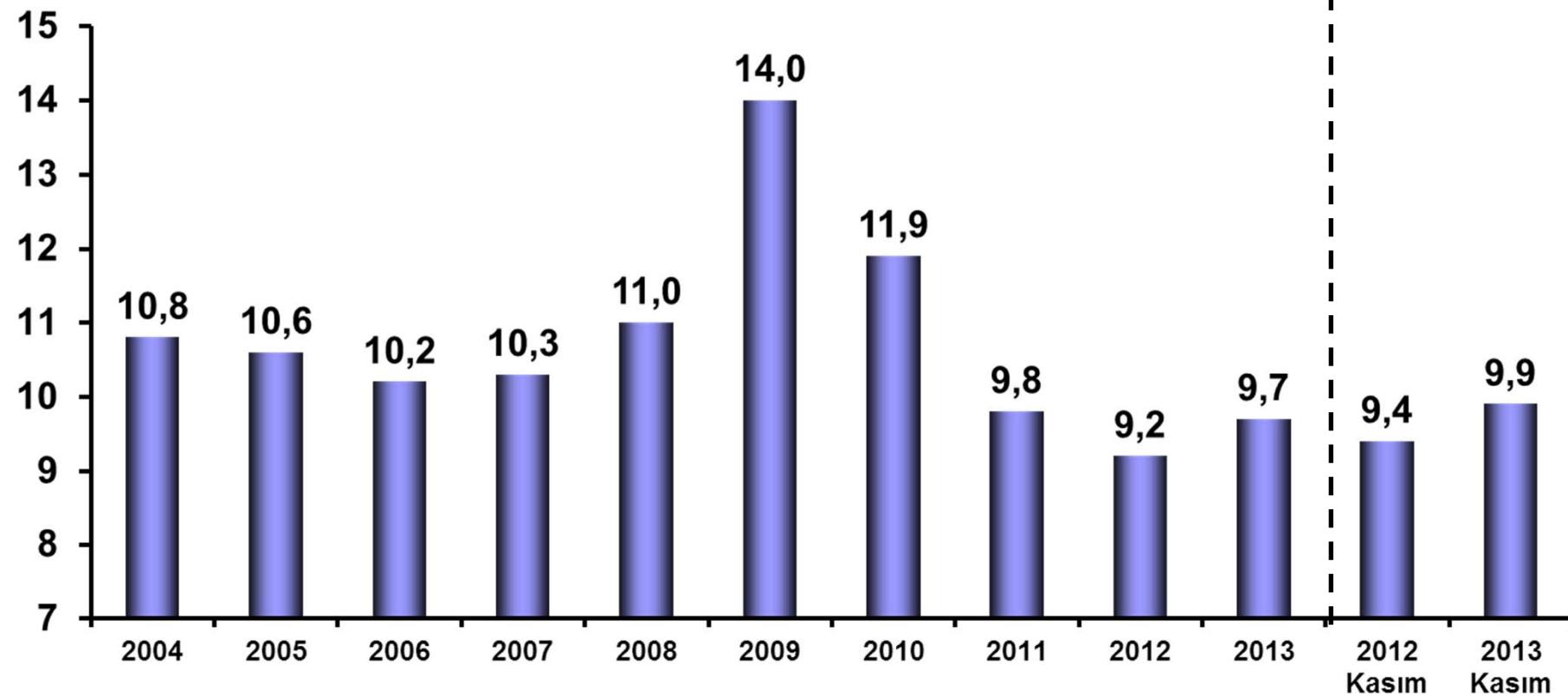
Eğitim Seviyesine Göre İstihdam Oranı

(Kadın, Çalışma Çağındaki Nüfusa Oran, 4-Çeyrek Hareketli Ortalama)

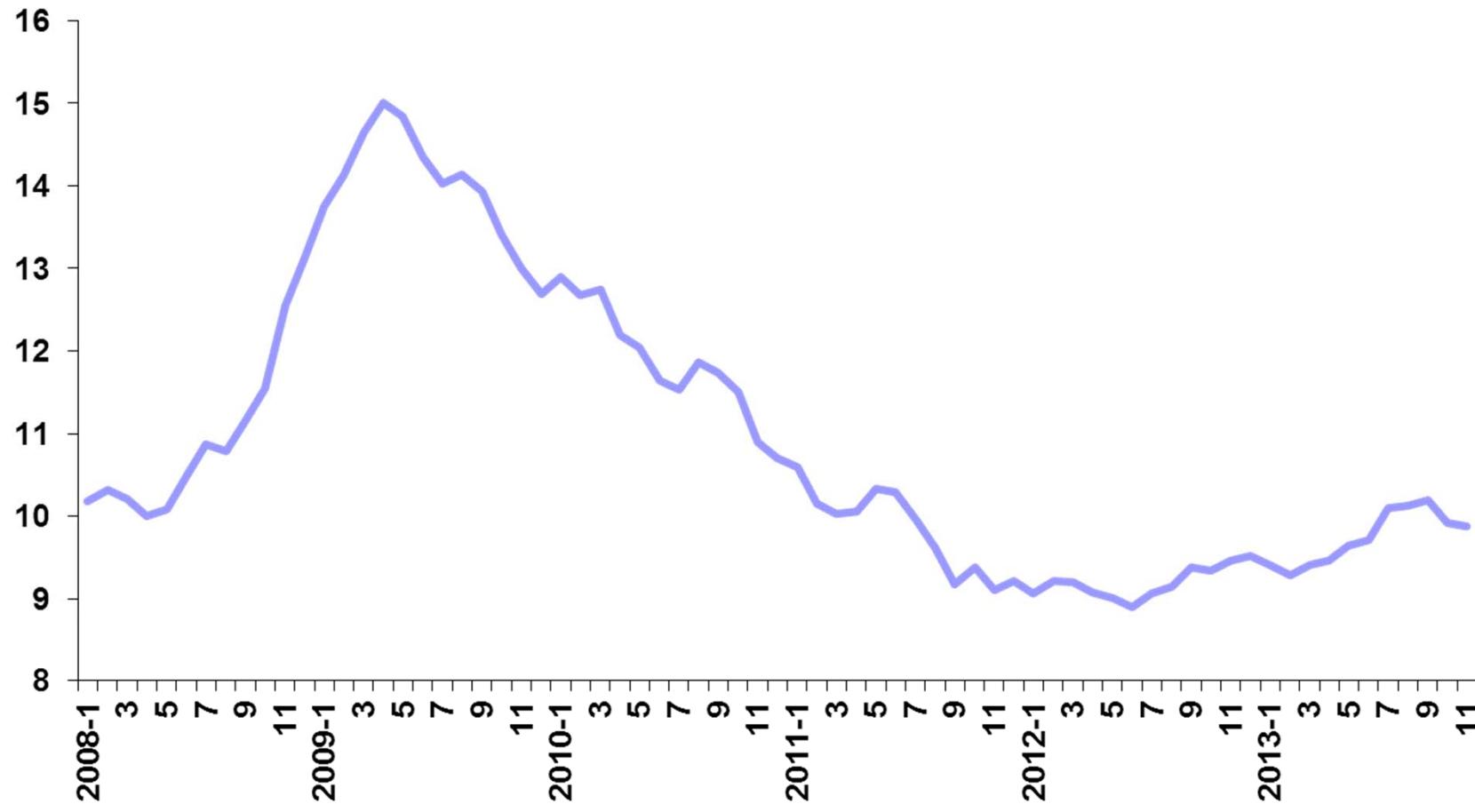
Kaynak: TÜİK

İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

İşsizlik Oranı (Mevsimsel Düzeltilmiş, %)

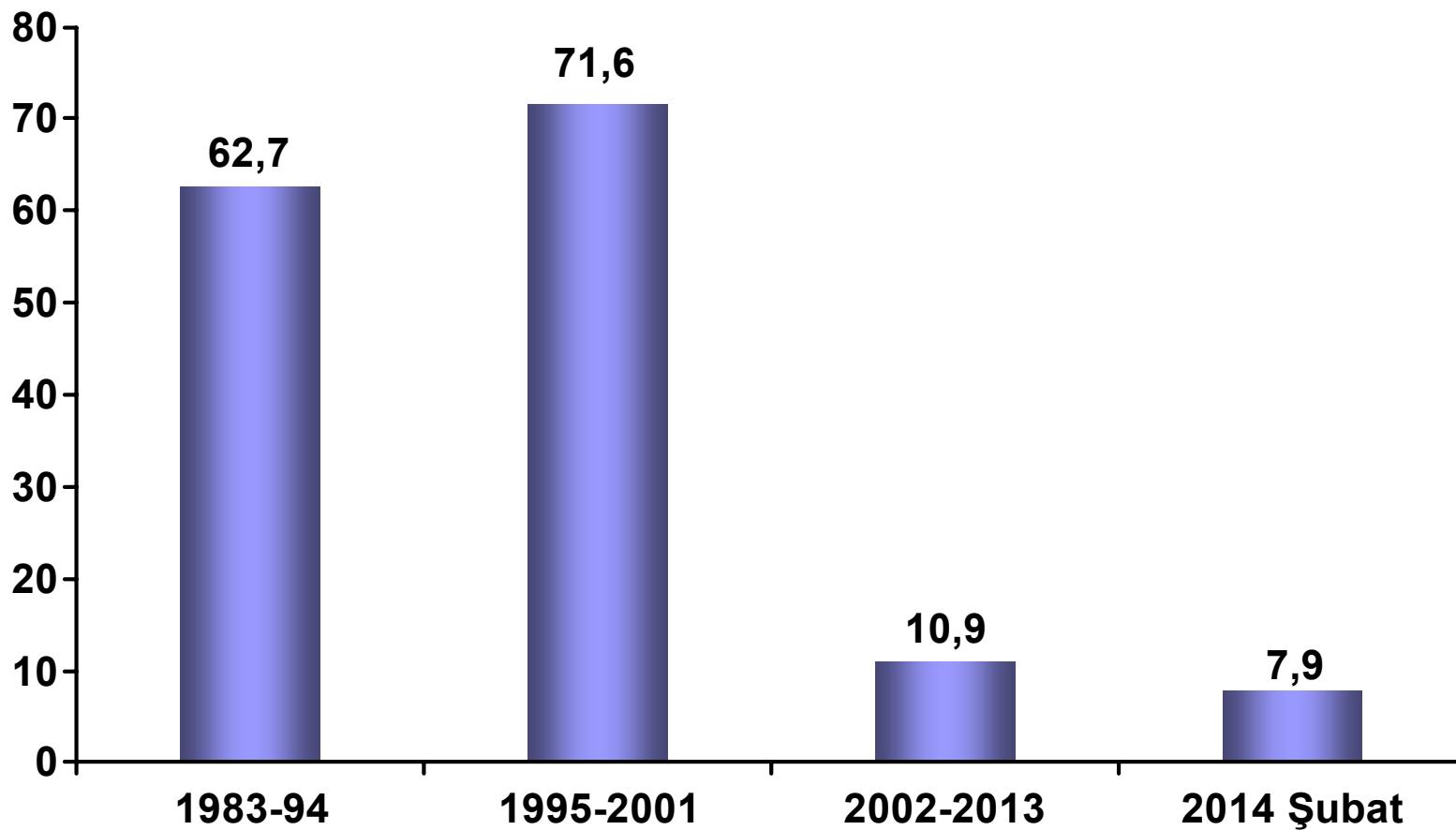

Kaynak: TÜİK

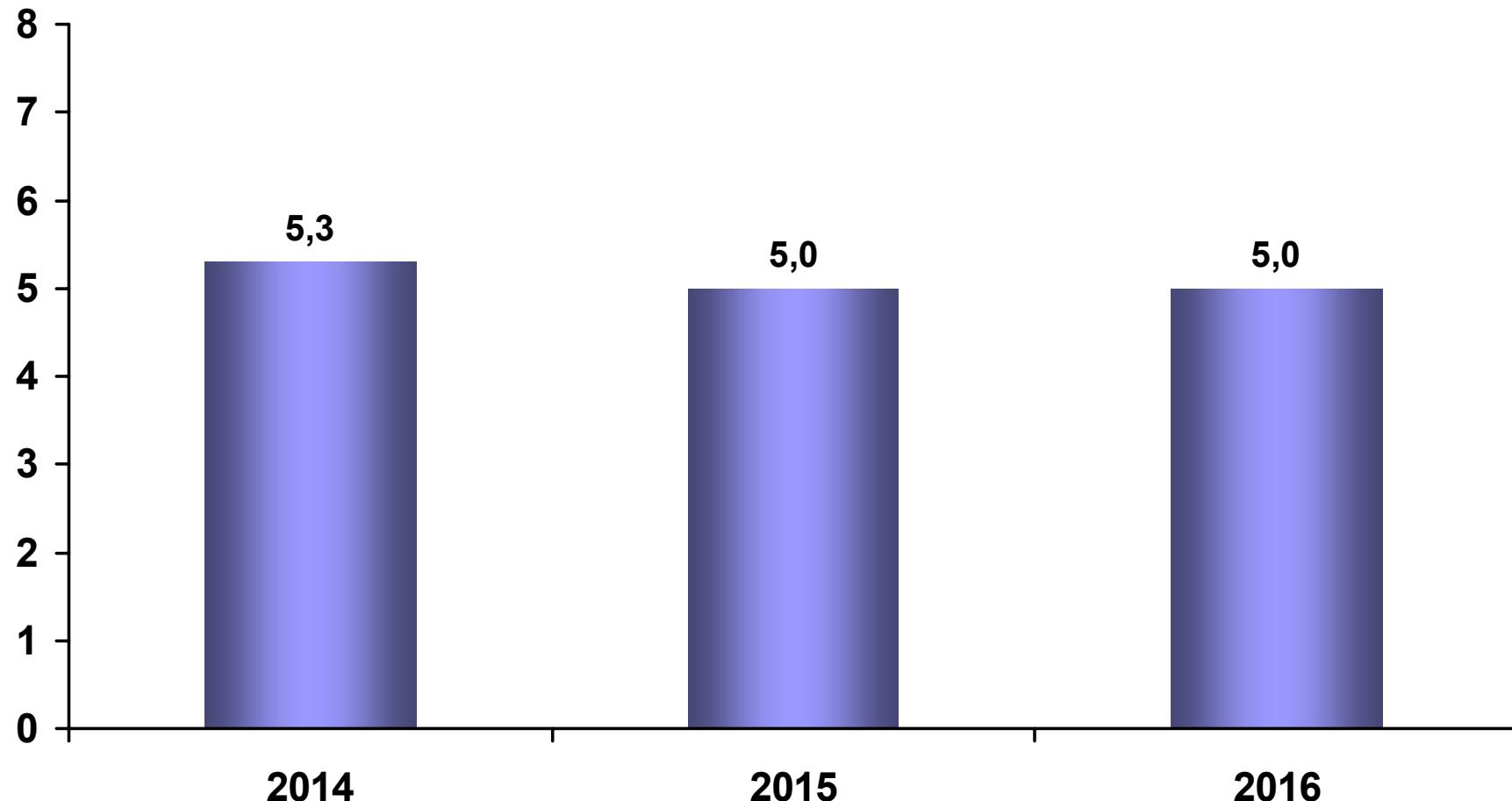
ENFLASYON

Ortalama Enflasyon Oranı (%)

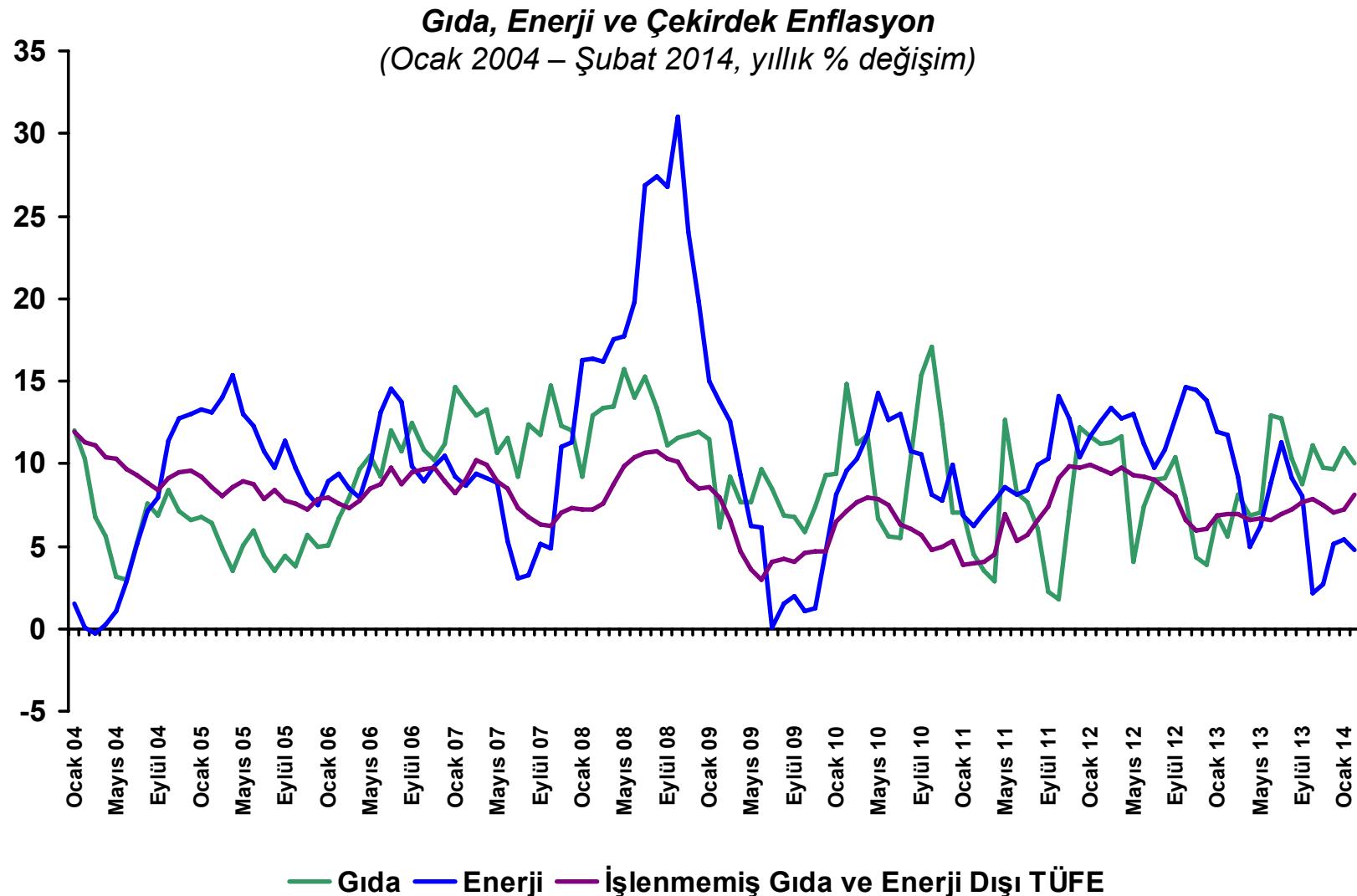
Kaynak: TÜİK

2013-2015 Enflasyon Tahminleri (%)

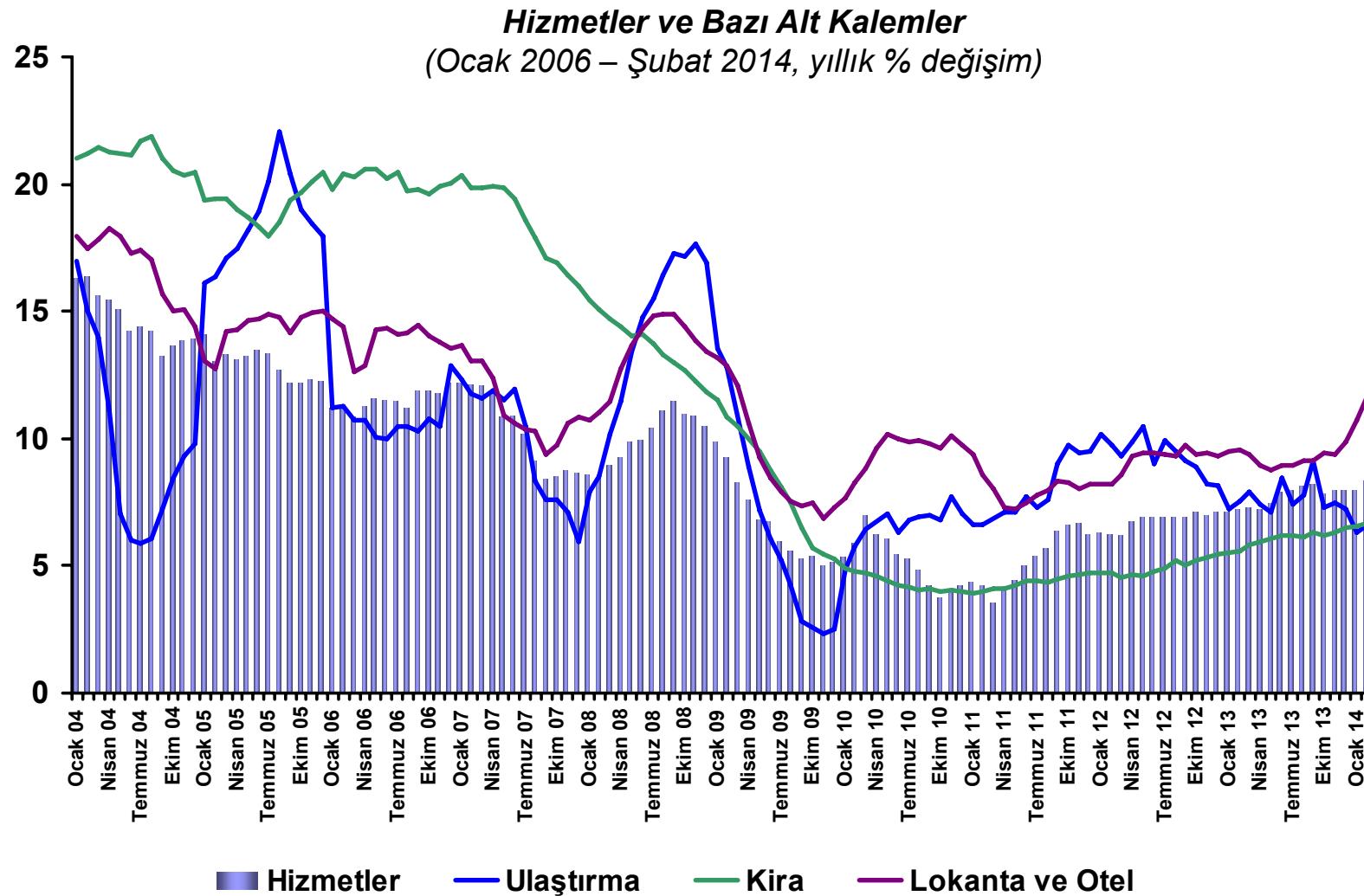
Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program, Ekim 2013

Enflasyon Gelişmeleri

Kaynak: TÜİK, TCMB

Enflasyon Gelişmeleri

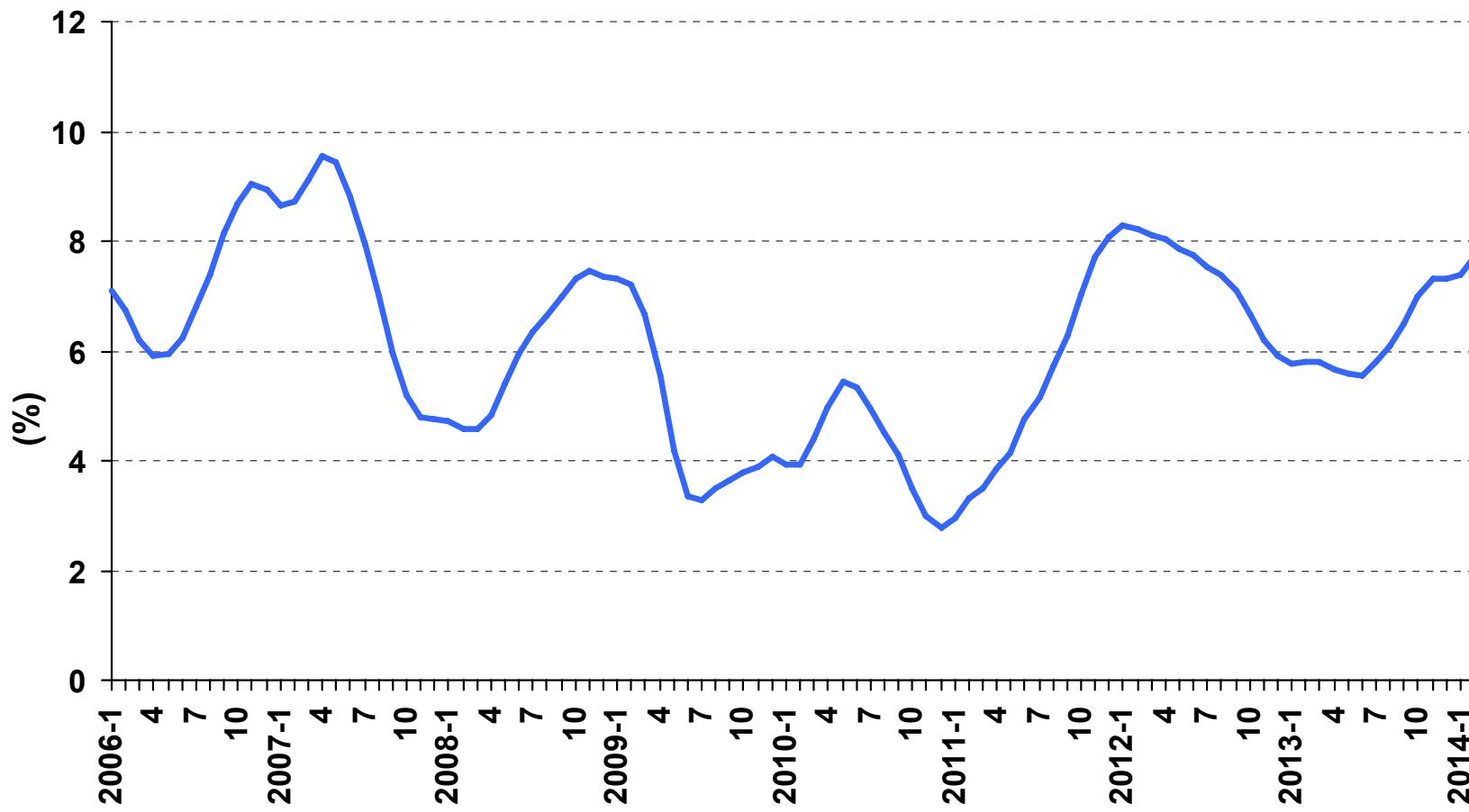

Kaynak: TÜİK, TCMB

Enflasyon - Genel Eğilim

*Enflasyon Eğilimi**

(Ocak 2006 – Şubat 2014, yıllık % değişim)

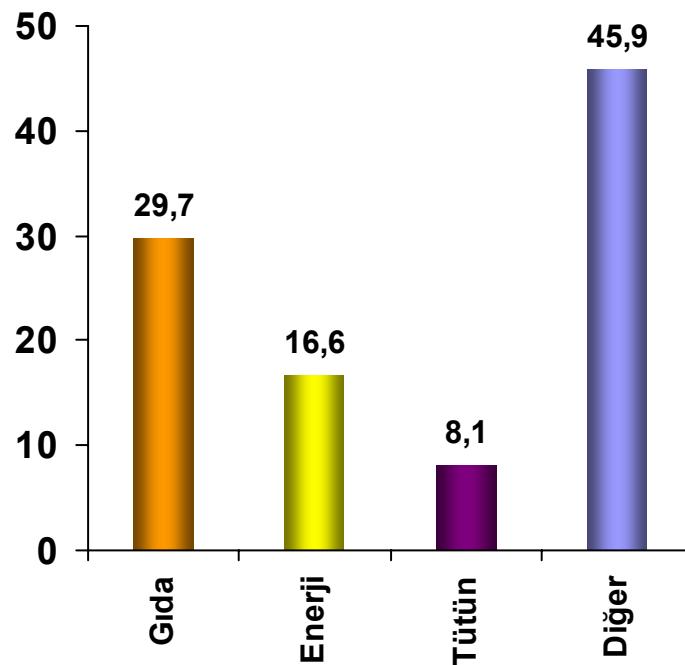
(*) Aylık mevsimsel düzeltilmiş ÖKTG-I endeksi (3 aylık hareketli ortalama)

Kaynak: TÜİK, TCMB

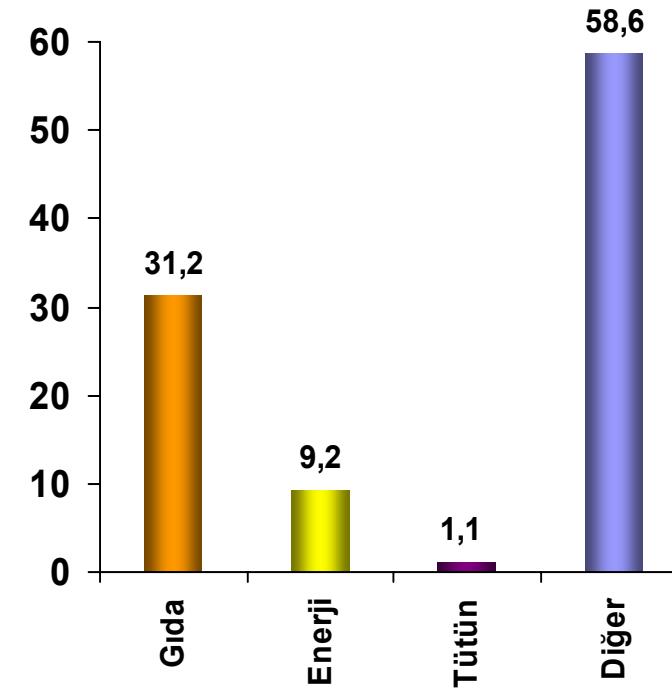
Enflasyon - Temel Bileşenleri

Enflasyonun Bileşenleri
(yüzde katkı)

2004 – 2013 Ortalaması

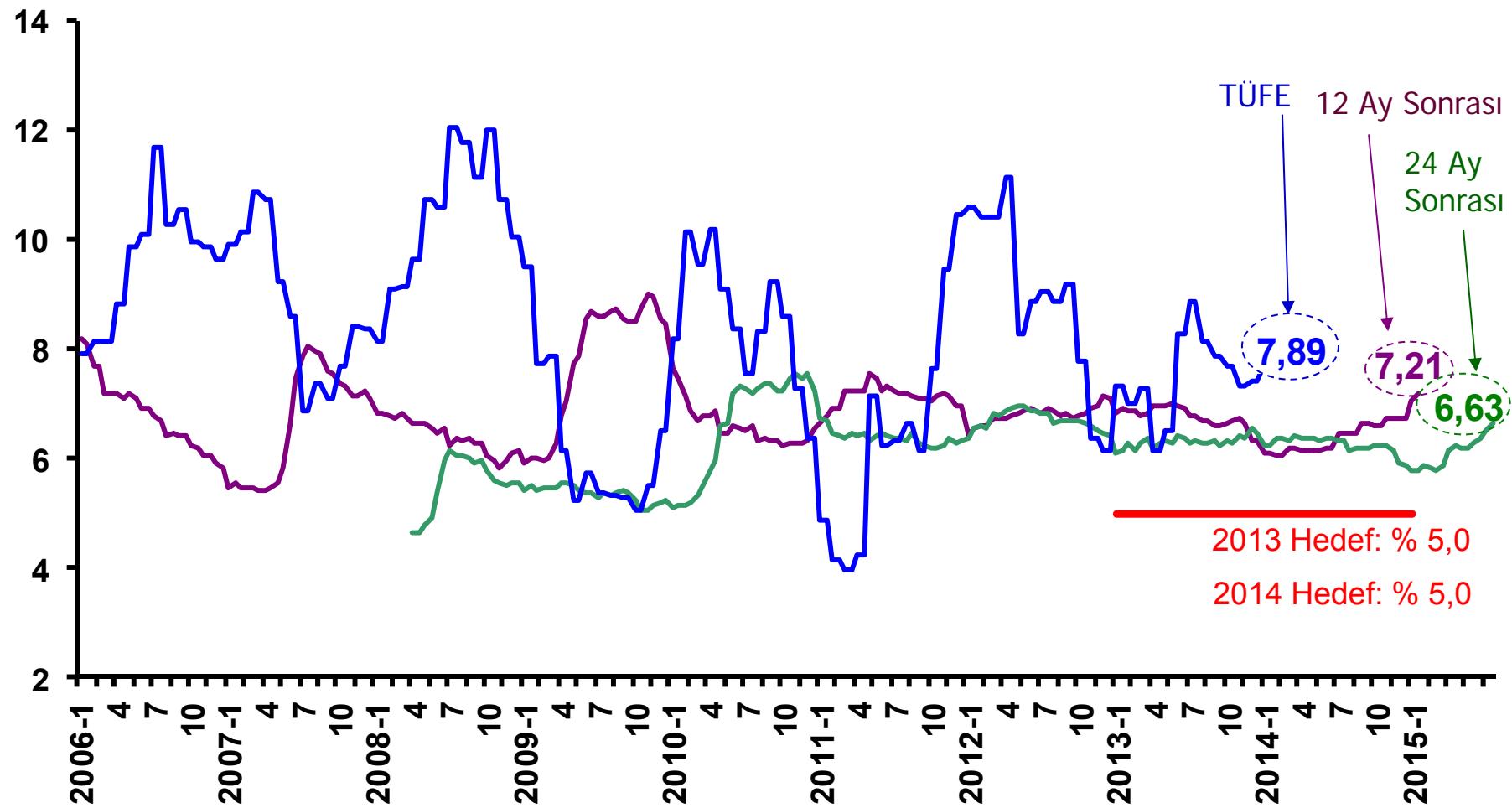

Şubat 2014

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

Enflasyon ve Enflasyon Beklentileri* (Yıllık % Değişim)

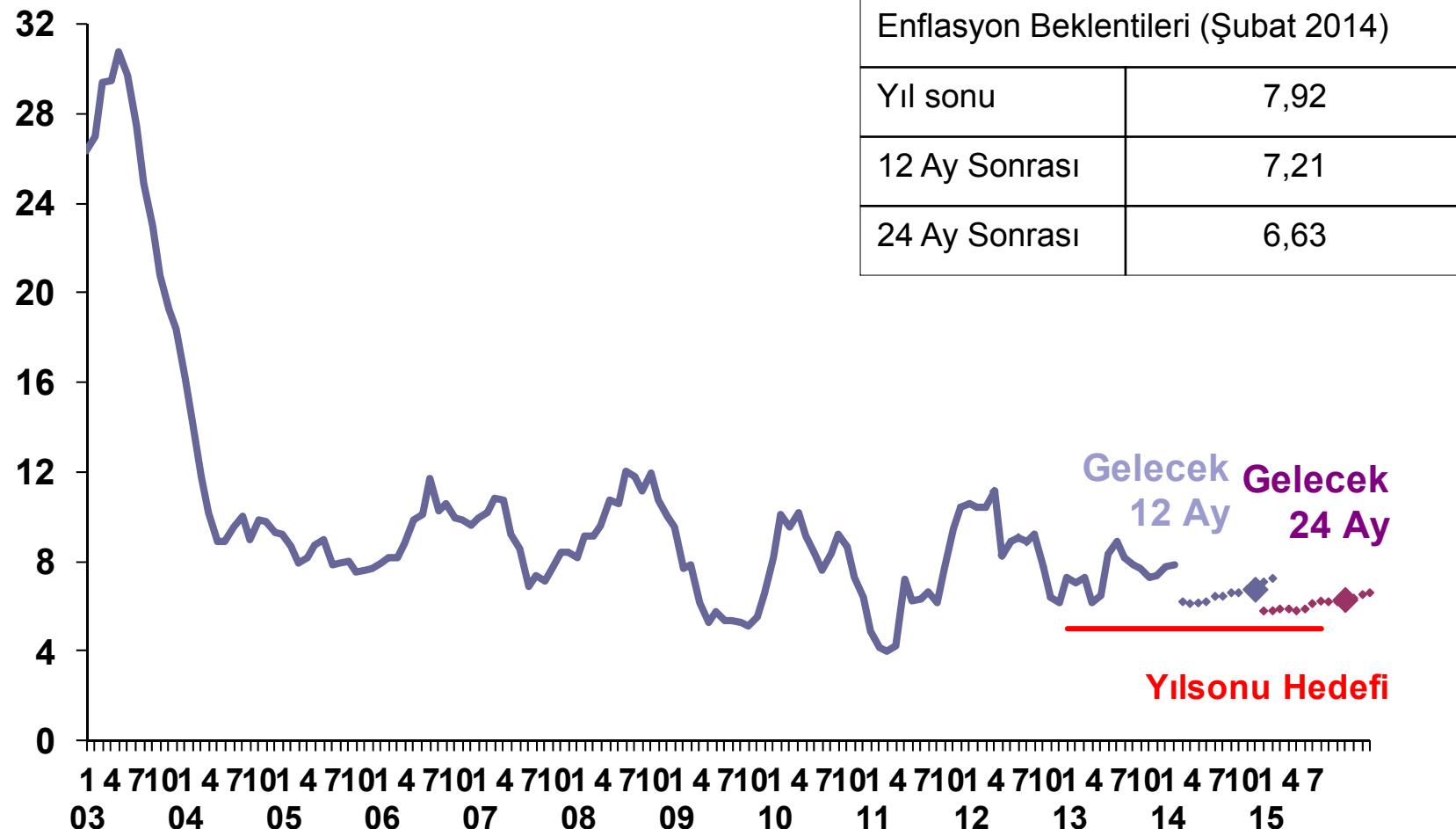

(*) TCMB Beklenti Anketi - Şubat 2014

TCMB Beklenti Anketi, 2013 yılı Ocak ayından itibaren ayda bir defa yayınlanmaktadır.

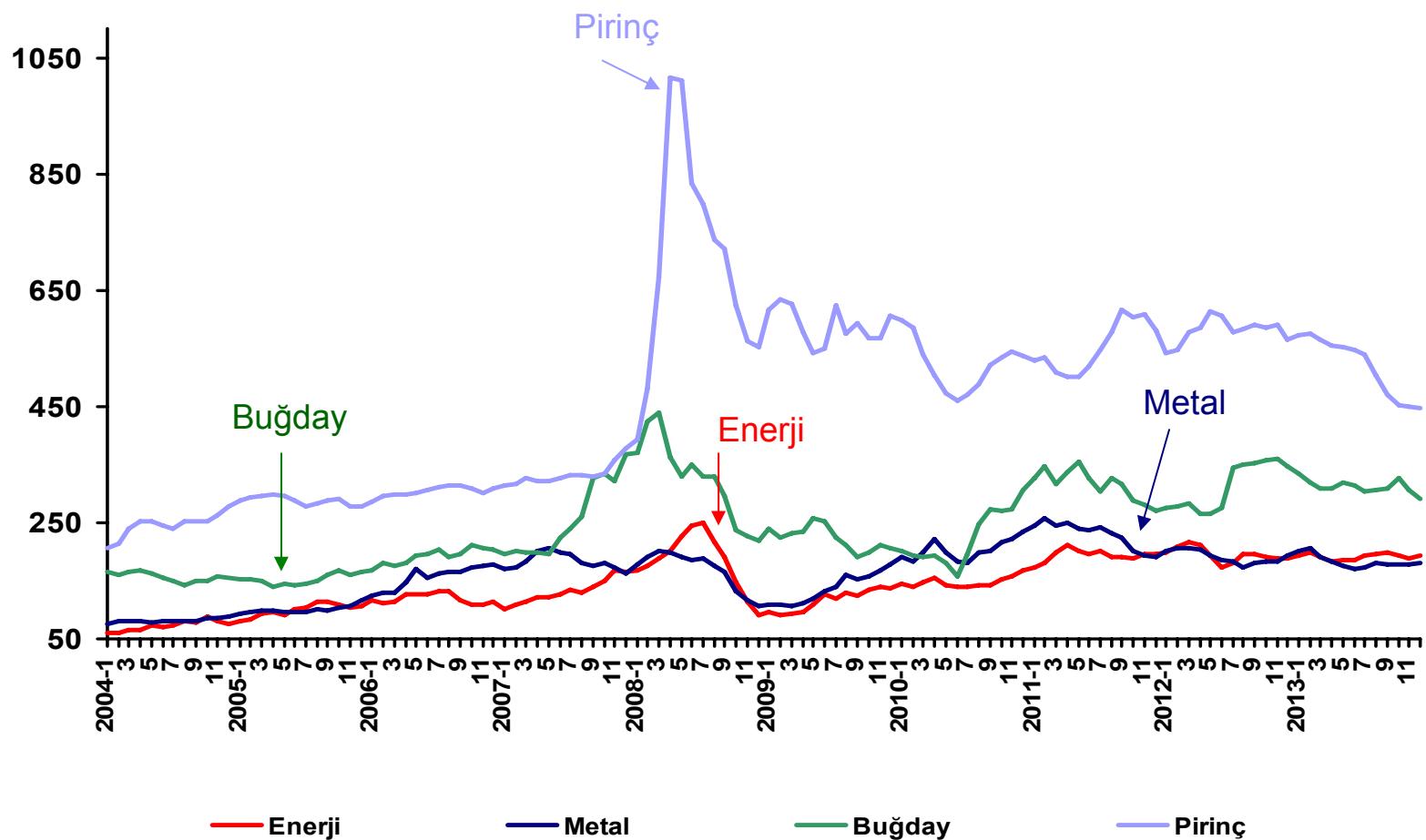
Kaynak: TÜİK, TCMB

Yıllık Enflasyon Oranı ve Beklentiler (%)

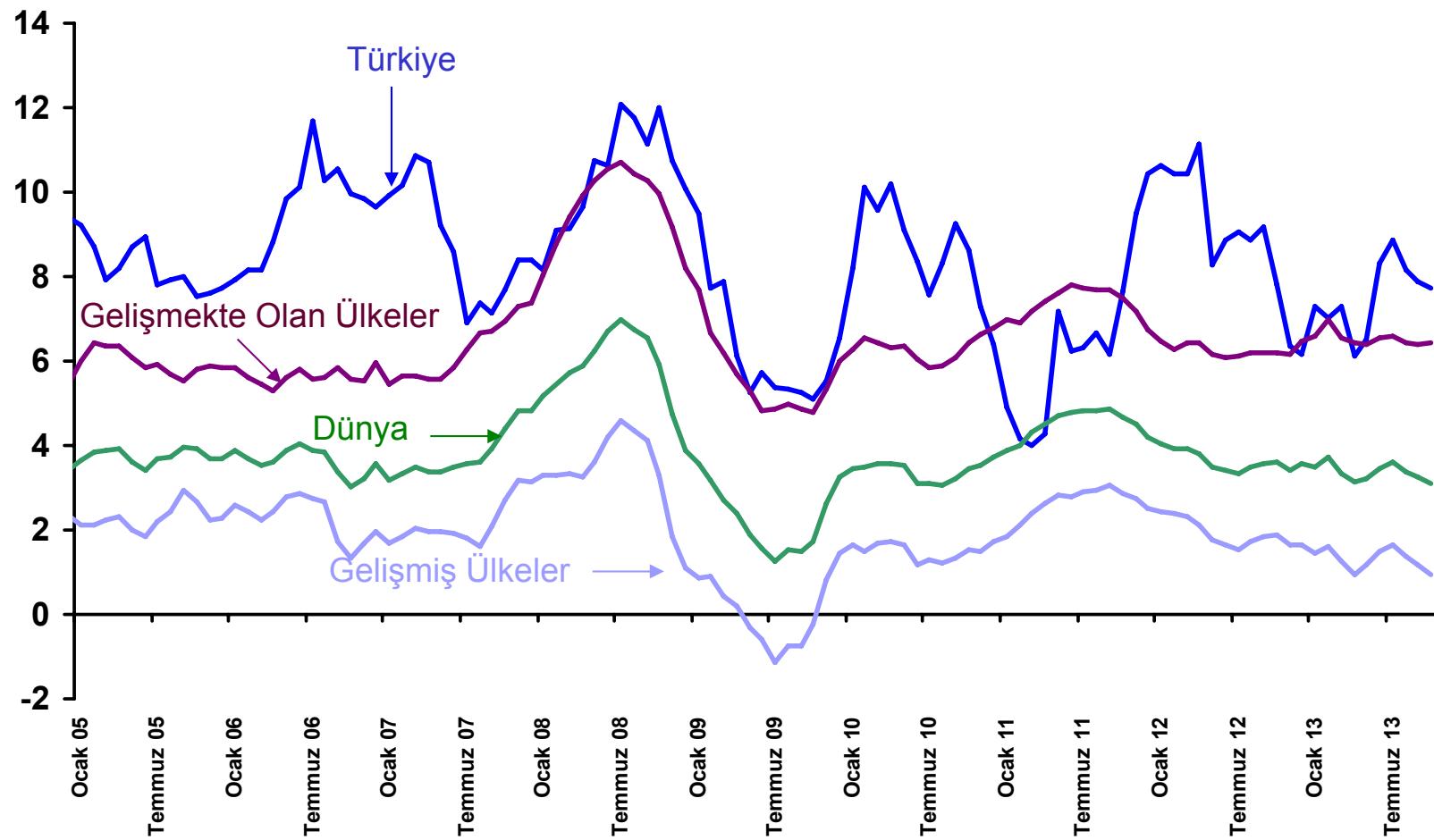
Kaynak: TCMB Beklenti Anketi

Seçilmiş Ürünlerin Uluslararası Fiyat Endeksleri (2005=100)

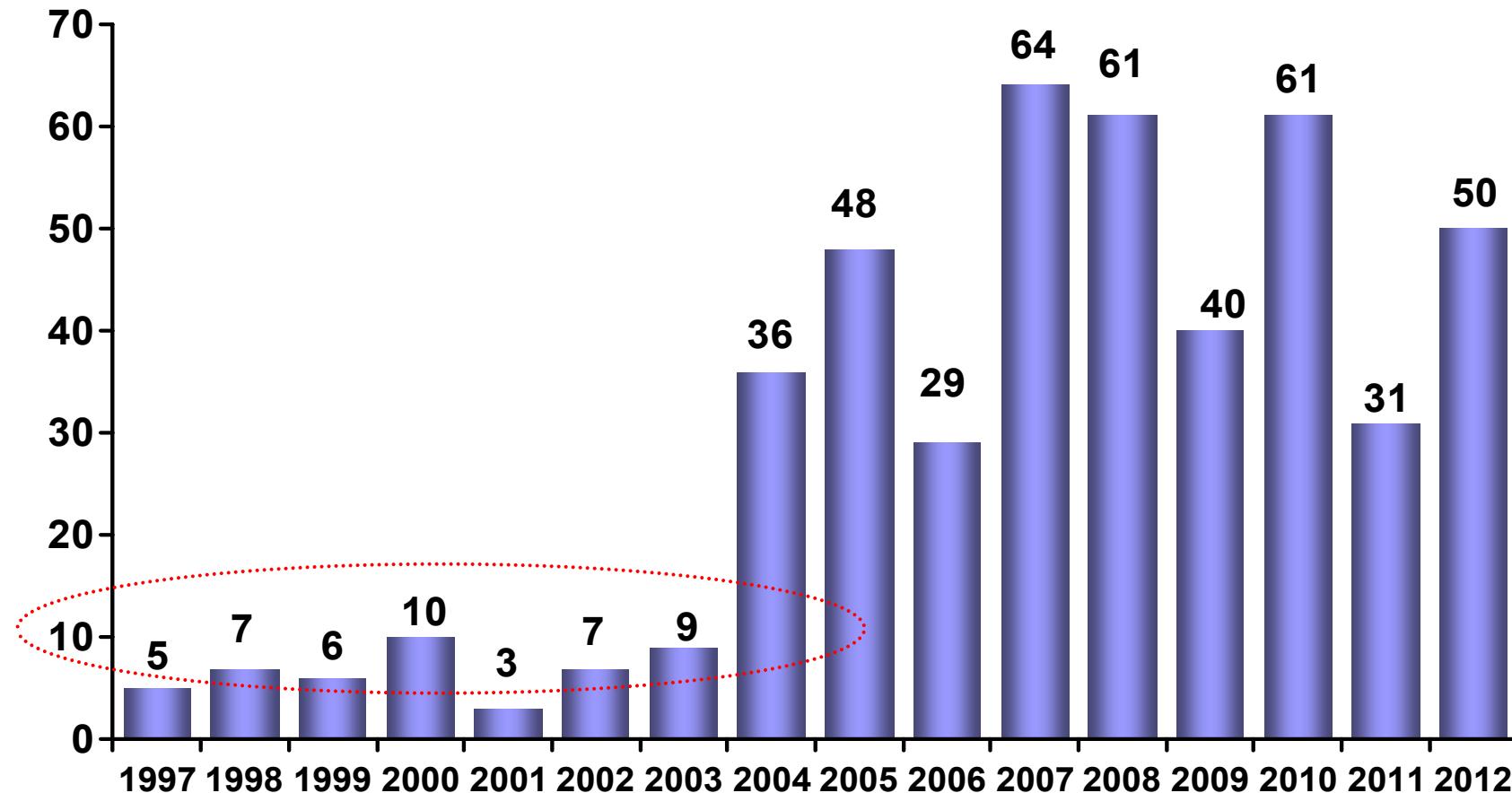
Kaynak: IMF

Dünyada Enflasyon Gelişmeleri

Kaynak: IMF, TÜİK

Türkiye'nin Enflasyon Sıralamasında Dünyadaki Yeri

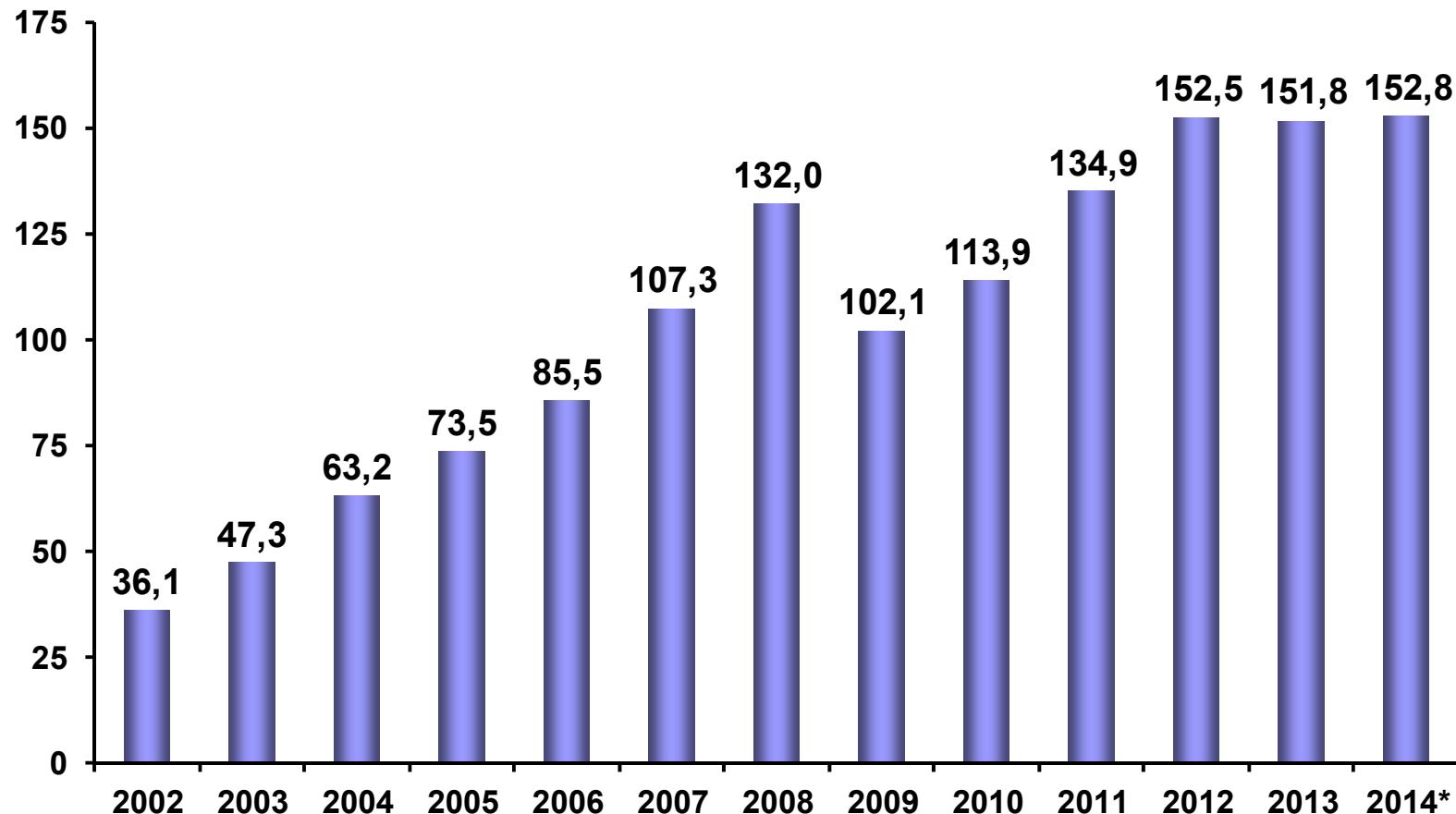

2012 yılı itibarıyla toplam ülke sayısı 184 olup sıralama büyükten küçüğe doğrudur.

DIŞ TİCARET ve ÖDEMELER DENGESİ

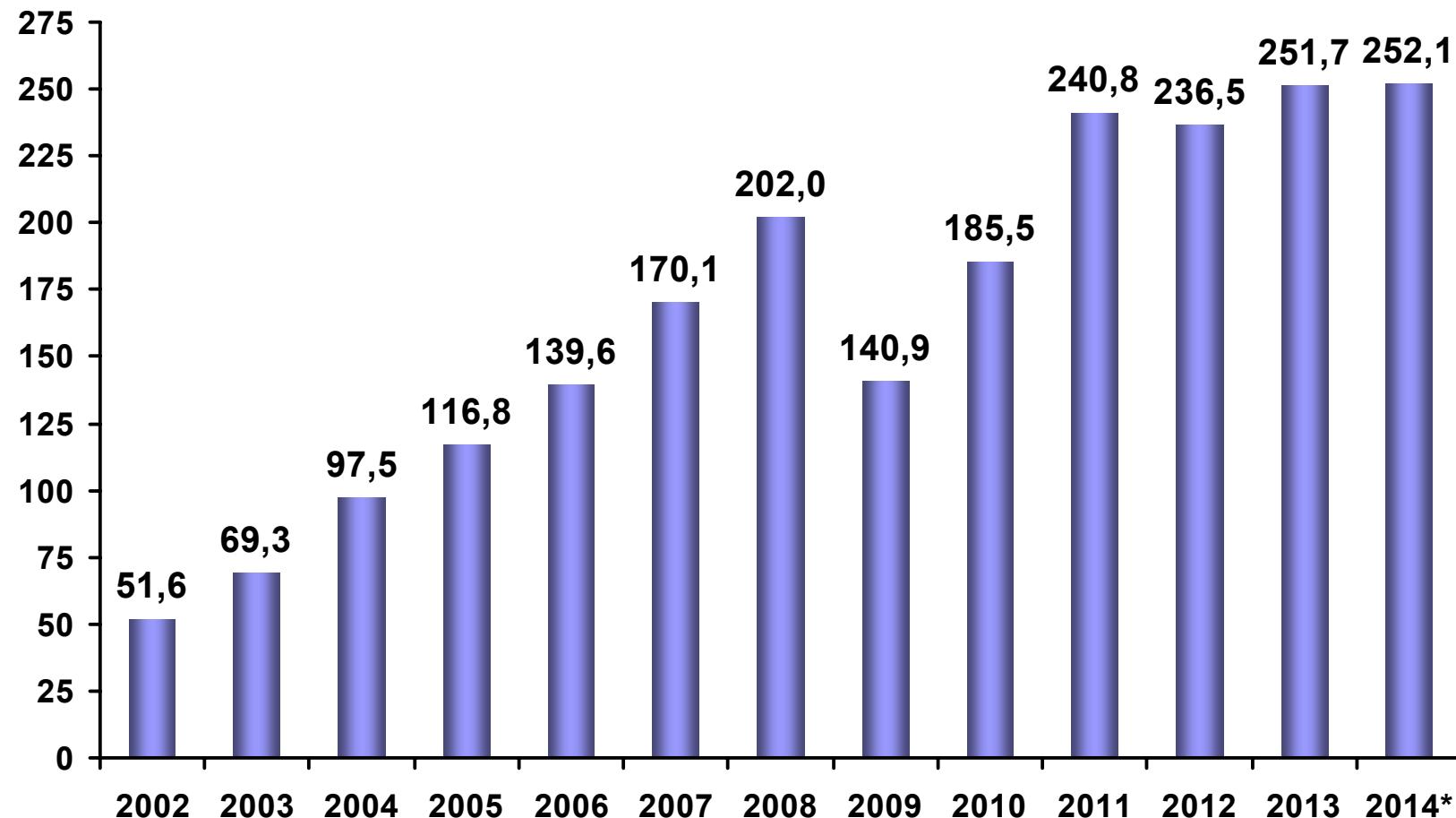
Yıllık İhracat (Milyar Dolar)

(*) 2014 Ocak ayı itibarıyla yıllıklandırılmış.

Kaynak: TÜİK

Yıllık İthalat (Milyar Dolar)

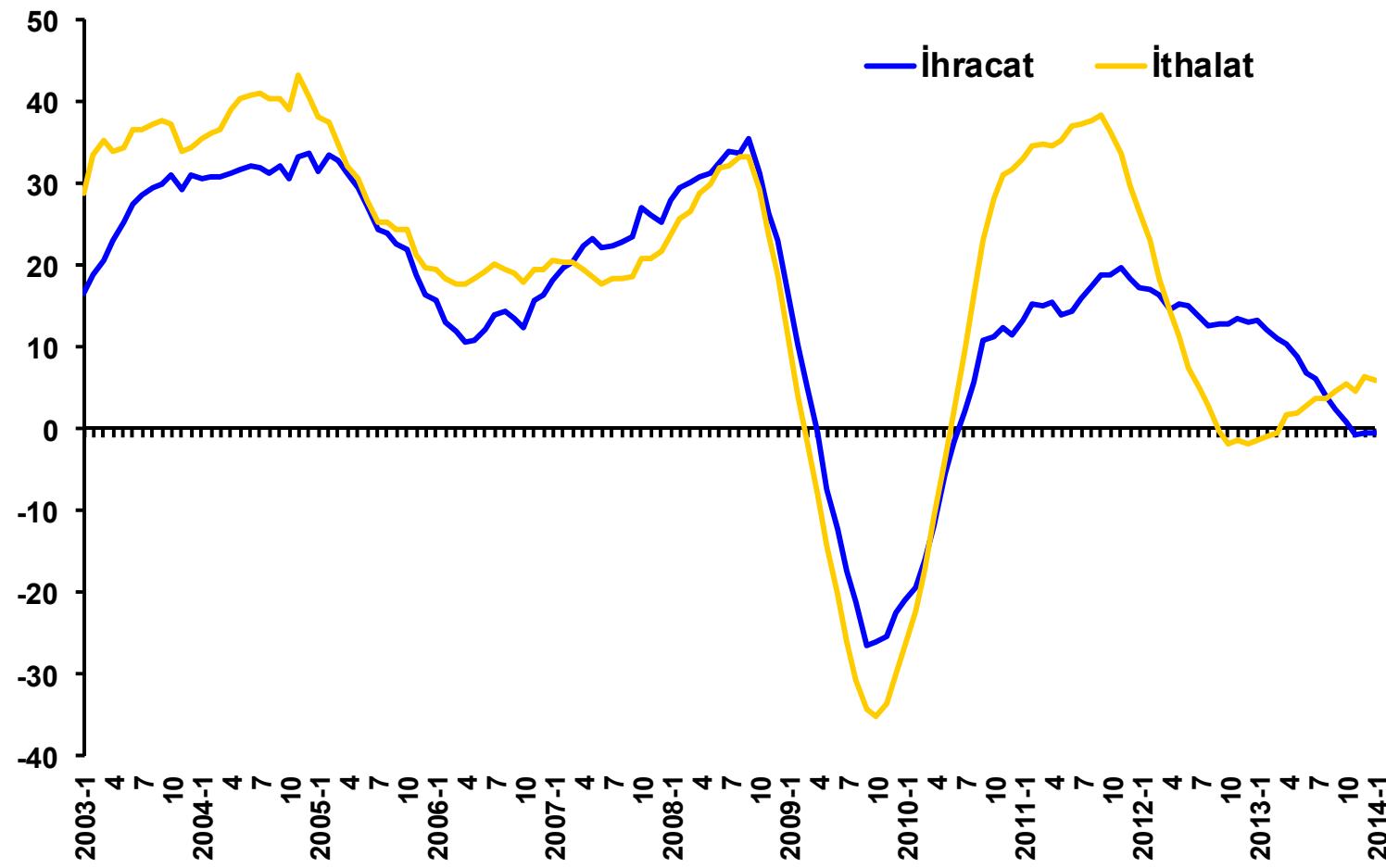

(*) 2014 Ocak ayı itibarıyla yıllıklandırılmış.

Kaynak: TÜİK

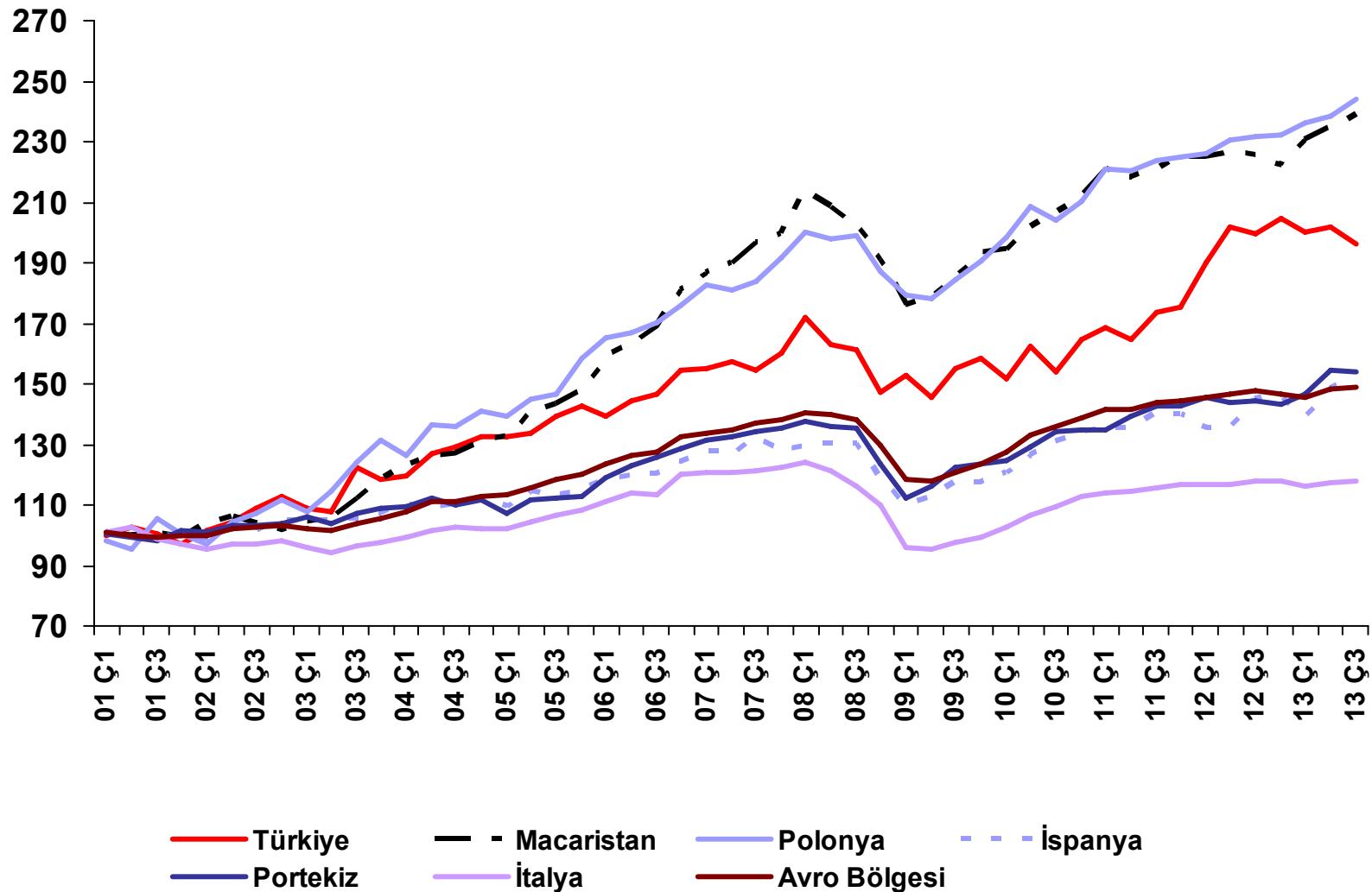
İhracat ve İthalat Büyüme Oranları

(Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Yıllıklandırılmış Yüzde Değişim)

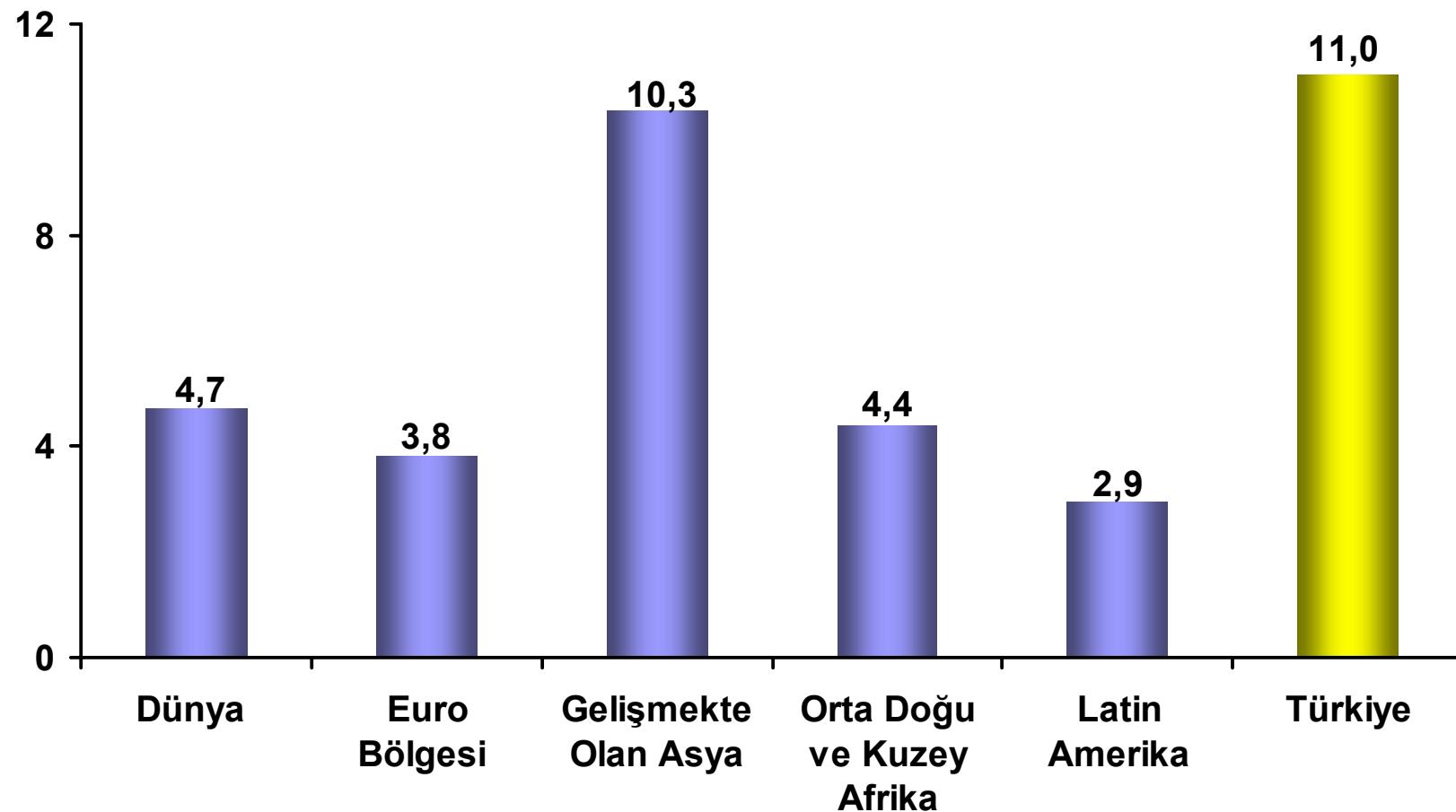

Kaynak: TÜİK

AB Ülkeleri ve Türkiye'de İhracat (2001=100)

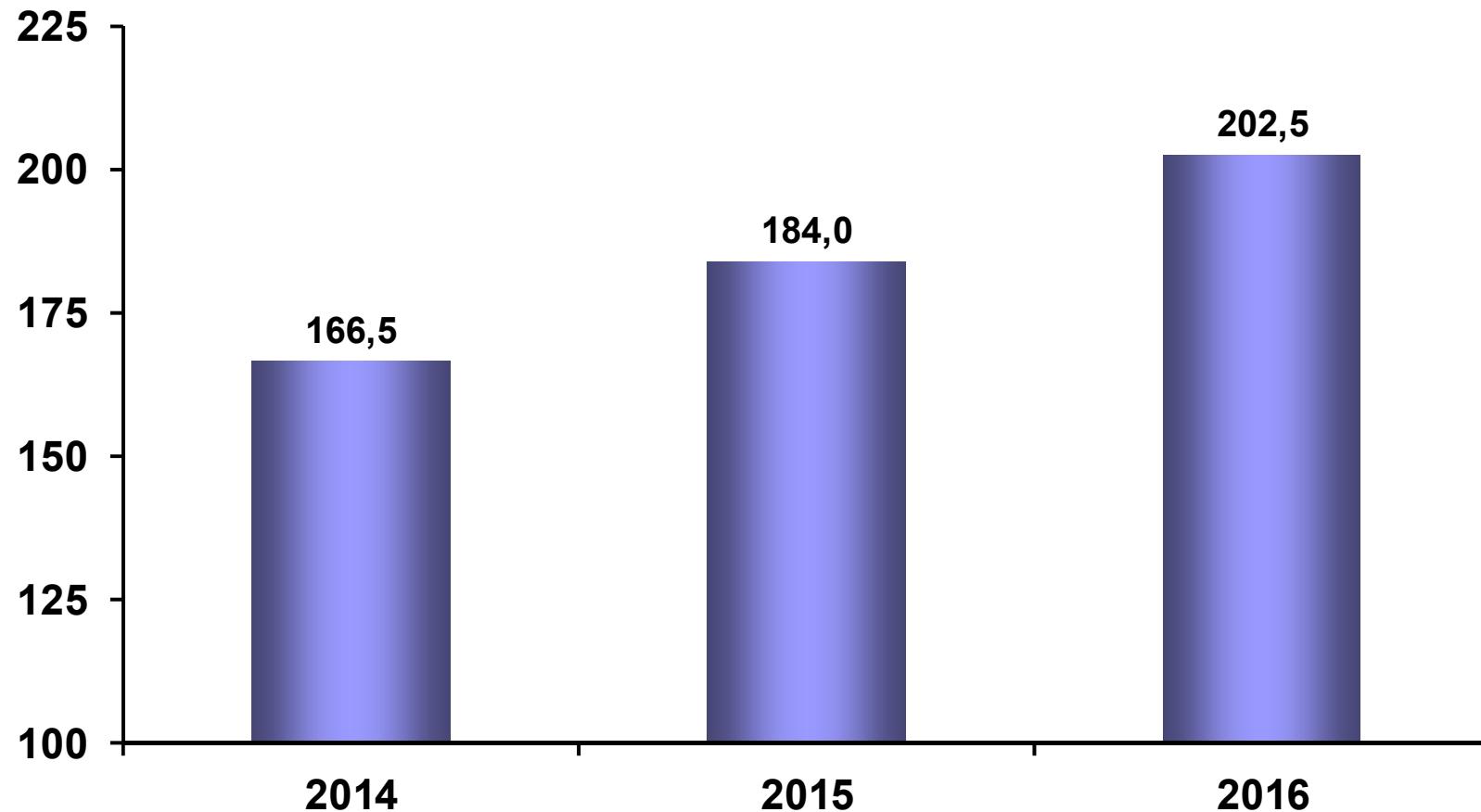

İhracat Performansı (Yıllık Ortalama Değişim, 2001-2012)

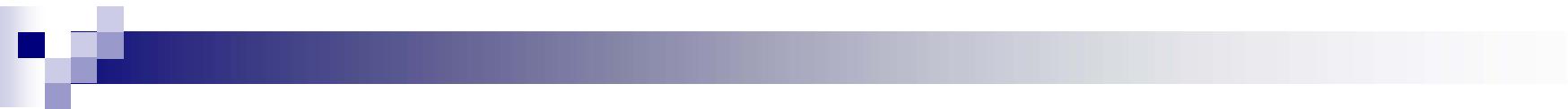

Kaynak: TÜİK, IMF Dünya Ekonomik Görünümü Ekim 2013

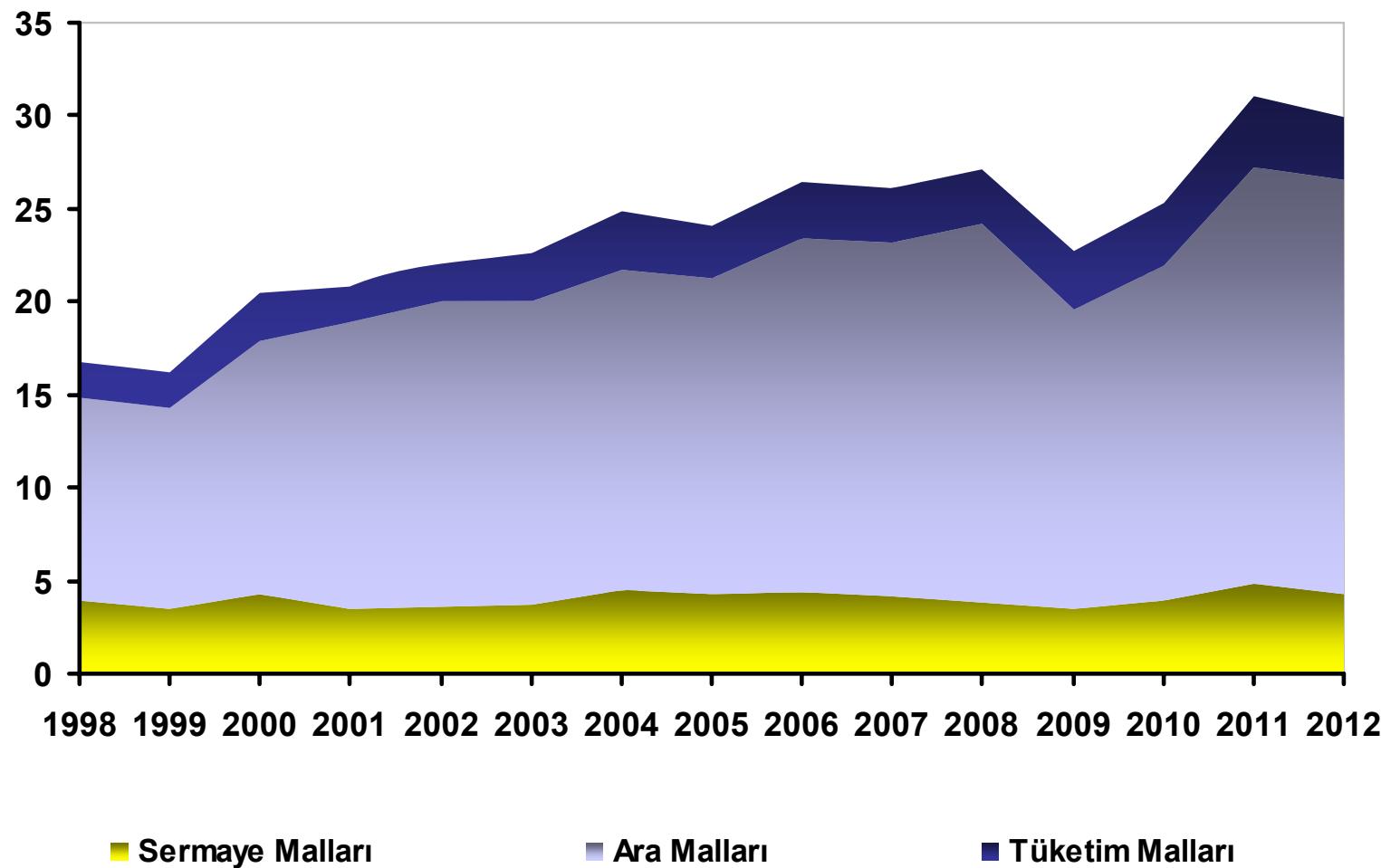
İhracat Hedefleri (FOB, Milyar Dolar)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program

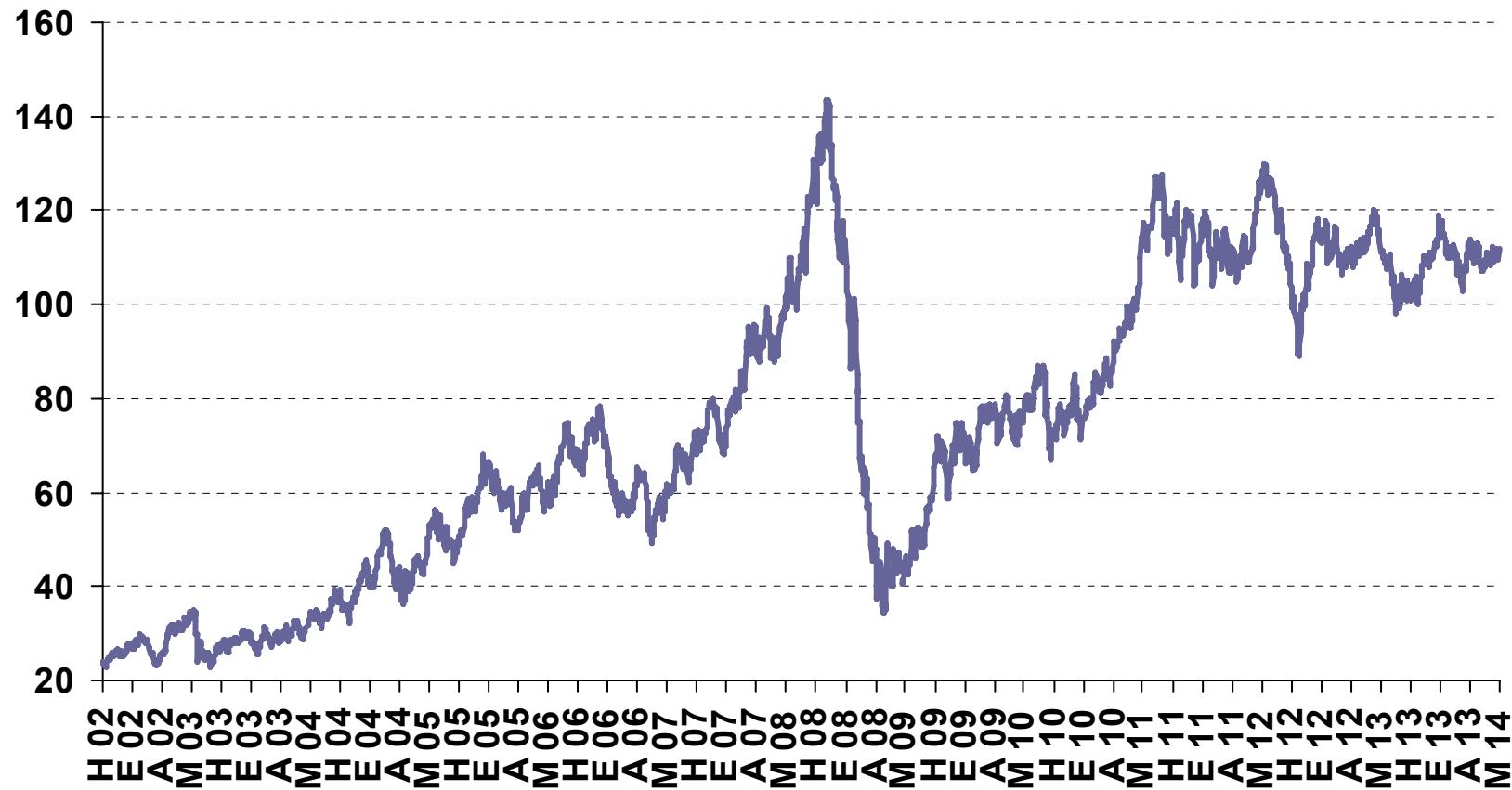

İthalat (% GSYH)

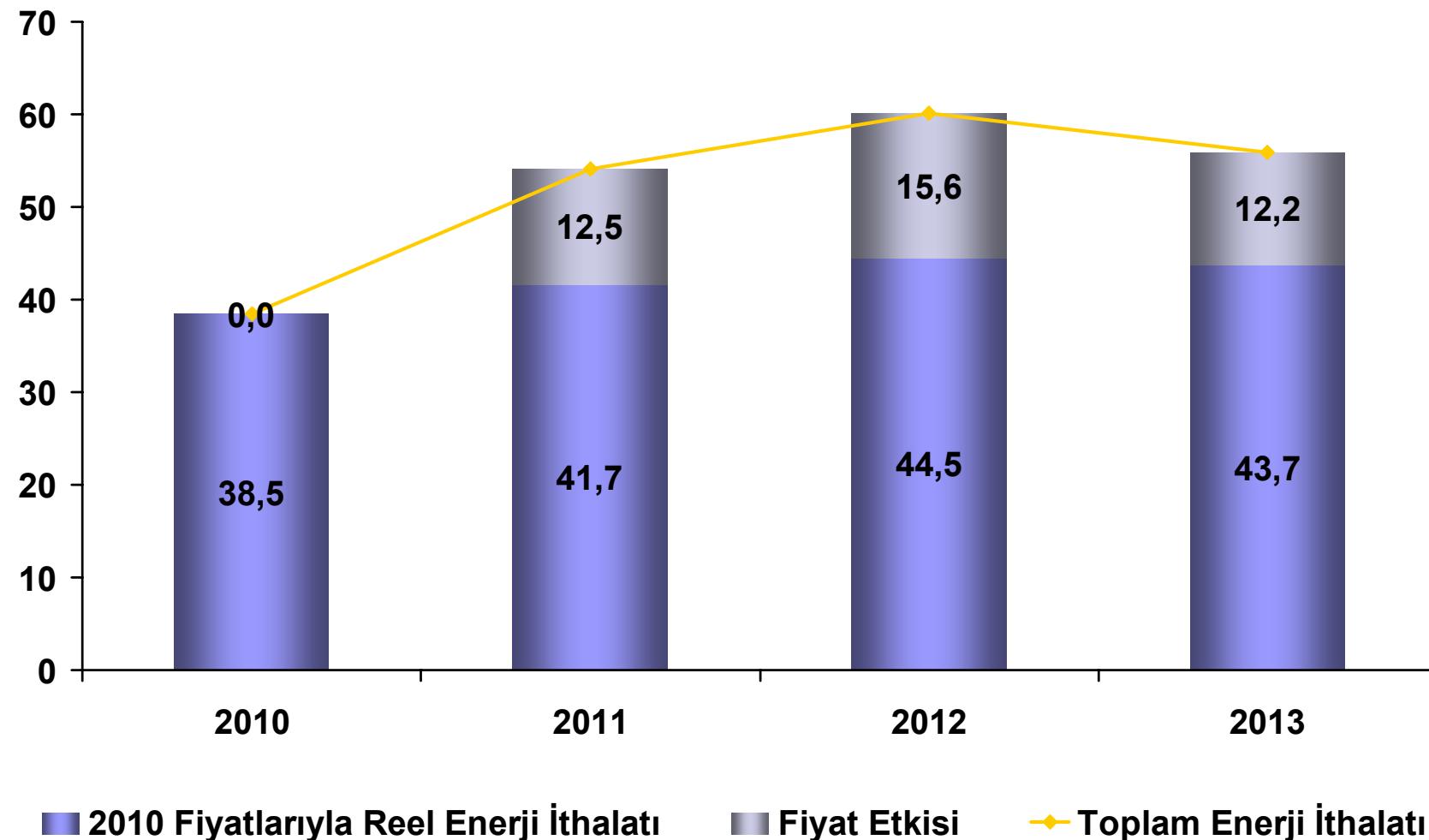
Kaynak: TÜİK

Brent Petrol Fiyatı (ABD Doları, varil)

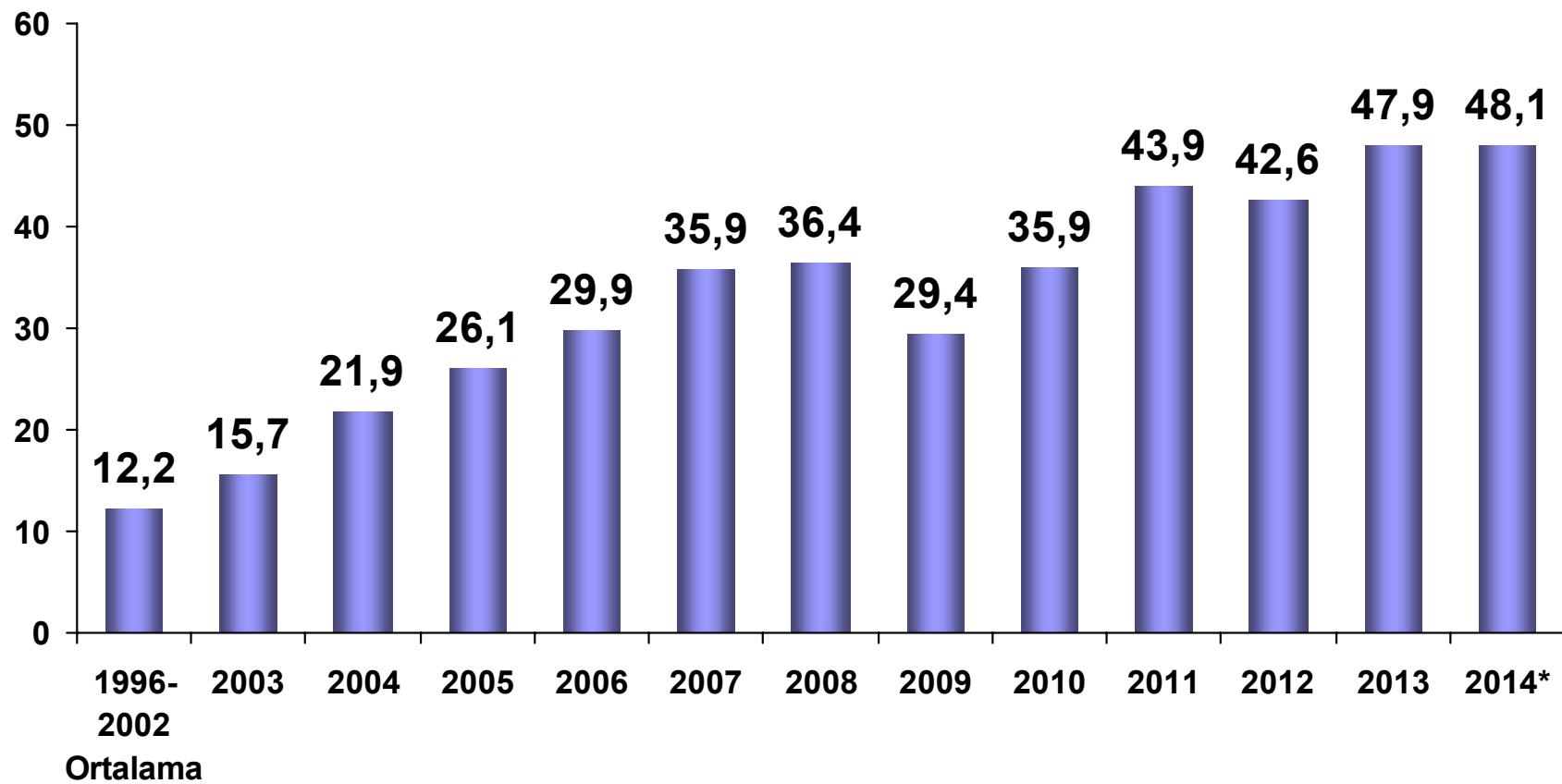
Kaynak: Reuters

Enerji Fiyatlarının Enerji İthalatına Etkisi (Milyar Dolar)

Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

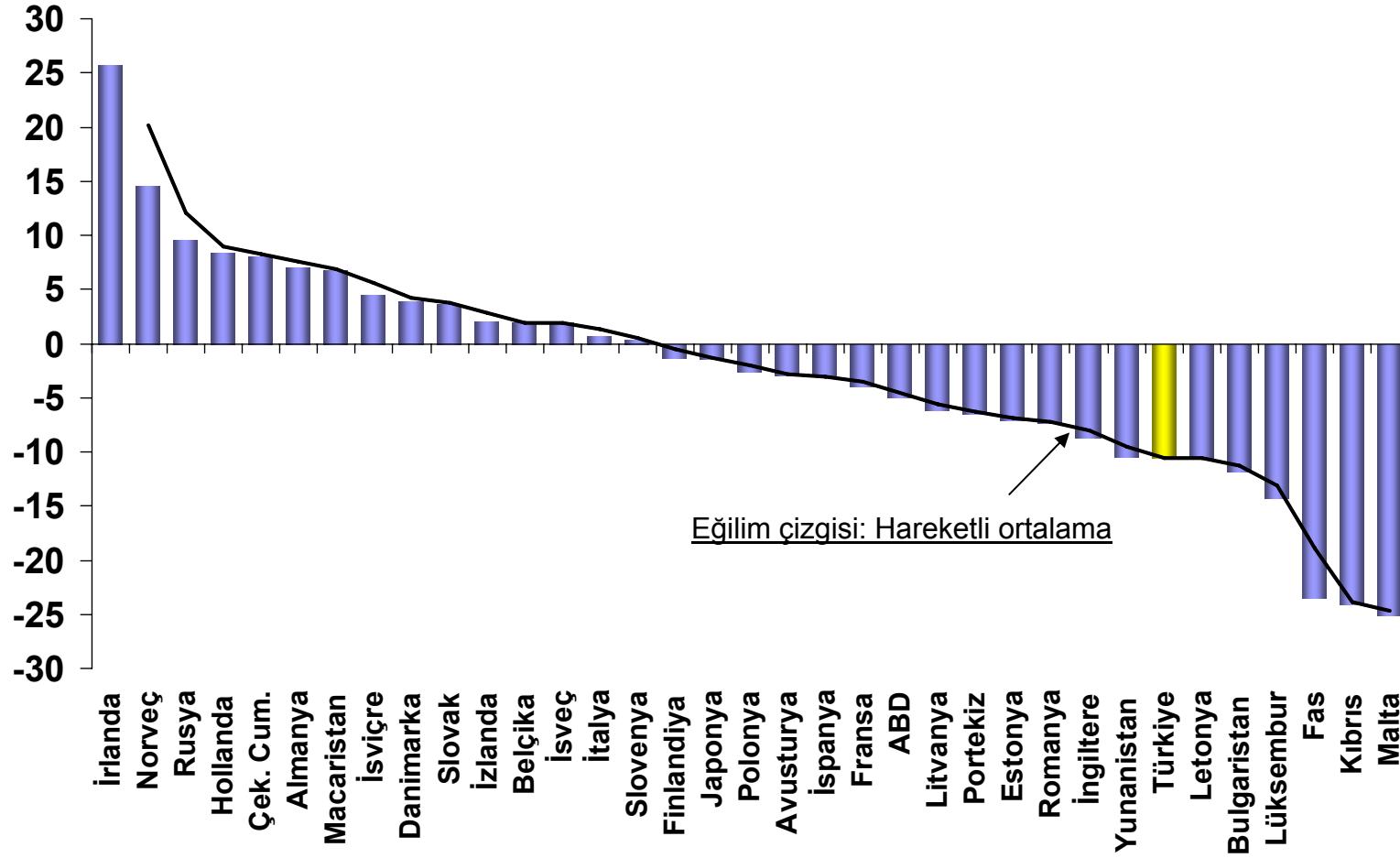
Makine ve Teçhizat İthalatı (Milyar Dolar)

(*) 2014 Ocak ayı itibarıyla yıllıklandırılmış.

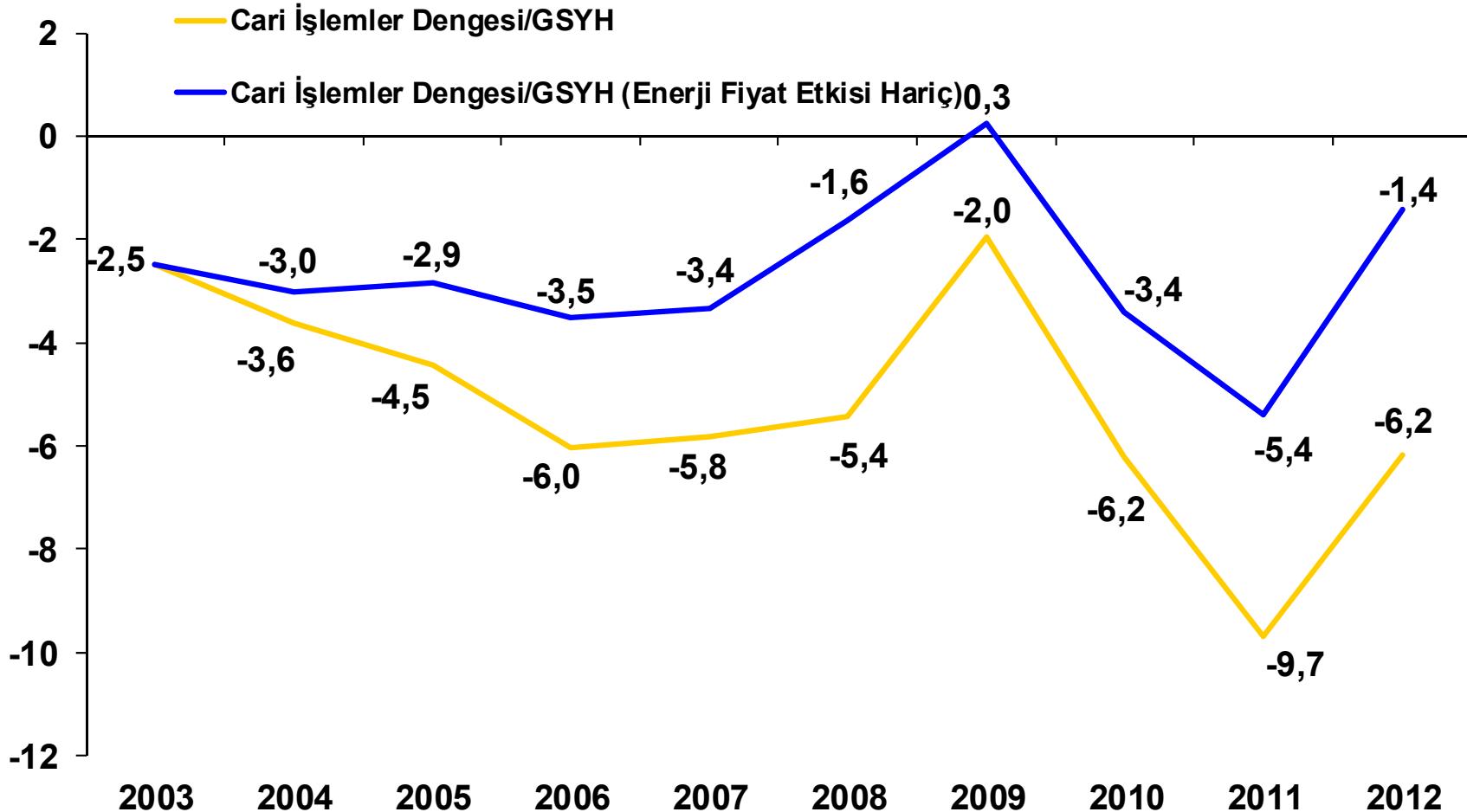
Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Dengesi / GSYH (%), 2012

Kaynak: DTÖ, IMF Dünya Ekonomik Görünümü Ekim 2013

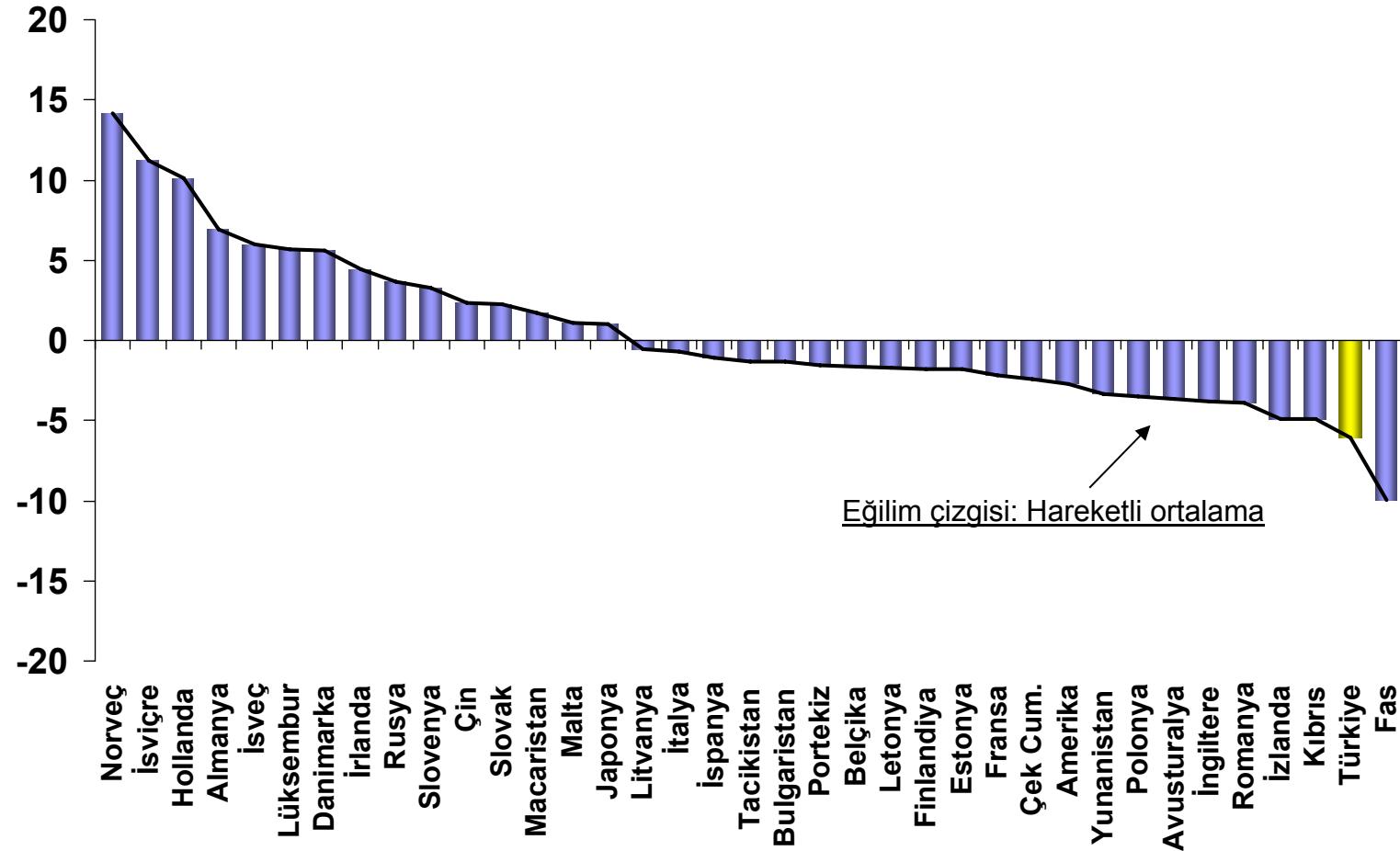
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)

(*) 2003 yılı enerji fiyatlarıyla

Kaynak: TCMB, Hazine Müsteşarlığı

Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%), 2012

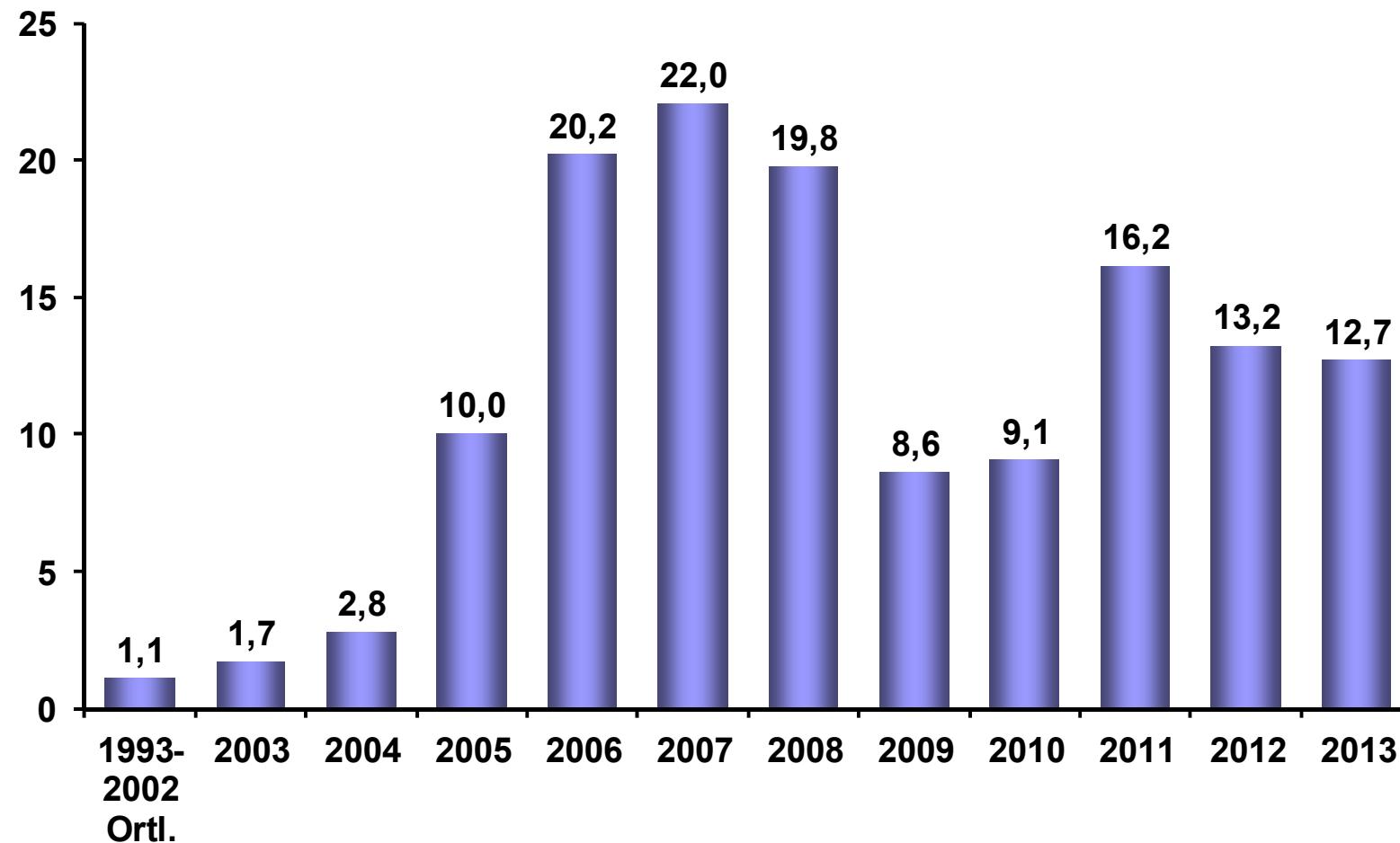

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünümü Ekim 2013

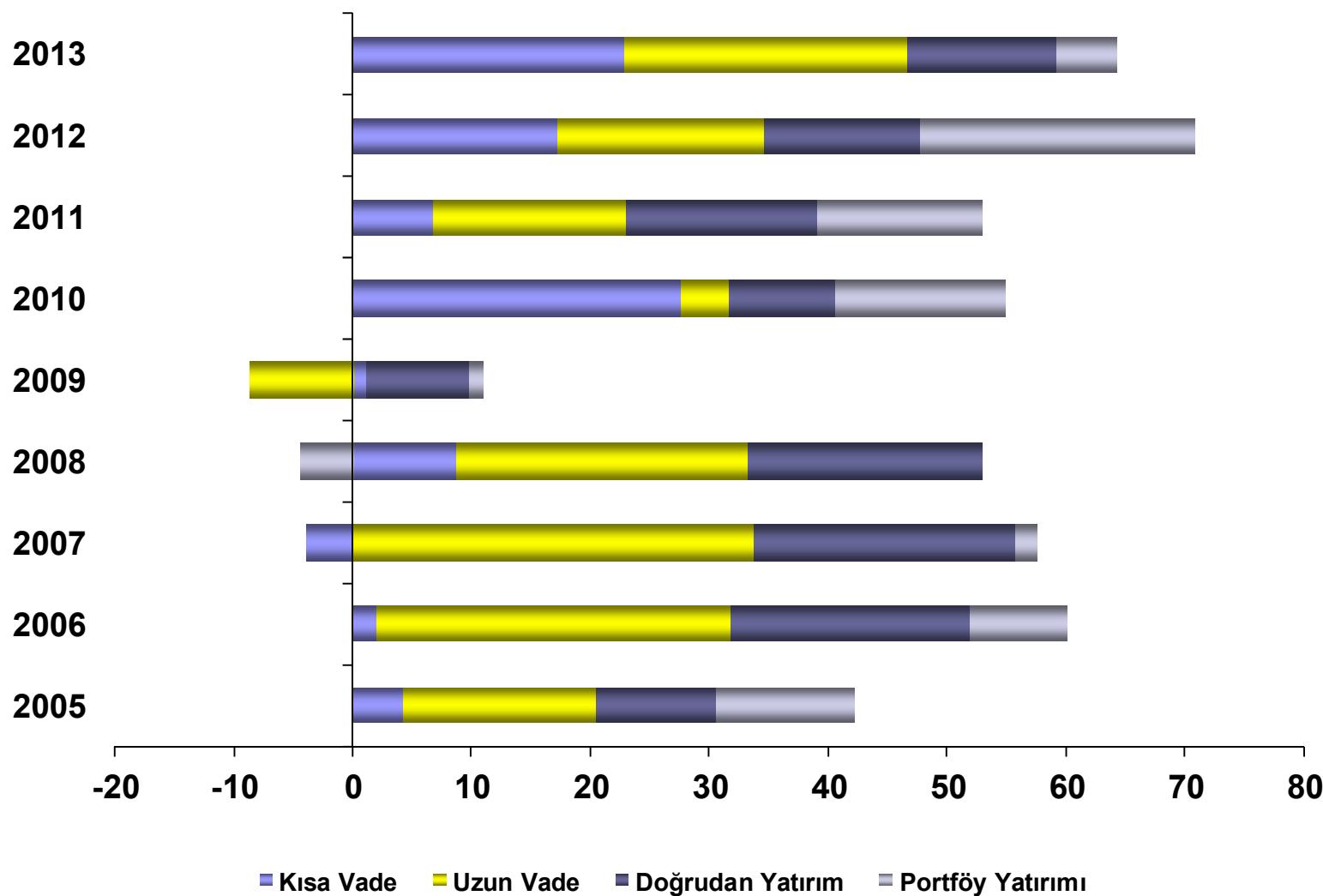
Cari İşlemler Açığının Finansmanı (Milyar Dolar)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Cari İşlemler Dengesi	-7,6	-14,2	-21,4	-31,8	-37,8	-40,4	-12,1	-45,4	-75,1	-48,5	-65,0
Sermaye Girişleri (Rezerv Hariç)	6,4	20,1	37,7	48,5	48,8	45,5	3,1	43,8	61,7	64,1	69,2
Yurtdışında Doğrudan Yatırımlar	1,7	2,8	10,0	20,2	22,0	19,8	8,6	9,1	16,2	13,2	12,7
Bankacılık Dışı Özel Sektörün Net Kredi Kullanımı	2,3	7,7	12,6	17,1	29,3	26,5	-13,0	-3,3	8,4	6,8	6,2
Diğer (Net)	2,4	9,7	15,1	11,2	-2,5	-0,8	7,5	38,1	37,2	44,0	50,2
Net Hata ve Noksan	4,5	0,8	2,0	-0,2	0,5	2,9	3,1	0,9	9,1	1,1	3,8
Bankaların Yabancı Para Efektif ve Mevduatı	0,7	-6,0	-0,3	-10,3	-3,5	-9,1	6,1	13,5	2,4	4,2	2,0
Rezerv Değişimi	-4,0	-0,8	-17,8	-6,1	-8,0	1,1	-0,1	-12,8	1,8	-20,8	-9,9

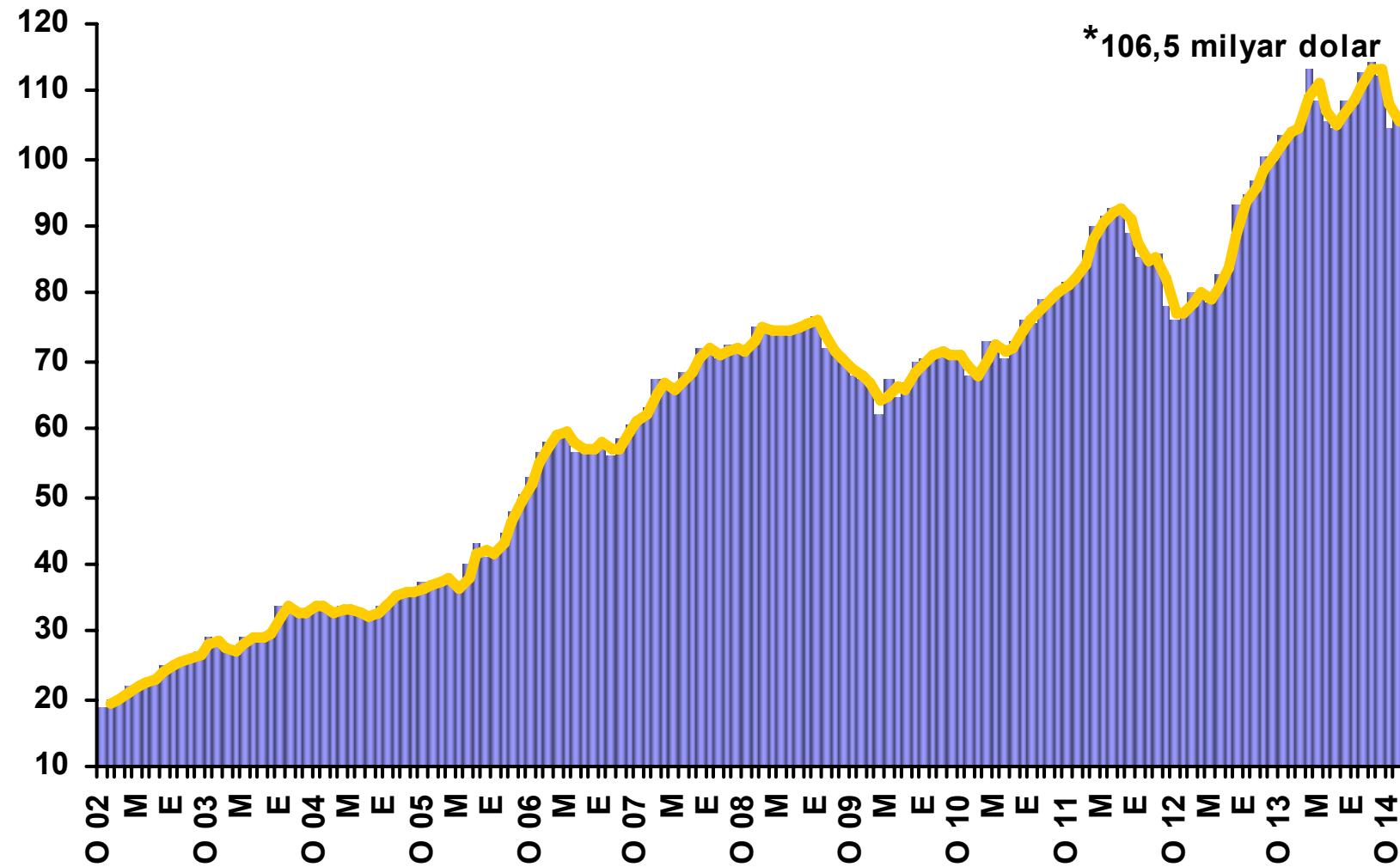
Yurtiçinde Doğrudan Yabancı Sermaye Girişi (Milyar Dolar)

Sermaye Girişi (Milyar Dolar)

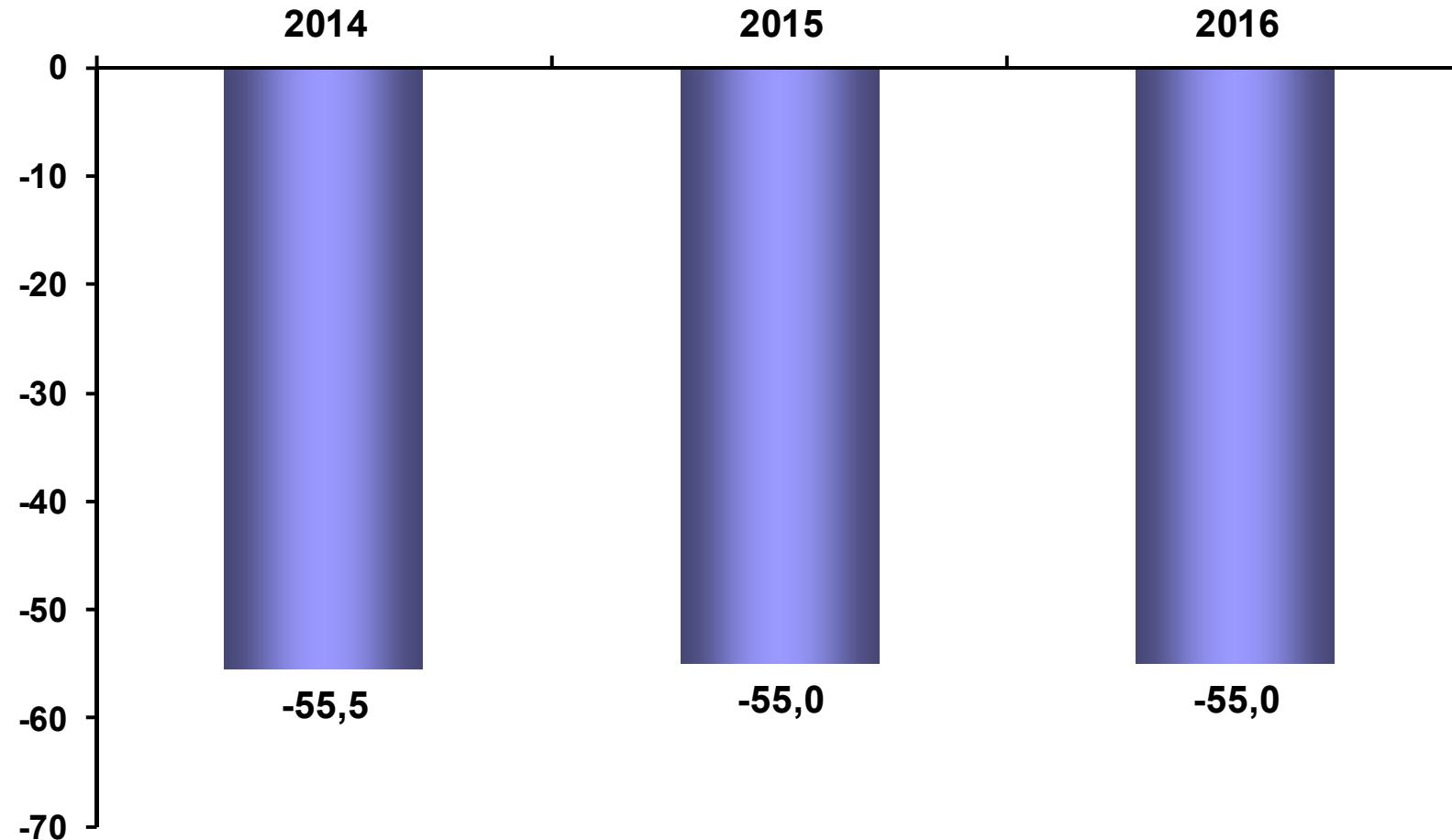
Merkez Bankası Brüt Döviz Rezervleri (Milyar Dolar)

(*) 28 Şubat 2014 itibarıyla

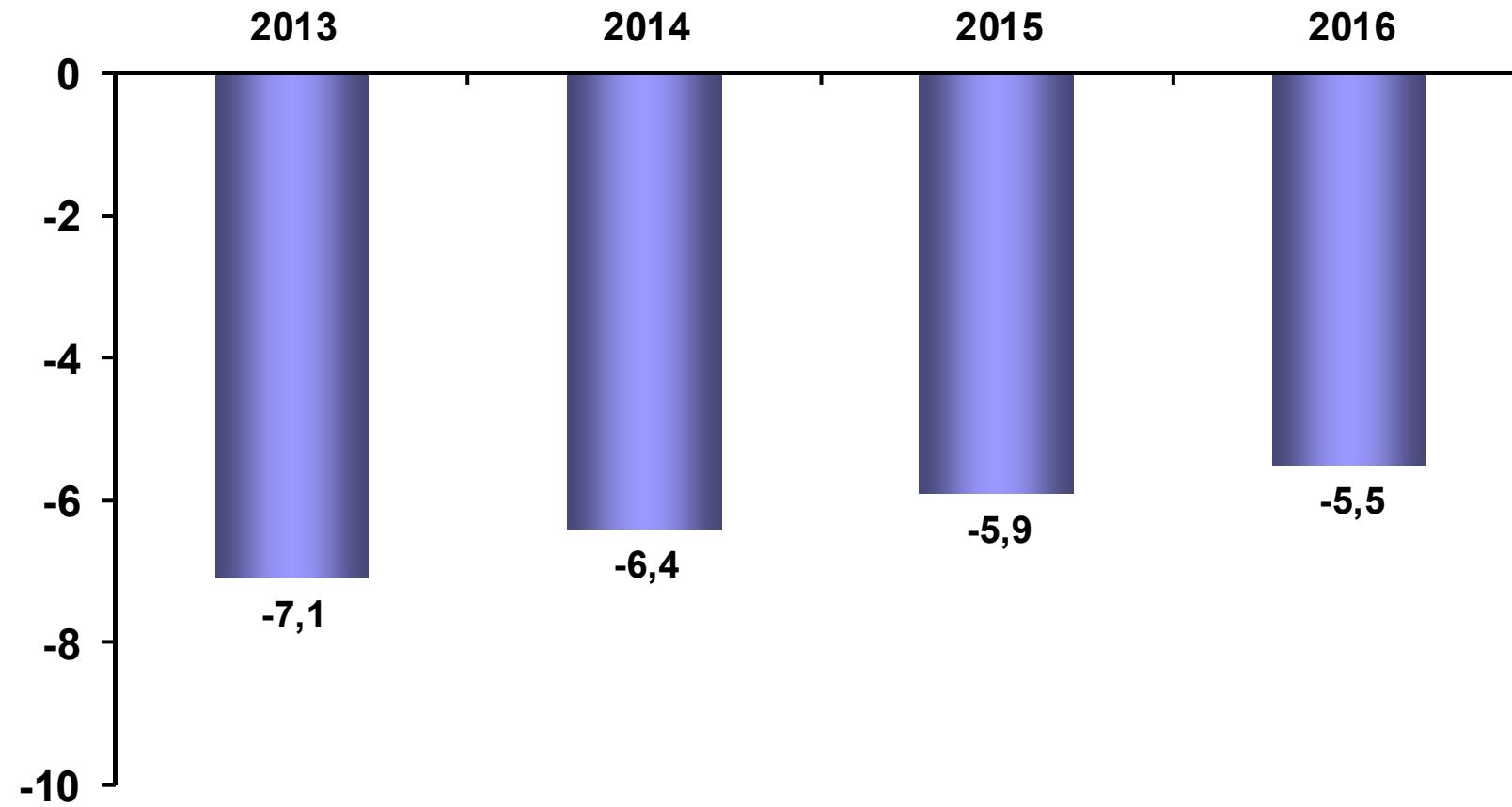
Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi Tahminleri (Milyar Dolar)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program

Cari İşlemler Dengesi Tahminleri / GSYH (%)

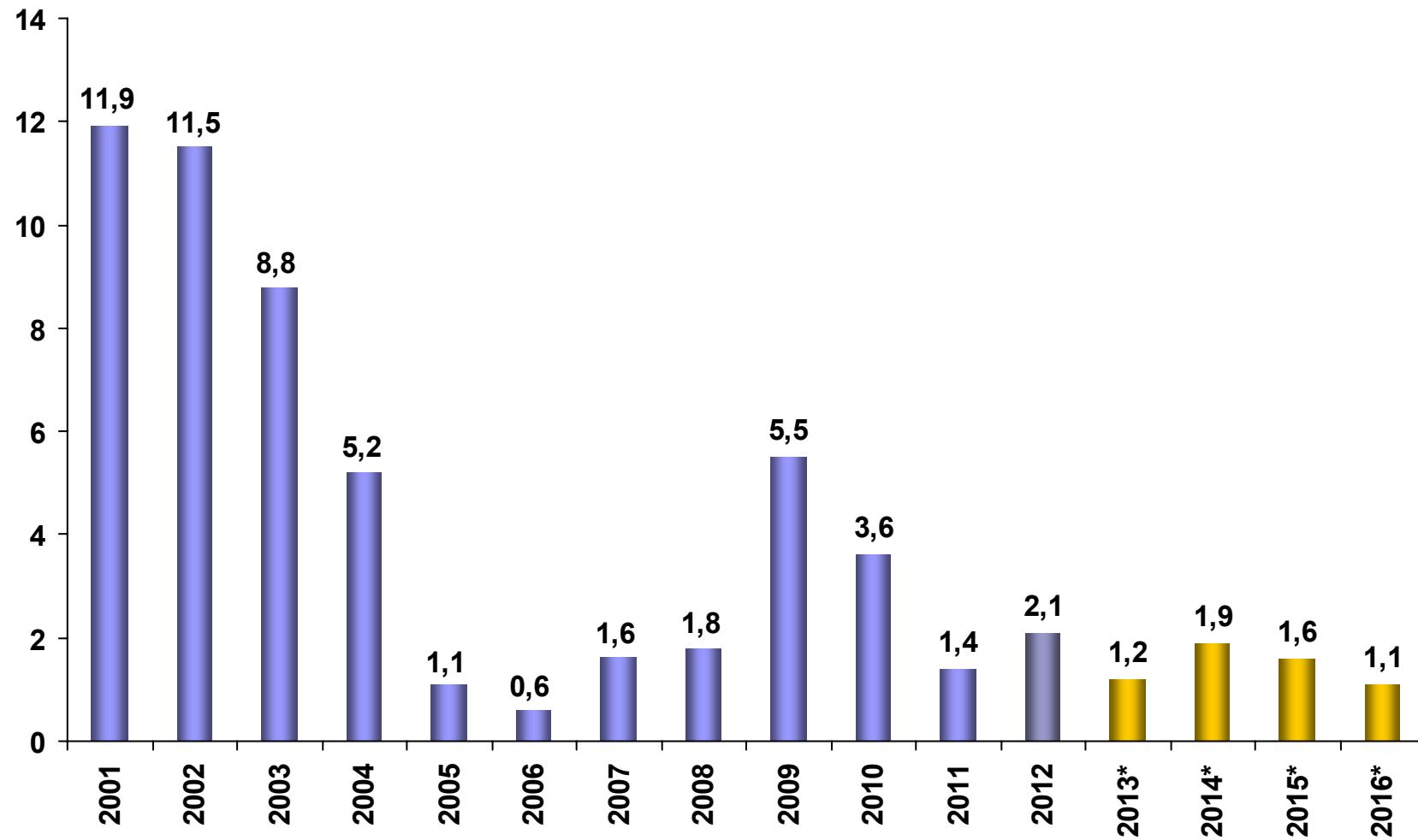

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program

KAMU MALİYESİ

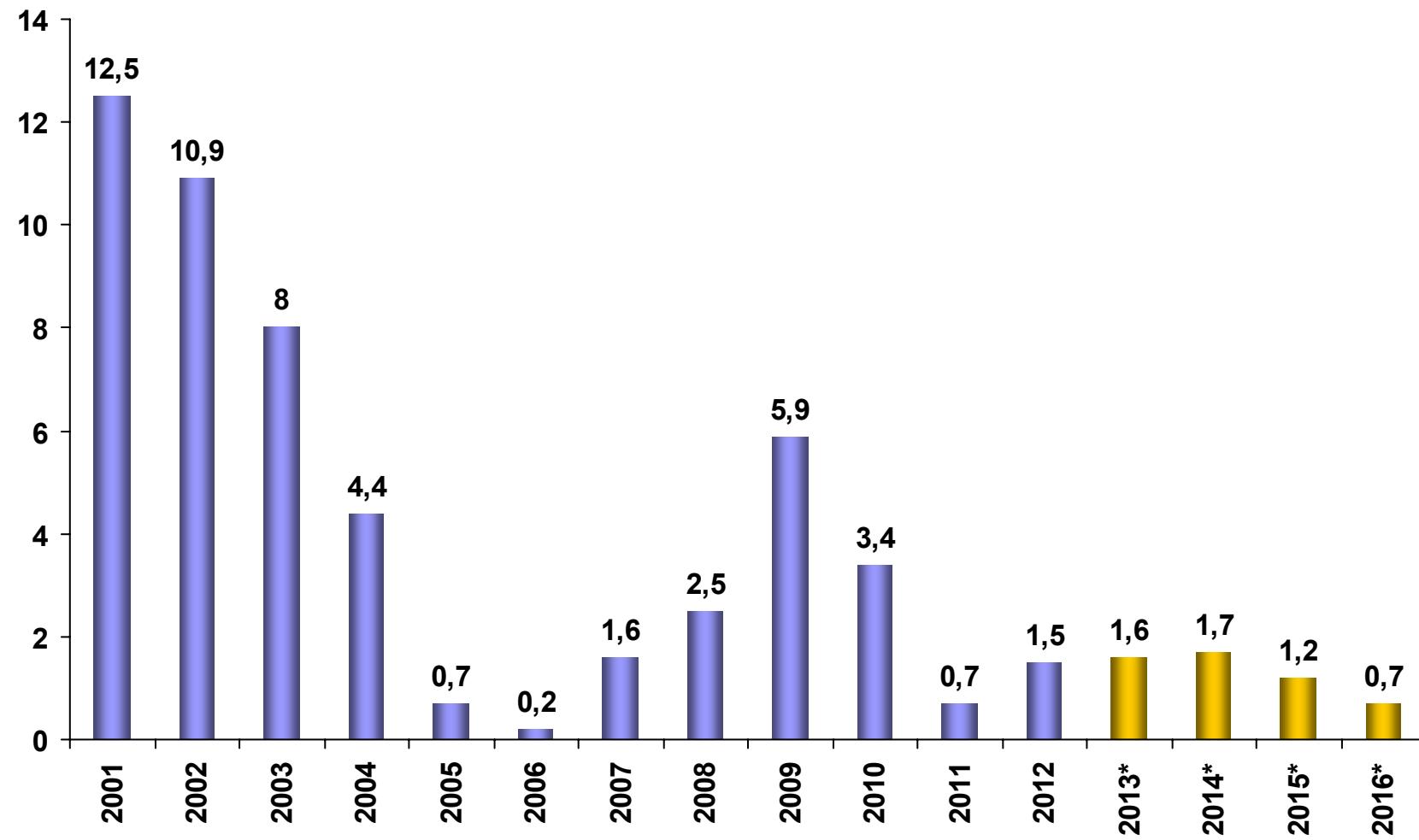
Merkezi Yönetim Bütçe Açığı / GSYH (%)

(*) 2014-2016: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, 2014-2016 OVP

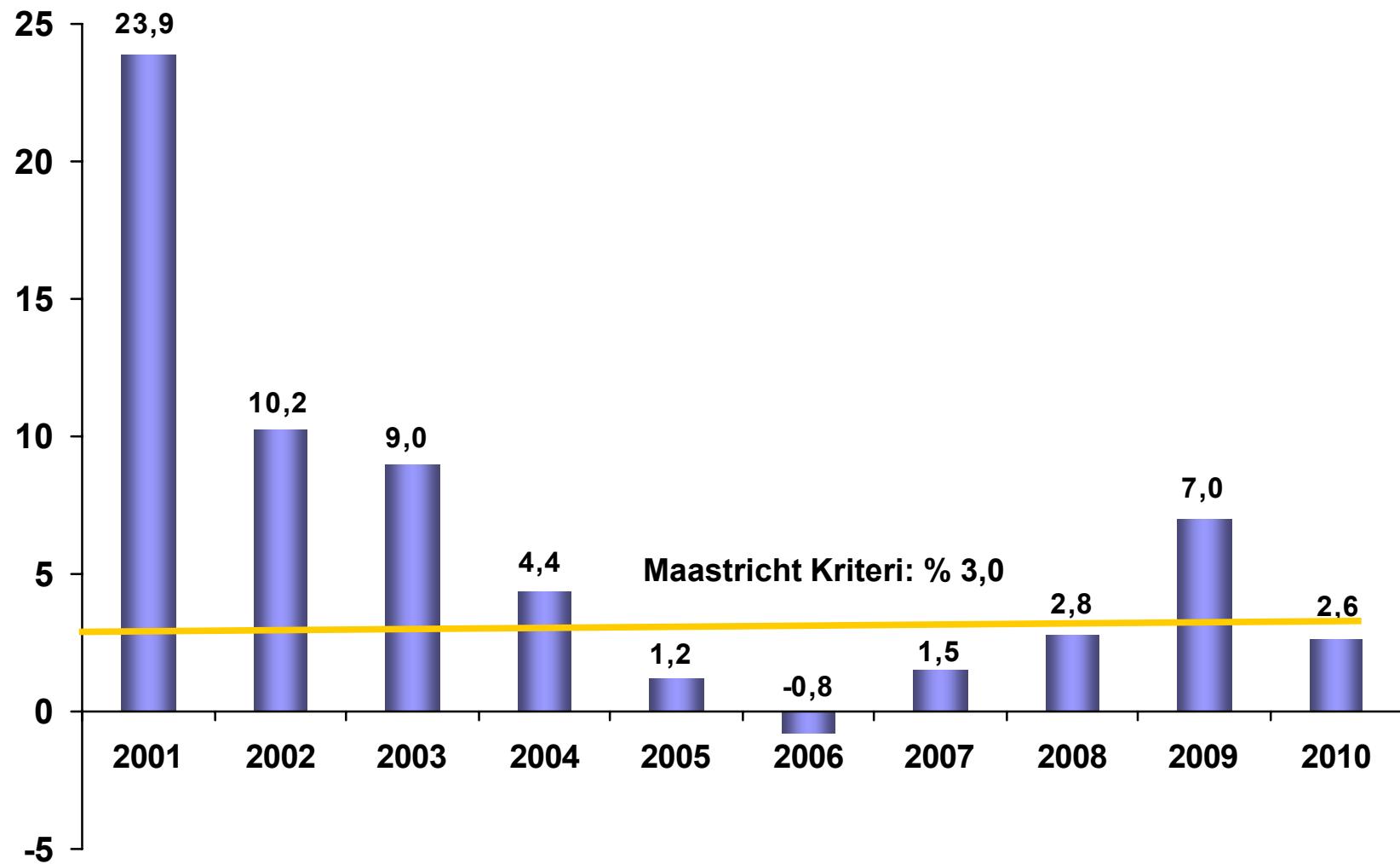
Genel Yönetim Bütçe Açığı (Özelleştirme Hariç) / GSYH (%)

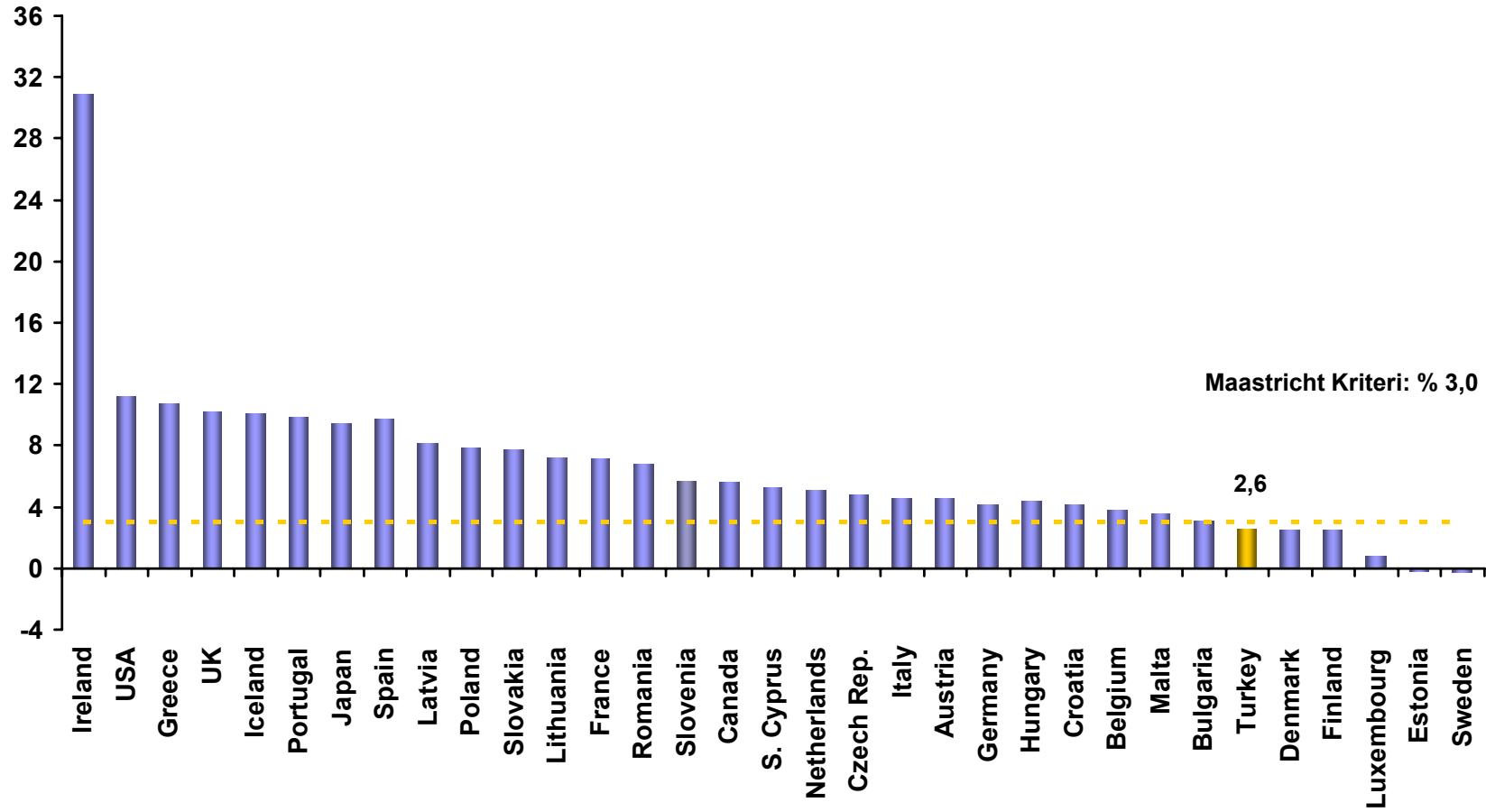
(*) 2014-2016: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 OVP

AB Tanımlı Genel Yönetim Bütçe Açığı / GSYH (%)

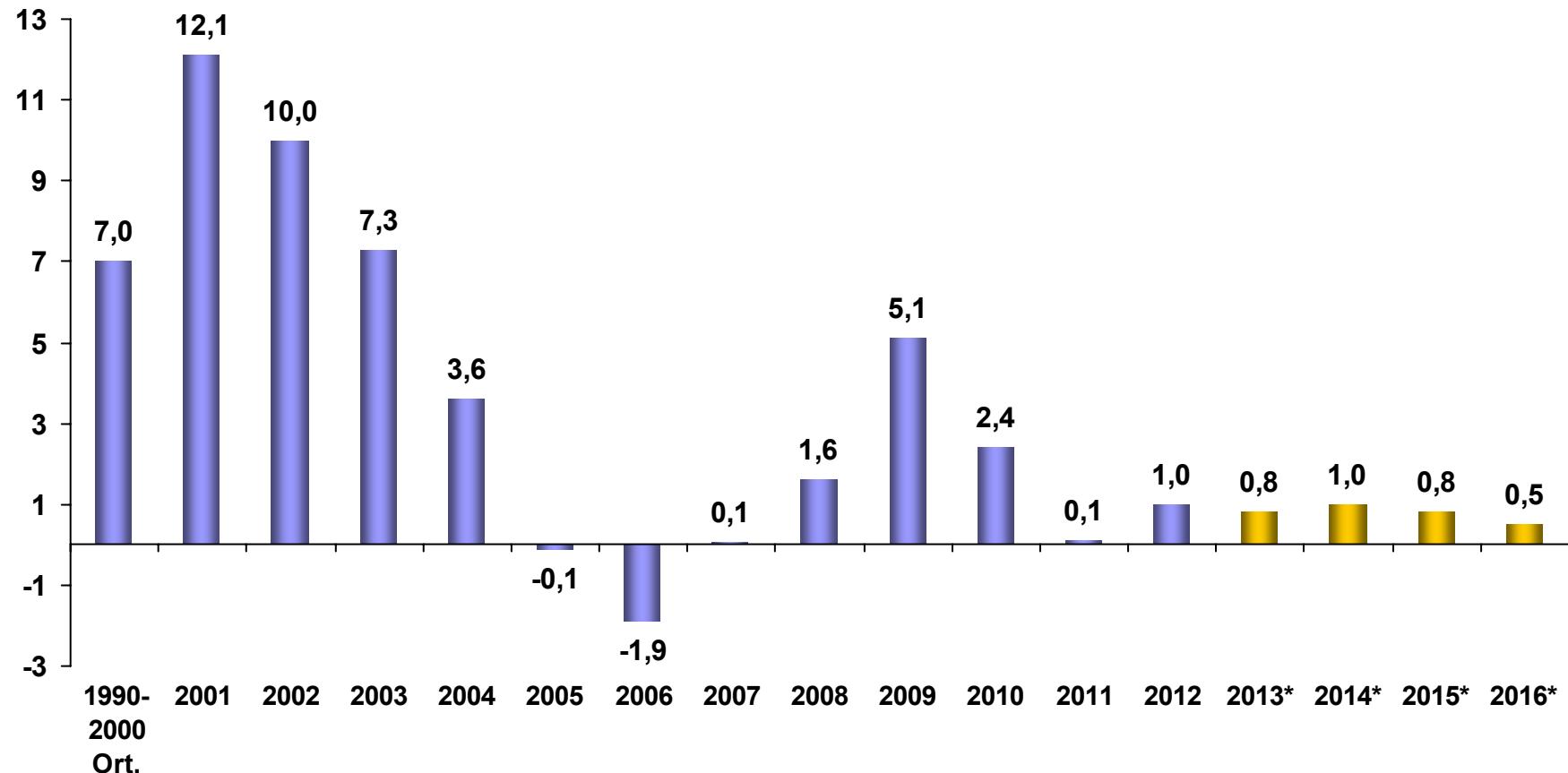
Genel Yönetim Bütçe Açığı (2010 Yılı, % GSYH)

Kaynak: Eurostat

ABD, Kanada ve Japonya için: IMF Dünya Ekonomik Görünümü Veri Tabanı (Ekim 2012)

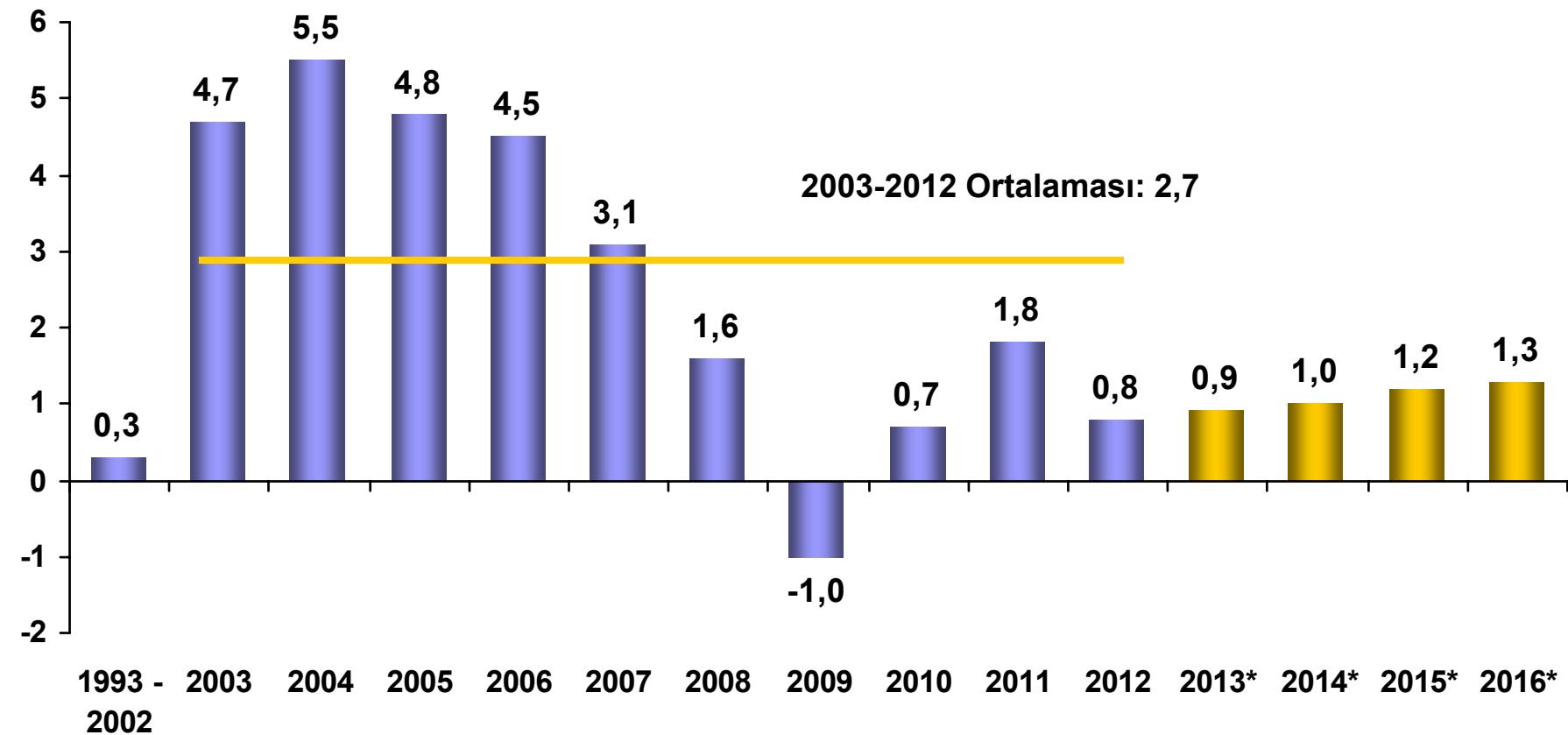
Kamu Kesimi Borçlanma Gereği (GSYH %)

(*) 2014-2016: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 OVP

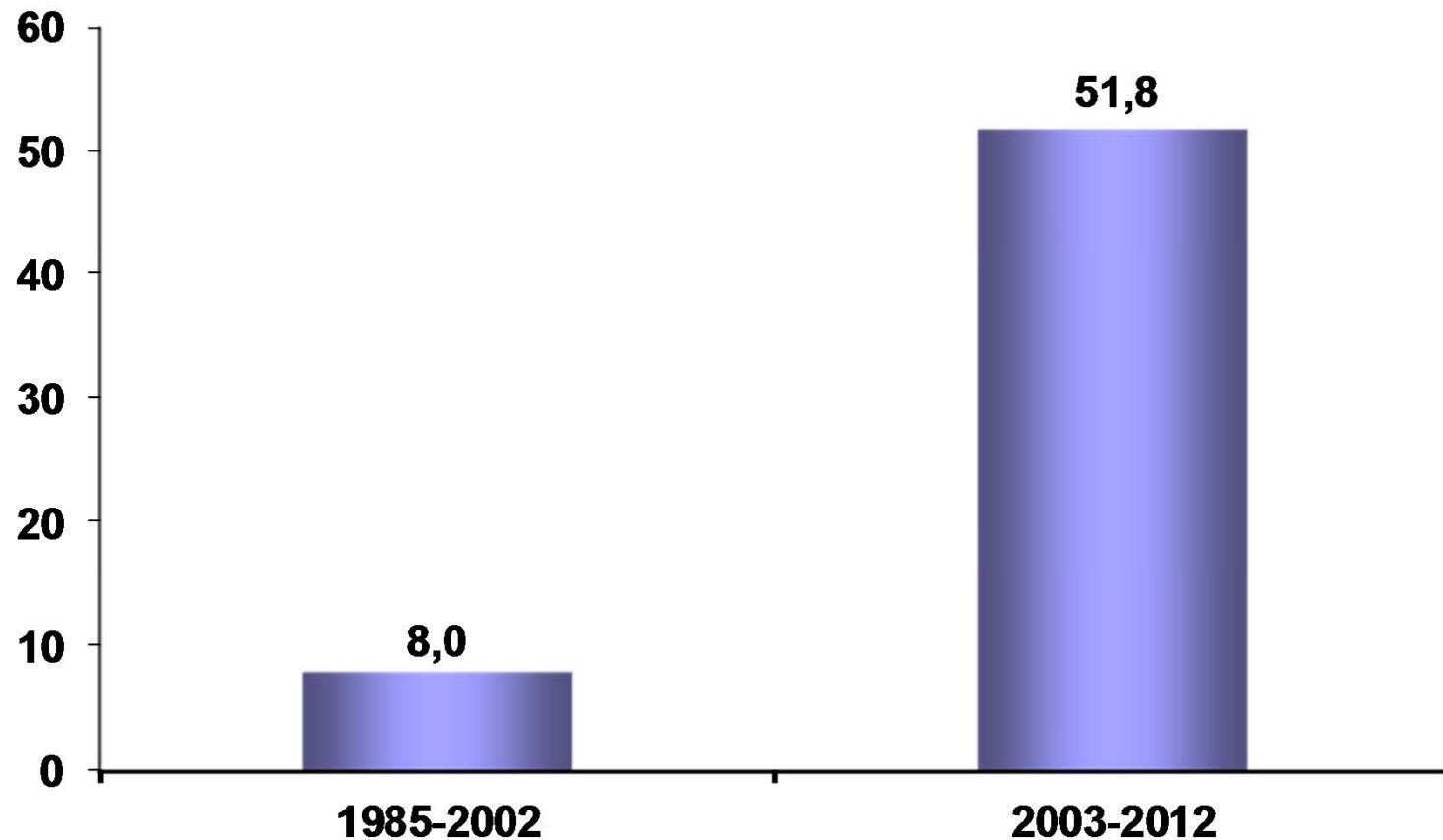
Kamu Sektörü Faiz Dışı Fazlası (Program Tanımlı, % GSYH)

(*) 2014-2016: Orta Vadeli Program hedeflerini göstermektedir.

Kaynak: IMF, 2014-2016 OVP

Özelleştirme Uygulamaları* (Milyar Dolar)

(*) 1985 – 2002 arası için ÖİB, 2003 – 2012 arası için ÖİB, TMSF ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından yapılan özelleştirme işlemlerine ilişkin tutarlar kullanılmış, özelleştirme uygulamasının yapıldığı yıl esas alınmıştır.

Kaynak: ÖİB, TMSF

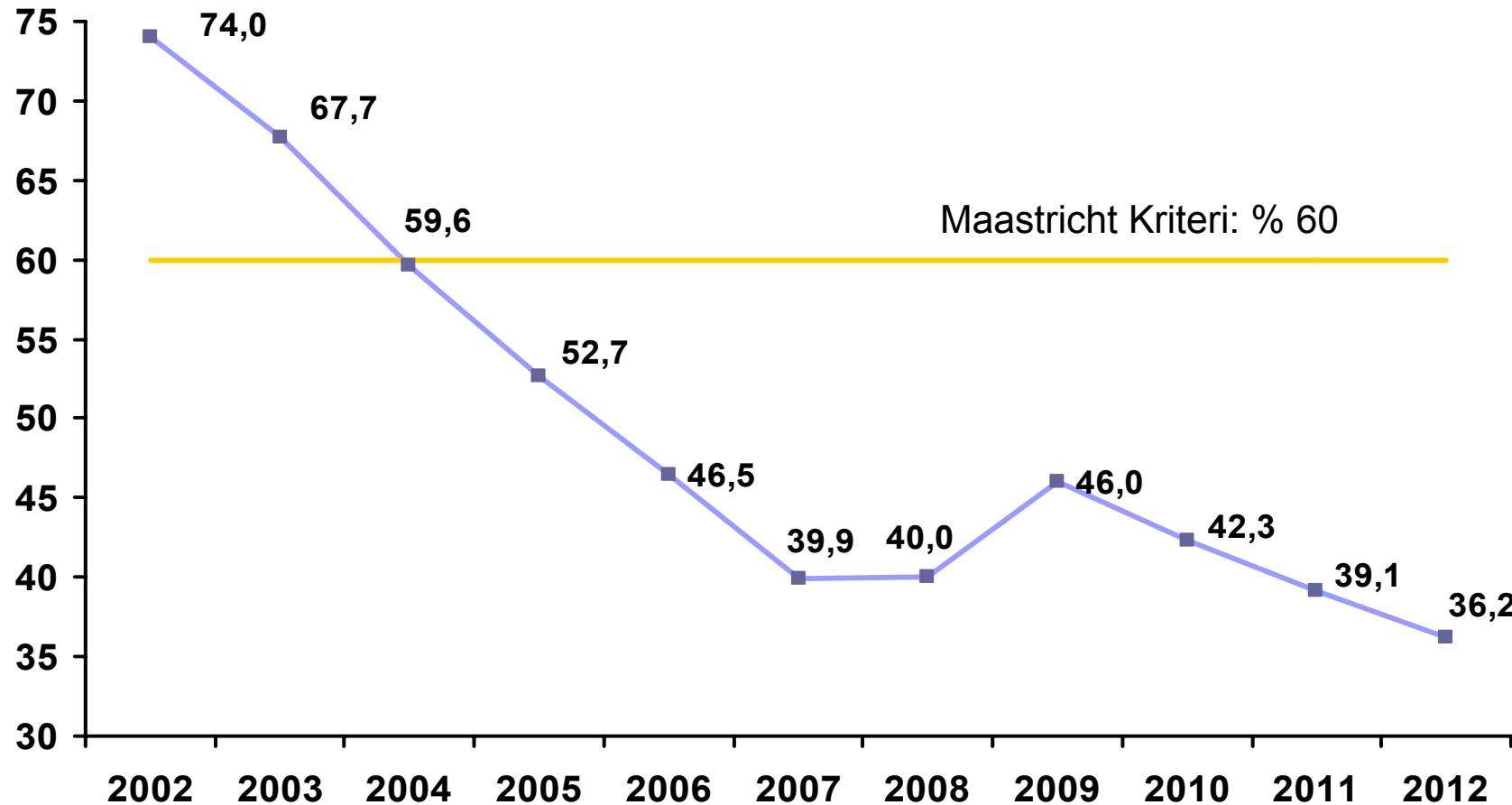
Orta Vadeli Program Büyüklükleri (% GSYH)

	2013	2014	2015	2016
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	-1,2	-1,9	-1,6	-1,1
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	24,8	23,5	23,0	22,6
Merkezi Yönetim Bütçe Harcamaları	26,1	25,4	24,6	23,7
MYB Faiz Dışı Dengesi (Program Tanımlı)	0,9	0,5	0,8	1,0
Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Program Tanımlı)	23,7	22,9	22,6	22,3
Merkezi Yönetim Faiz Dışı Harcamaları (Program Tanımlı)	22,8	22,4	21,8	21,3
Dünger Kamu Faiz Dışı Dengesi (Program Tanımlı)	0,1	0,5	0,4	0,3
Toplam Kamu Faiz Dışı Dengesi (Program Tanımlı)	0,9	1,0	1,2	1,3

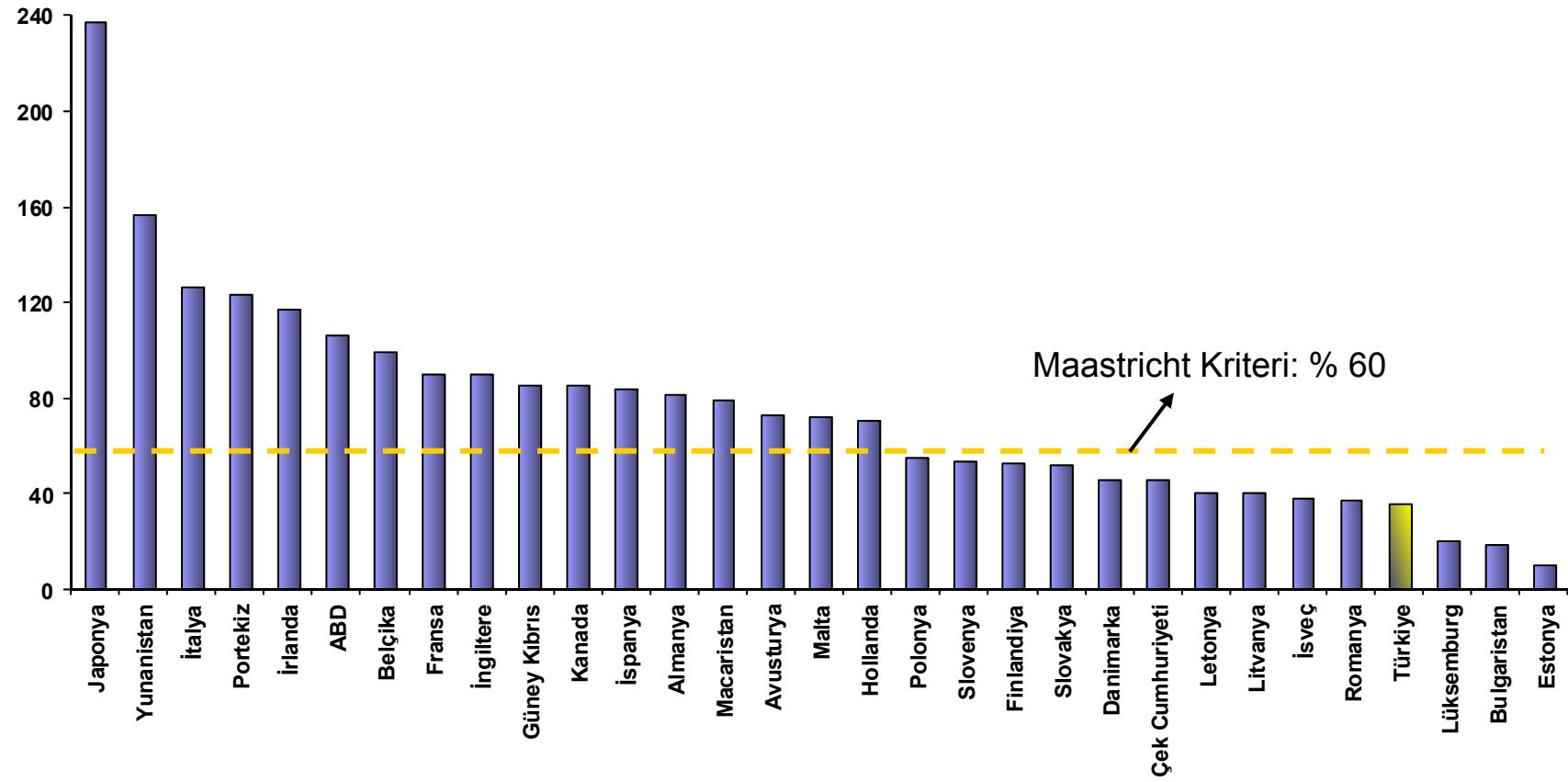

BORÇ YÖNETİMİ

AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku (% GSYH)

Genel Yönetim Borç Stoku (% GSYH, 2012)

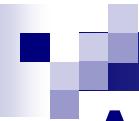
Kaynak: Eurostat, Hazine Müsteşarlığı

ABD, Kanada ve Japonya için: IMF Dünya Ekonomik Görünümü

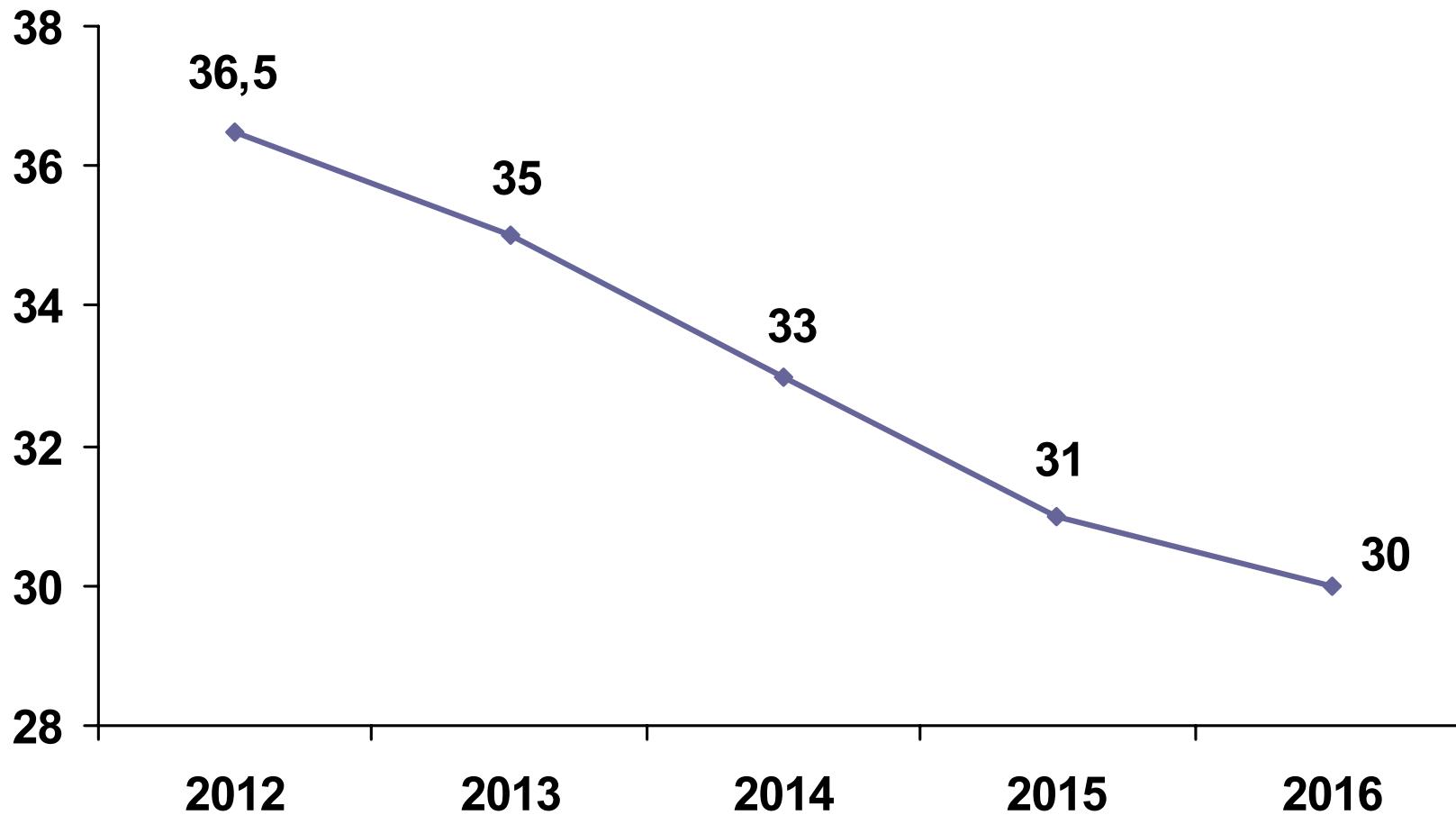
23.08.2013 itibarıyla

AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH (%)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Euro Bölgesi (17 ülke)	66,4	70,2	80,0	85,4	87,3	90,6
AB (27 ülke)	58,9	62,2	74,5	80,0	82,4	85,2
Yunanistan	107,4	112,9	129,7	148,3	170,3	156,9
İtalya	103,3	106,1	116,4	119,3	120,7	127,0
Portekiz	68,4	71,7	83,7	94,0	108,2	124,1
Belçika	84,0	89,2	95,7	95,7	98,0	99,8
Fransa	64,2	68,2	79,2	82,4	85,8	90,2
İngiltere	43,7	51,9	67,1	78,4	84,3	88,7
İspanya	36,3	40,2	54,0	61,7	70,5	86,0
Almanya	65,2	66,8	74,5	82,5	80,0	81,0
Macaristan	67,0	73,0	79,8	82,2	82,1	79,8
Avusturya	60,2	63,8	69,2	72,3	72,8	74,0
Hollanda	45,3	58,5	60,8	63,4	65,7	71,3
Türkiye	39,9	40,0	46,1	42,3	39,1	36,2

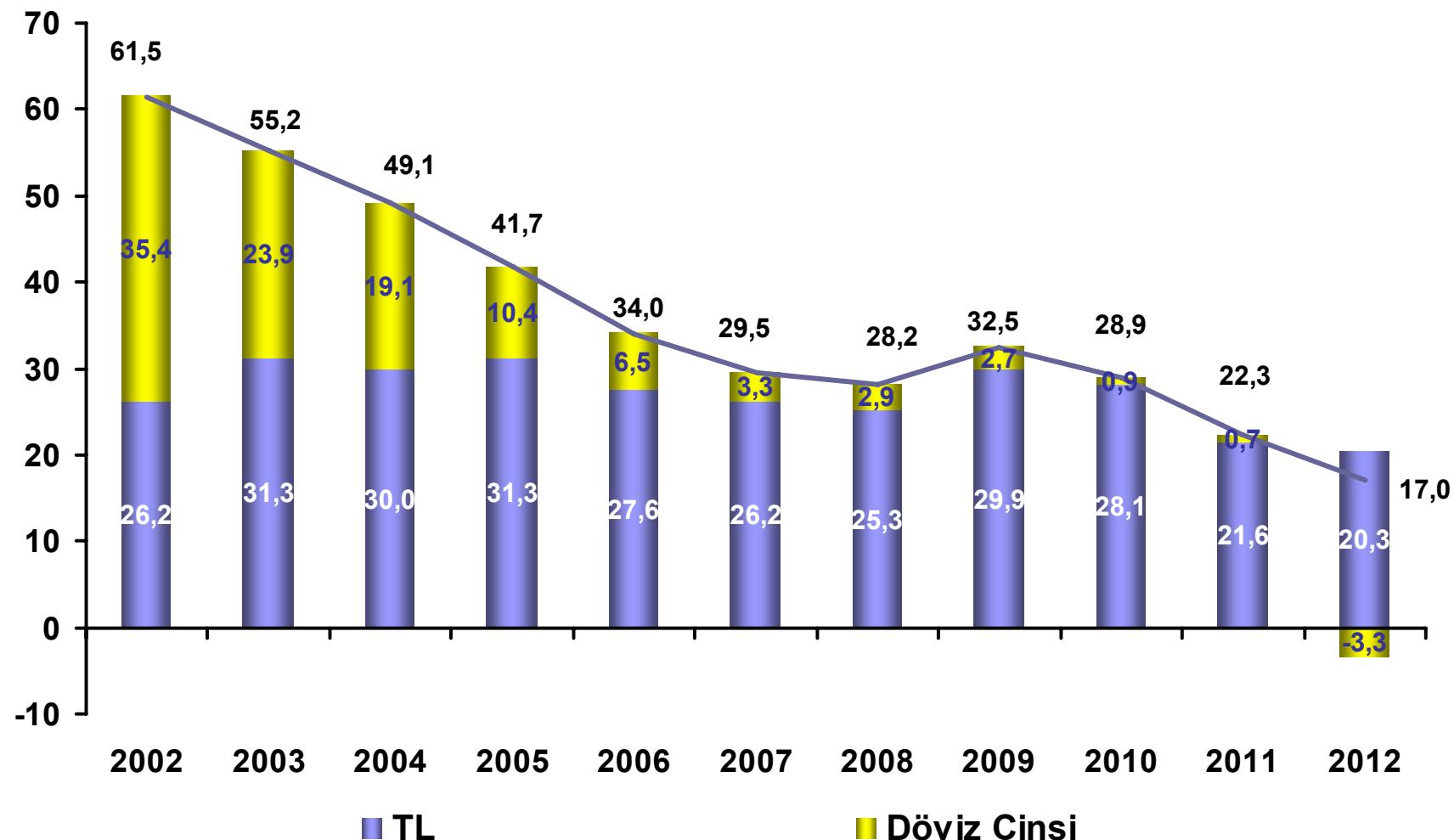

AB Tanımlı Borç Stoku Hedefleri (% GSYH)

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, 2014-2016 Orta Vadeli Program, Ekim 2013

Kamu Net Borç Stoku / GSYH (%)

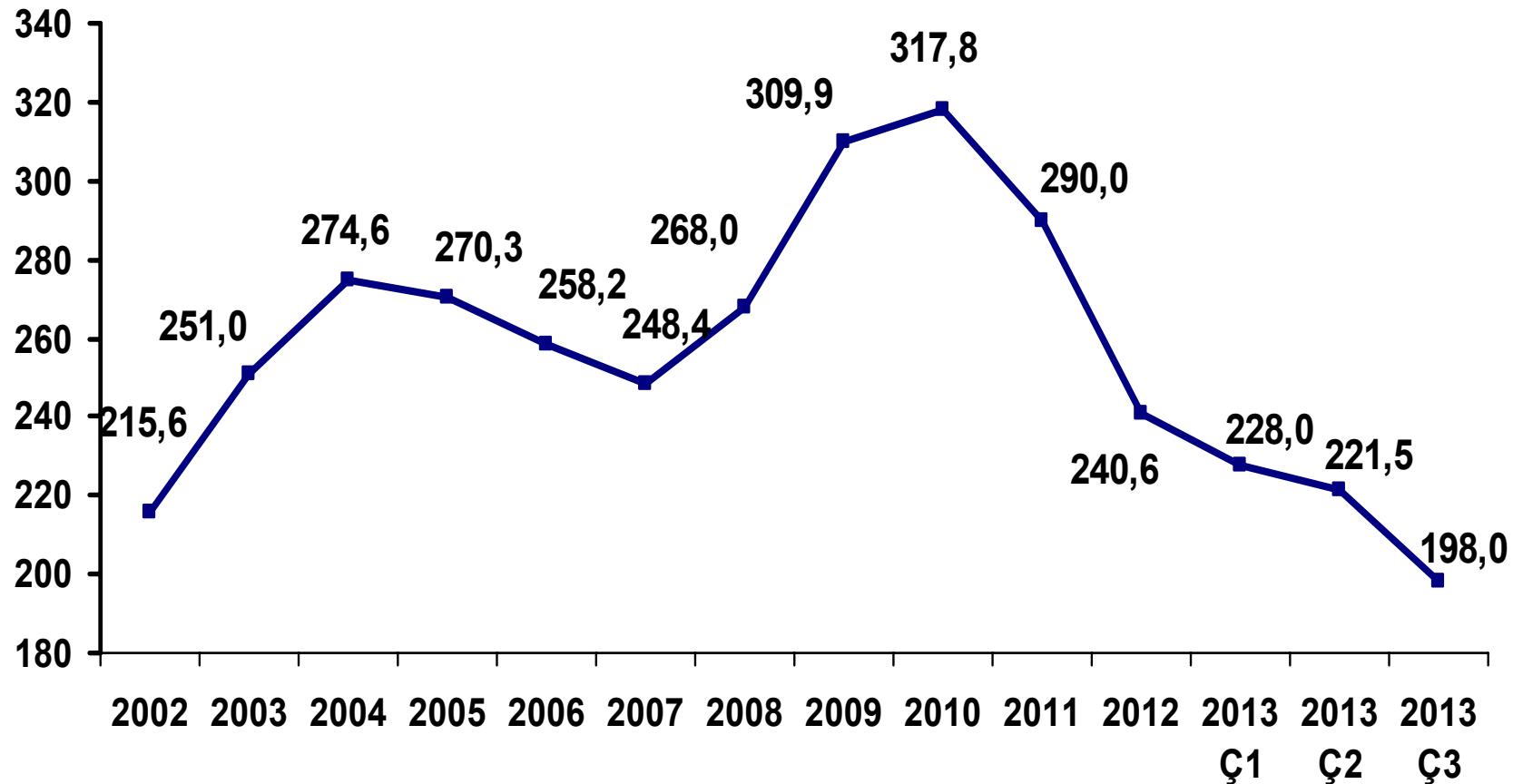

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

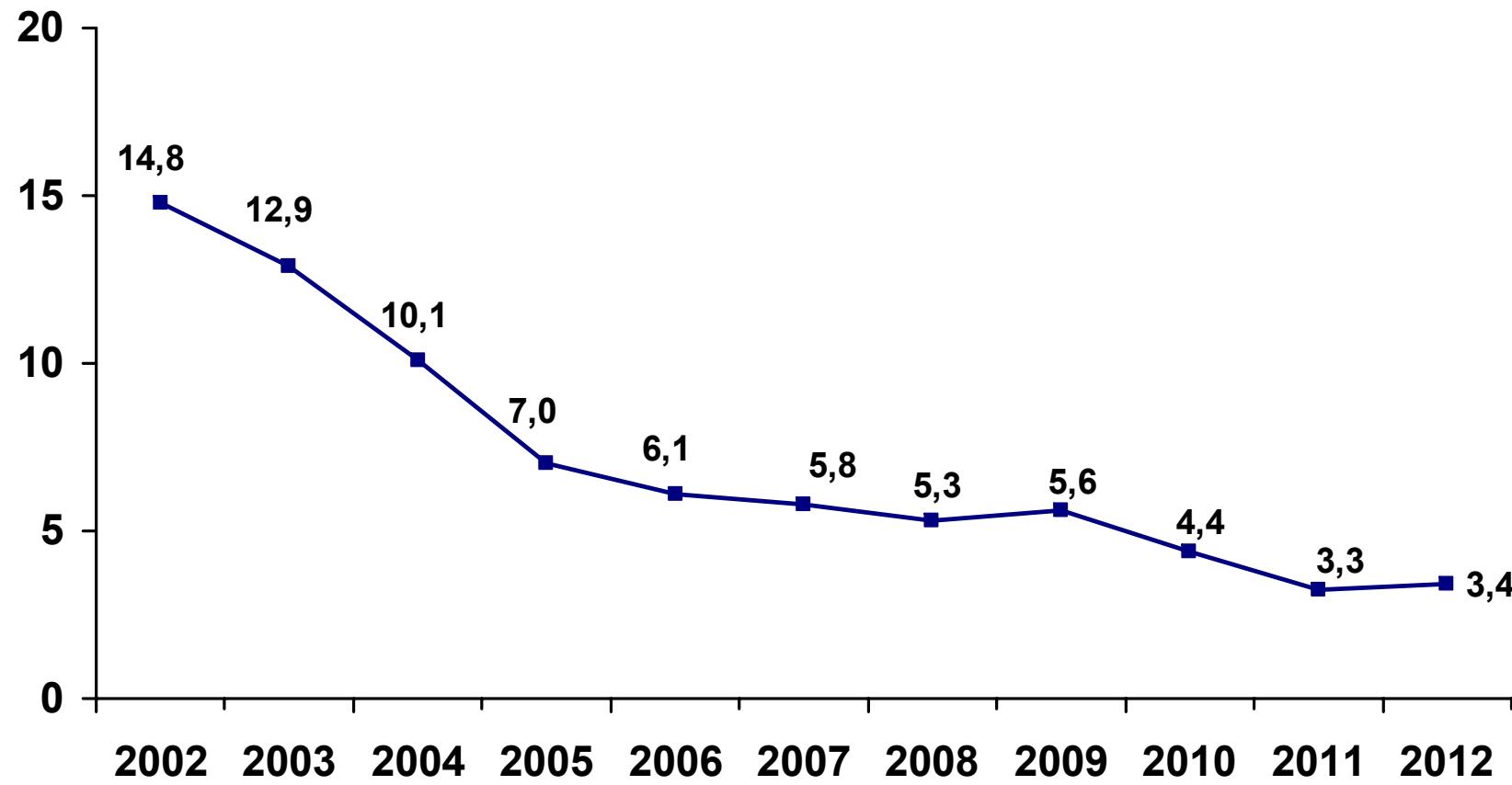
Kamu Net Borç Stoku (Milyar TL)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ç1	2013 Ç2	2013 Ç3
I- Toplam Kamu Brüt Borç Stoku	408,2	465,7	497,1	546,4	562,9	569,3	587,7	609,5
• Merkezi Yönetim	380,3	441,5	473,6	518,4	532,2	538,0	552,1	576,4
• Diğer Kamu	27,9	24,2	23,5	28,1	30,7	31,2	35,5	33,1
II- Varlıklar ve Kamu Mevduatı	140,2	155,8	179,3	256,4	322,3	341,2	366,2	411,5
• Merkez Bankası Net Varlıkları	60,4	66,0	86,2	143,2	189,5	205,4	215,0	254,0
• Kamu Mevduatı	41,5	47,7	47,2	59,8	71,6	72,6	85,9	90,0
• İşsizlik Sigortası	38,4	42,1	45,9	53,5	61,2	63,2	65,2	67,5
III- Kamu Net Borç Stoku	268,0	309,9	317,8	290,0	240,6	228,0	221,5	198,0

Kamu Net Borç Stoku (Milyar TL)

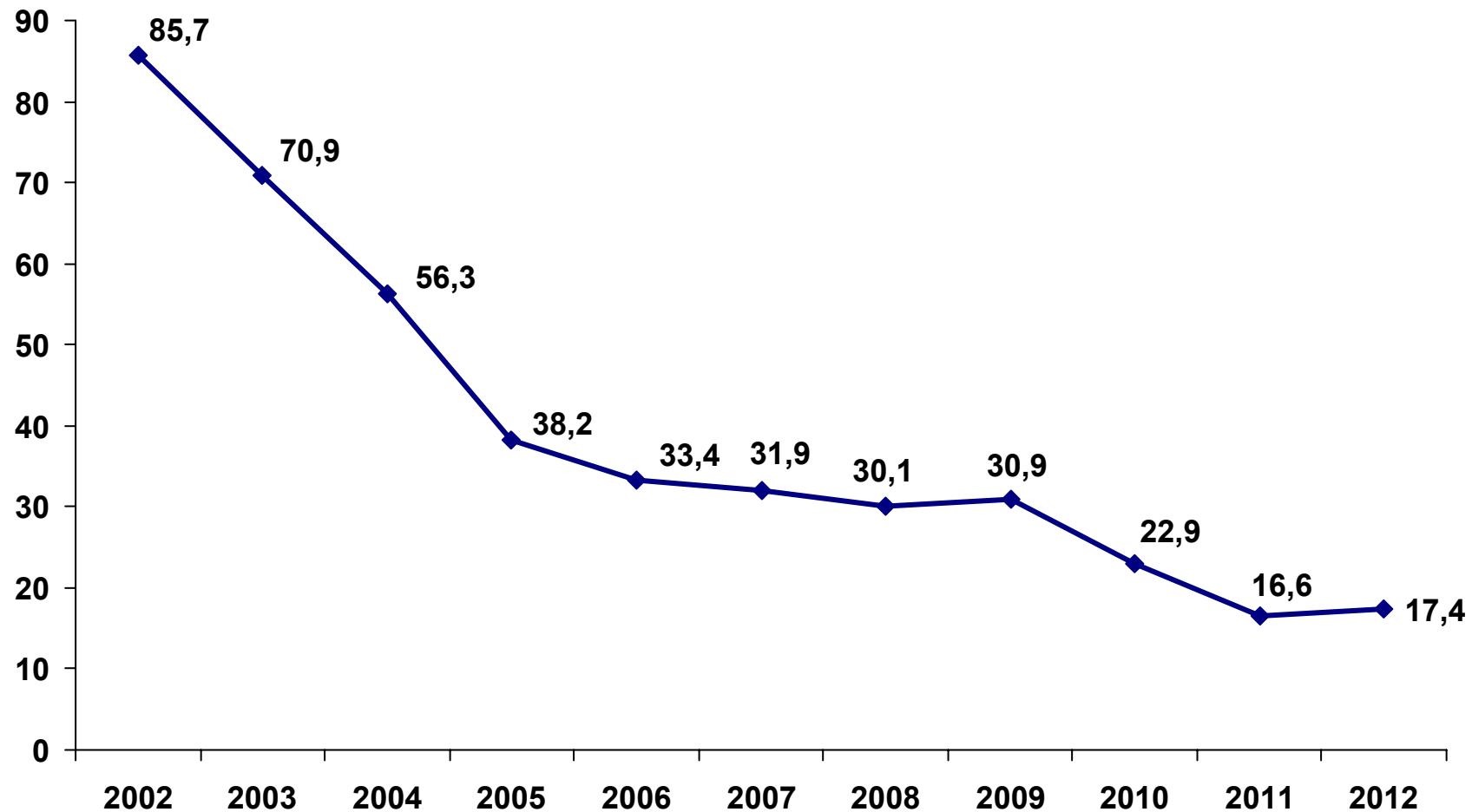

Merkezi Yönetim Faiz Harcamaları / GSYH (%)

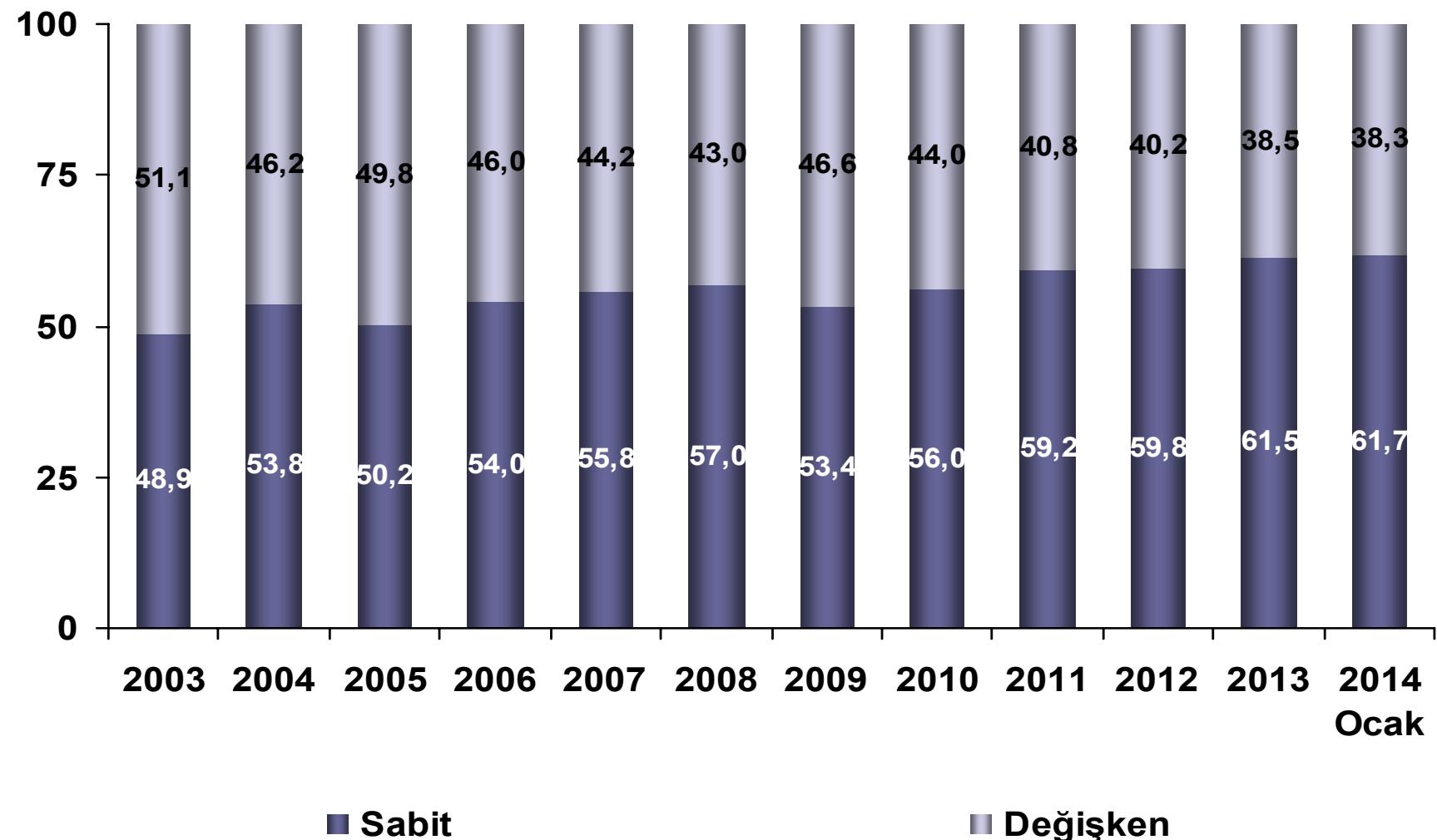
Kaynak: Maliye Bakanlığı

Merkezi Yönetim Faiz Harcamaları / Vergi Gelirleri (%)

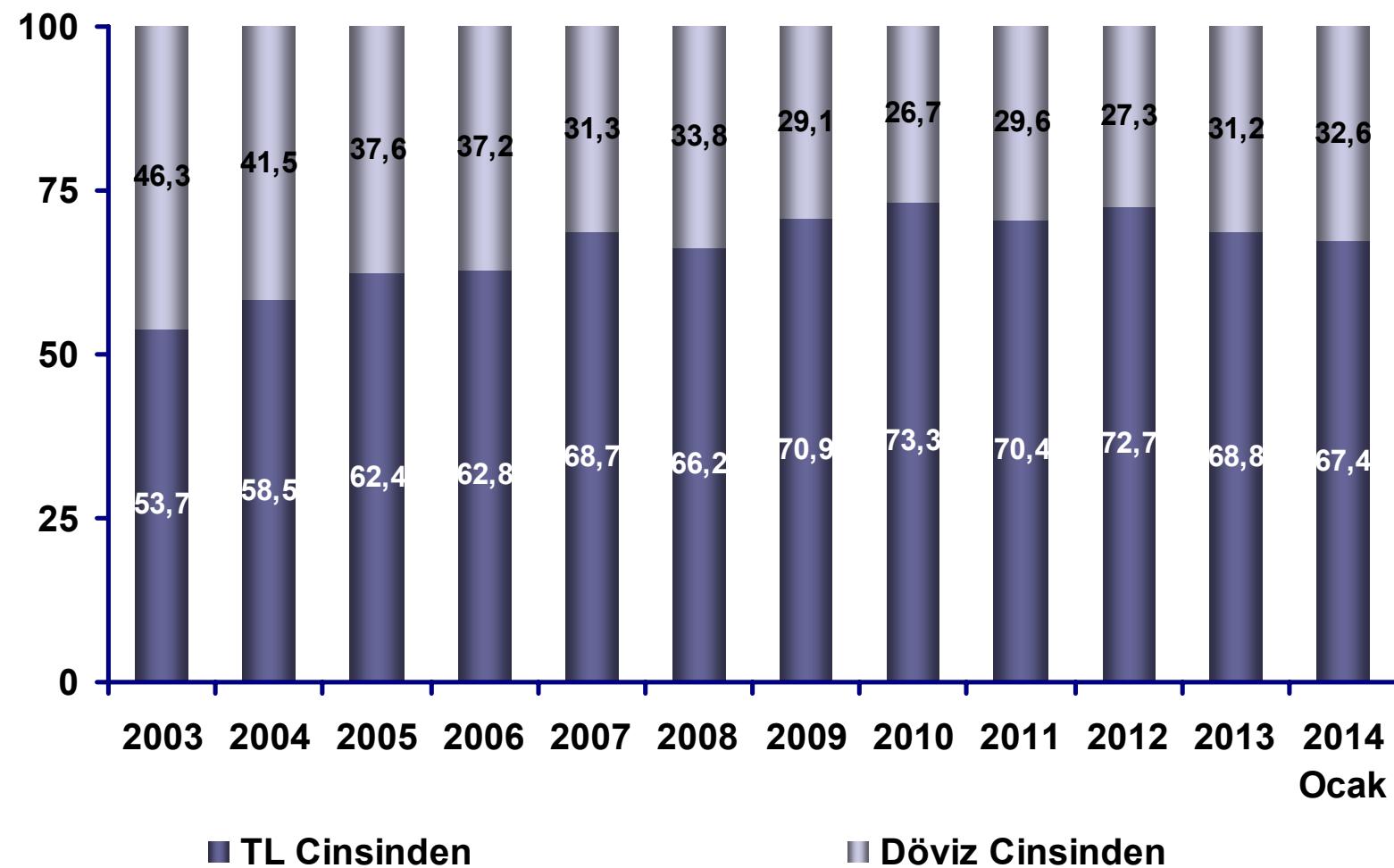
Kaynak: Maliye Bakanlığı

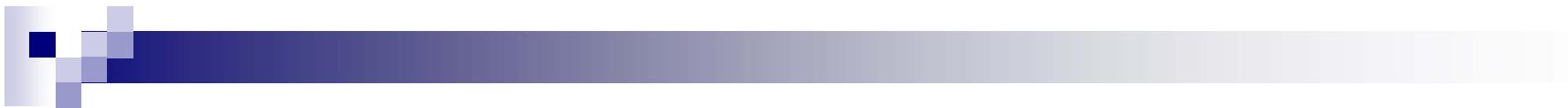
Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku Faiz Dağılımı (%)

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku Döviz Dağılımı (%)

Genel Yönetim Borç Stokunun GSYH'ya Oranındaki Değişim

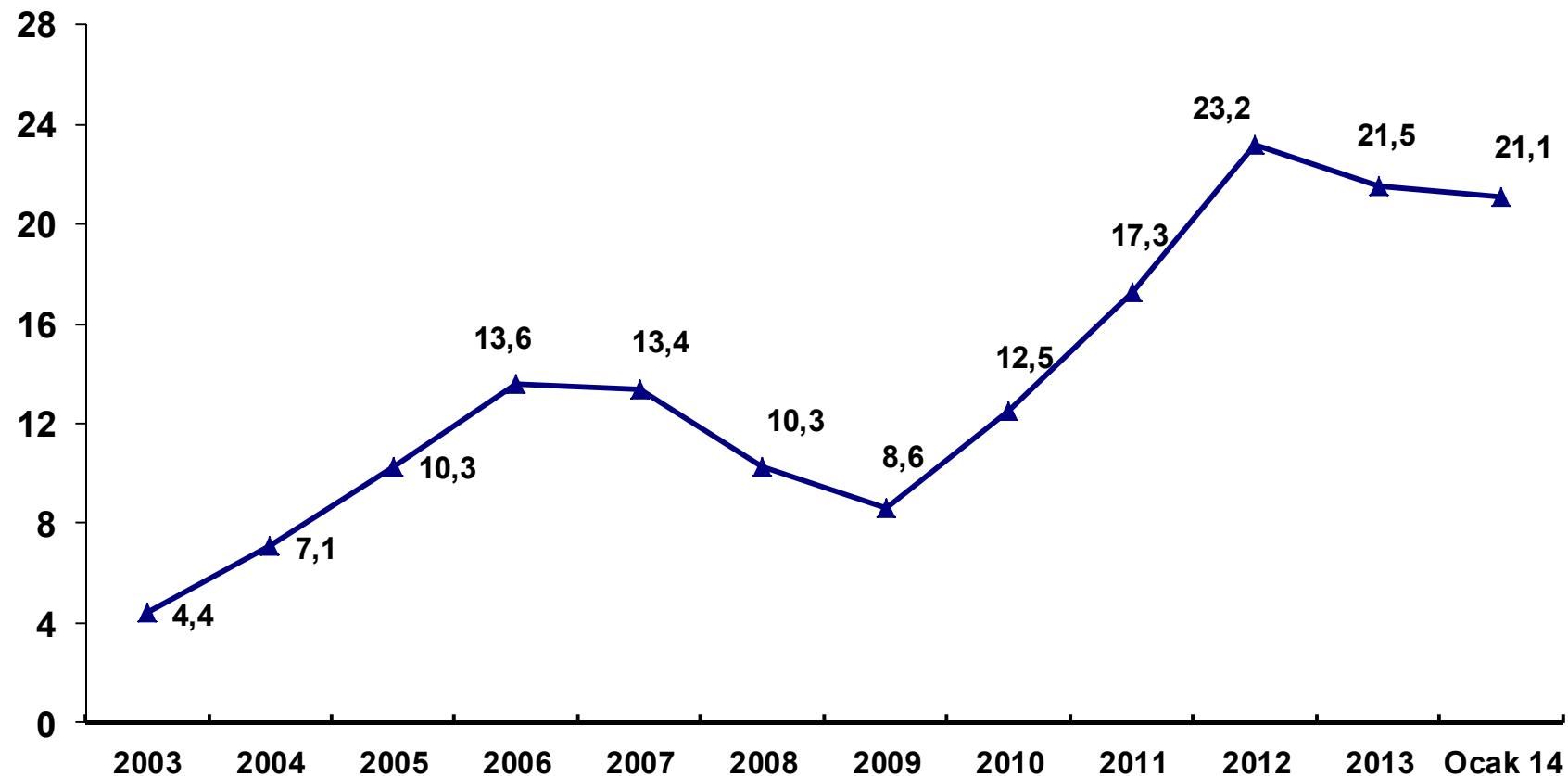
	2001	2012
TL'nin yüzde 5 değer kaybı/kazancı	+ / - 2,2 Puan	+ / - 0,5 Puan
TL faiz seviyesinde		
Yüzde 10 oranındaki değişim*	+ / - 2,0 Puan	+ / - 0,2 Puan
Yüzde 25 oranındaki değişim*	+ / - 5,0 Puan	+ / - 0,5 Puan
GSYH büyümelerinde 2 puanlık değişim	+ / - 1,5 Puan	+ / - 0,7 Puan
Faiz dışı fazla/GSYH oranında 1 puanlık değişim	+ / - 1,0 Puan	+ / - 1,0 Puan

(*) TL faiz seviyesinde takip eden yıldaki yüzde değişimi yansıtmaktadır.

Not: 2001 ve 2012 yıl sonu gerçekleşme rakamları kullanılarak senaryoların baz senaryoya göre ESA tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku / GSYH oranında yol açabileceğinin etkiyi göstermektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

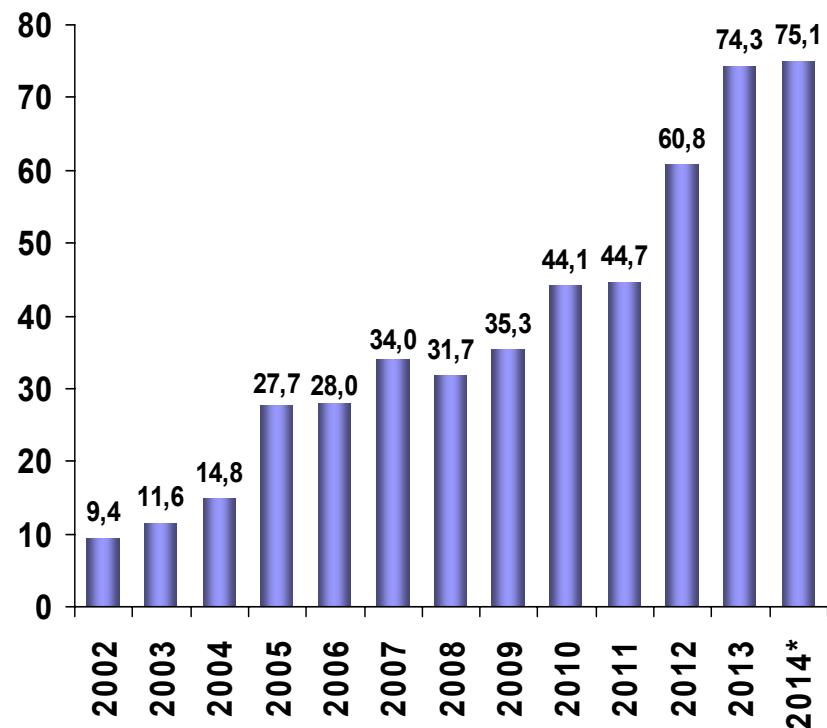
Yurtdışı Yerleşiklerin İç Borç Stoku İçerisindeki Payı (%)

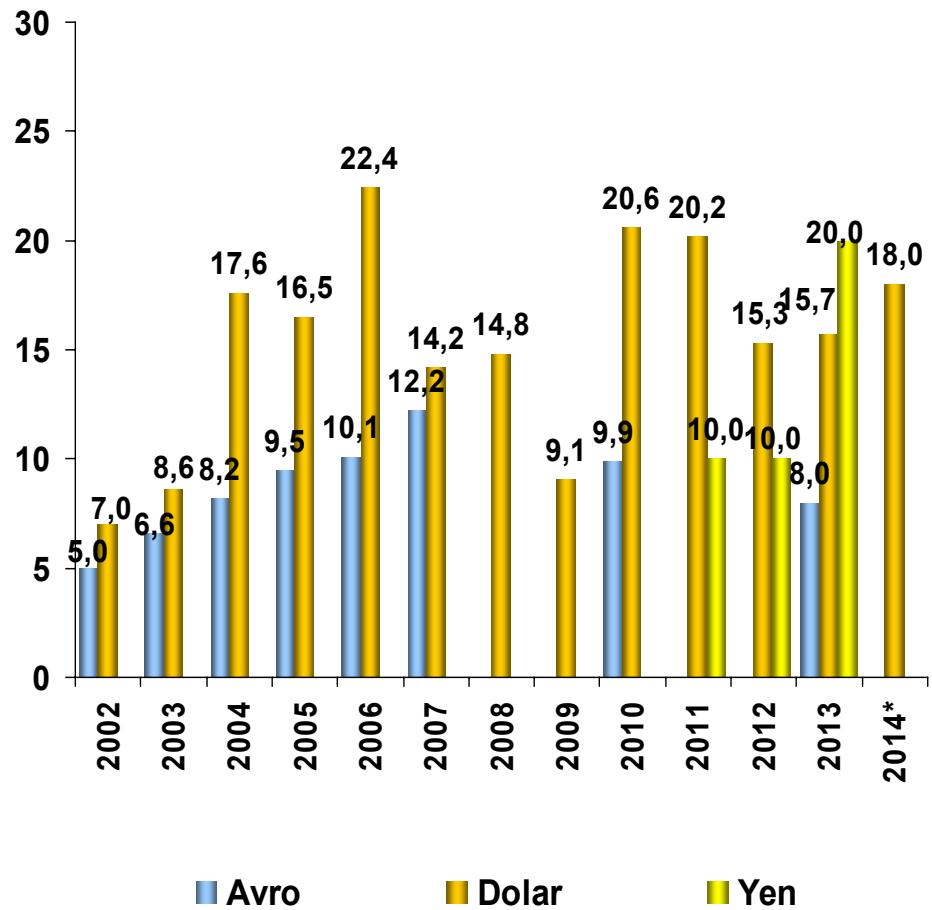
Kaynak: TCMB

Borçlanma Ortalama Vadesi

Yurt içi Borçlanma (ay)

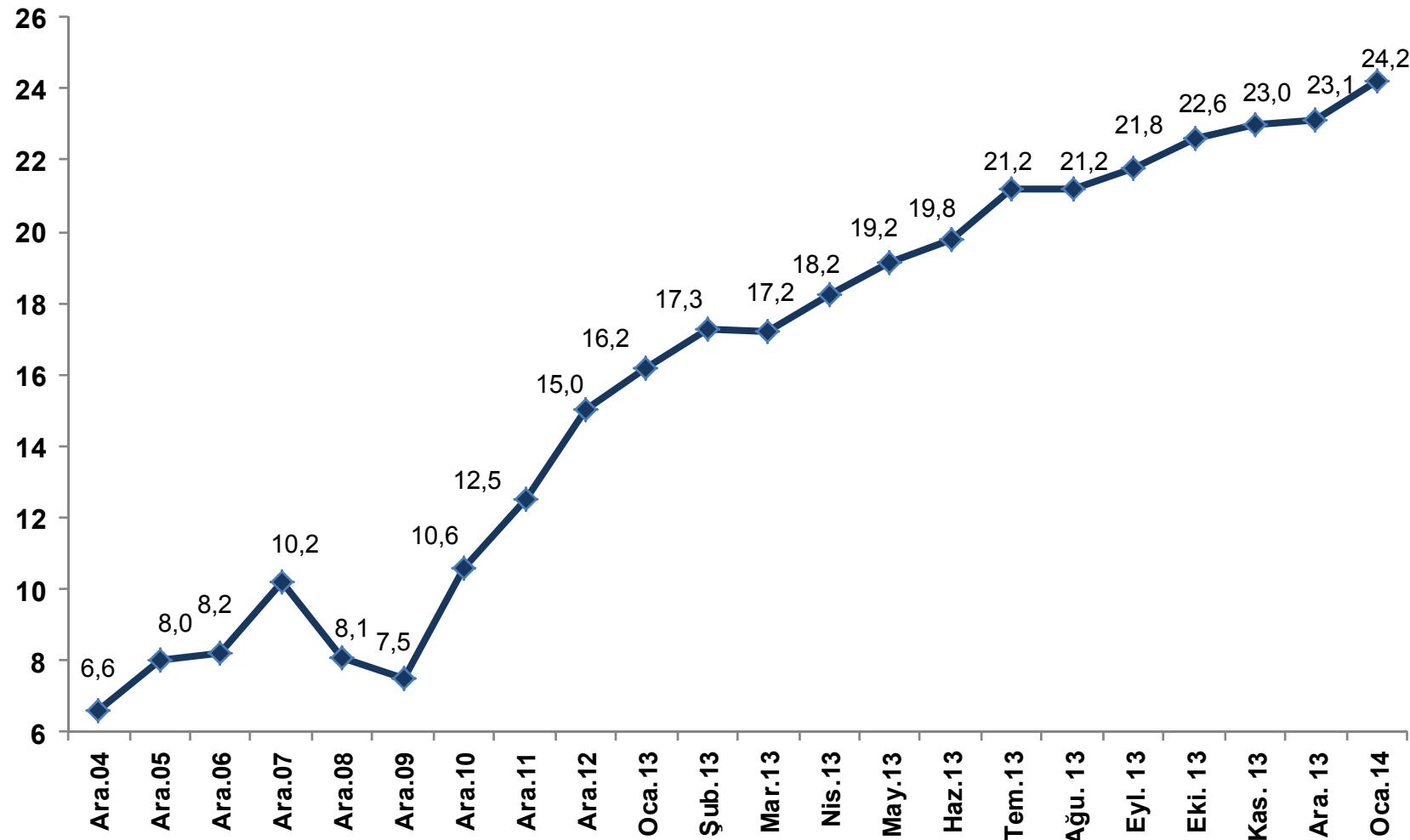
Eurobond İhracı (yıl)

* Mart itibarıyla

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

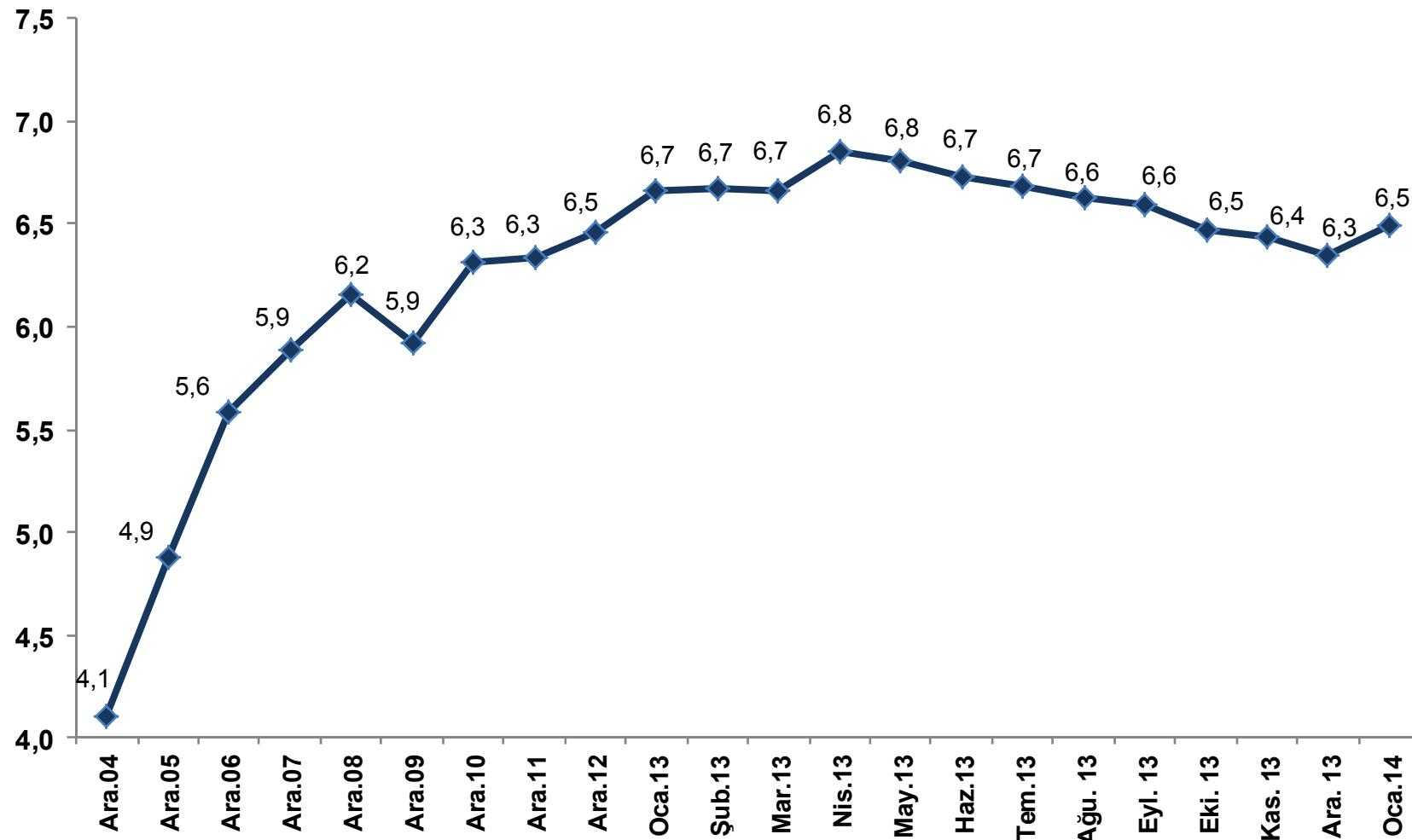
TL Cinsi İç Borç Stokunun Süresi* (Ay)

(*) Macaulay süresi

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

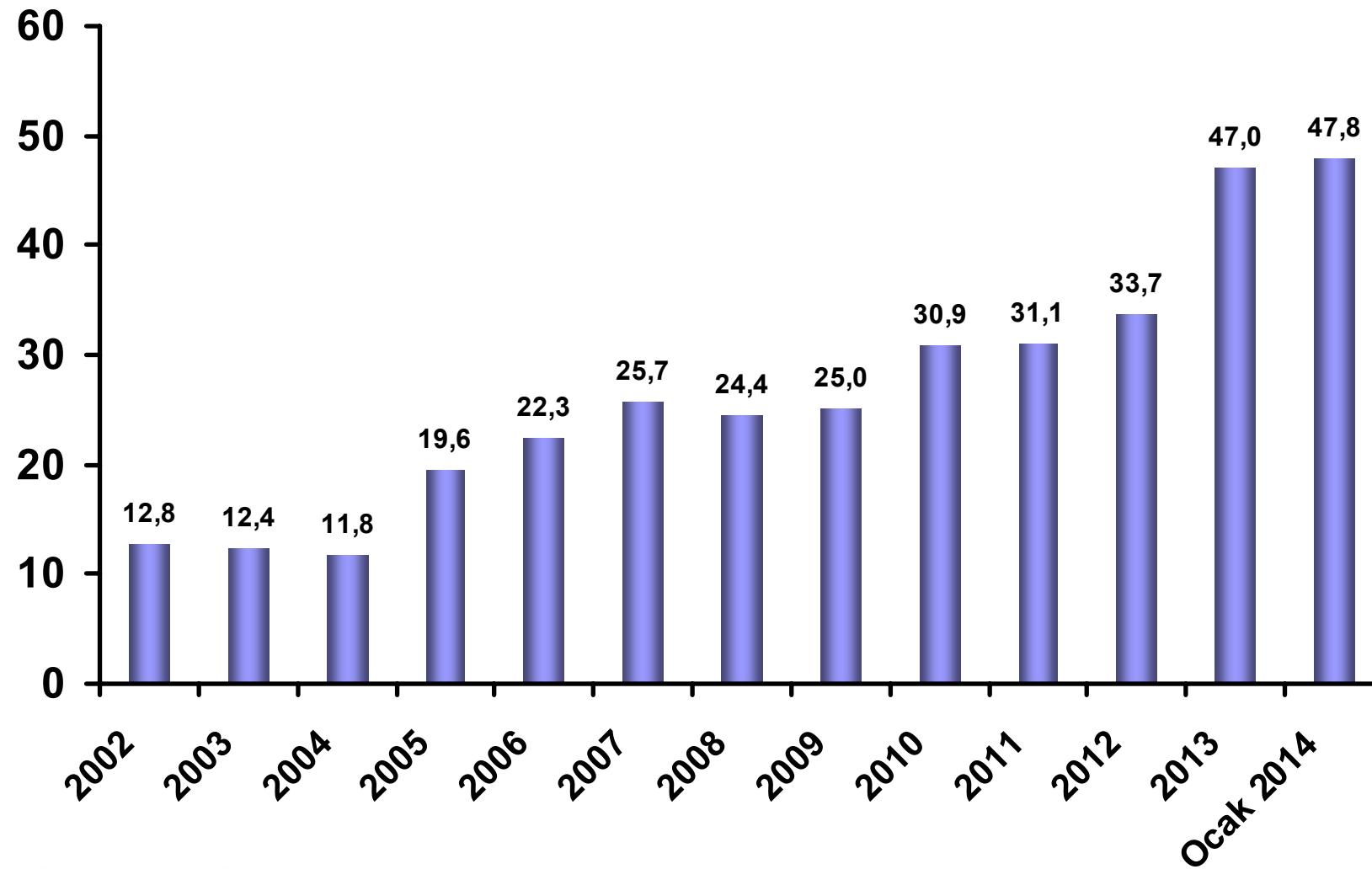
Dış Tahvil Stokunun Süresi* (Yıl)

(*) Macaulay süresi

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Nakit İç Borç Stokunun Vadeye Kalan Süresi (Ay)

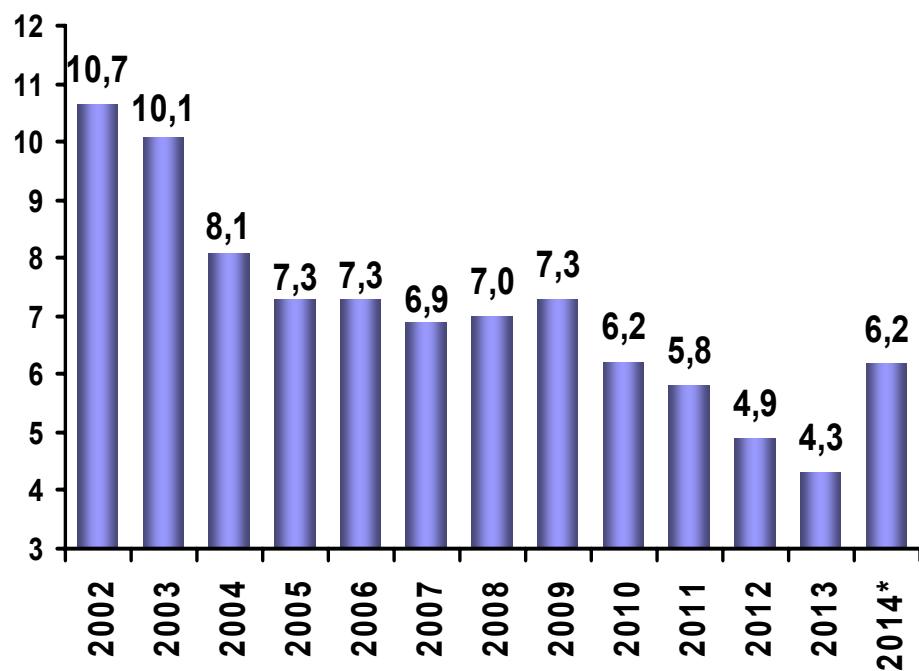

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

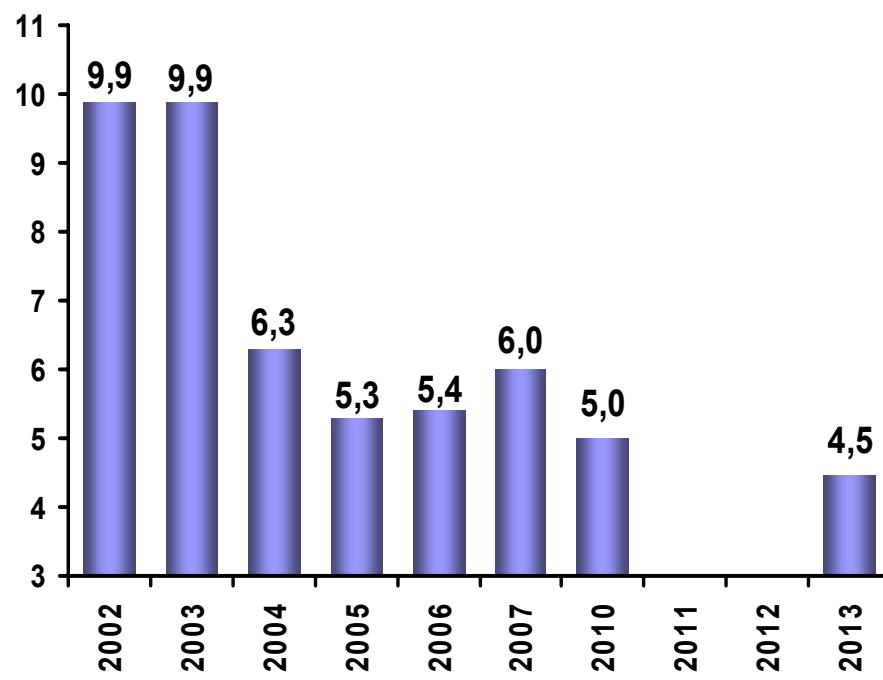

Dış Borçlanma Maliyeti (%)

DOLAR

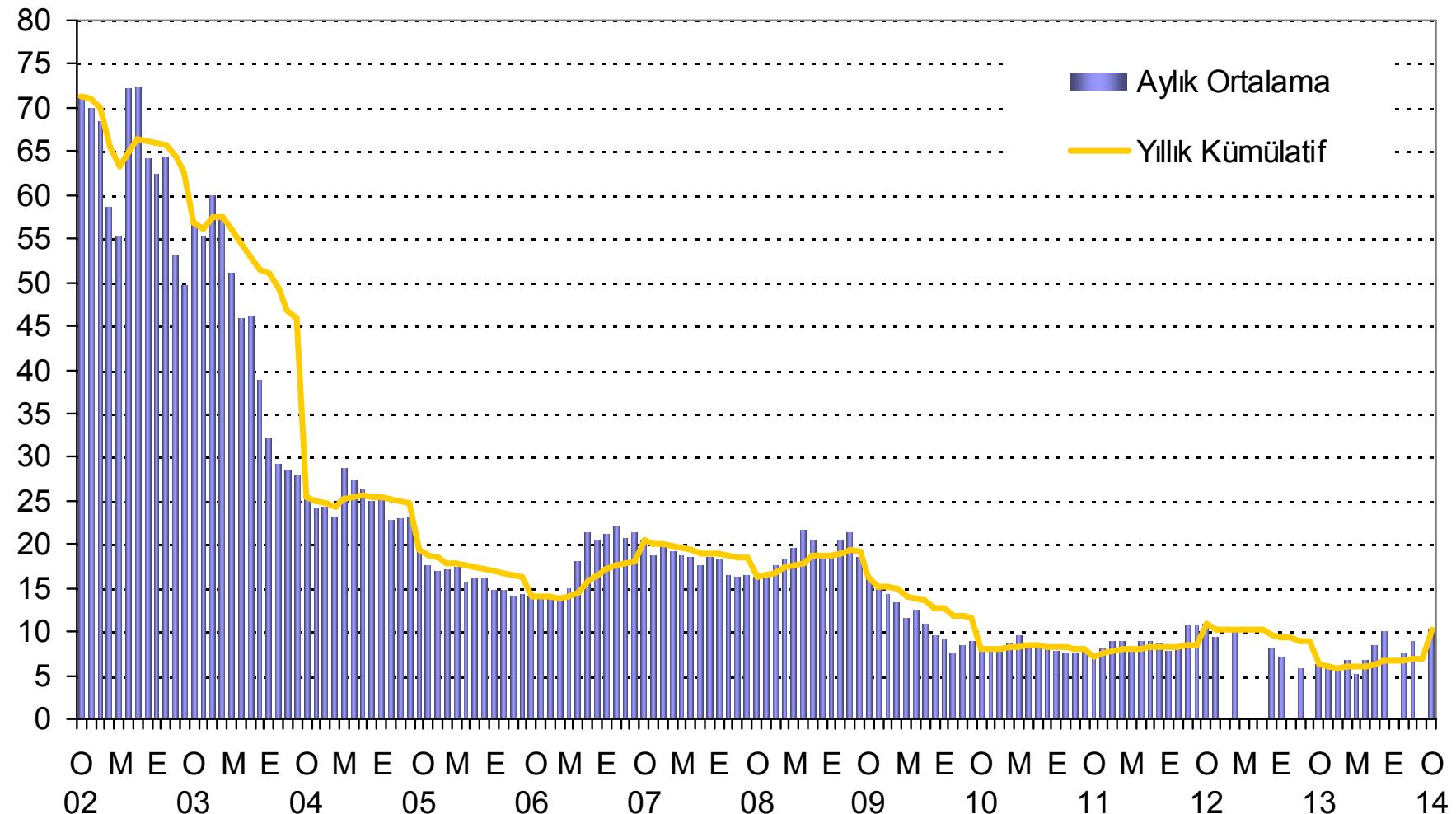
AVRO

* Mart itibarıyla

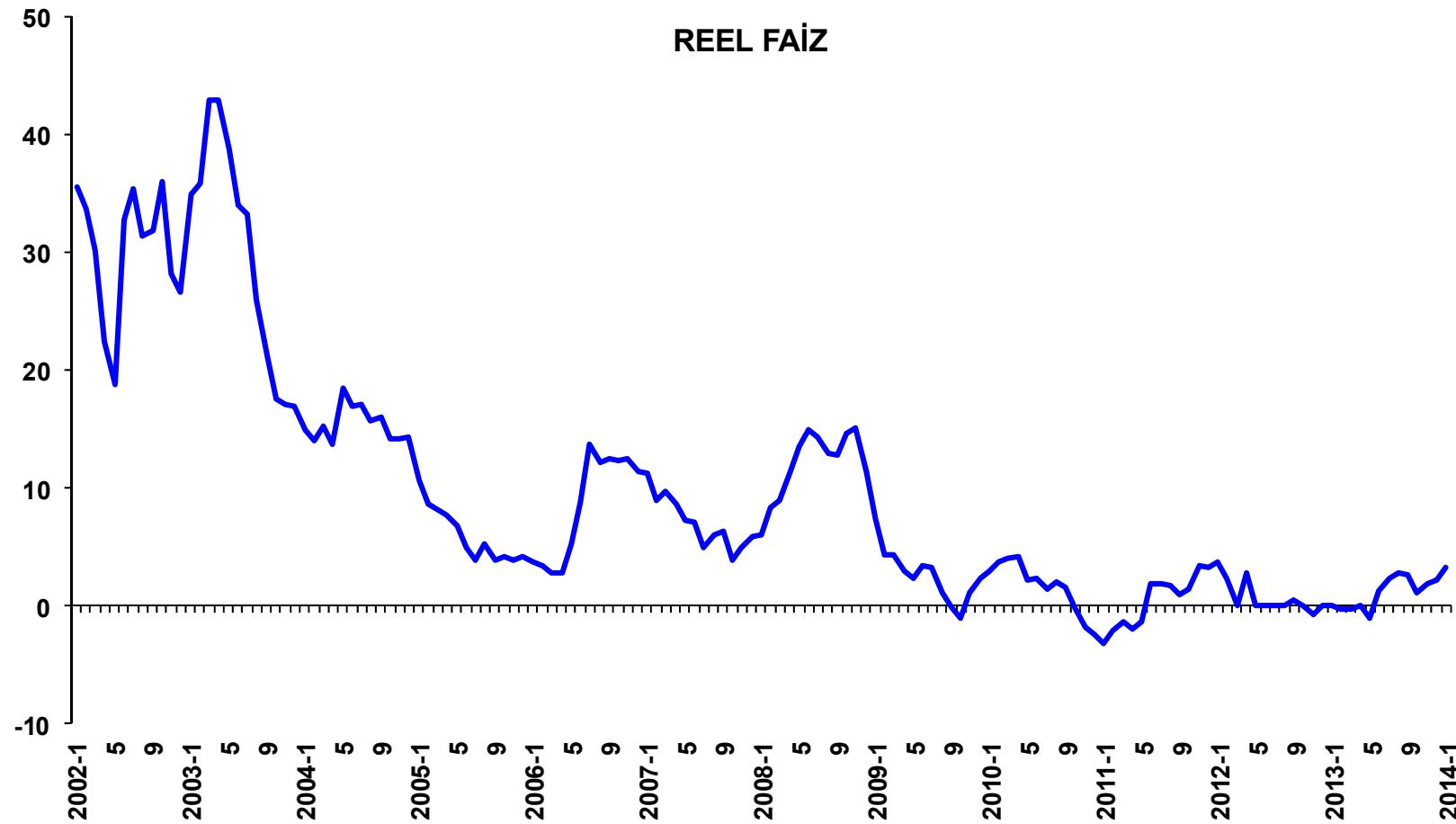
Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

TL Cinsinden Kuponsuz Senetlerin Borçlanma Faizleri (Yıllık Bileşik, %)

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Reel Borçlanma Faiz Oranı (Bileşik, %)

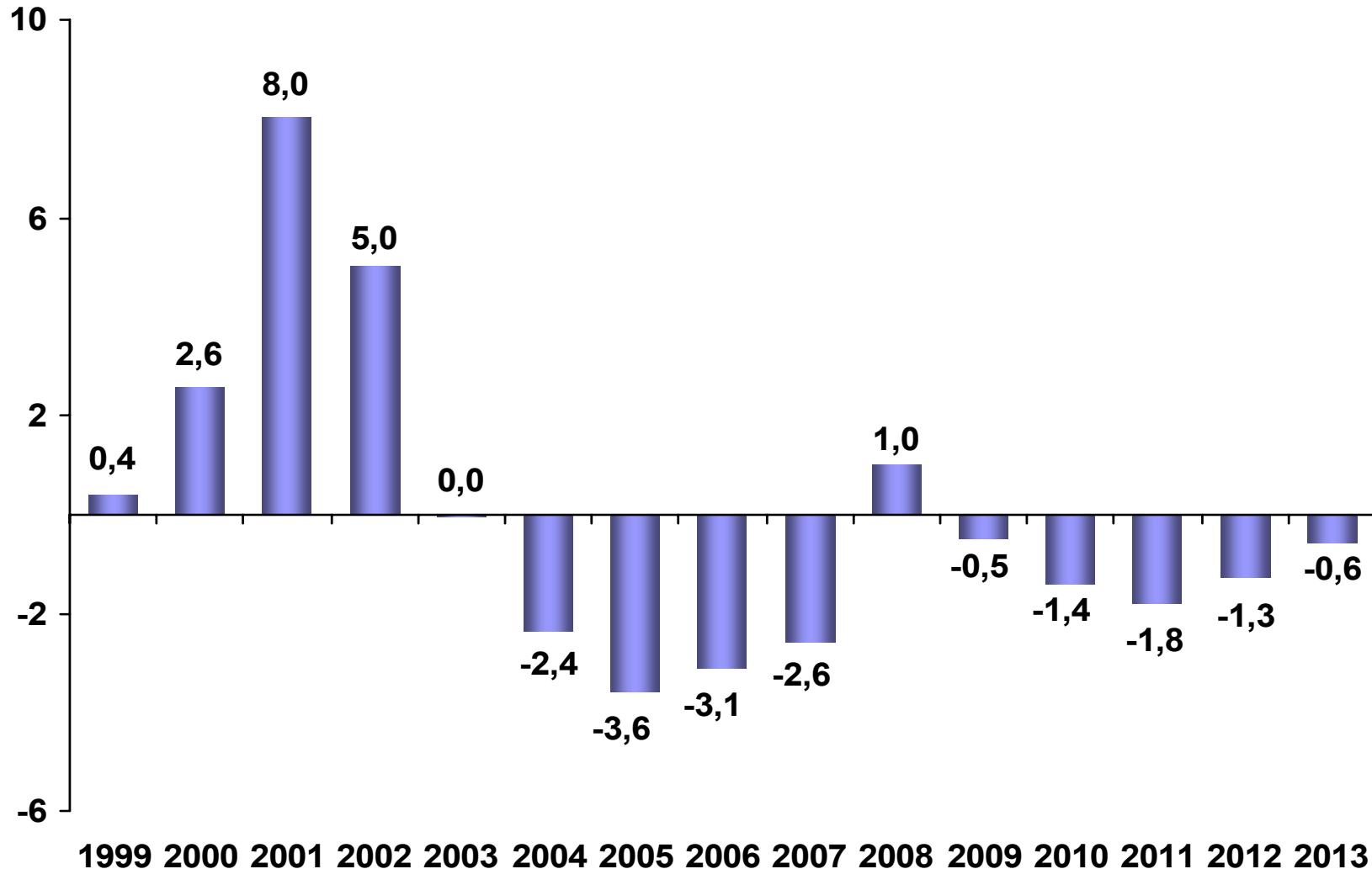

Not: - Devlet iç borçlanma ihalelerinde belirlenen borçlanma faizleri 12 ay sonraki TÜFE değerleri ile reelleştirilmiştir. 2011 Mayıs ayından itibaren TCMB Beklenti Anketi'nde tahmin edilen 12 aylık enflasyon oranları kullanılmıştır.

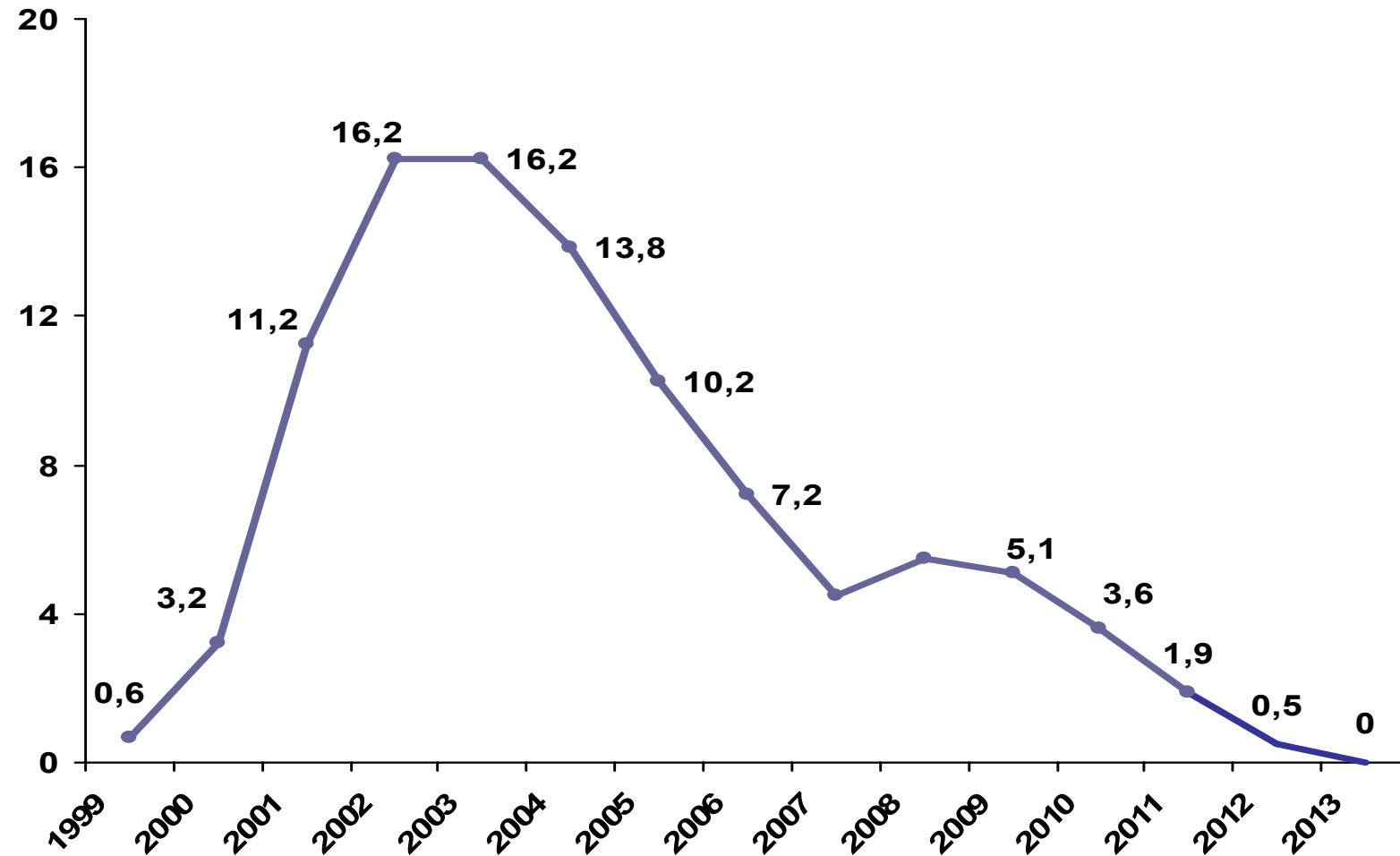
- 2013 yılına kadar sadece kuponuz borçlanmaların, 2013 yılından itibaren 2 yıl vadeli sabit kuponlu ile kuponuz borçlanmaların ağırlıklı ortalama maliyetleri esas alınmıştır.

Kaynak: TCMB, Hazine Müsteşarılığı

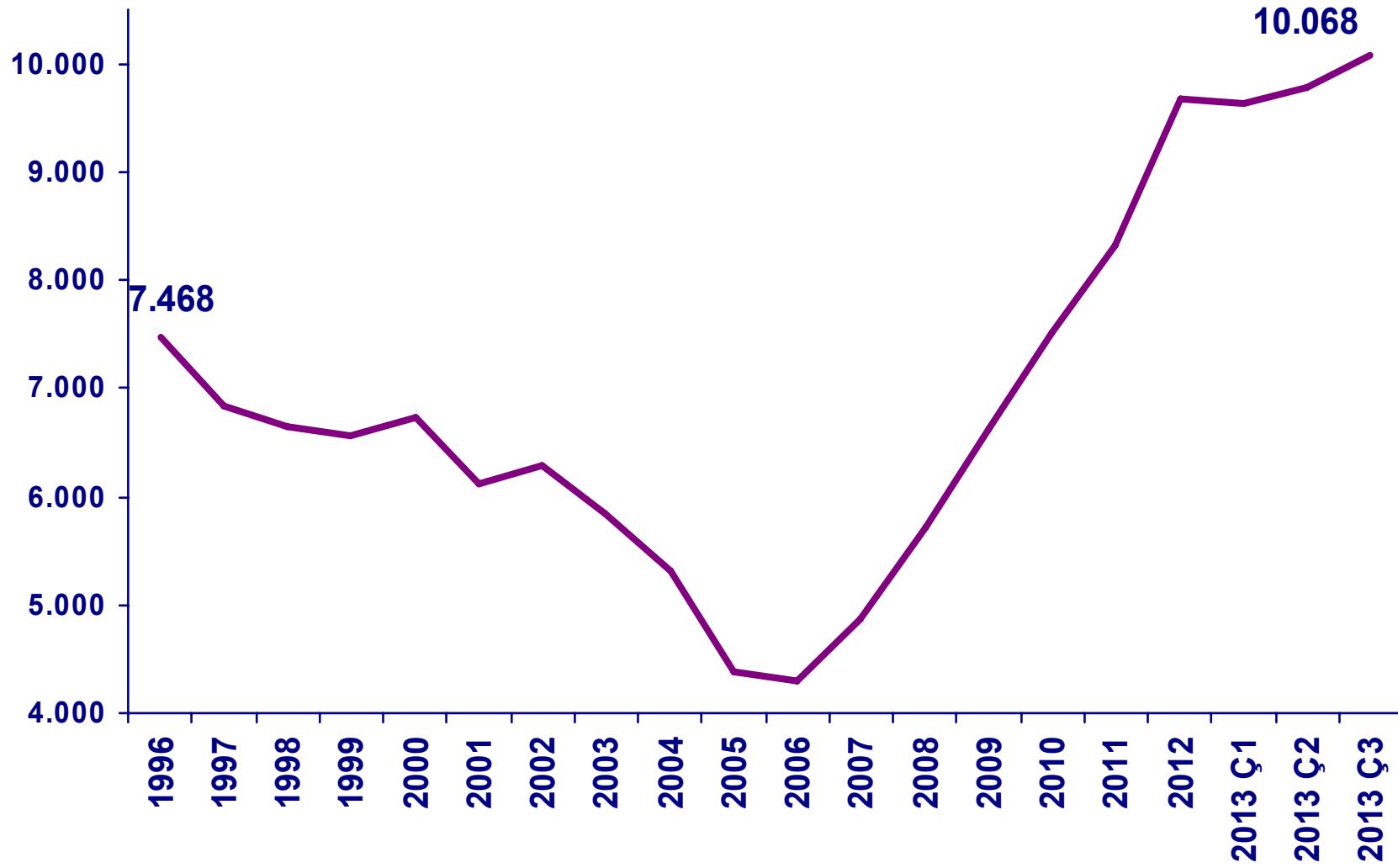
Uluslararası Para Fonu'ndan Net Anapara Kullanımı (Milyar SDR)

Uluslararası Para Fonu'na Olan Borç Stoku (Milyar SDR)

Hazine Garantili Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

Kaynak: Hazine Müsteşarılığı

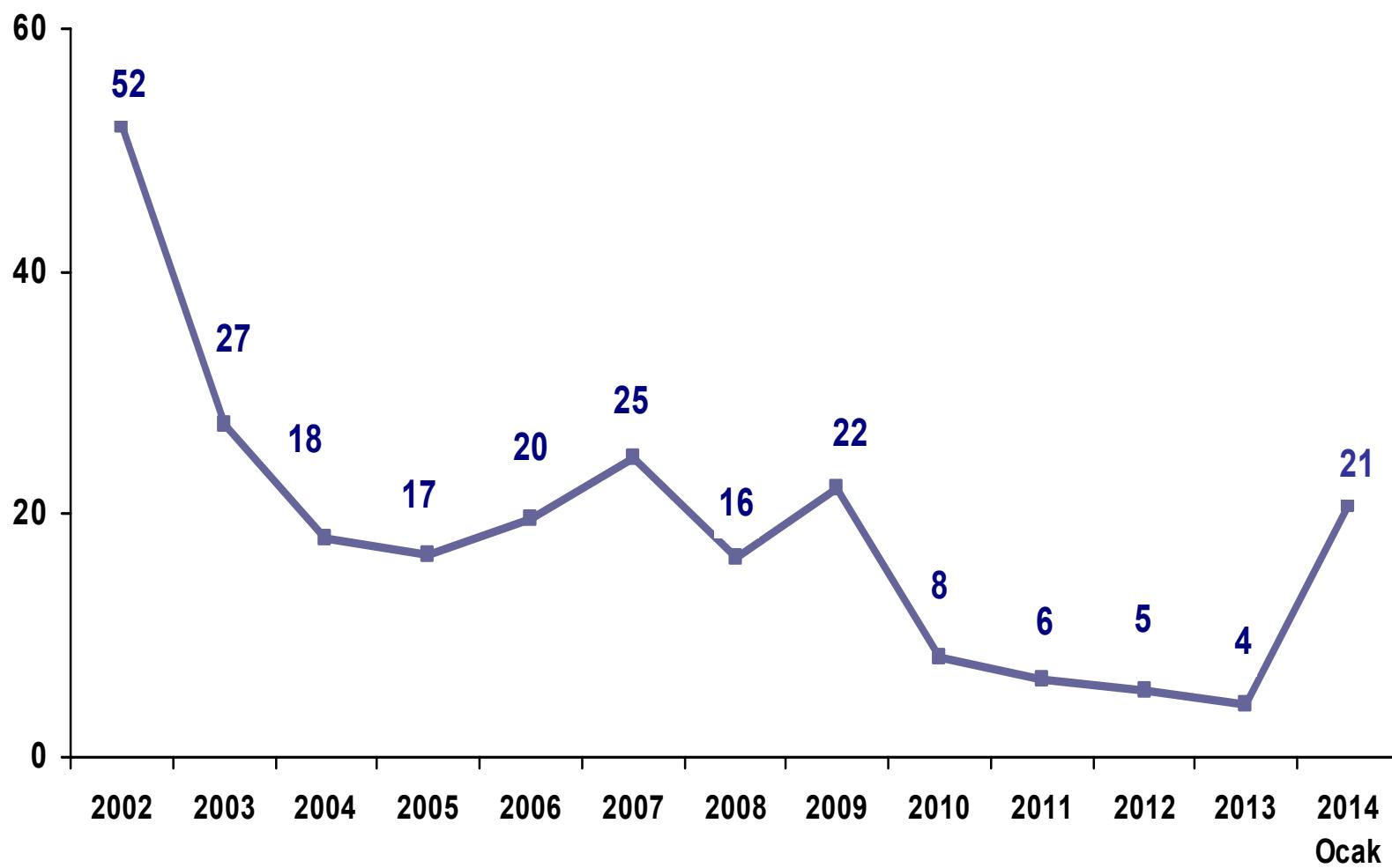

Hazine Garantili Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

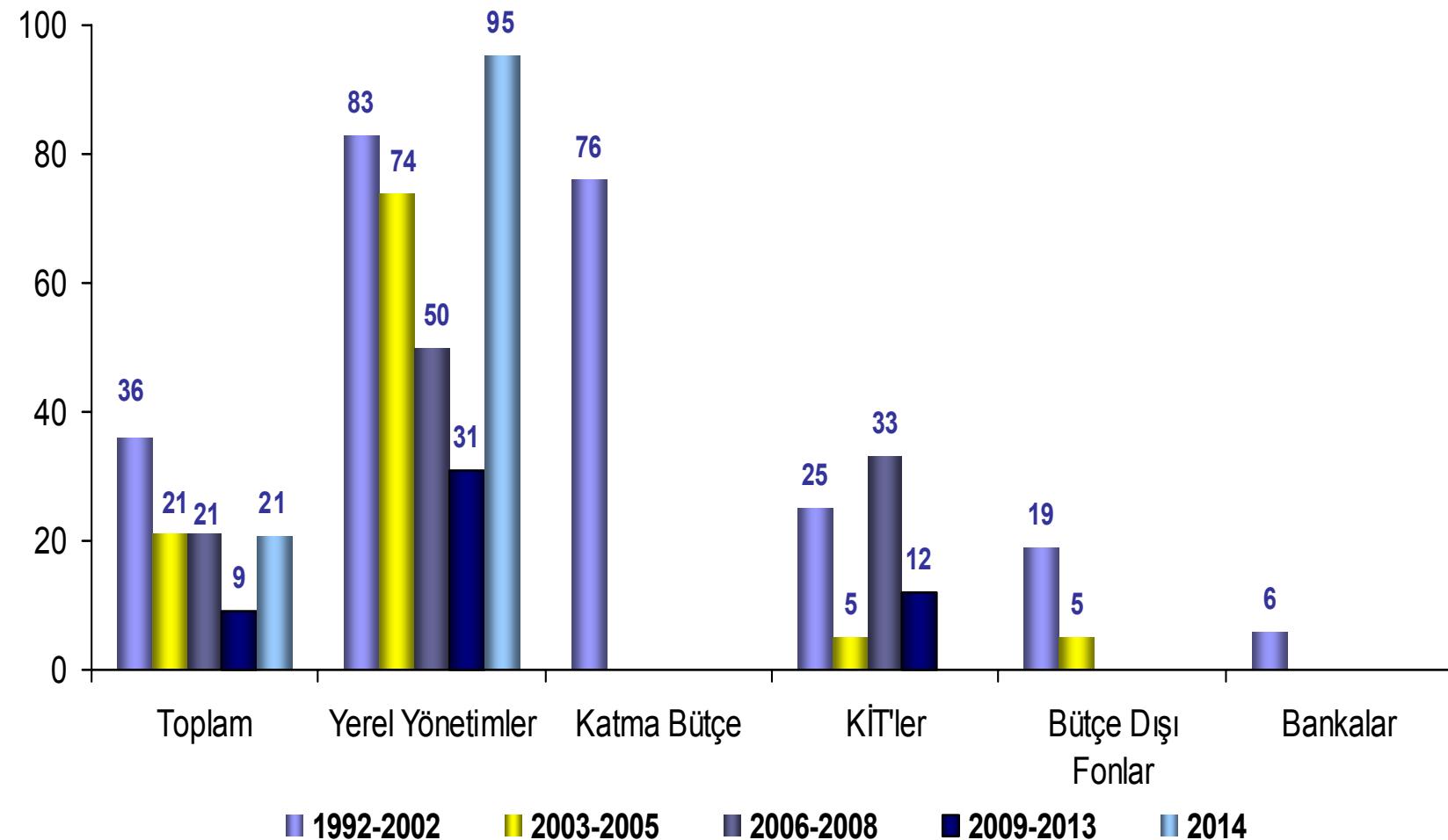
Milyon ABD Doları	2013 Ç3
KAMU	5.633
MAHALLİ İDARELER	1.120
FONLAR	2
KAMU BANKALARI	3.378
KİTler	1.133
ÖZEL	4.434
BANKALAR	4.431
ŞİRKETLER	4
GENEL TOPLAM	10.068

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Hazine Garantili Borçlardan Üstlenim Oranları (%)

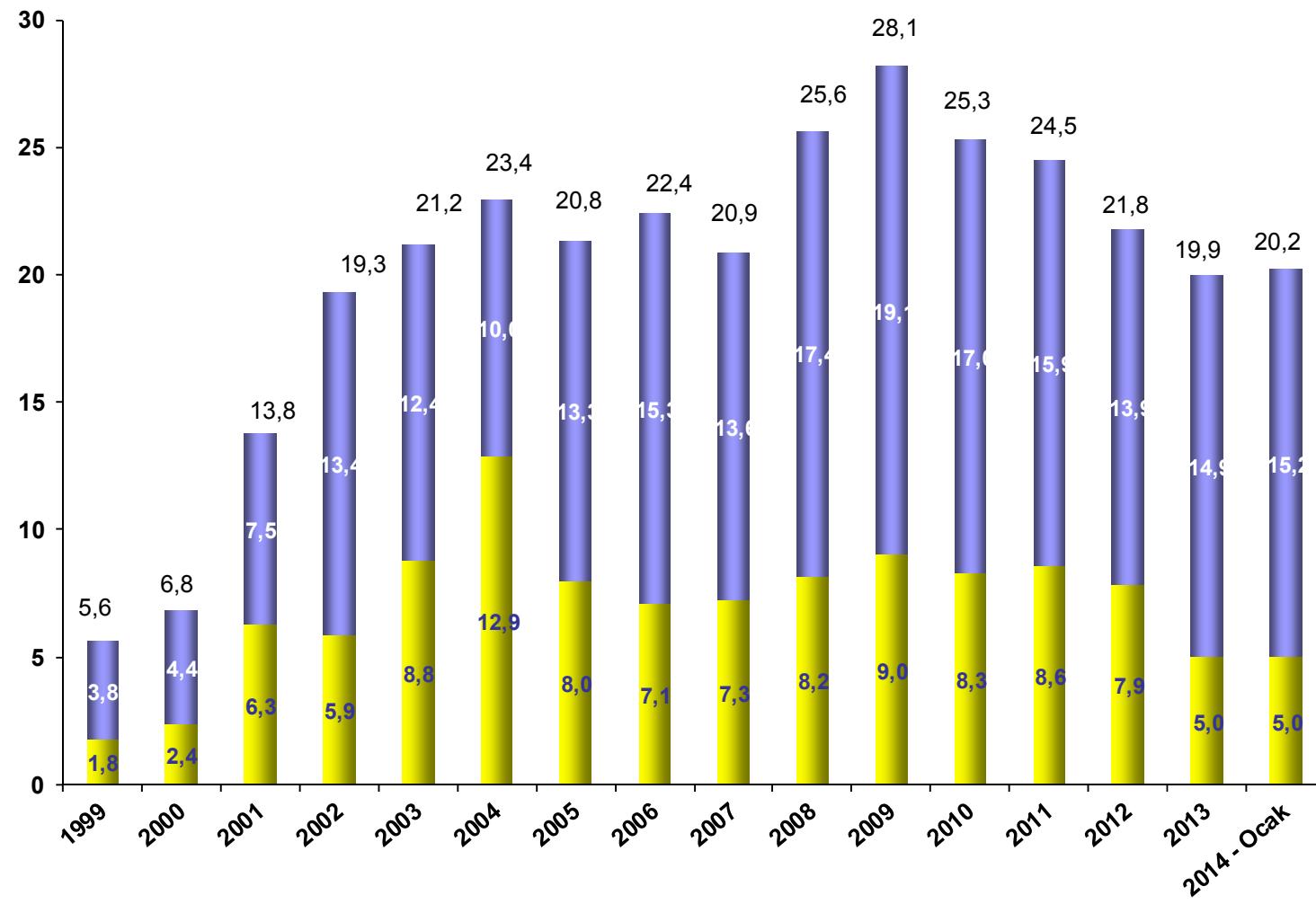

Kuruluşlara Göre Garantili Borçlardan Üstlenim Oranları (%)

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

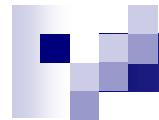
Alacak Stokunun Gelişimi (Milyar TL)

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

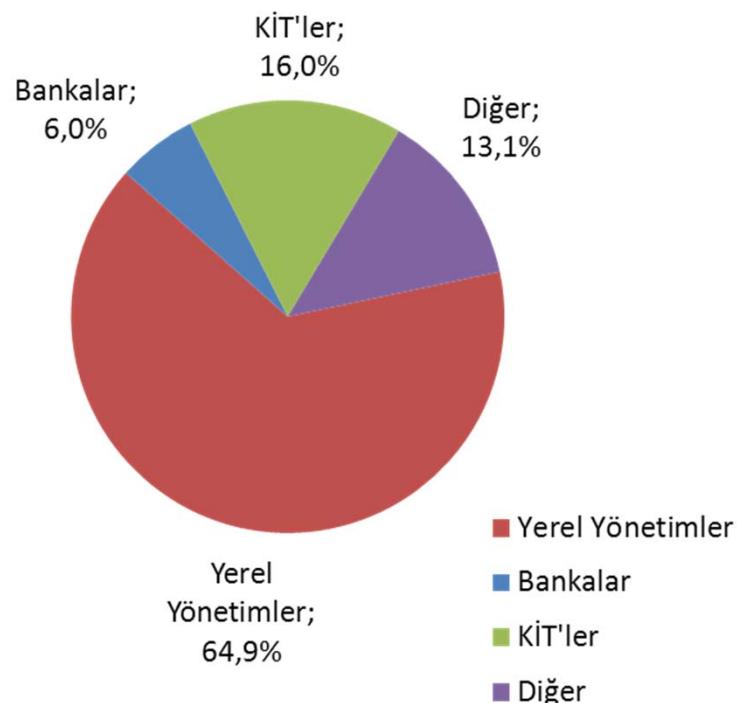
■ Vadesi Geçmiş

■ Vadesi Gelecek

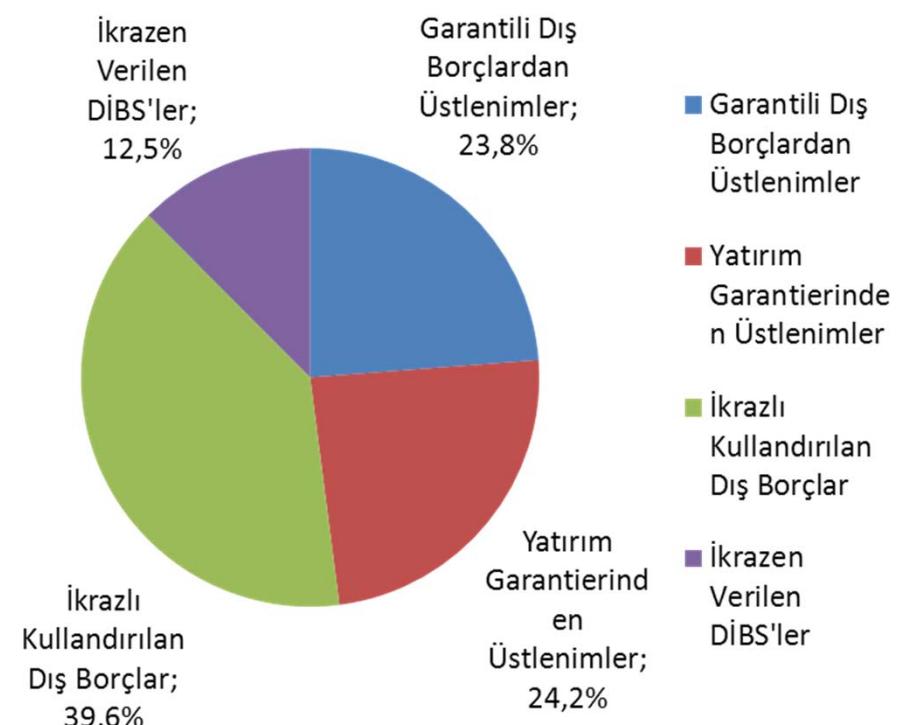

Alacak Stokunun Yapısı (2014 Ocak)

Borçlulara Göre

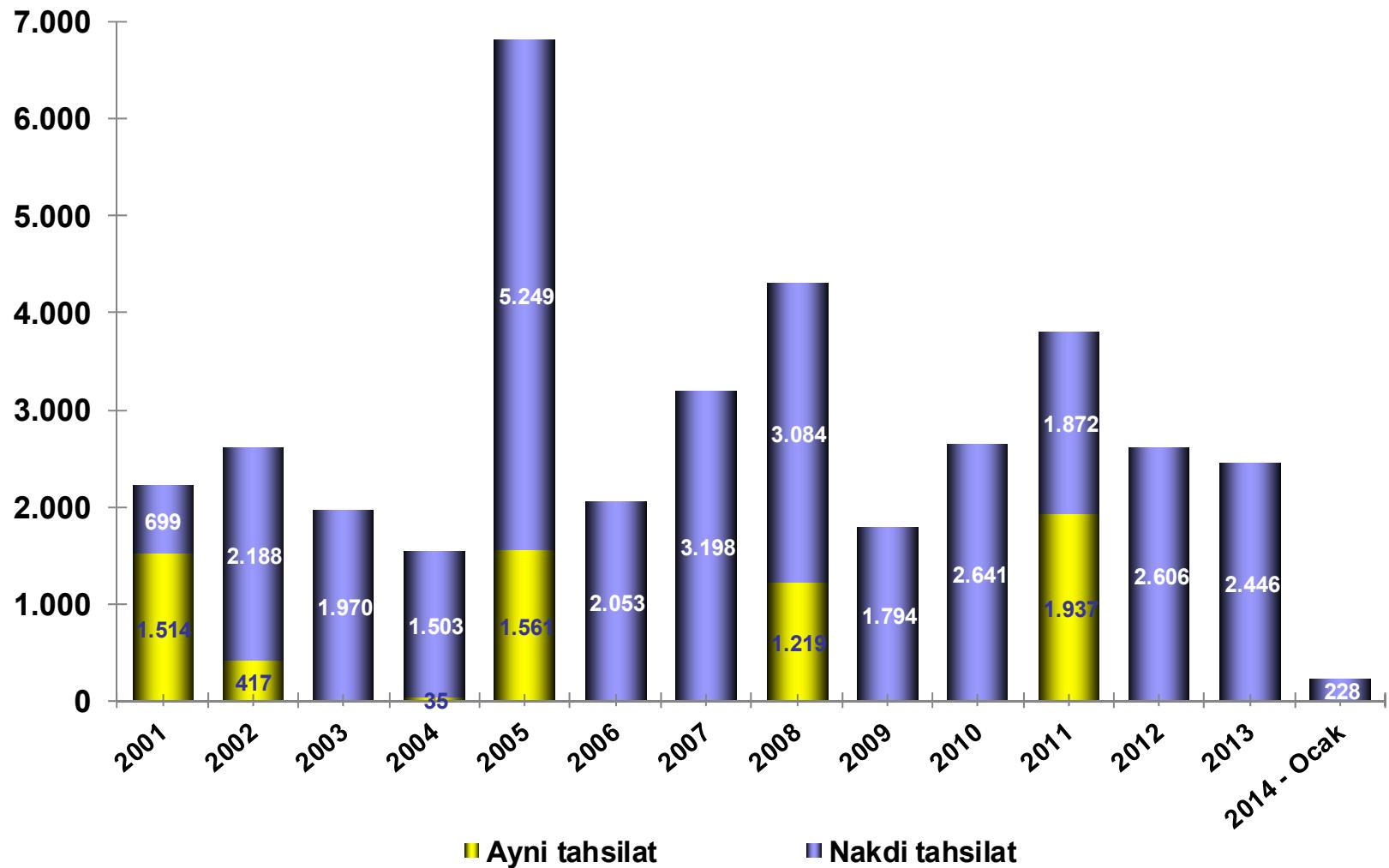

Kaynaklarına Göre

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Gerçekleşen Tahsilat (Milyon TL)

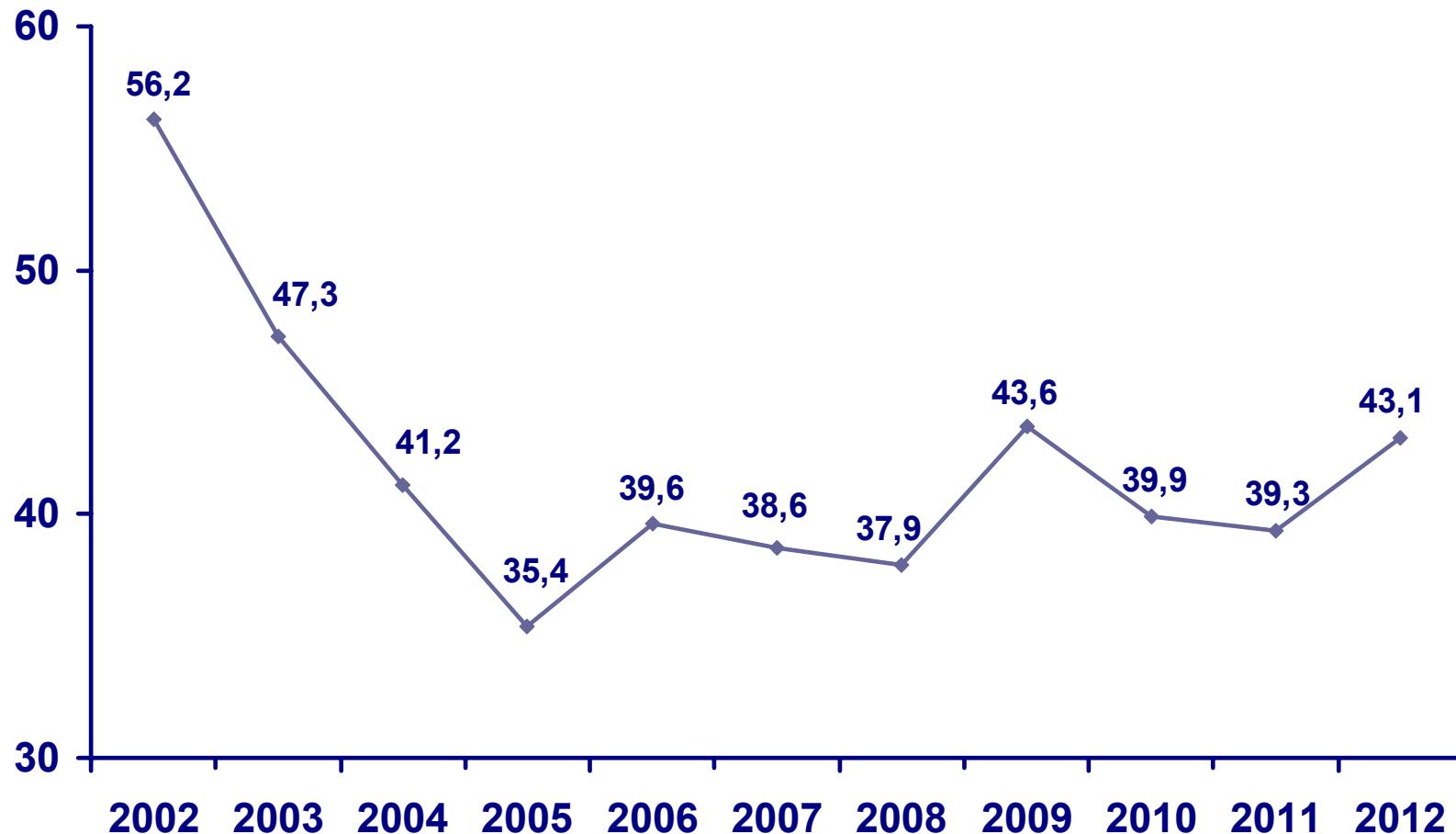

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

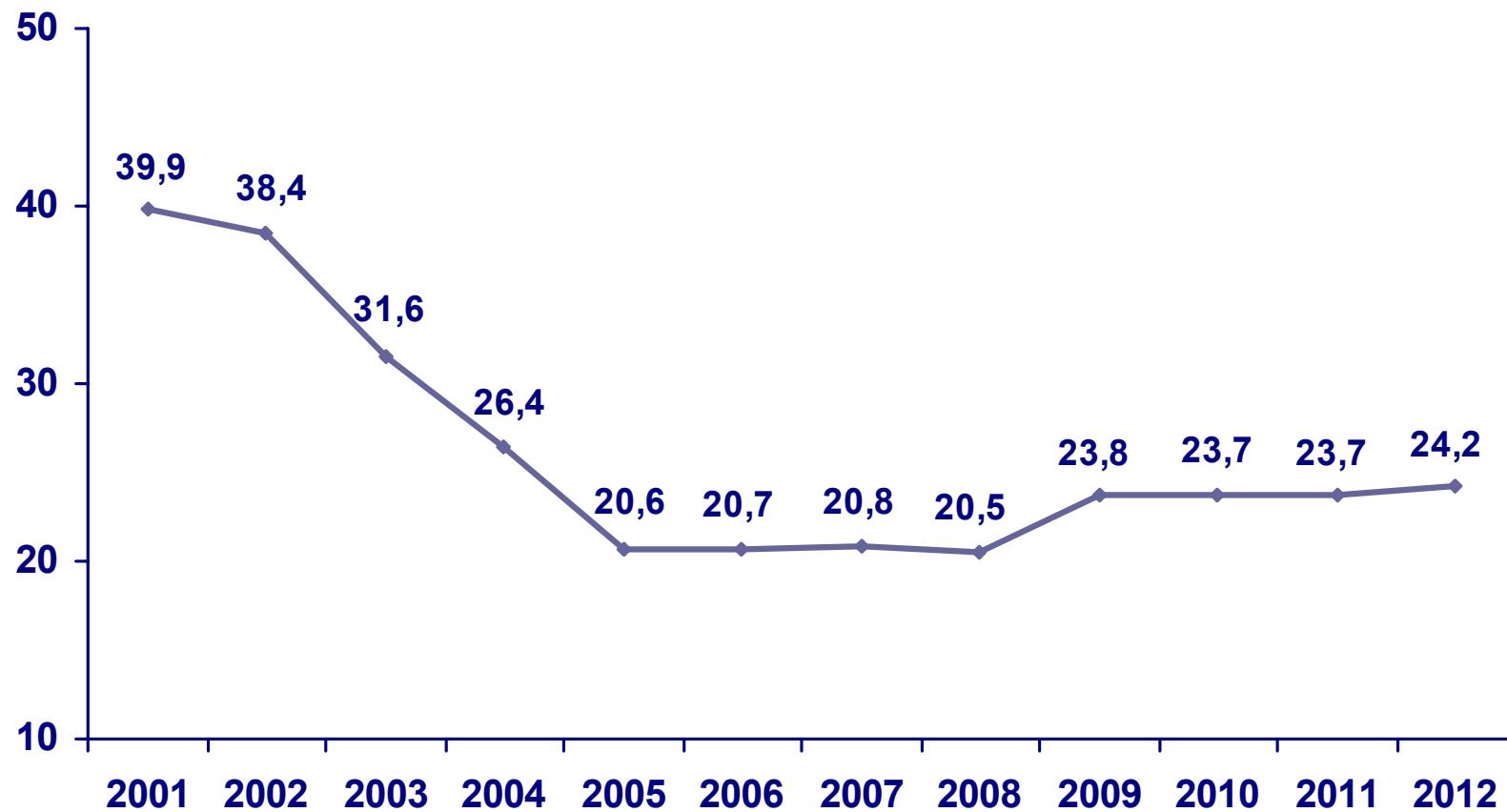
Türkiye Brüt Dış Borç Stoku (Milyar Dolar)

Milyar USD	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ç1	2013 Ç2	2013 Ç3
TOPLAM	208,3	250,3	281,1	269,1	291,8	304,3	338,8	351,9	367,1	372,7
KISA VADE	42,9	43,1	52,5	49,0	77,3	81,9	100,6	114,5	125,0	125,2
UZUN VADE	165,5	207,2	228,6	220,1	214,6	222,4	238,2	237,4	242,1	247,5
KAMU SEKTÖRÜ	71,6	73,5	78,3	83,5	89,1	94,3	104,0	104,9	108,6	111,7
Kısa Vade	1,8	2,2	3,2	3,6	4,3	7,0	11,0	12,6	15,4	16,6
Uzun Vade	69,8	71,4	75,1	79,9	84,8	87,3	93,0	92,3	93,2	95,1
TCMB	15,7	15,8	14,1	13,2	11,6	9,3	7,1	6,6	6,4	5,6
Kısa Vade	2,6	2,3	1,9	1,8	1,6	1,2	1,0	1,0	1,0	0,9
Uzun Vade	13,1	13,5	12,2	11,4	10,0	8,1	6,1	5,7	5,4	4,7
ÖZEL SEKTÖR	121,1	161,0	188,7	172,4	191,2	200,7	227,6	240,4	252,1	255,3
Kısa Vade	38,5	38,7	47,4	43,6	71,5	73,6	88,5	100,9	108,7	107,6
Uzun Vade	82,5	122,3	141,3	128,8	119,7	127,0	139,1	139,5	143,4	147,6

Türkiye Brüt Dış Borç Stoku / GSYH (%)

Türkiye'nin Net Dış Borç Stoku / GSYH (%)

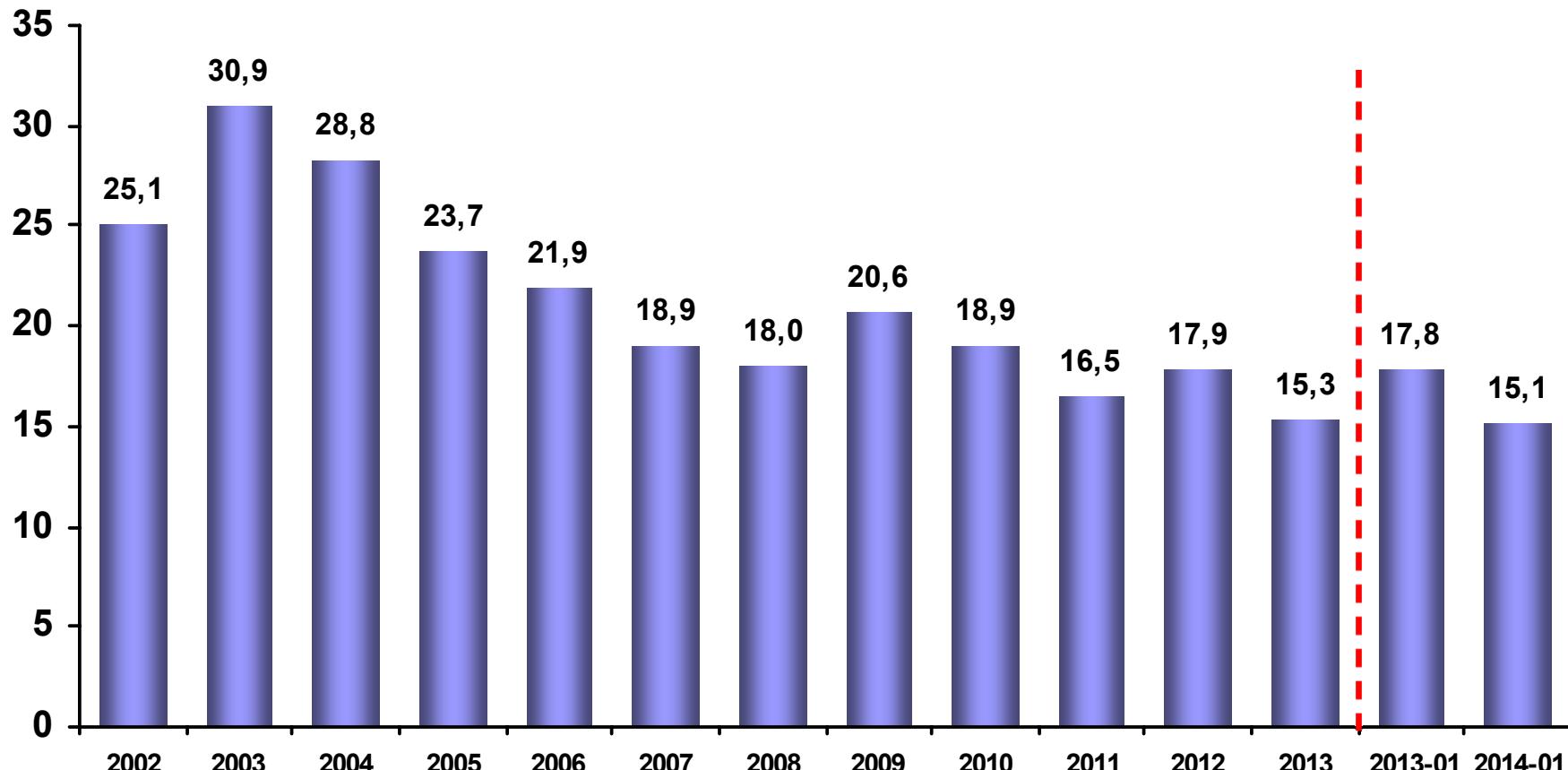
Dış Borç Stokuna İlişkin Oranlar (%)

%	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 Ç1	2013 Ç2	2013 Ç3
TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU / GSYH	39,6	38,6	37,9	43,6	39,9	39,3	43,1			
ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORÇ STOKU / GSYH	23,0	24,8	25,4	28,0	26,1	25,9	29,0			
TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU / İHRACAT (FOB)	243,6	233,4	212,9	263,4	256,3	225,5	222,2	228,3	239,4	245,2
ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORÇ STOKU / İHRACAT (FOB)	141,6	150,1	143,0	168,8	167,9	148,7	149,3	155,9	164,4	168,0
TCMB REZERVLER (BRÜT) / TOPLAM DIŞ BORÇ	29,2	29,3	25,3	26,3	27,7	25,8	29,5	30,0	28,8	29,5
TCMB REZERVLER (BRÜT) / KISA VADELİ BORÇLAR	142,1	169,9	135,2	144,3	104,4	95,8	99,3	92,3	84,5	87,7

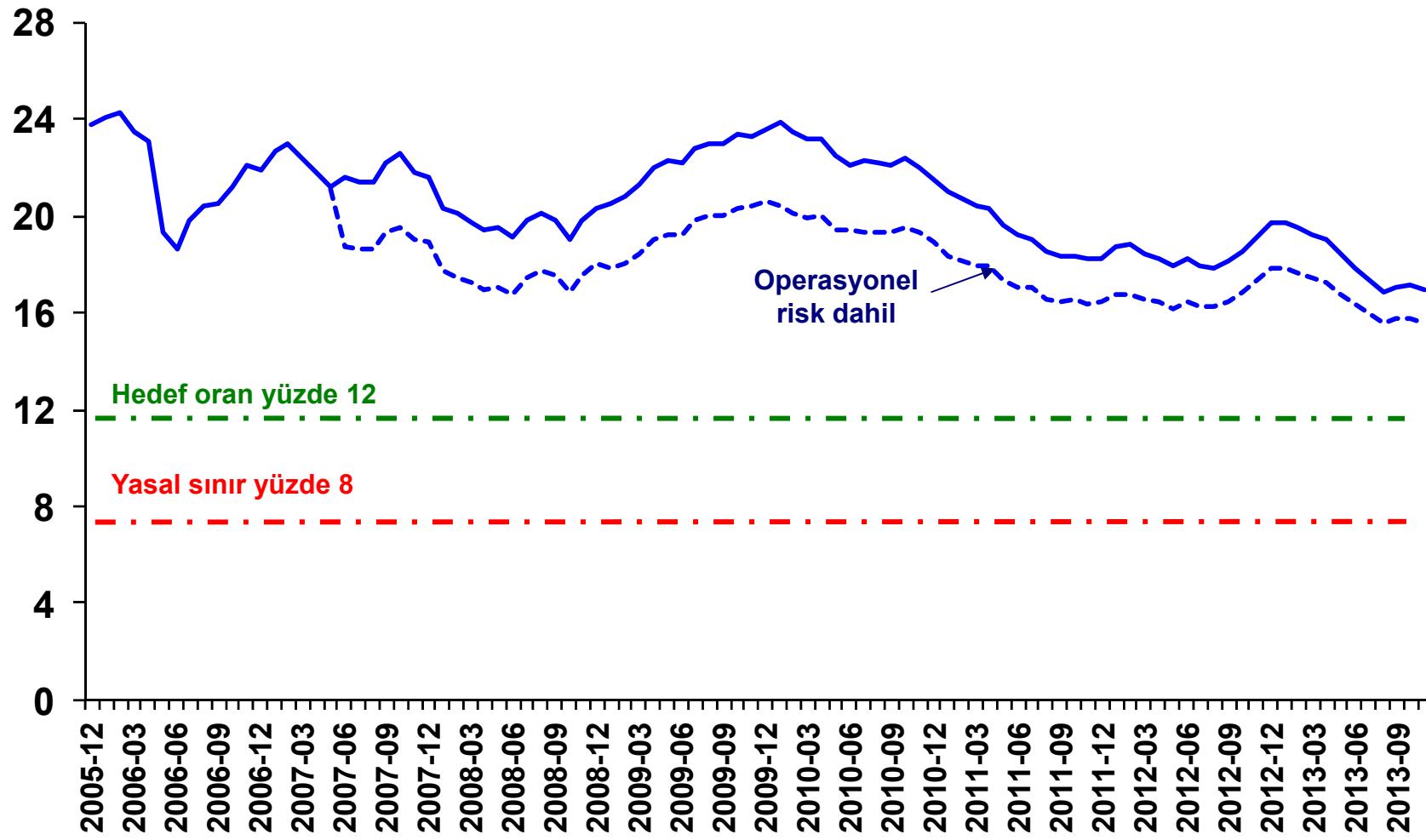
MALİ SEKTÖR

Bankacılık Sektörü: Sermaye Yeterlilik Oranı (%)

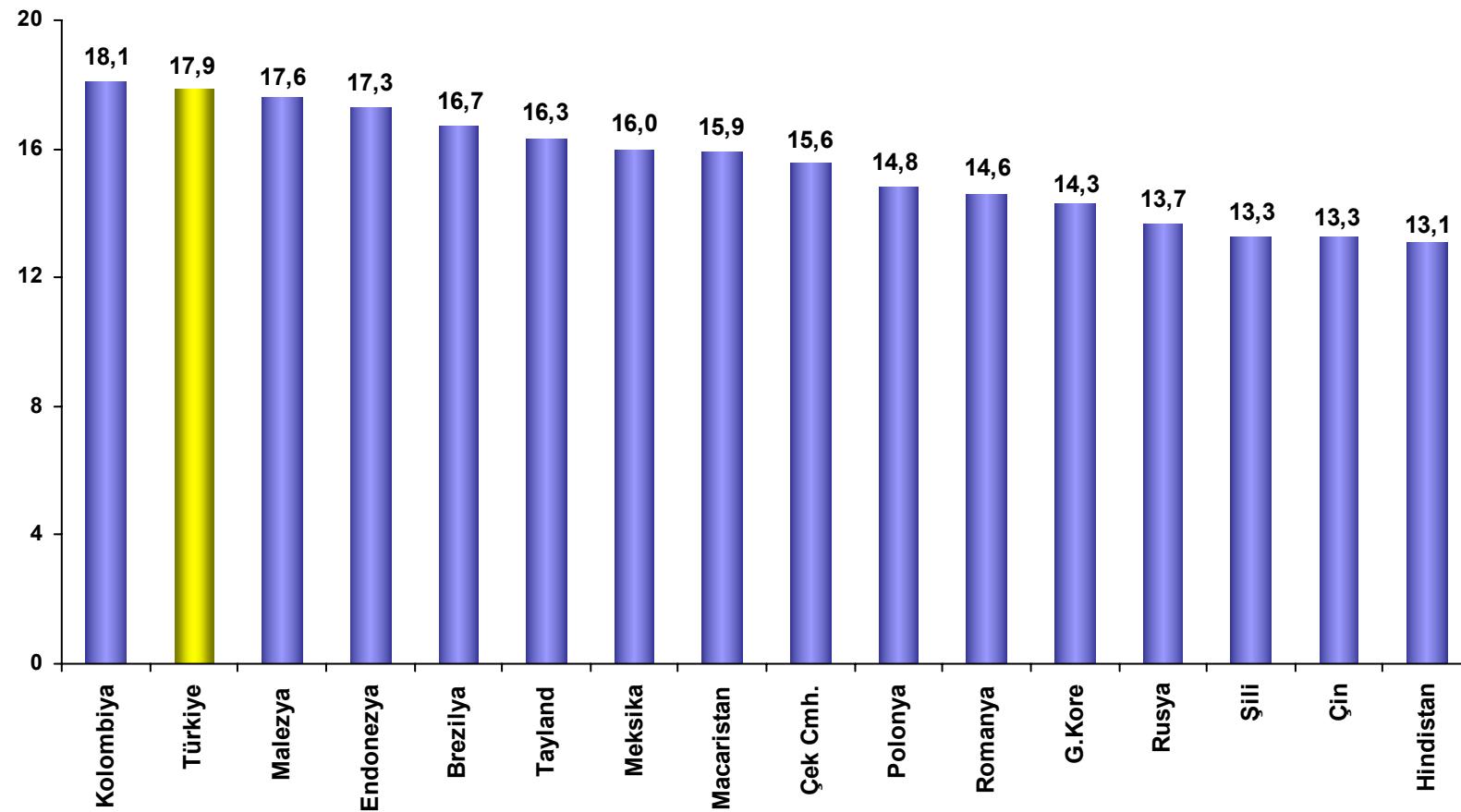

Kaynak: BDDK

Bankacılık Sektörü: Sermaye Yeterlilik Oranı (%)

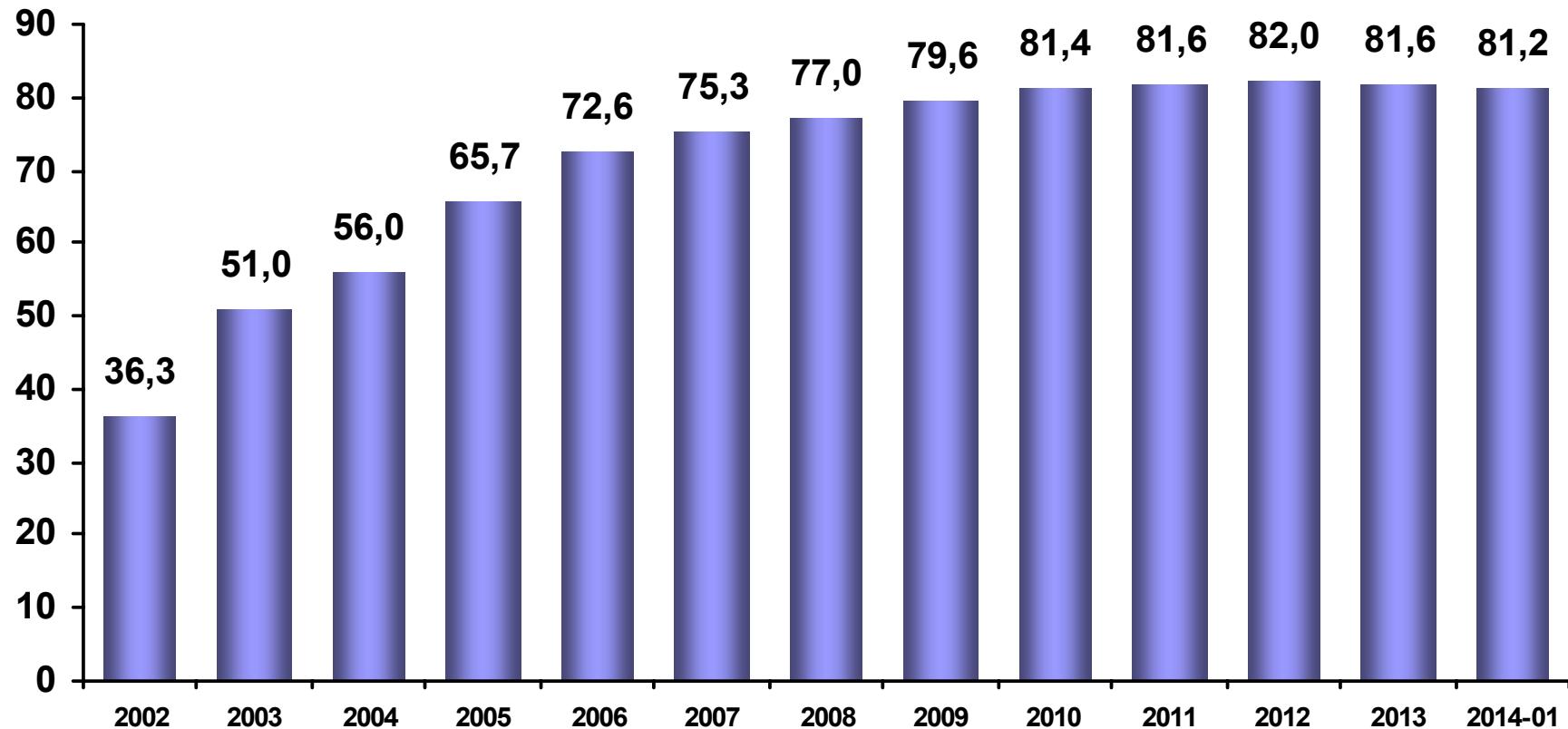

Bankacılık Sektörü: Seçilmiş Gelişmekte Olan Ülkelerde Sermaye Yeterlilik Oranları (%), 2012

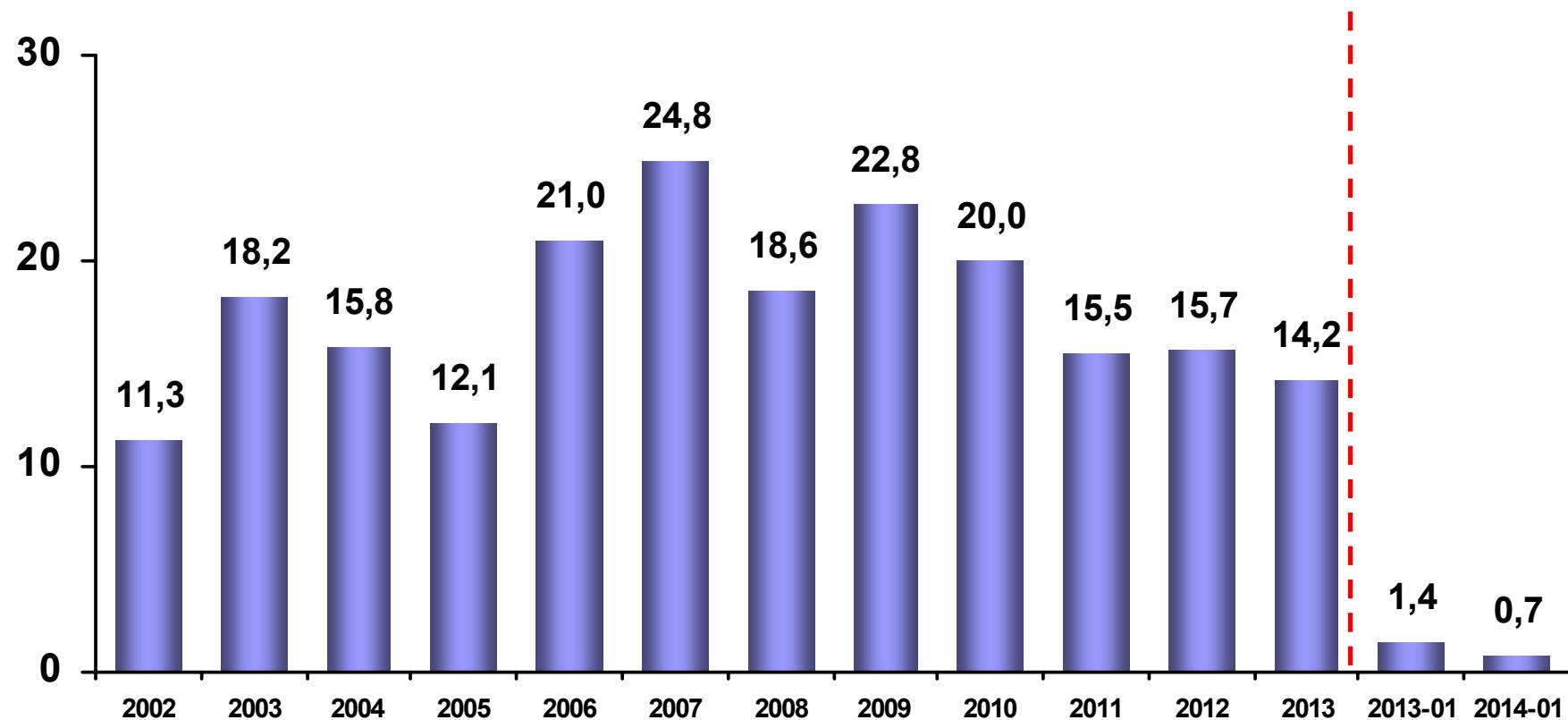
Kaynak: IMF-FSI, BDDK

Bankacılık Sektörü: Serbest Sermaye*/ Özkaraynak (%)

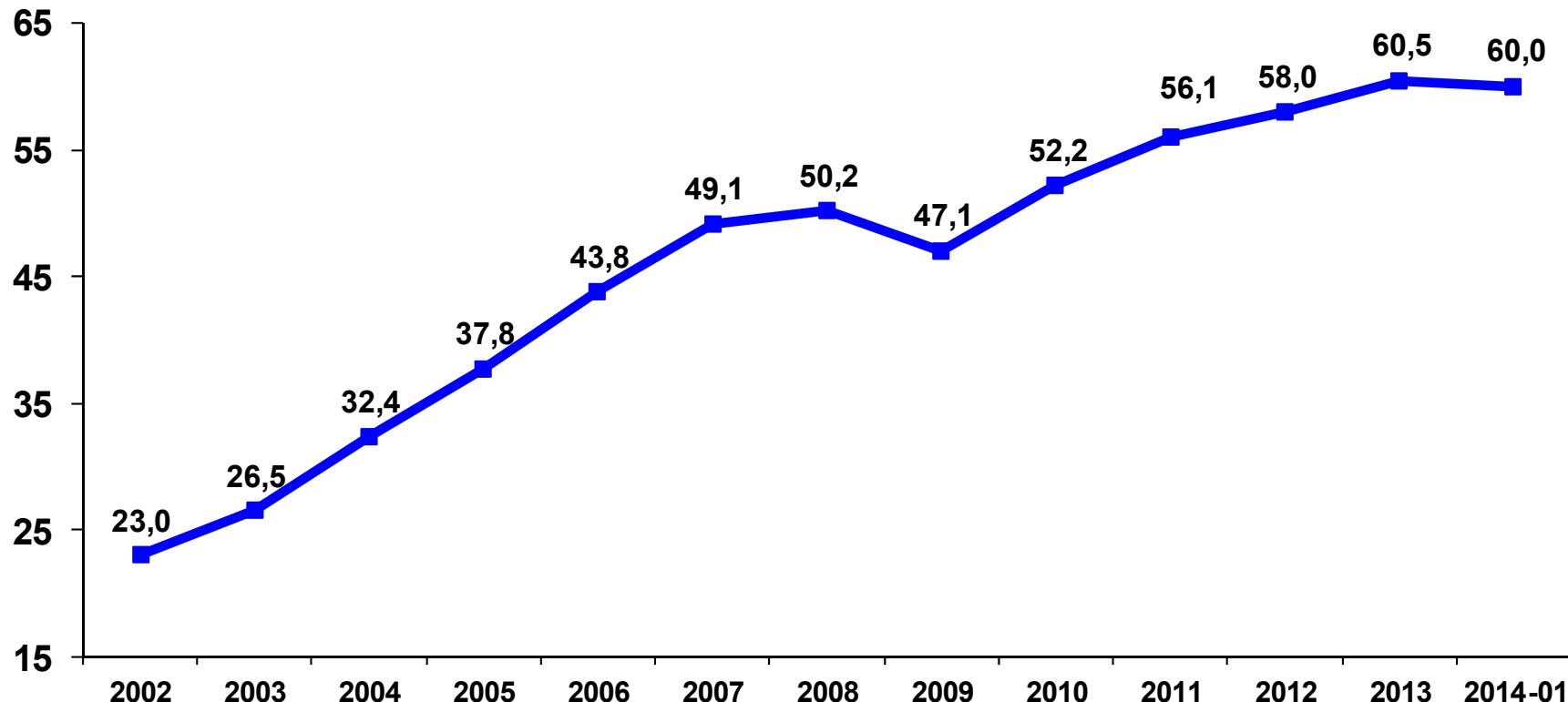

(*) Serbest Sermaye = Toplam Özkaraynak – (Sabit Varlıklar + İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Ortak Teşebbüş)

Bankacılık Sektörü: Özkaynak Kârlılığı (%)

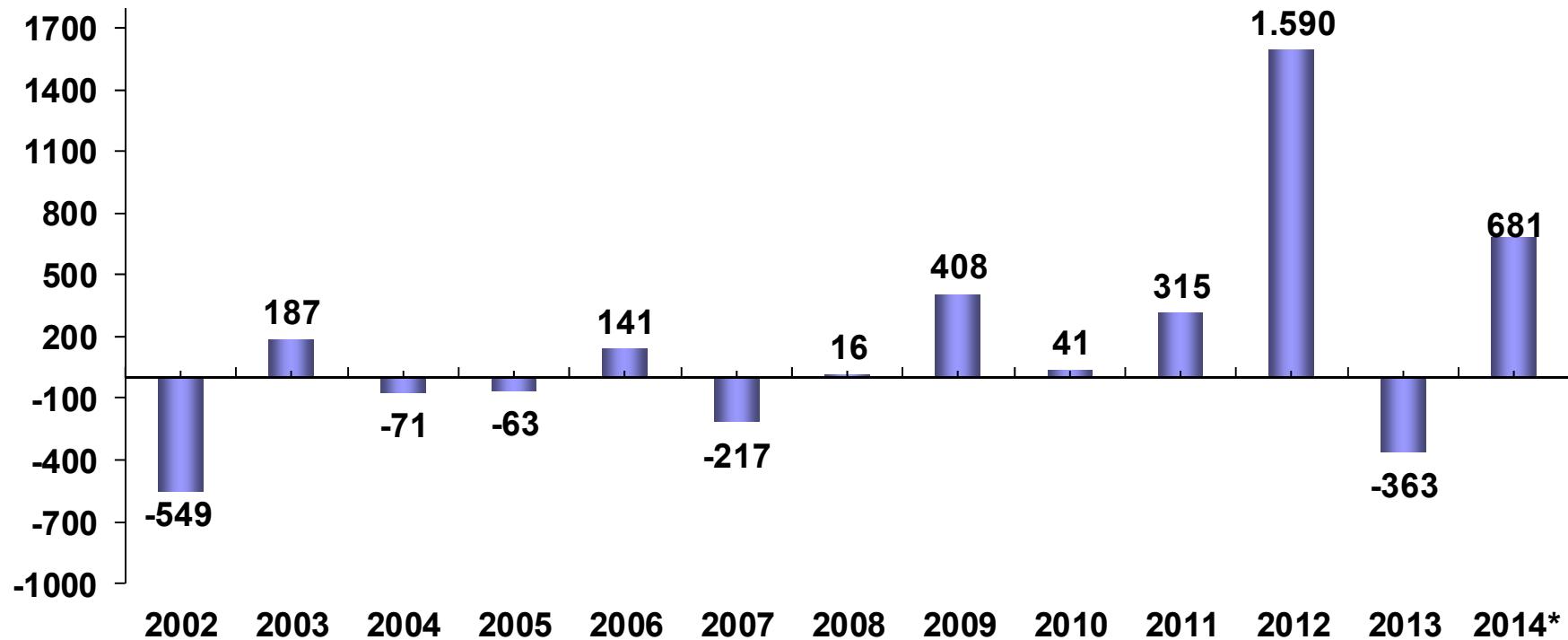

Bankacılık Sektörü: Kredilerin Toplam Varlıklara Oranı (%)

Kaynak: BDDK

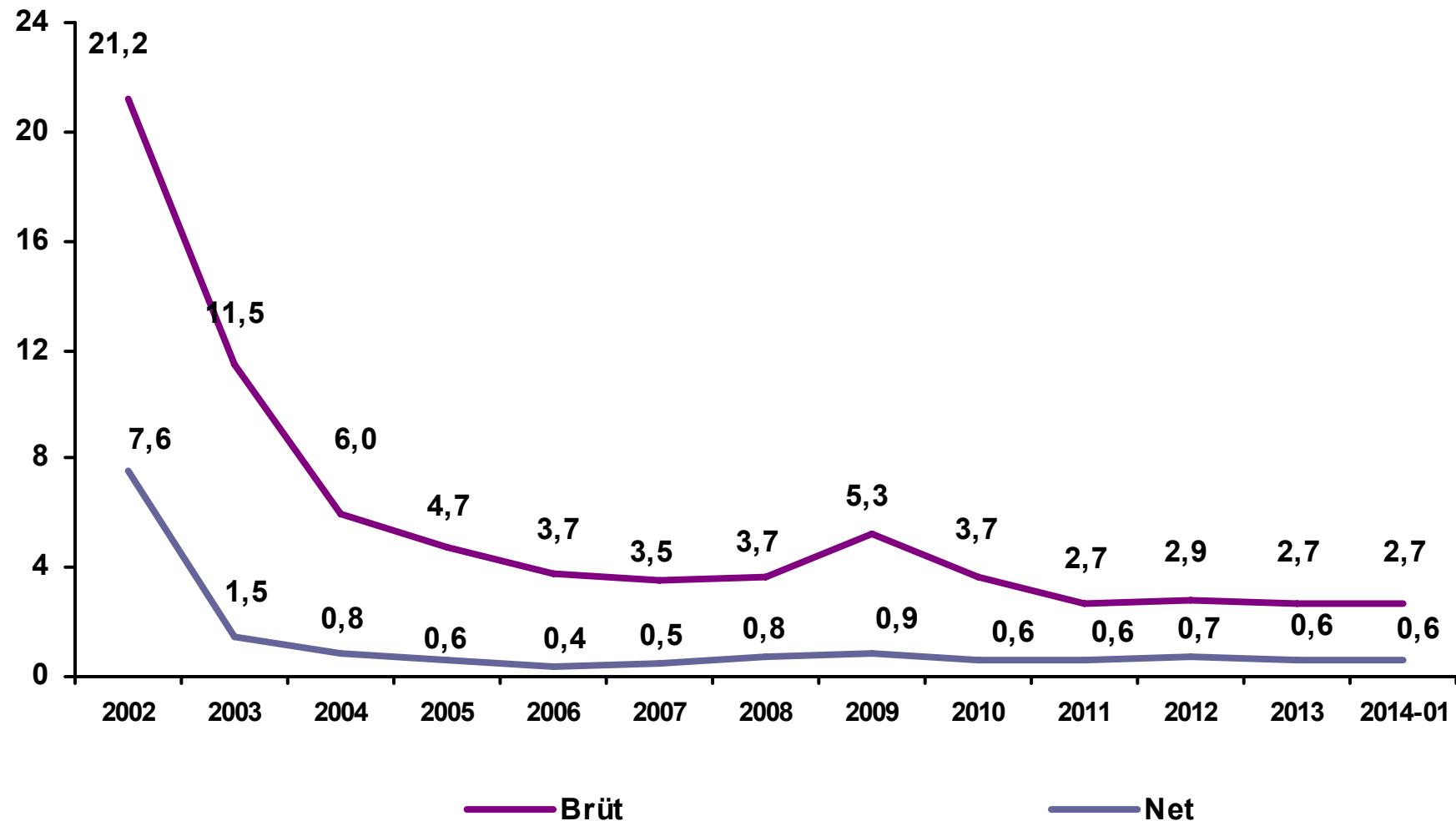
Bankacılık Sektörü: Yabancı Para Net Genel Pozisyonu (Milyon Dolar)

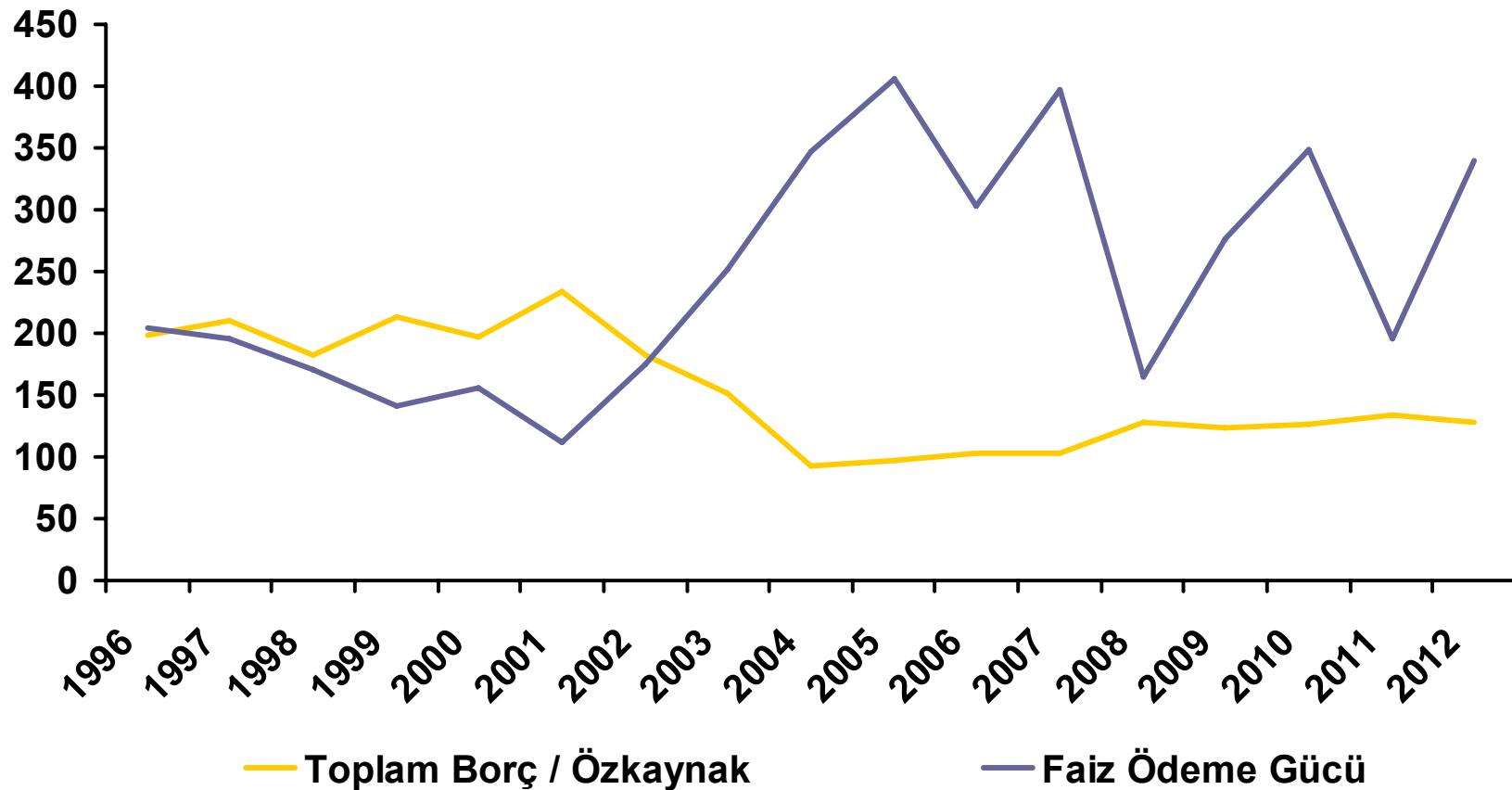
(*) 28 Şubat itibarıyla.

Kaynak: BDDK

Bankacılık Sektörü: Takipteki Alacaklar / Toplam Krediler (%)

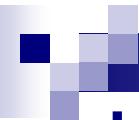

Firmaların Toplam Borçlarının Özkaynaklara Oranı ve Faiz Ödeme Gücü (Faiz ve Vergi Öncesi Kâr / Faiz Ödemeleri) (%)

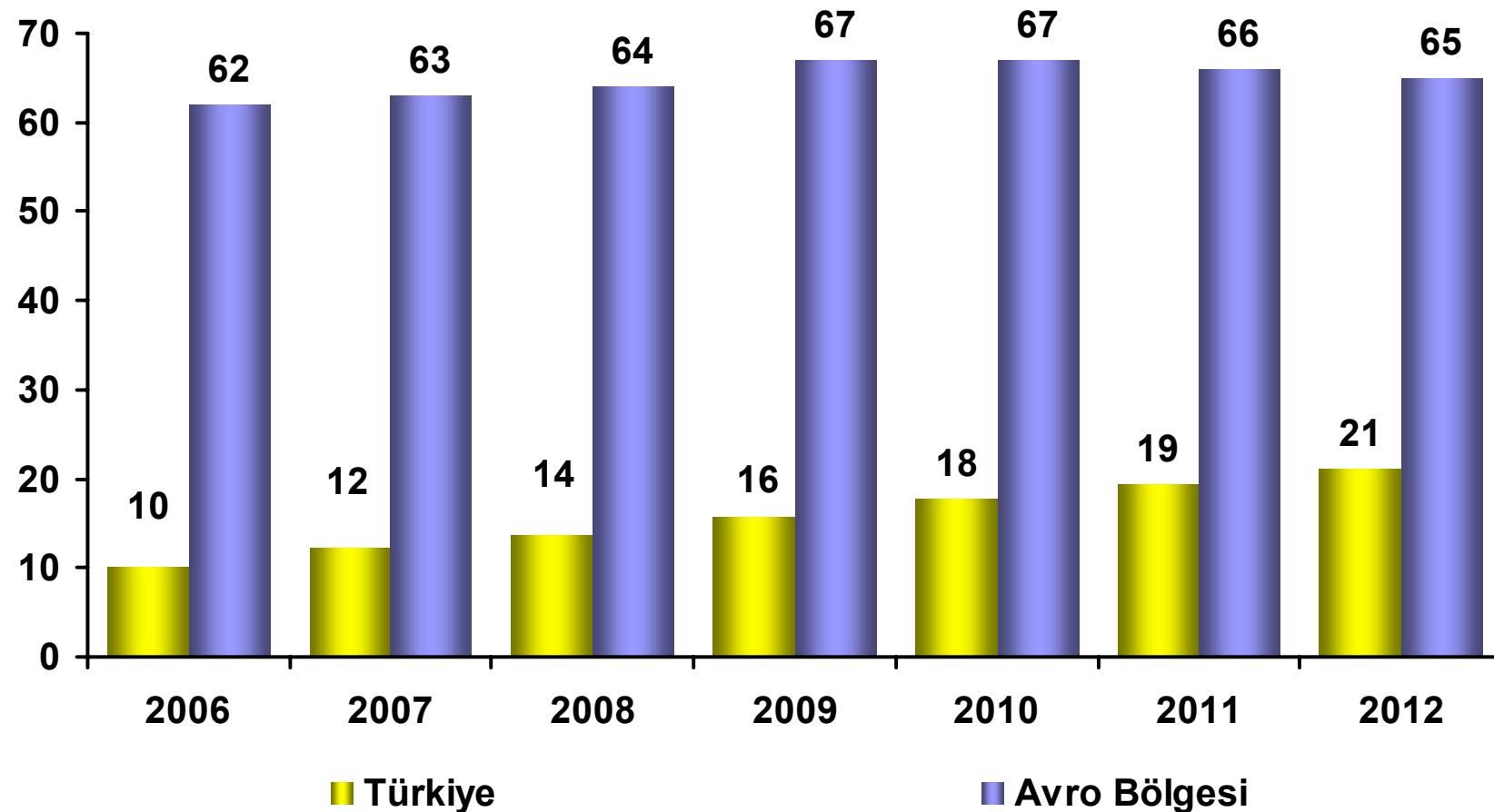

(*) Geçici Veriler

Kaynak: TCMB Sektör Bilançoları

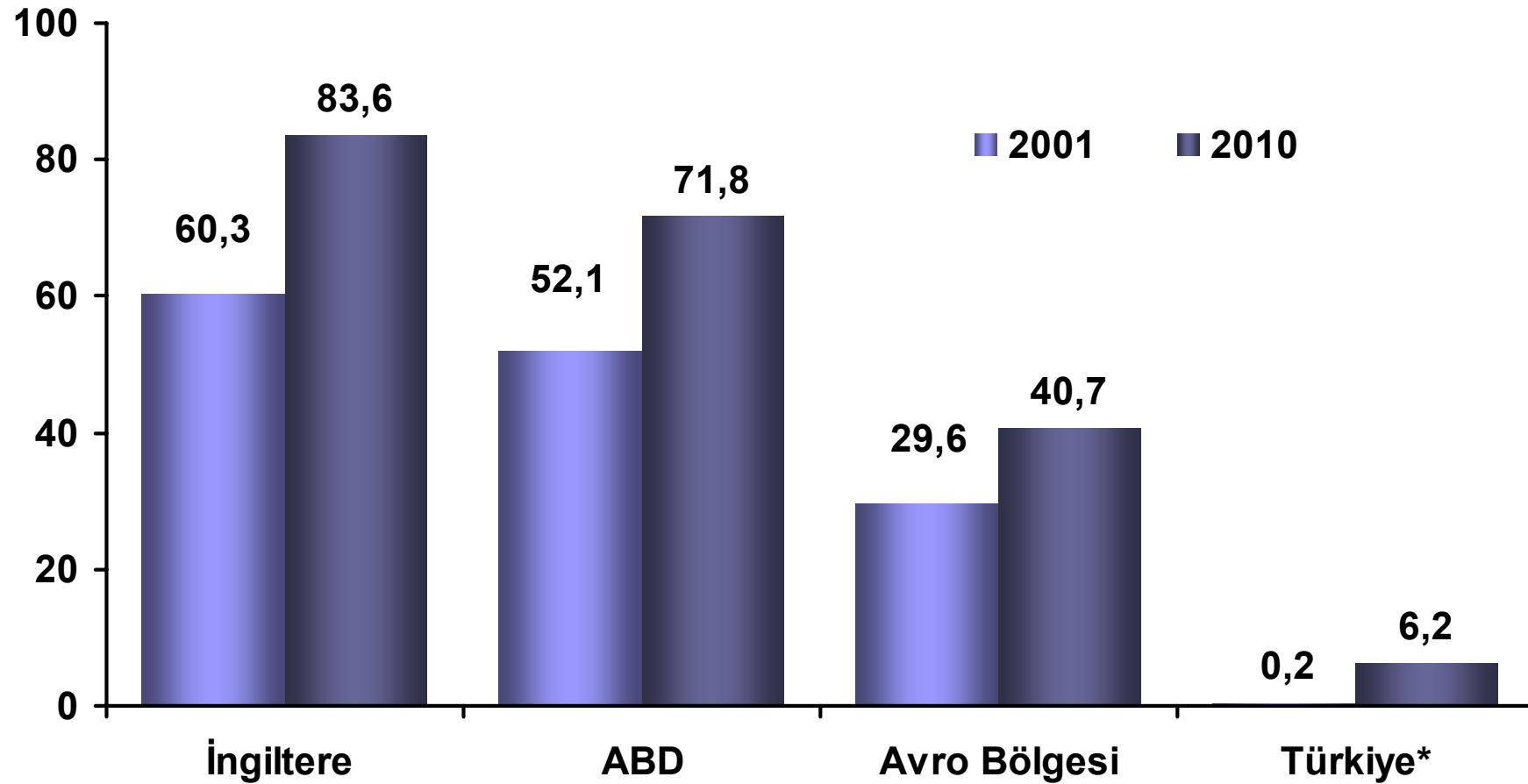

Hanehalkı Yükümlülükleri (% GSYH)

Kaynak: TCMB, Avrupa Merkez Bankası

Toplam Konut Kredileri (% GSYH)

Kaynak: ABD Merkez Bankası, Avrupa Merkez Bankası, Eurostat, İngiltere Merkez Bankası, İngiltere İstatistik Ofisi, TCMB, TÜİK, BDDK, TOKİ

*2010 yılı toplam konut kredileri bankalar ve tüketici finansman şirketlerince kullandırılan konut kredileri ile TOKİ'nin vadeli konut satışları karşılığı alacaklarından oluşmaktadır.

PIYASA GÖSTERGELERİ

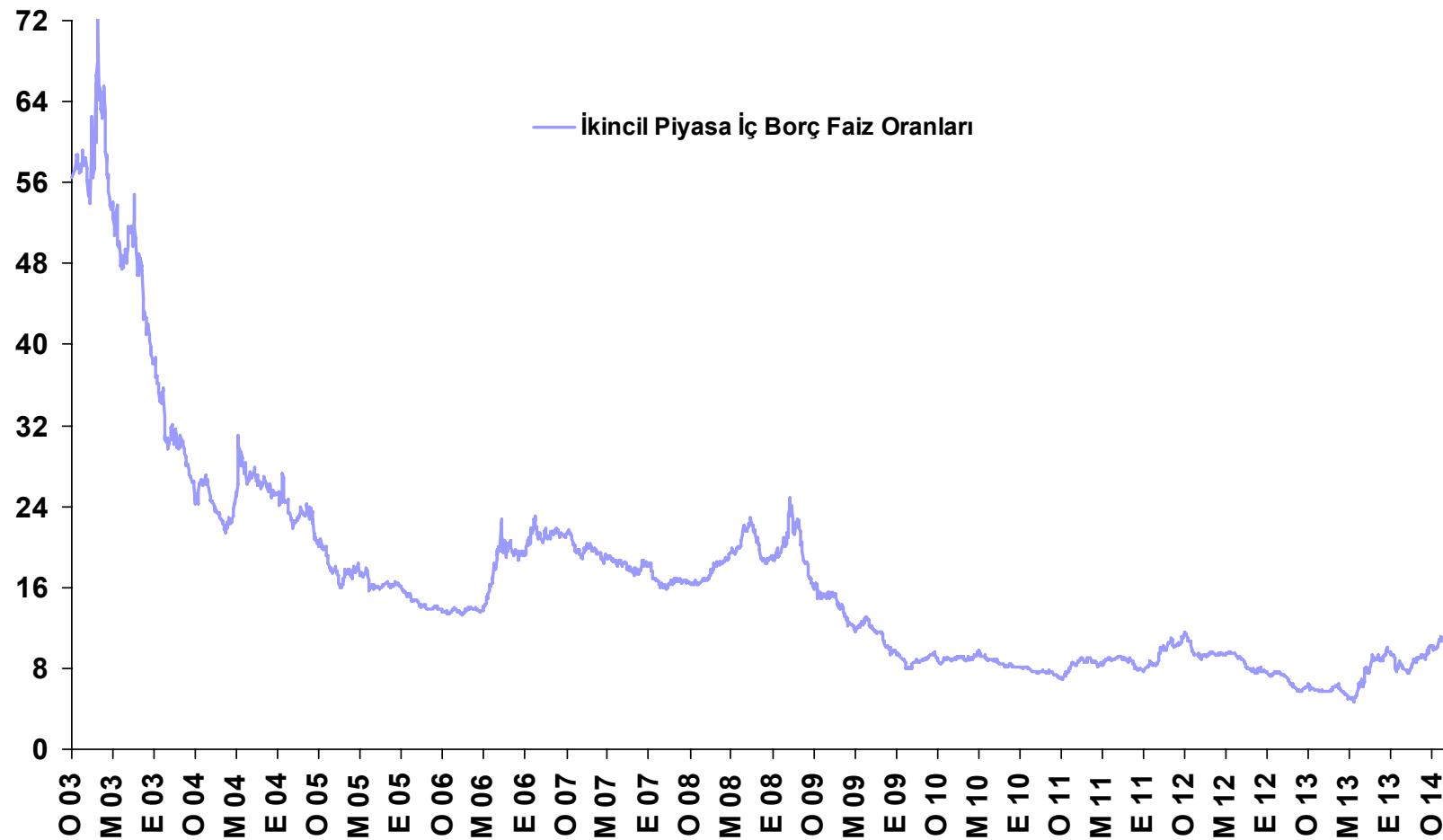

Döviz Kuru (TL/Dolar)

Faiz Oranı (%)

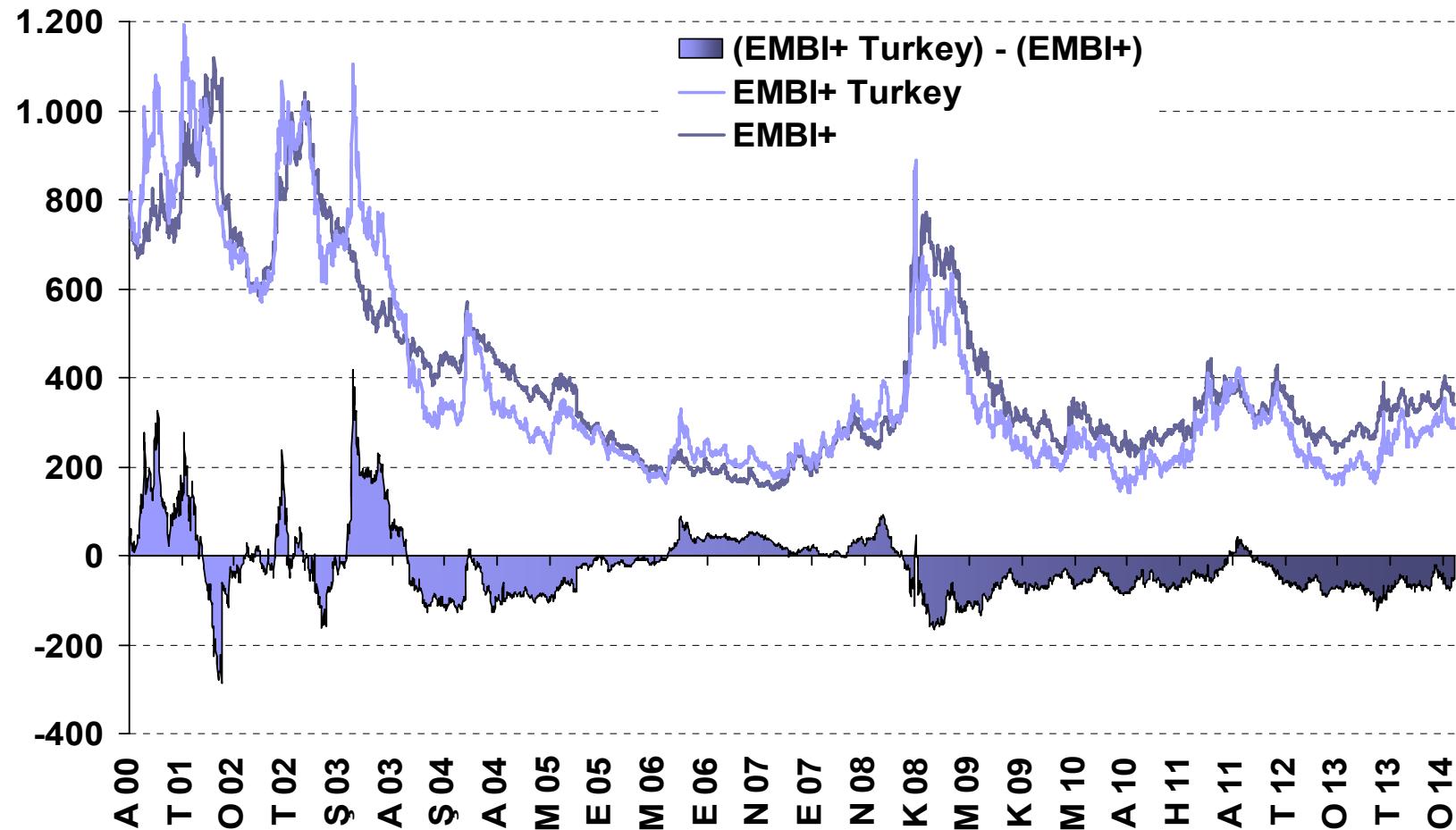

BIST 100 Endeksi

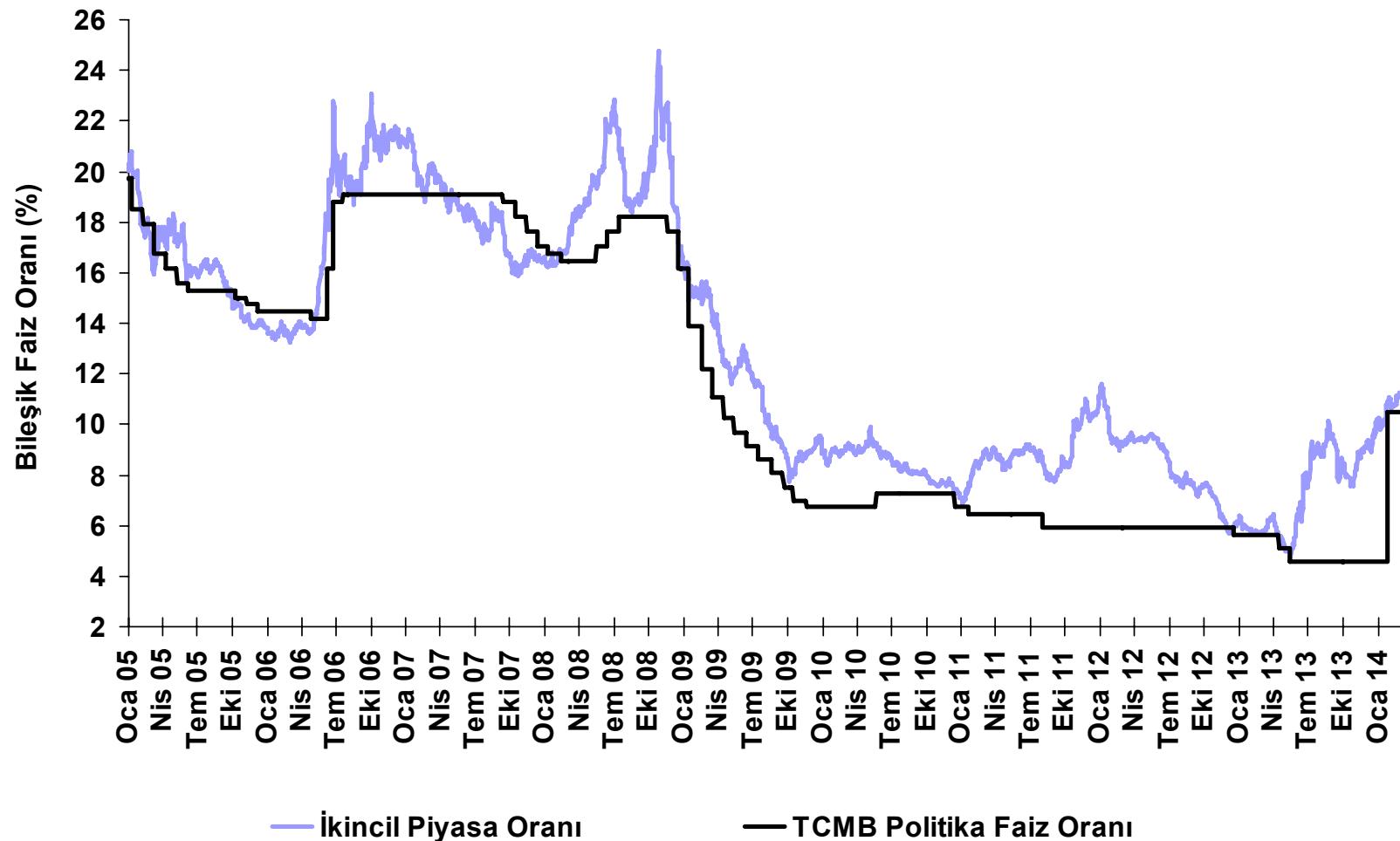

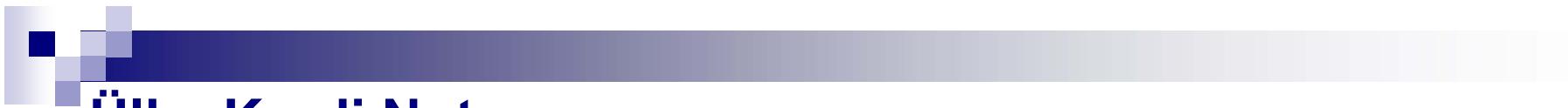
Kaynak: Borsa İstanbul

Dış Borç Risk Primi (bp)

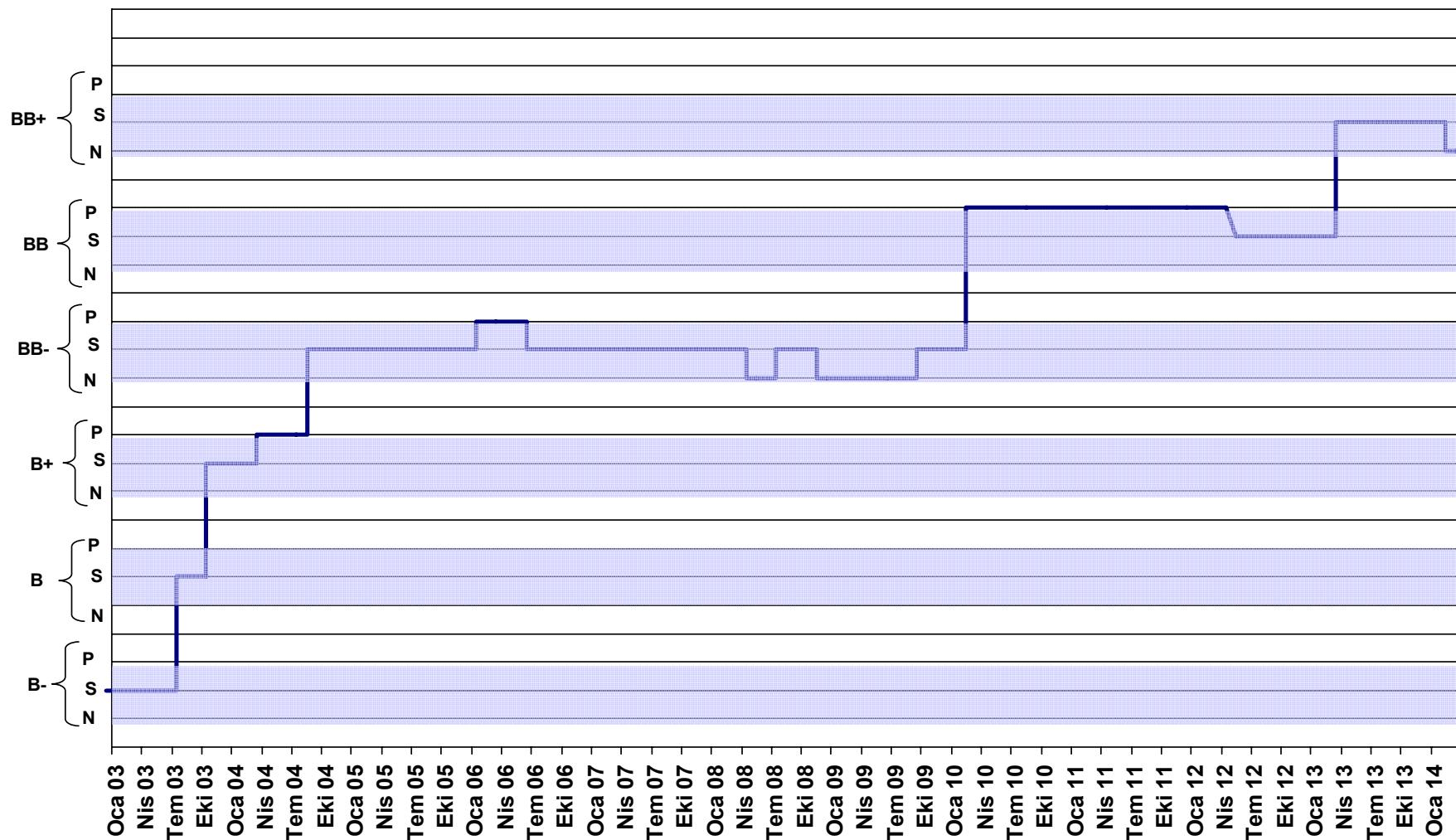
İkincil Piyasa ve TCMB Politika Faiz Oranları

Ülke Kredi Notu

Standard & Poor's Kredi Notu

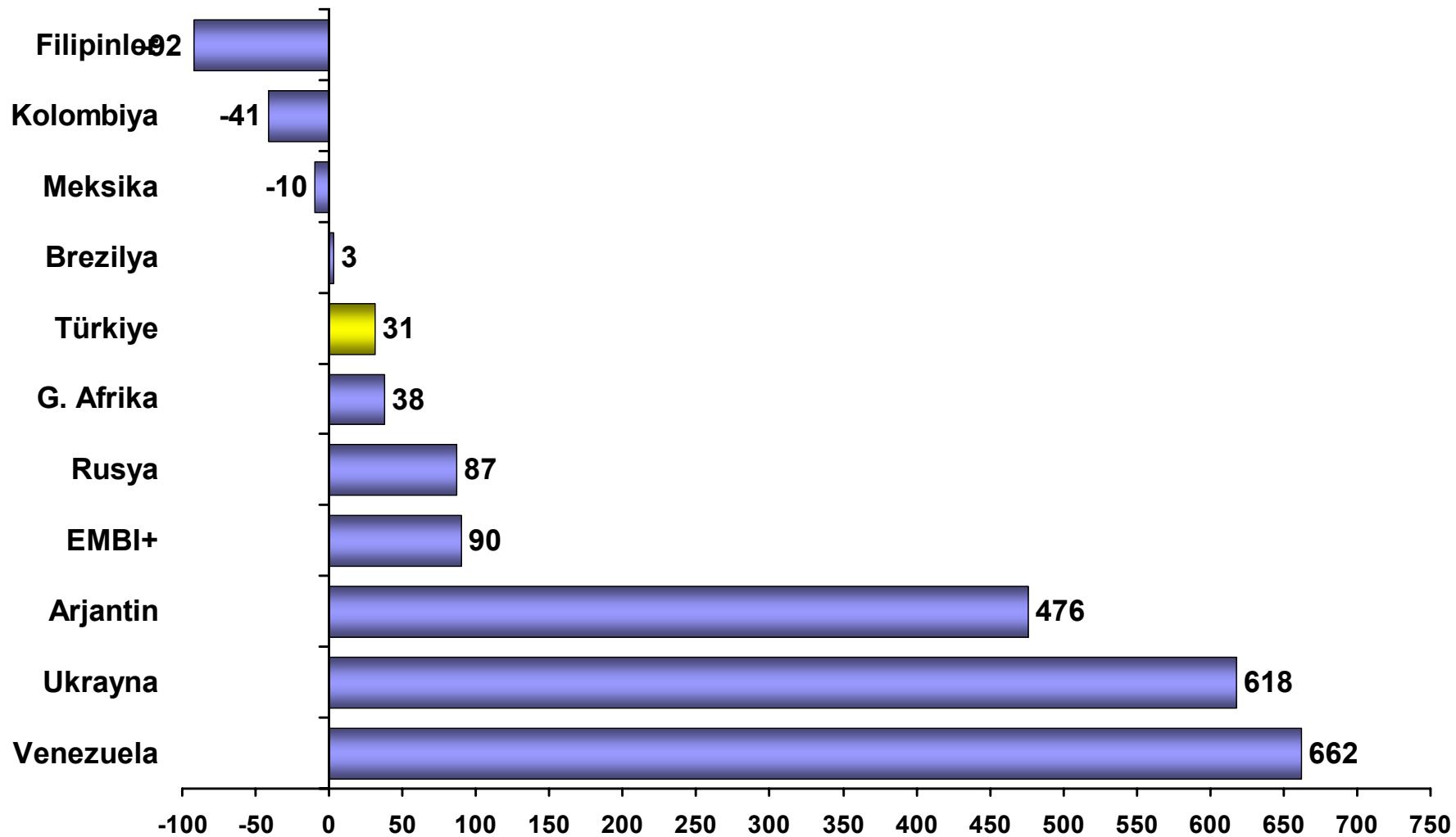
Türkiye'nin Kredi Notları (Döviz Cinsinden, 10 Mart 2014)

Moody's		Standard & Poor's		Fitch	
A2	Botswana, Polonya, Slovakya	A	Triánad ve Tobago, Slovakya, Slovenya	A	Malta
A3	Malta, Meksika	A-	Botswana, Polonya	A-	Polonya
Baa1	Litvanya, Rusya, Trianad ve Tobago, Tayland, Mauritius, Güney Afrika, Bahamalar	BBB+	Kazakistan, Tayland, İrlanda, Malta, Letonya, Peru, Meksika	BBB+	İrlanda, Tayland, İtalya, Litvanya, Meksika, Slovenya, Letonya, Peru
Baa2	Kazakistan, Bulgaristan, Brezilya, İtalya, Letonya, Panama, Bahreyn, İspanya	BBB	Bahreyn, Bulgaristan, Rusya, Bahamalar, Brezilya, Panama, Güney Afrika, Kolombiya, Litvanya, İtalya	BBB	Bahreyn Kazakistan, Rusya, Brezilya, Panama, İspanya, Güney Afrika, İrlanda, Kolombiya
Baa3	Türkiye (durağan) , Namibya, Hindistan, Romanya, Colombia, Costa Rica, Peru, Iceland, İrlanda, Endonezya, Azerbaycan, Uruguay, Filipinler	BBB-	Fas, Hindistan, Azerbaycan, Uruguay, İrlanda, Filipinler, İspanya	BBB-	Türkiye (durağan) , Fas, Namibia, Hindistan, Romanya, Endonezya, Filipinler, Bulgaristan, Azerbaycan, Uruguay
Ba1	Fas, Arnavutluk, Macaristan Guatemala, Slovenya, Hırvatistan	BB+	Türkiye (negatif) , Romanya, Endonezya, İrlanda	BB+	Kosta Rika, Guatemala Macaristan, Hırvatistan
Ba2	El Salvador, Paraguay	BB	Guatemala Portekiz, Macaristan, Kosta Rika, Ürdün, Hırvatistan	BB	
Ba3	Angola, Bangladeş, Gürcistan, Karadağ, Portekiz, Bolivya, Surinam, Barbados, Tunus	BB-	Angola, Bangladeş, Gürcistan, Vietnam, El Salvador, Paraguay, Surinam, Bolivya, Karadağ, Barbados	BB-	Angola, Sri Lanka, Gürcistan, Surinam, Bolivya, El Salvador, Tunus
B1	Lübnan, Senegal, Moğolistan, Sri Lanka, Ürdün, Dominik Cumhuriyeti, Fiji, Papua Yeni Gine, Saint Vincent ve Grenadinler	B+	Senegal, Sri Lanka, Papua Yeni Gine	B+	Moğolistan, Vietnam, Venezuela
B2	Kamboçya, Vietnam	B	Bosna Hersek, Kamboçya, Fiji, Ekvador, Honduras, Tunus, Arnavutluk	B	Lübnan, Ekvador
B3	Beyaz Rusya, Moldova, Arjantin Nikaragua, Bosna Hersek, Honduras	B-	Pakistan, Beyaz Rusya, Yunanistan, Lübnan, Belize, Jamaika, Misir, Venezuela	B-	Yunanistan, Misir, Jamaika
Caa1	Küba, Pakistan, Ekvador, Misir, Venezuela	CCC+	Arjantin, Ukrayna	CCC+	
Caa2	Belize, Ukrayna	CCC		CCC	
Caa3	Jamaika, Yunanistan	CCC-		CCC-	
Ca		CC		CC	
C		C		C	
		SD		DDD	
				D	

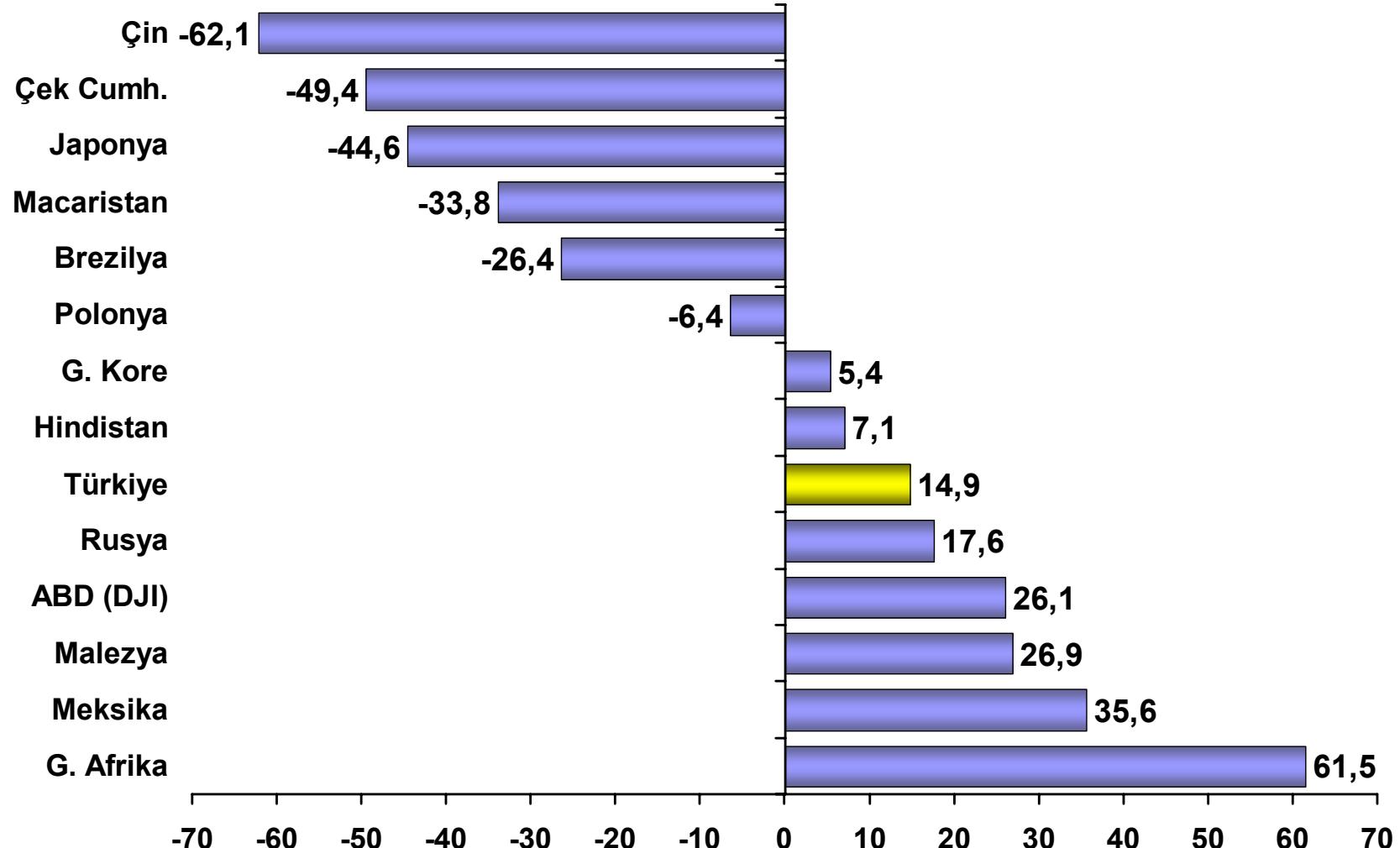
Kaynak: Bloomberg

EMBI+ Endeksi Diğer Ülkelerle Karşılaştırma

Değişim (bp) (2 Ocak 2008 – 10 Mart 2014)

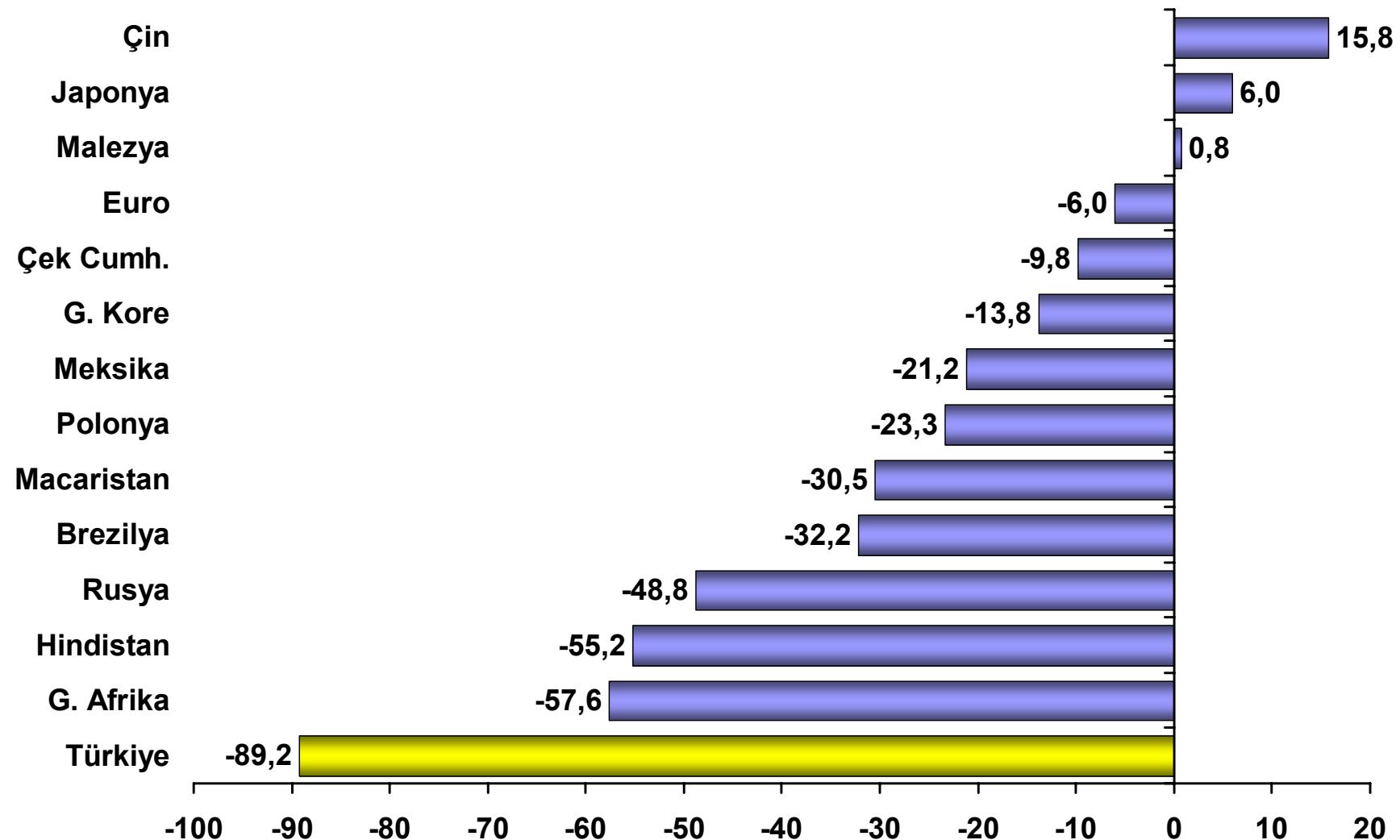

Hisse Senedi Piyasası (Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Piyasalar) % Değişim (2 Ocak 2008 – 10 Mart 2014)

Döviz Piyasaları

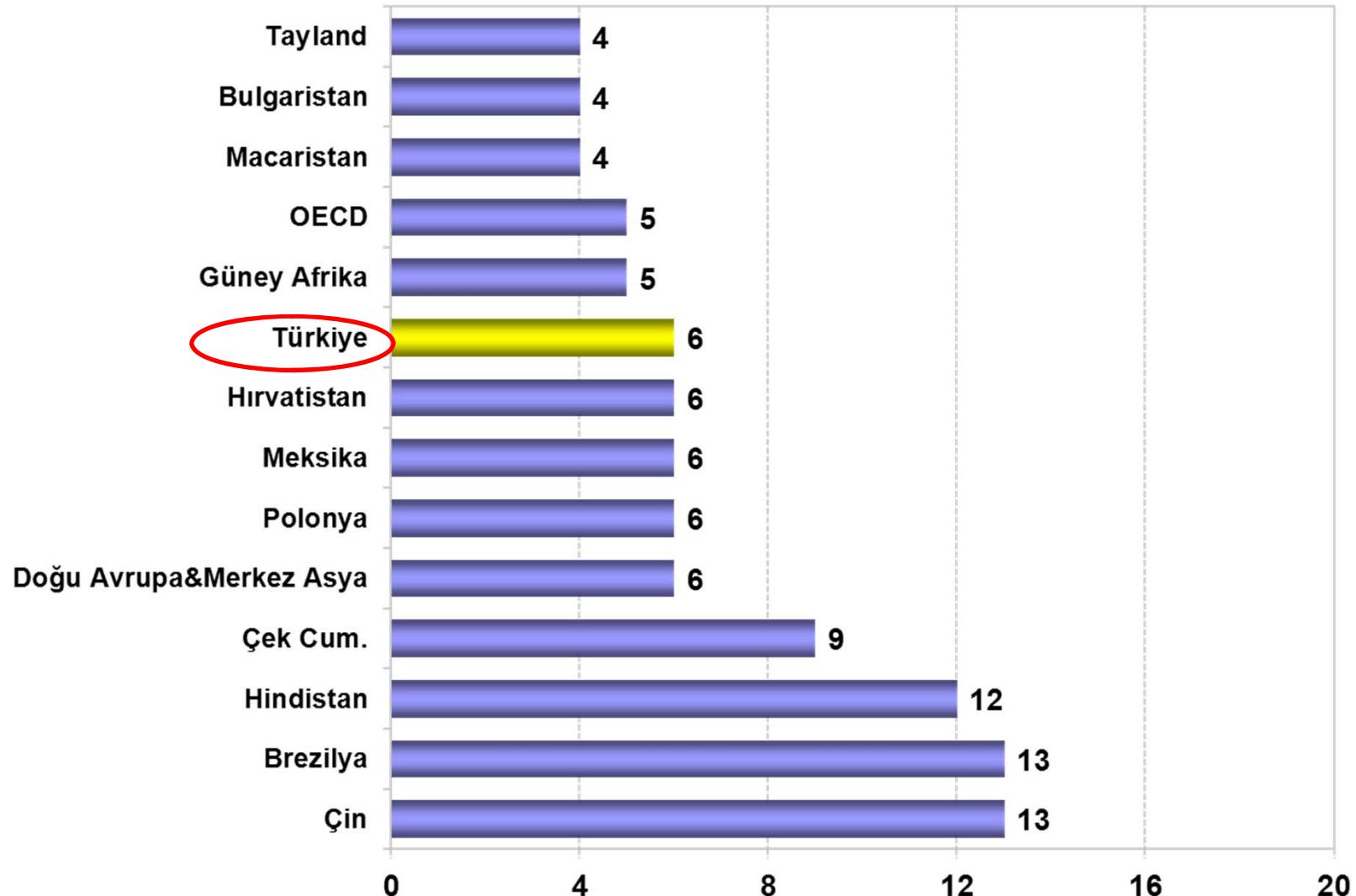
% Değişim (2 Ocak 2008 – 10 Mart 2014)

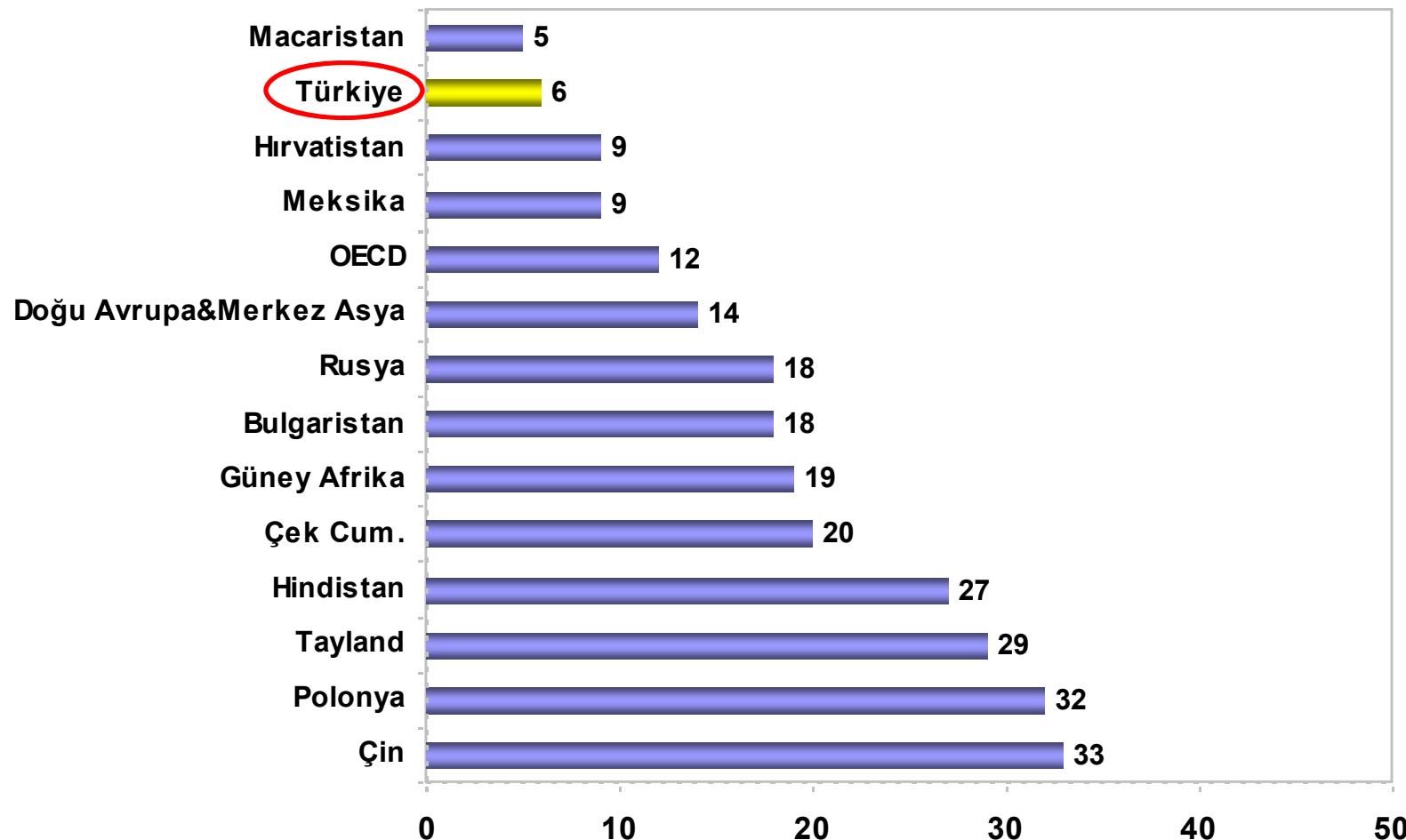
YATIRIM ORTAMI

İş Yeri Açma (İşlem Sayısı)

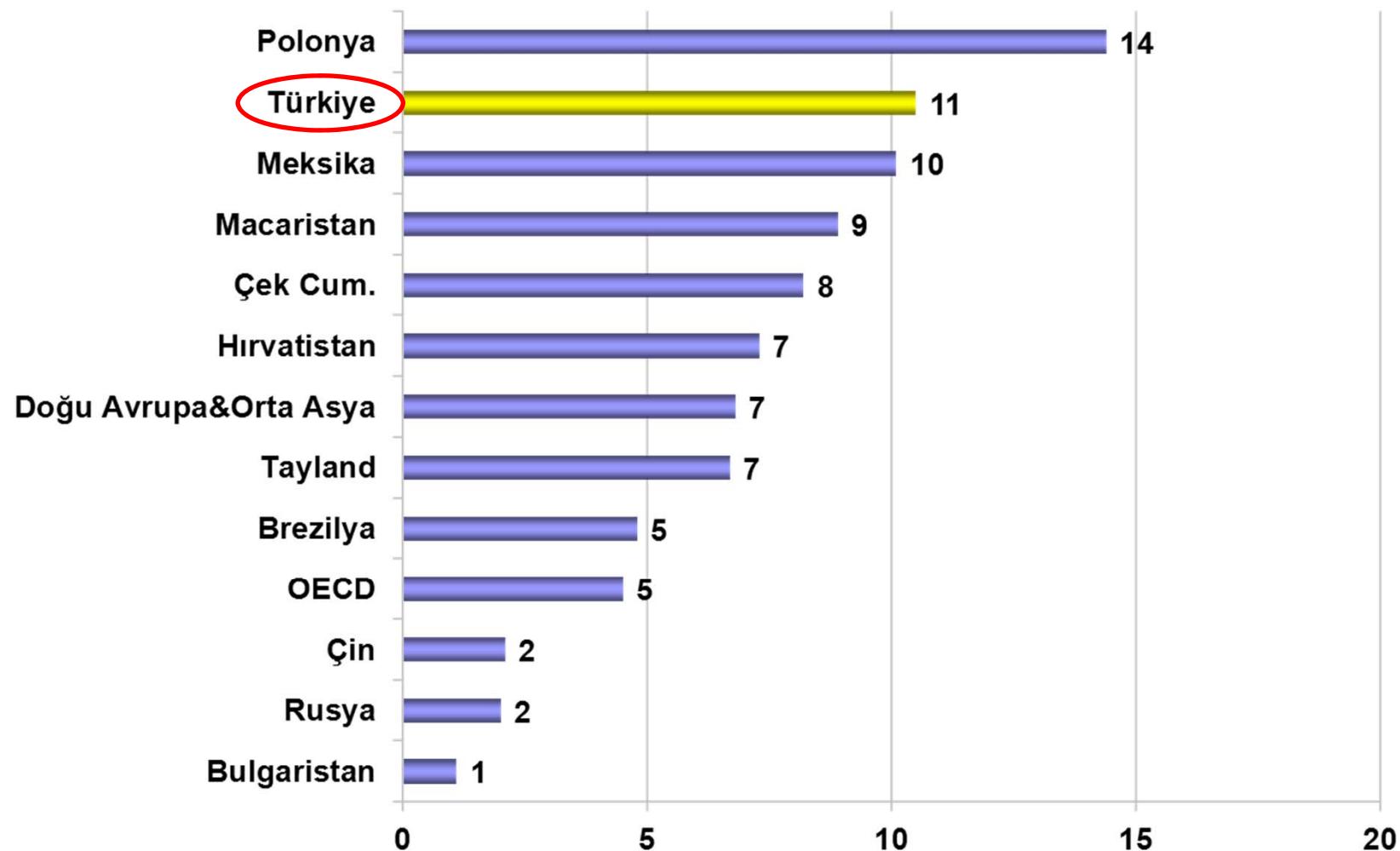
Kaynak: Dünya Bankası Doing Business Report, 2013

İş Yeri Açma (Süre, Gün)

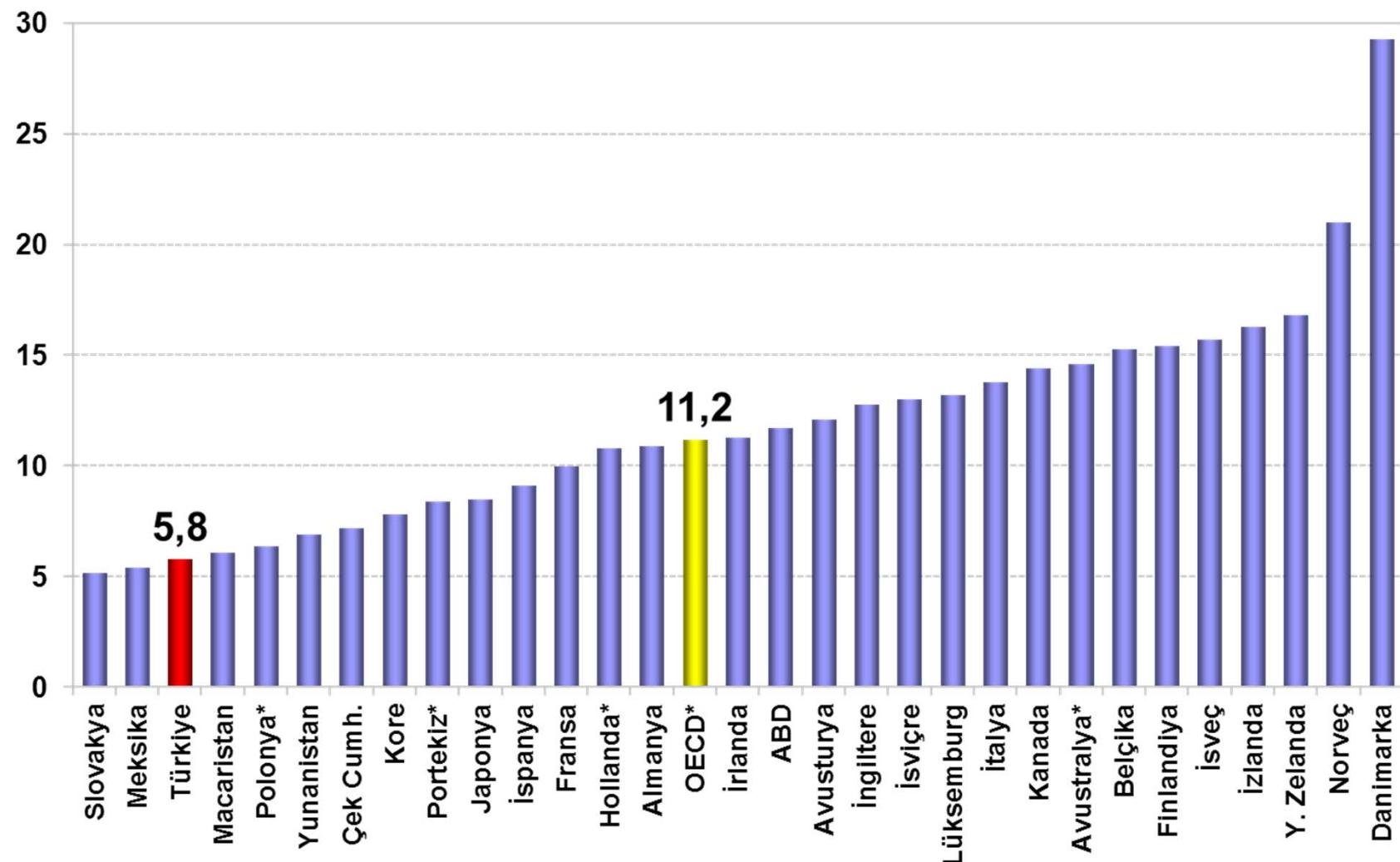
Kaynak: Dünya Bankası Doing Business Report, 2013

İş Yeri Açma (Maliyet, % Kişi Başı GSYH)

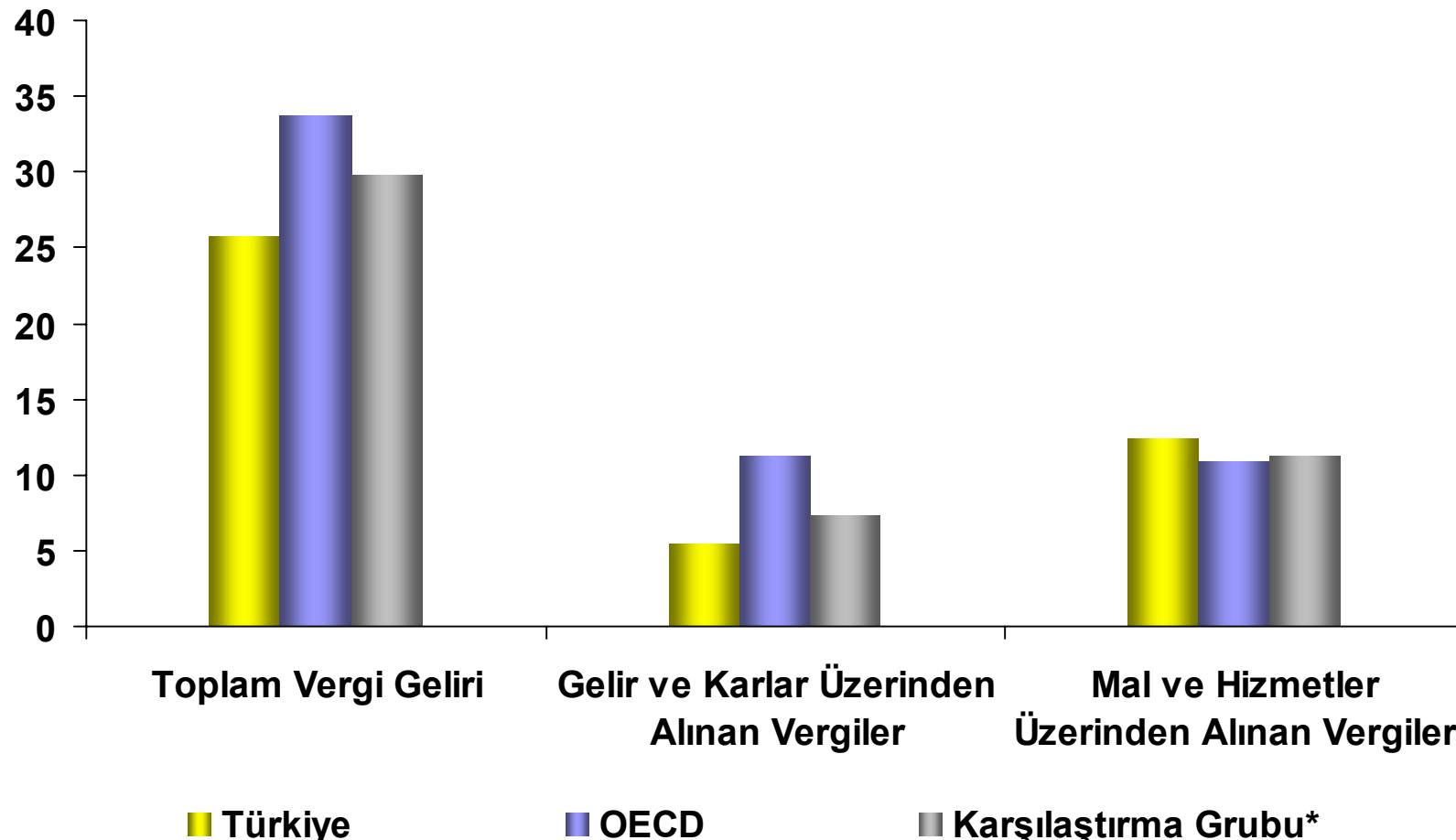
Kaynak: Dünya Bankası Doing Business Report, 2013

Gelir ve Kar Üzerinden Alınan Vergiler (% GSYH, 2011)

Kaynak: OECD Factbook, 2013
(*) 2010 Verileri

Vergi Geliri Karşılaştırmaları (% GSYH, 2010)

(*) Meksika, Kore, Çek Cum., Yunanistan, Macaristan, İrlanda, Polonya, Portekiz, Slovak Cum ve İspanya'yı içermektedir.

Kaynak: OECD, Factbook 2013

IMF ve AB ile İLİŞKİLER

IMF ile İlişkiler

Düzenlemeler	Süre	Onaylanan Miktar (Milyon SDR)	Çekilen Miktar (Milyon SDR)	Geri Ödeme (Milyon SDR)	Planlanan Ödemeler (Milyon SDR)
17. Stand-By Düzenlemesi	(12.1999 - 02.2002)	15.038	11.739	11.739	0
18. Stand-By Düzenlemesi	(02.2002 – 02.2005)	12.821	11.914	11.914	0
19. Stand-By Düzenlemesi	(05.2005 – 05.2008)	6.662	6.662	6.662	0
TOPLAM		34.522	30.315	30.315	0

Avrupa Birliği Katılım Müzakereleri Süreci

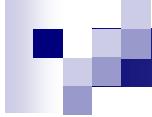
I. Tarama Süreci: 3 Ekim 2005 - 13 Ekim 2006

II. Müzakere Süreci:

- **1 Fasıl İçin** → Müzakereler geçici olarak açılıp kapanmıştır.
1- Bilim ve Araştırma
- **12 Fasıl İçin** → Müzakereler açılmıştır. Ancak kapanış kriteri getirilmiştir.
1- İşletme ve Sanayi Politikası, 2- İstatistik,
3- Mali Kontrol, 4- Tüketicinin ve Sağlığın Korunması,
5- Trans-Avrupa Şebekeleri, 6- Fikri Mülkiyet Hukuku,
7- Şirketler Hukuku 8- Sermayenin Serbest Dolaşımı
9- Bilgi Toplumu ve Medya, 10-Vergilendirme,
11-Çevre 12- Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı
- **2 Fasıl İçin** → Müzakere Pozisyon Belgemiz iletilmiştir. AB Ortak Pozisyon Belgesi beklenmektedir.
1- Eğitim ve Kültür,
2- Ekonomik ve Parasal Politika
- **8 Fasıl İçin** → Müzakerelere açılabilmesi için getirilen açılış kriterlerinin karşılanması gerekmektedir.
- **Diğer fasıllar** → Tarama Sonu Raporu beklenmektedir.

SOSYAL GÜVENLİK

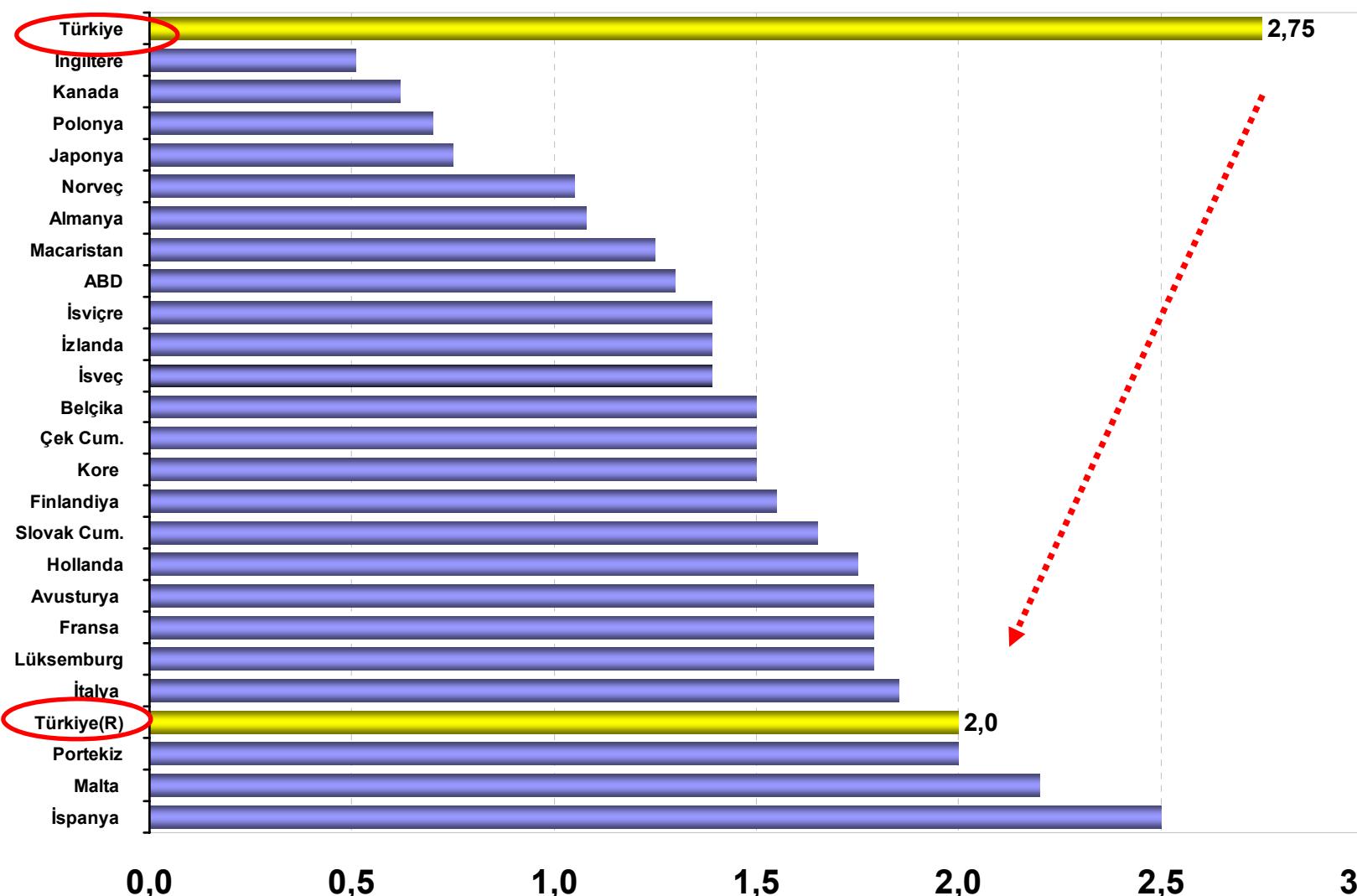

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Reformu

Ana Unsurlar

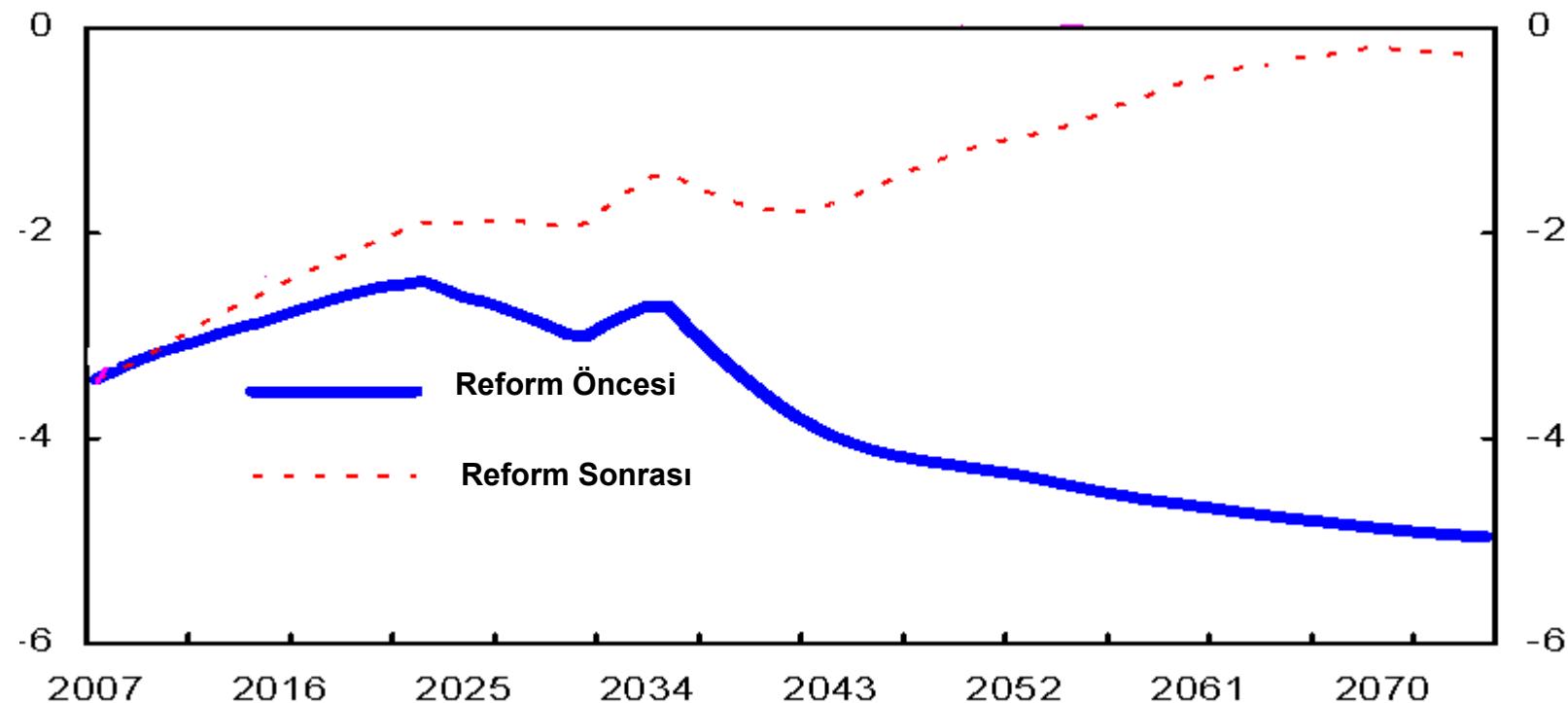
- İşçiler, kendi adına çalışanlar ve memurlar için norm ve standart birliği
- Emeklilik yaşının kademeli olarak 65'e çıkartılması
- Aylık bağlama oranının % 2'ye düşürülmesi
- Geçmiş kazançların güncellenmesi için % 100 enflasyon+ % 30 GSYH katsayısının kullanılması
- Emekli maaşlarının enflasyona endekslenmesi
- Genel Sağlık Sigortası
- 2012 yılından itibaren yoksullar için gelir testine dayanan yeni bir sağlık sistemi
- Sağlık hizmetlerinde katkı payı uygulaması
- Bazı sağlık harcamalarında global bütçe uygulaması

Çeşitli Ülkelerde Aylık Bağlama Oranları

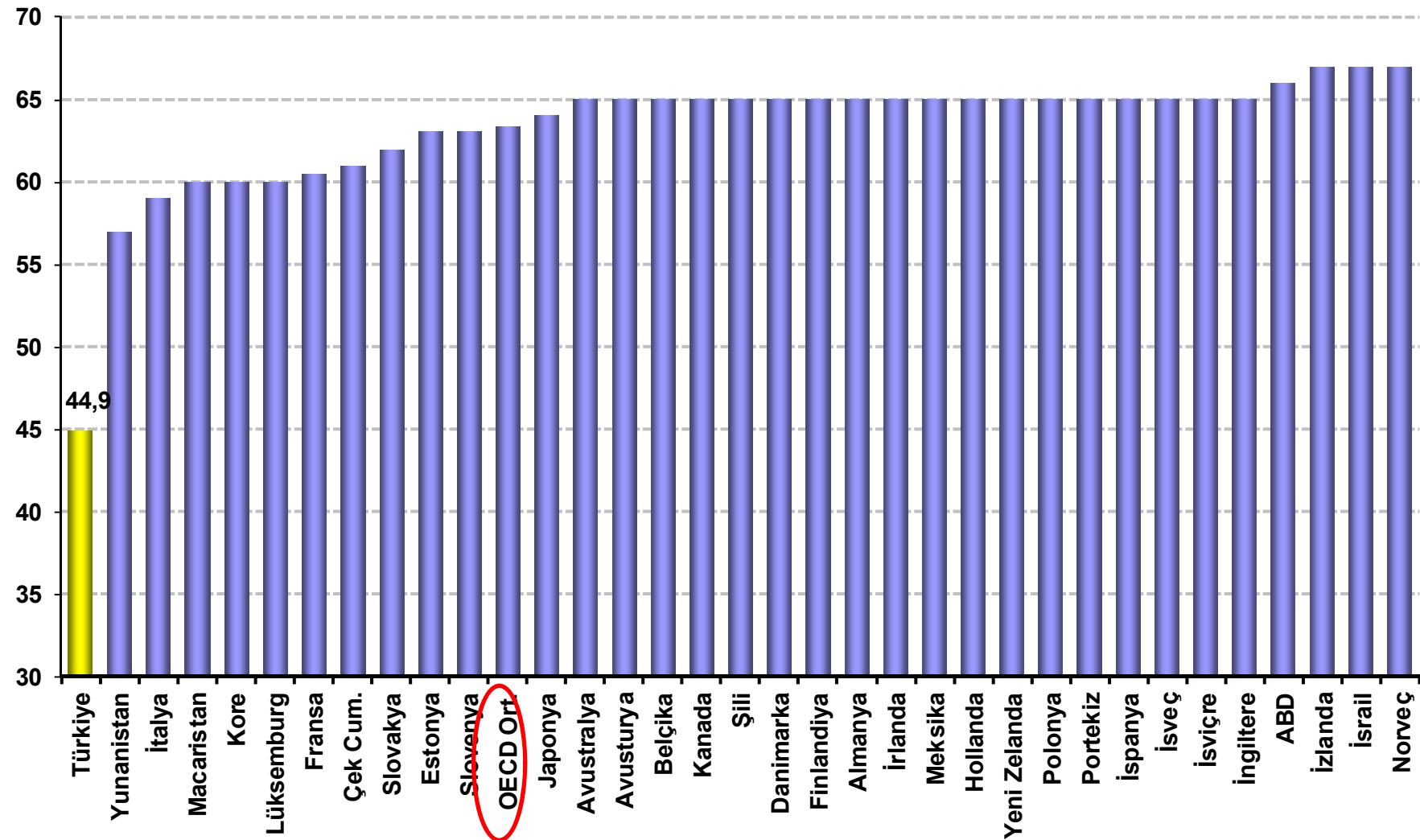
Kaynak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı-20 Yıllık Sigortalılık Süresi Baz Alınmıştır, 2008

Emeklilik Sistemi Açığının Azaltılması (2007-2075, % GSYH)

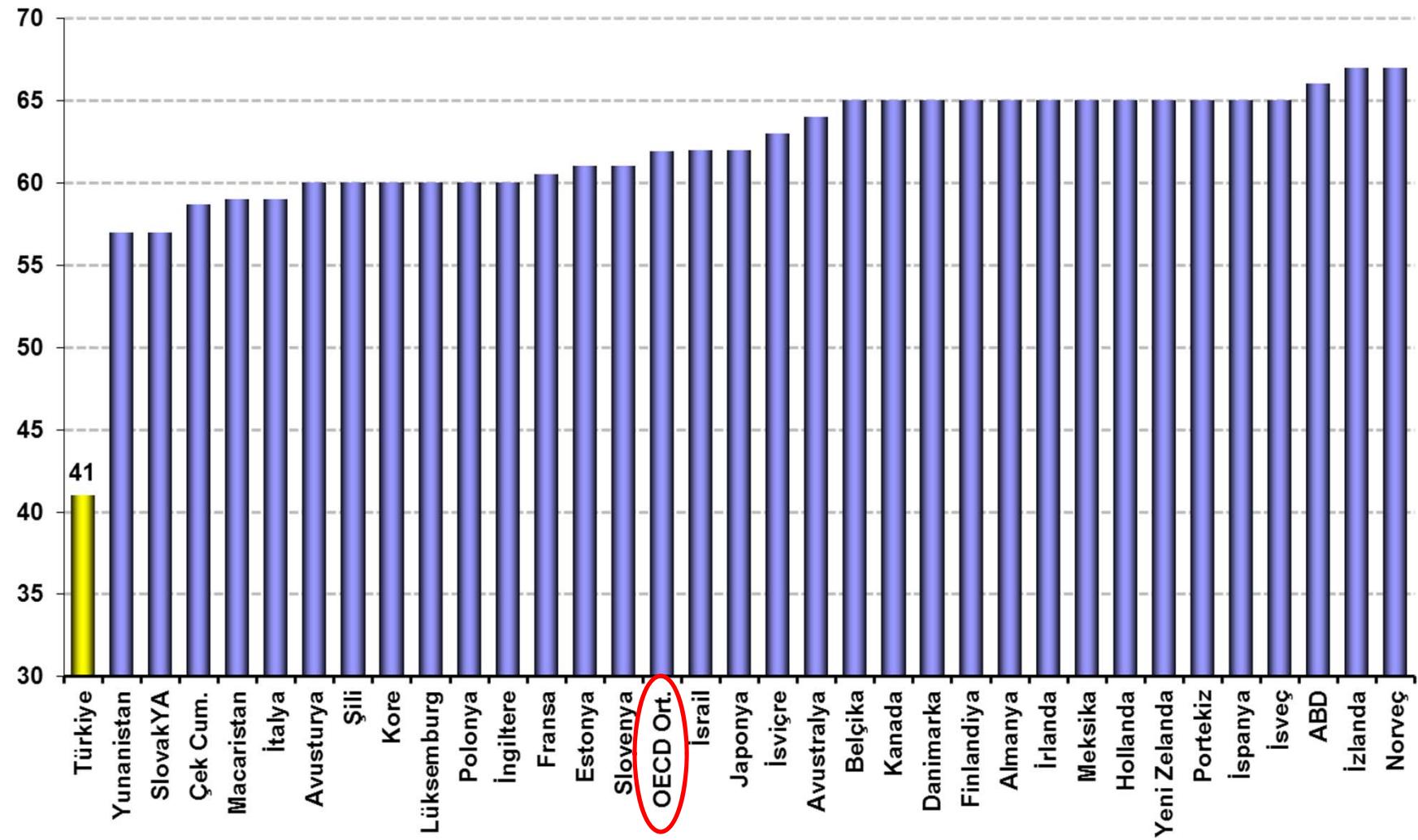

Kaynak: Dünya Bankası Uzman Tahminleri, 2007

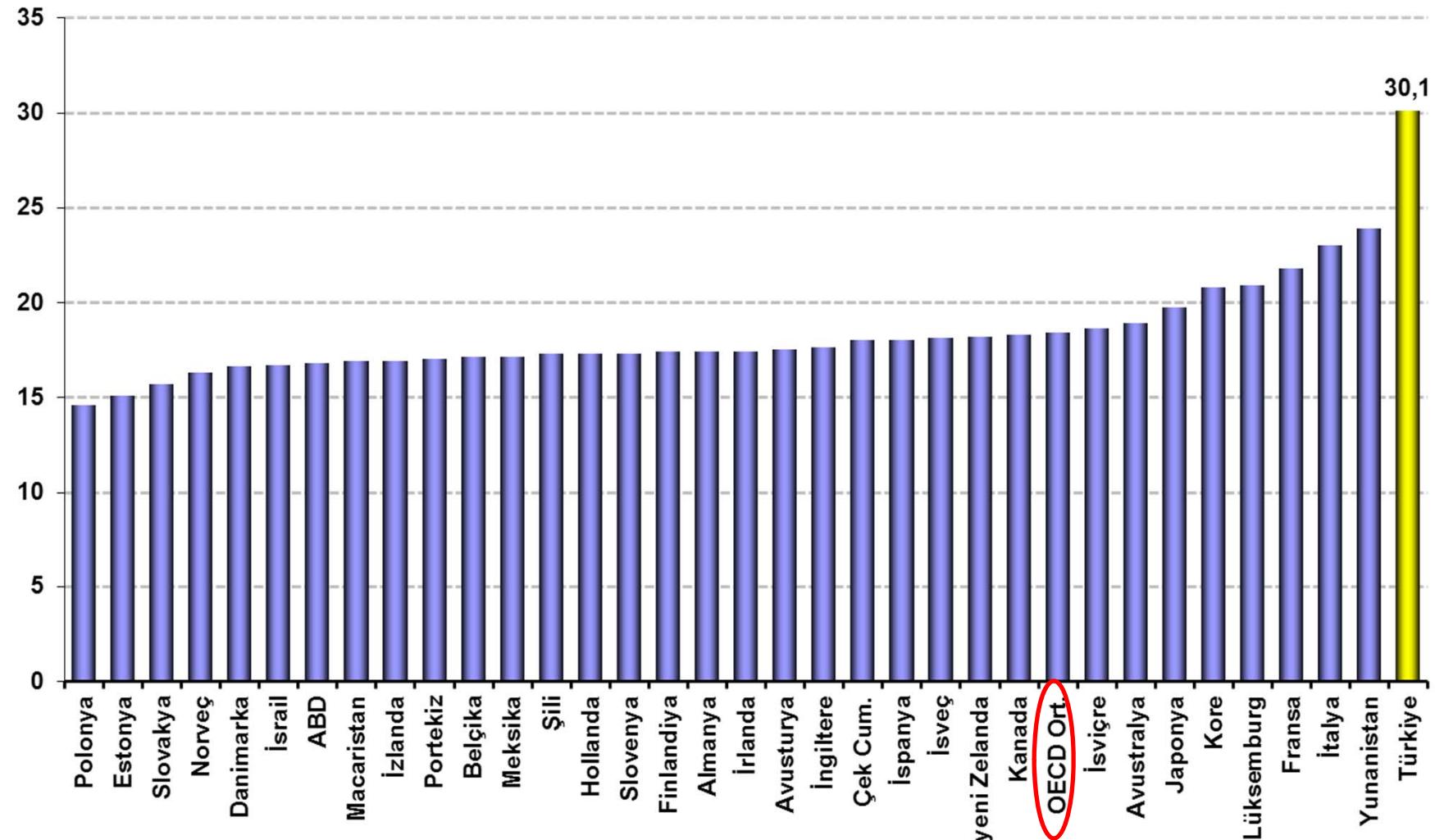
Erkeklerde Emeklilik Yaşı (2010)

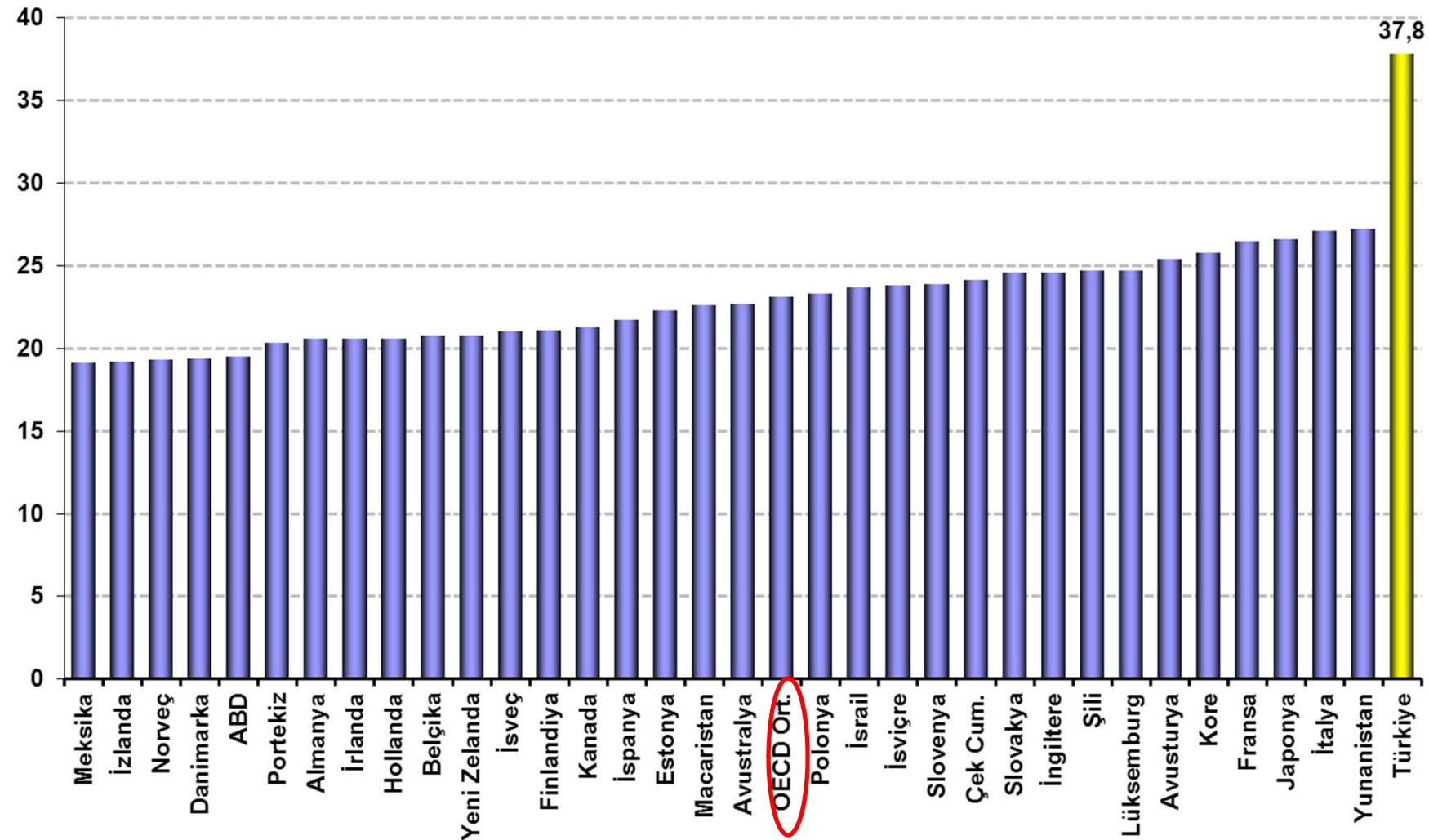
Kadınlarda Emeklilik Yaşı (2010)

Erkeklerde Emeklilik Sonrası Yaşam Beklentisi (2010)

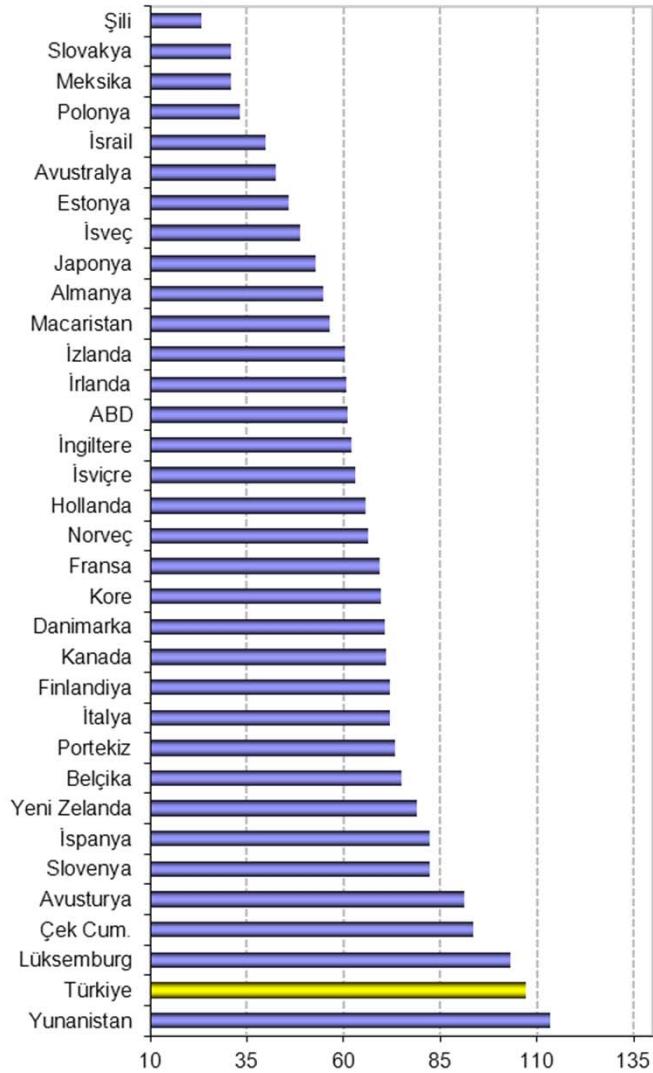

Kadınlarda Emeklilik Sonrası Yaşam Beklentisi (2010)

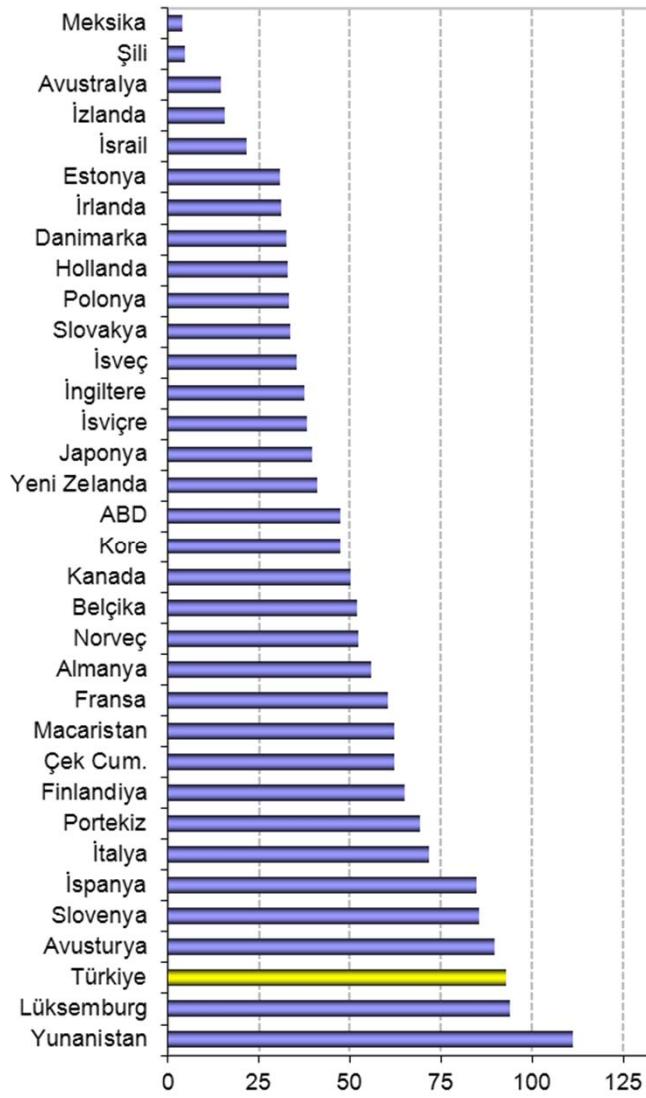

Net Aylık Bağlama Oranları

Düşük Kazançlılar

Ortalama Kazançlılar

Source: OECD, Pensions at a Glance, 2012

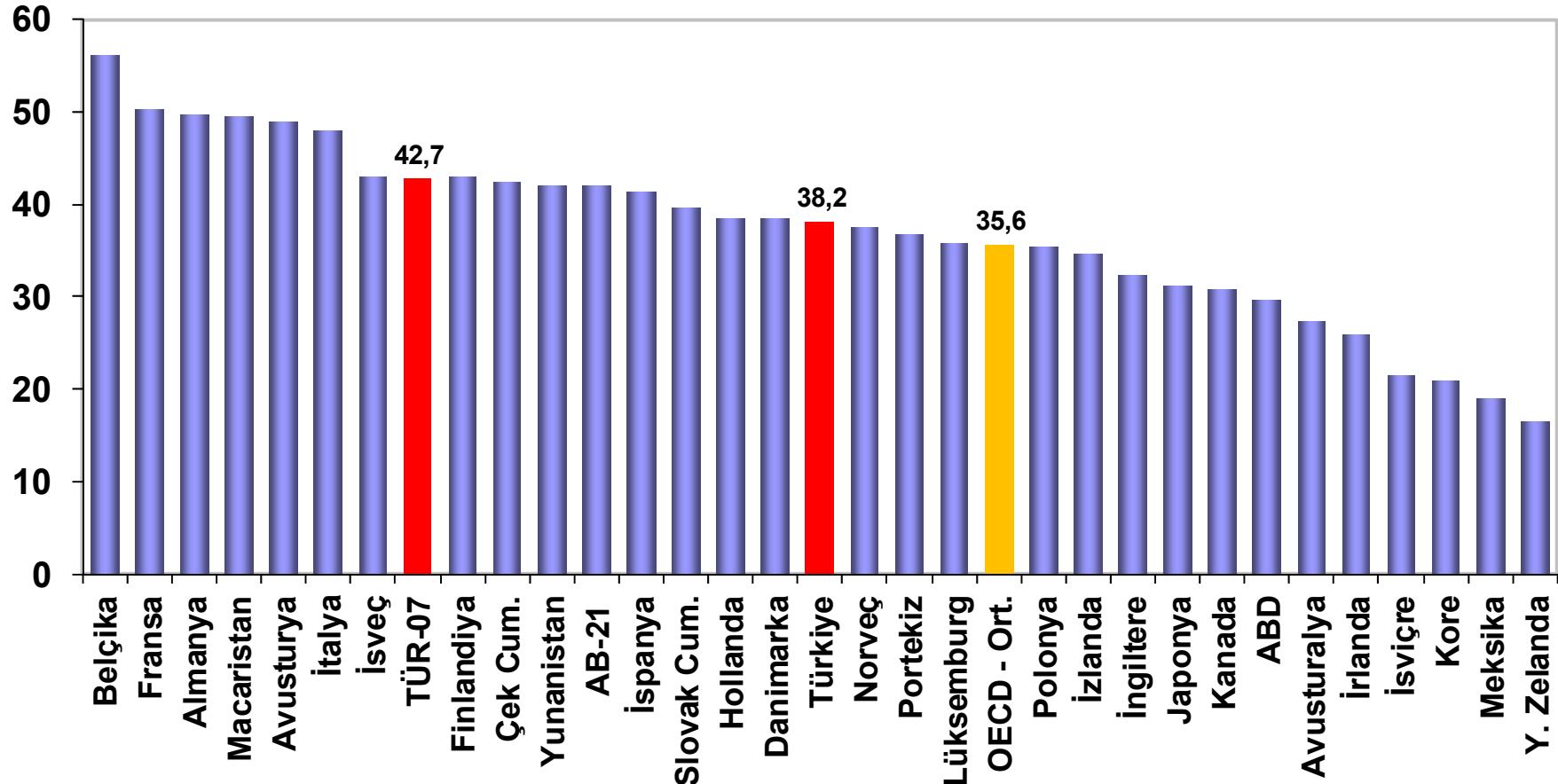
İŞGÜCÜ PİYASASI

İşgücü Piyasası Reformu

- İşgücü Maliyetlerinin Azaltılması Kapsamında:
 - Sosyal güvenlik işveren primlerinde 5 puanlık indirim yapılmıştır.
 - 5 puanlık prim indirimi teşvikinden, diğer teşviklerle eş zamanlı olarak yararlanma imkanı sağlanmıştır.
 - İstihdama yeni katılan, tüm kadın ve genç işçilerin işveren primlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması sağlanmıştır.
 - Özürlülerin işveren primlerinin bütçeden karşılanması öngörülümüştür.
 - Kısa çalışma ödeneğinin uygulama alanlarına genel ekonomik krizin yanı sıra sektörel ve bölgesel krizler de eklenmiştir.
 - Kısa çalışma ödeneği tutarı brüt kazancın %40'ından %60'ına yükseltilmiştir.
- Aktif İşgücü Programlarına Ayrılan Kaynağın Artırılması Kapsamında:
 - Aktif İşgücü programlarına ayrılan kaynak 4 kat arttırmış ve yıllık yaklaşık 1.5 Milyar TL'ye yükseltilmiştir. (Önceki düzenlemede devlet katkısının %30'u iken son düzenleme ile tüm prim gelirlerinin %30'u olmuştur.)
- Doğrudan Olmayan Mali Yüklerin Azaltılması Kapsamında:
 - Eski hükümlü çalışma zorunluluğu kaldırılmıştır.
 - Spor merkezi ve kreş zorunlulukları esnetilmiştir.
 - Sağlık merkezi açma ve doktor bulundurma zorunlulukları esnetilmiştir.
- İstihdam Piyasasının Esnekleştirilmesi Kapsamında:
 - Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılara borçlanma yoluyla tam süreli çalışmaya benzer şekilde emekli olma hakkı tanınmıştır.
 - Kısmi süreli çalışan kişilerin İşsizlik Sigortası kapsamına alınması sağlanmıştır.

İstihdam Üzerindeki Vergi Yükleri

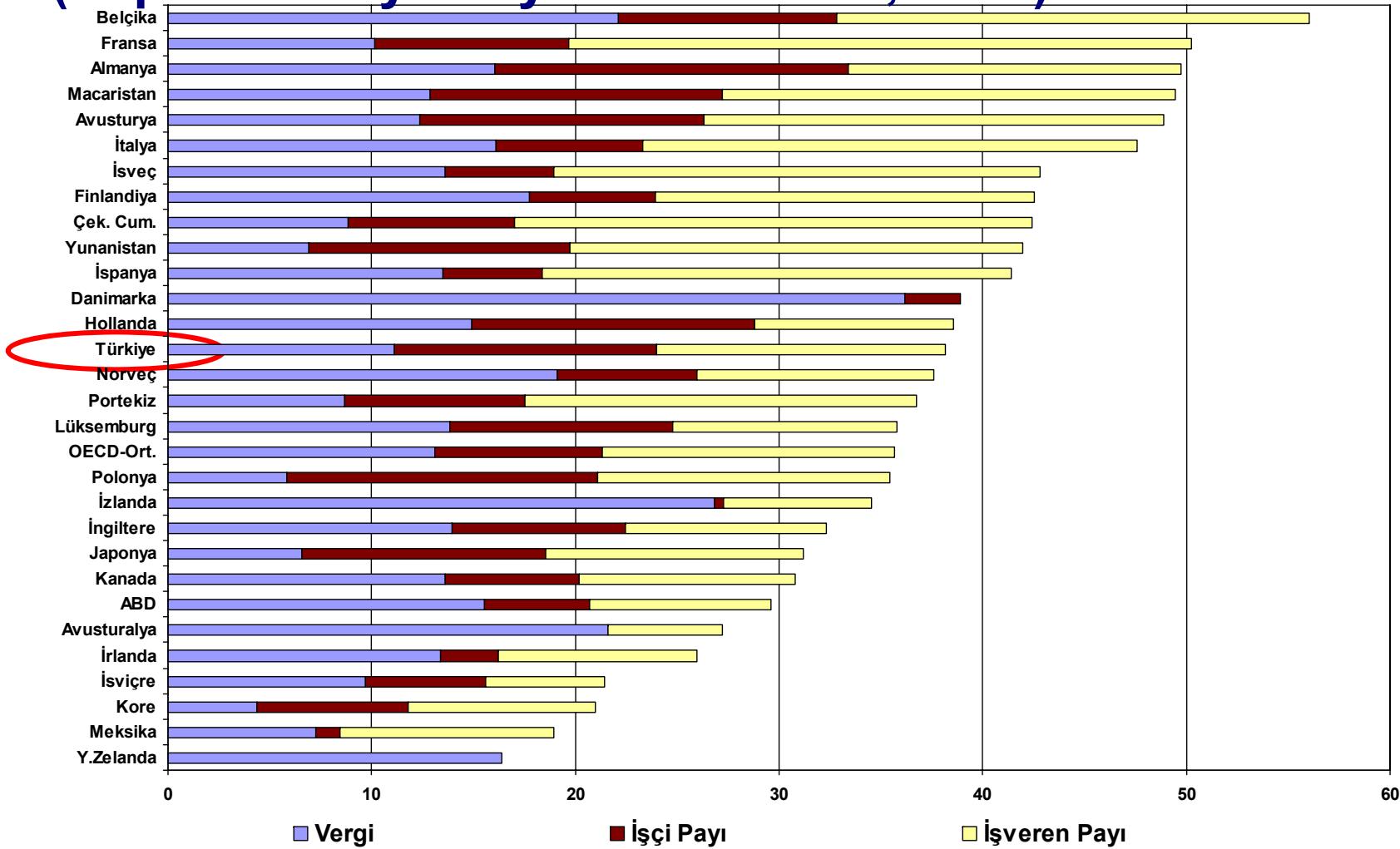
(Ortalama Kazancın %100'ünü Alan İşçiler, Bekar ve Çocuksuz, 2012)

Not: TÜR-07 ilgili vergi yükünde Türkiye'nin 2007 yılı seviyesini göstermektedir.

İstihdam Üzerindeki Vergi Yükleri*

(Toplam maliyetin yüzdesi olarak, 2012)

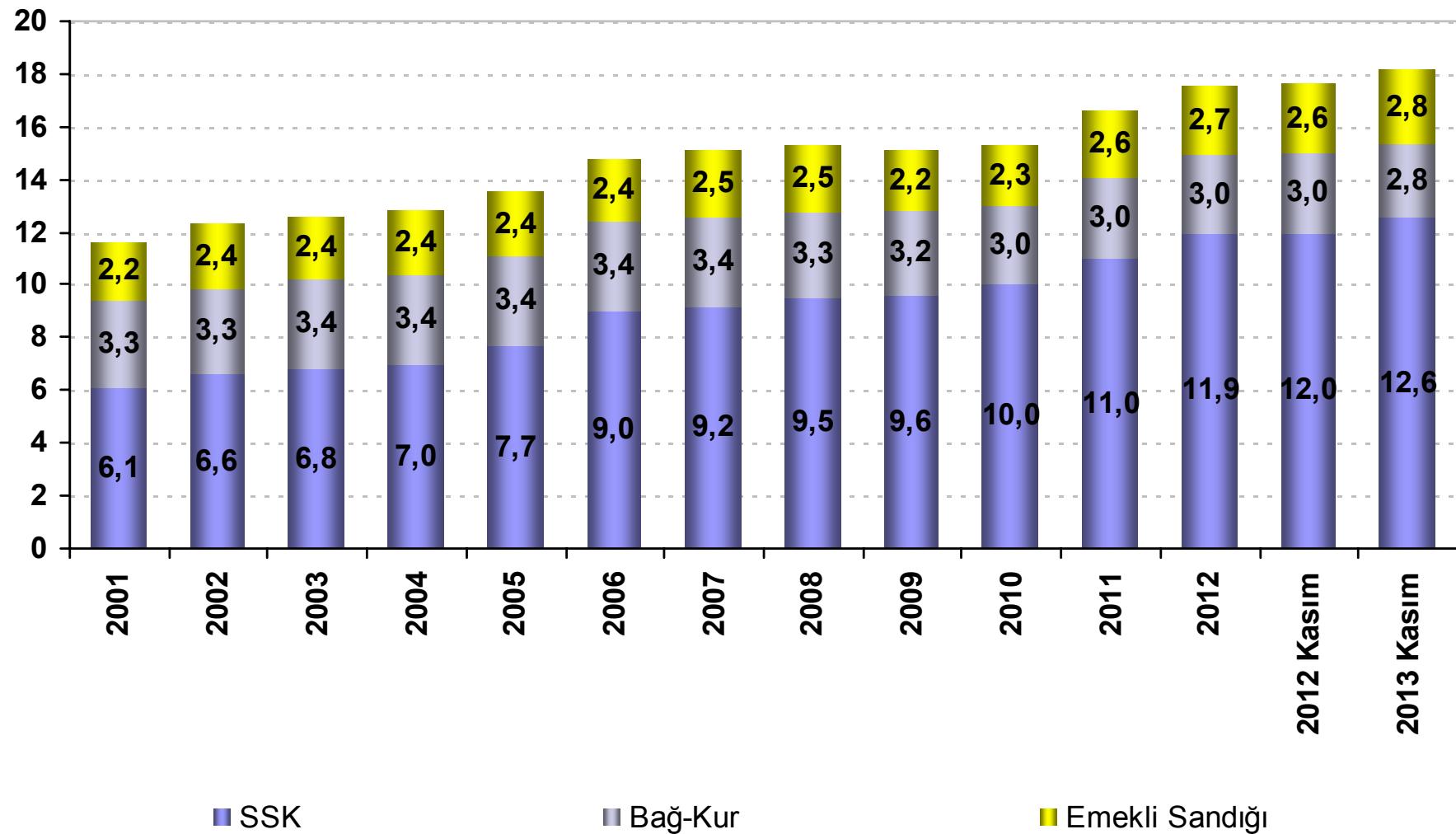

(*) Ortalama Kazançlı, Bekar ve Çocuksuz Çalışan

Kaynak: OECD Taxing Wages 2013

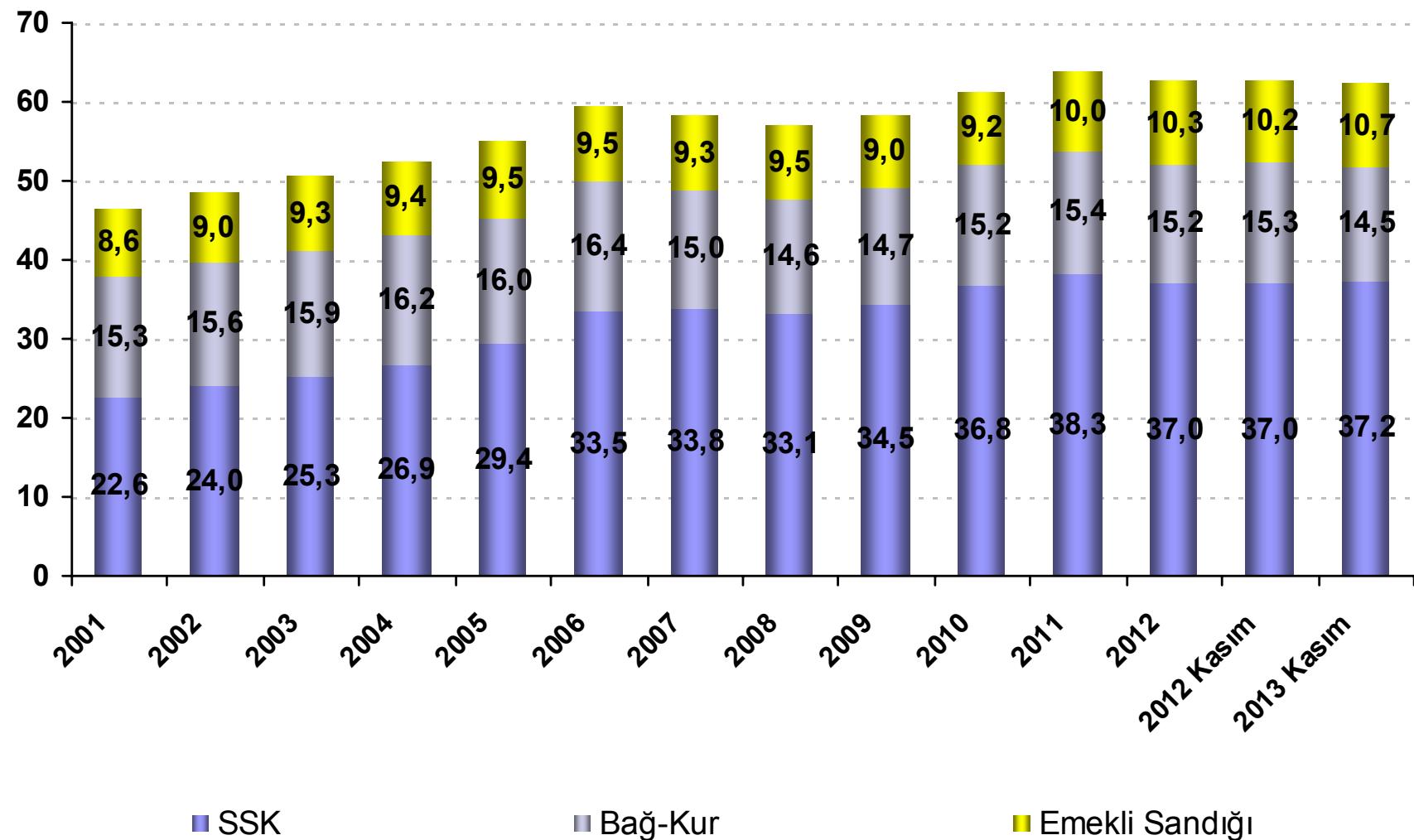
Sigortalı Çalışan Sayısı (Milyon Kişi)

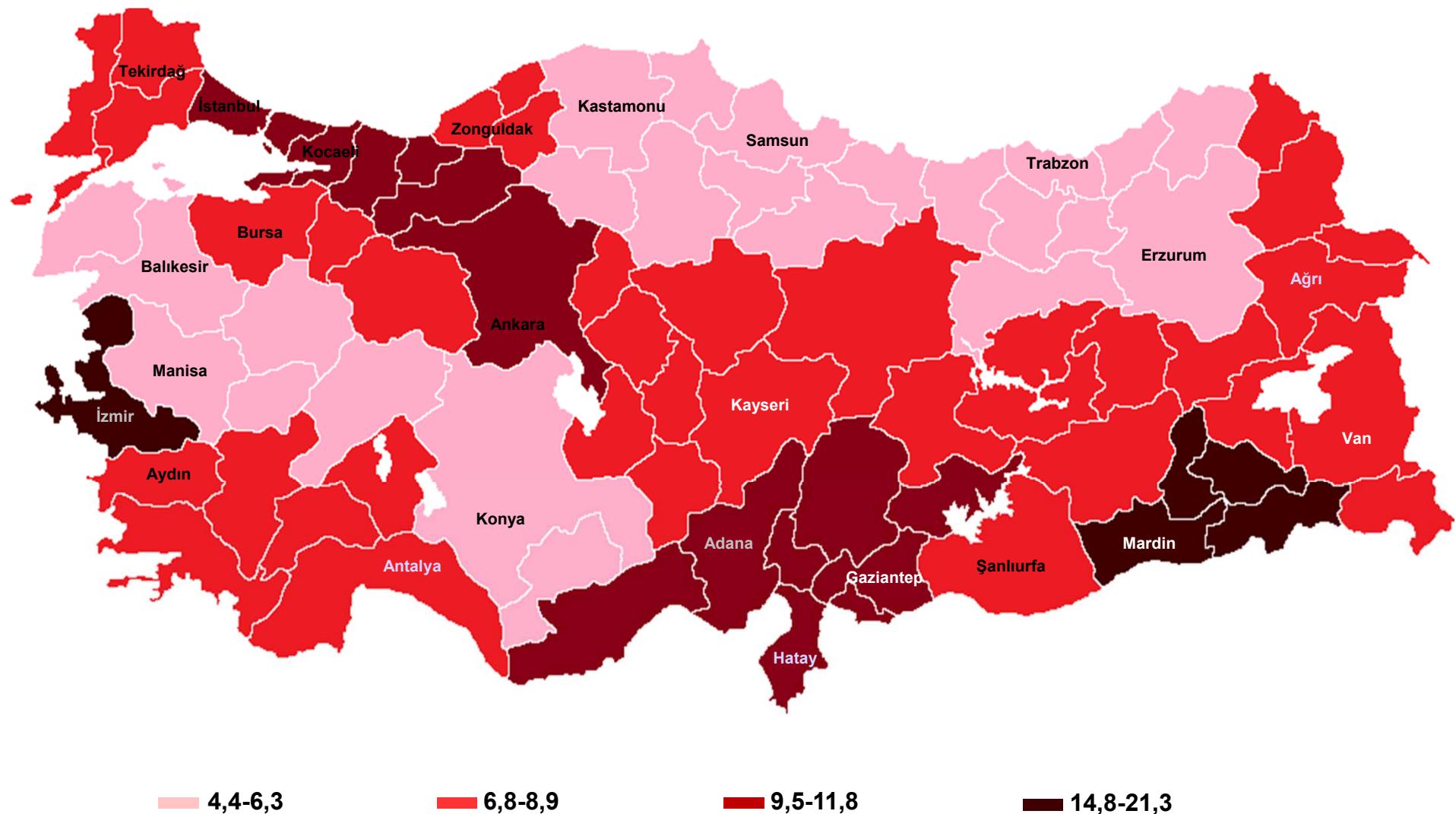
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2013 Kasım Sigortalı İstatistikleri

Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı (Milyon Kişi)

(Çalışanlar ve Bakmakla Yükümlü Oldukları)

Bölgelere Göre İşsizlik Oranı (2012, Düzey 2)

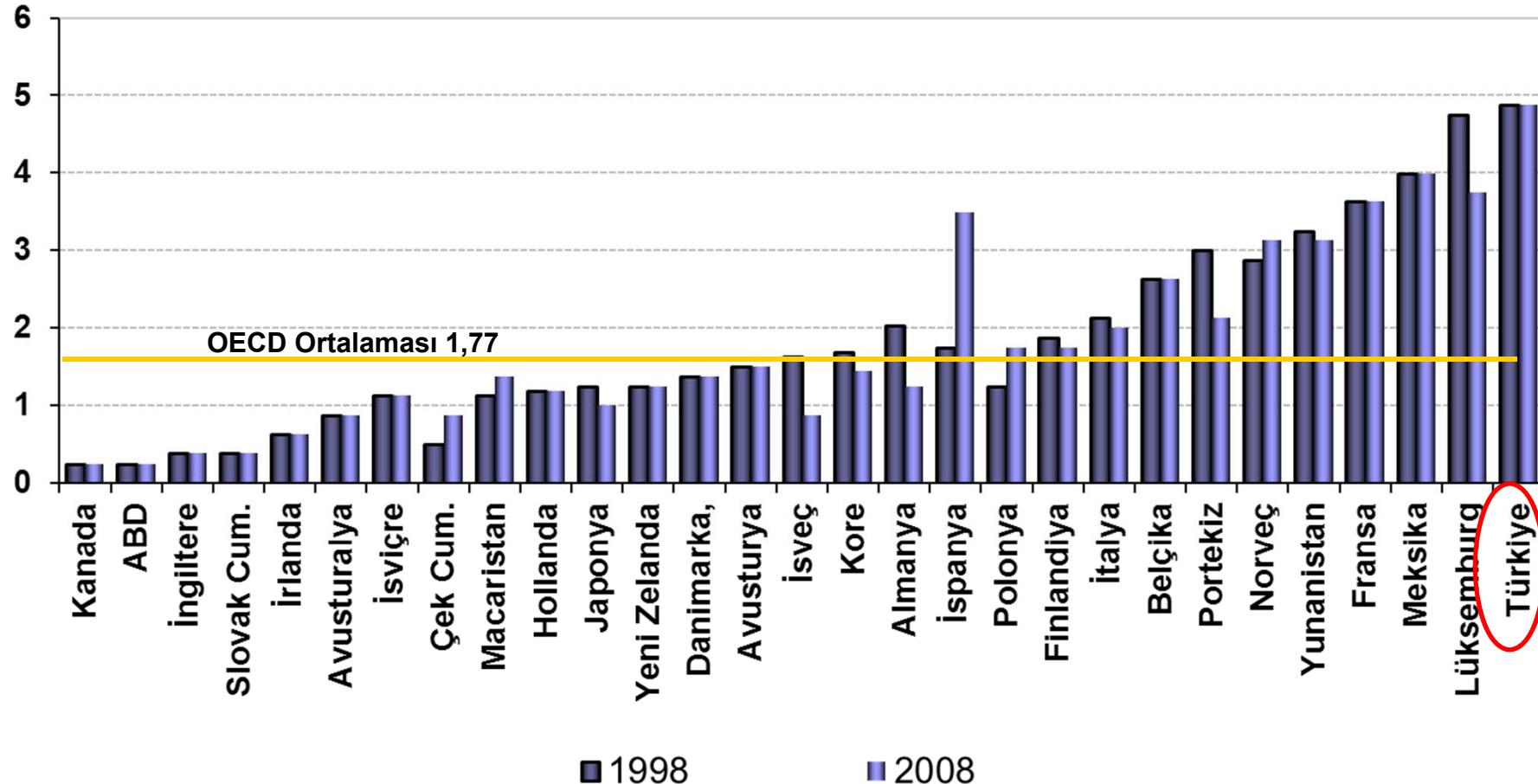
Kaynak: TÜİK

İstihdamın İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, 2011 (%)

	Tarım	Sanayi	Hizmetler
Türkiye	25,5	26,5	48,1
Meksika	13,4	24,4	62,2
Polonya	13,1	30,7	56,2
Kore	6,4	24,8	68,9
Macaristan	4,9	30,9	64,2
İspanya	4,2	21,9	73,9
İtalya	3,7	28,8	67,5
Japonya	3,5	24,8	71,7
Çek. Cum.	3,0	38,5	58,5
Kanada	2,1	19,8	78,1
İngiltere	1,2	19,1	79,7

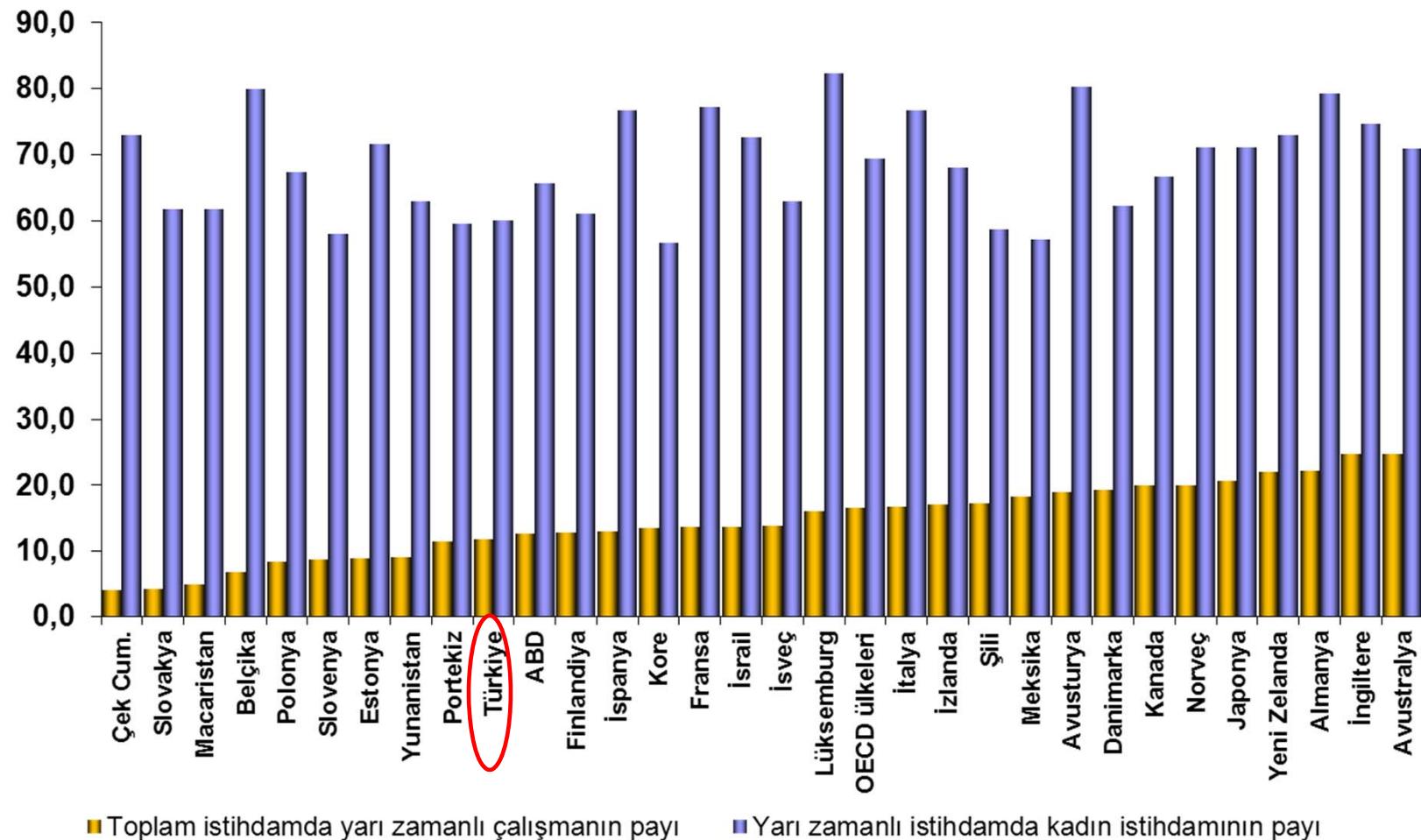
İstihdamı Koruma Mevzuatının Yarı Zamanlı Çalışanlar Üzerindeki Kısıtlayıcılığı

(Endeks Skalası 0-6 Arasında En Az Kısıtlayıcıdan En Fazlaya)

Kaynak: OECD Labour Force Statistics Database

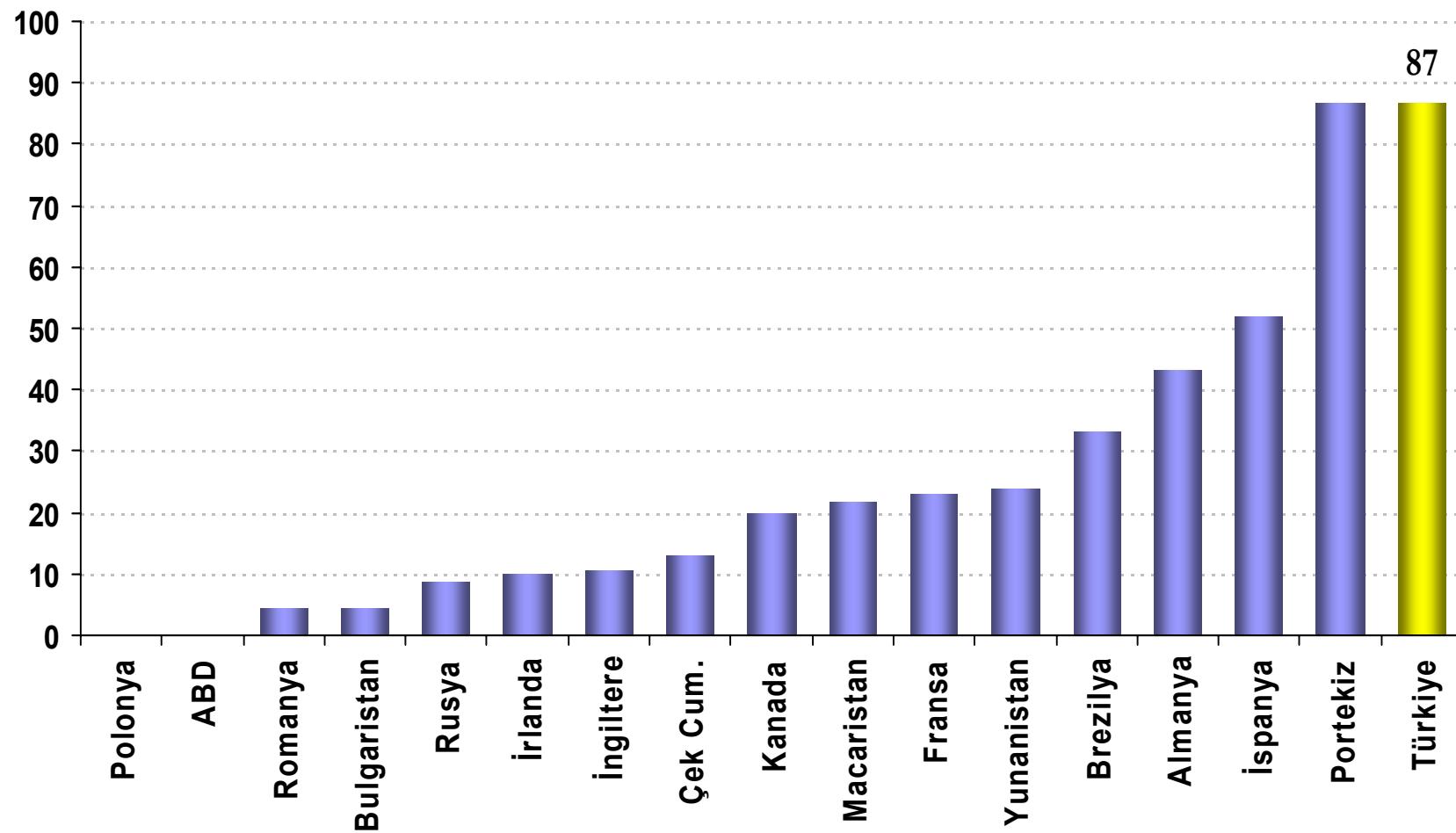
Yarı Zamanlı Çalışma (%), 2011

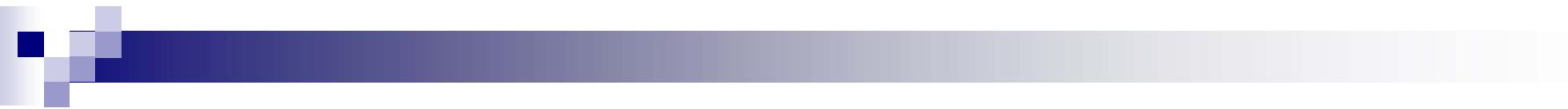
Kaynak: OECD, Labor Force Statistics Database

Kıdem Tazminatı Yükü (2010)

(20 Yıllık Hizmet Karşılığı Kaç Haftalık Ücret Tutarında Ödendiği)

Kaynak: Dünya Bankası Doing Business in 2011 Raporu Veritabanı

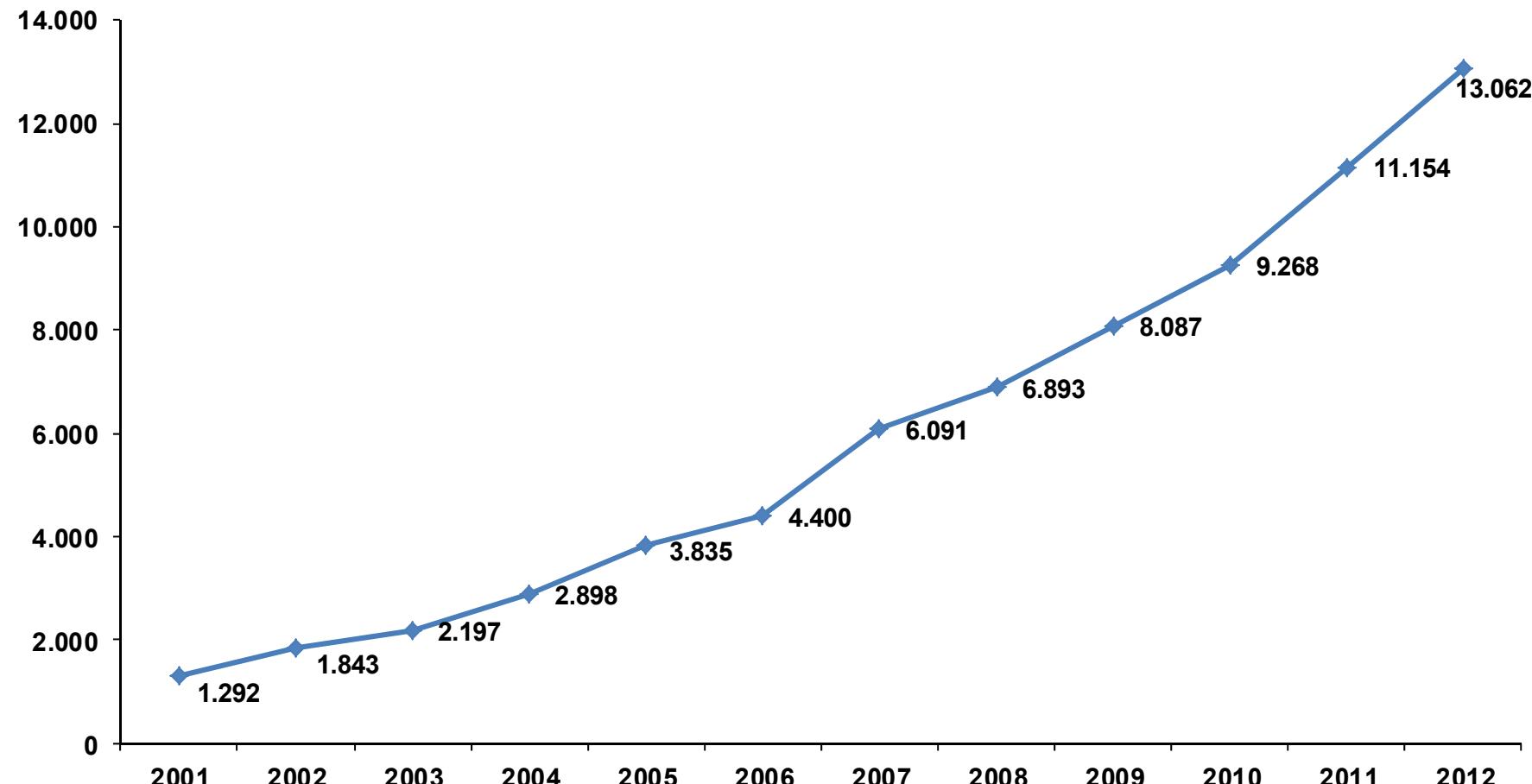

AR-GE

Türkiye'nin Ar-Ge Harcamaları (Cari SAGP, Dolar)

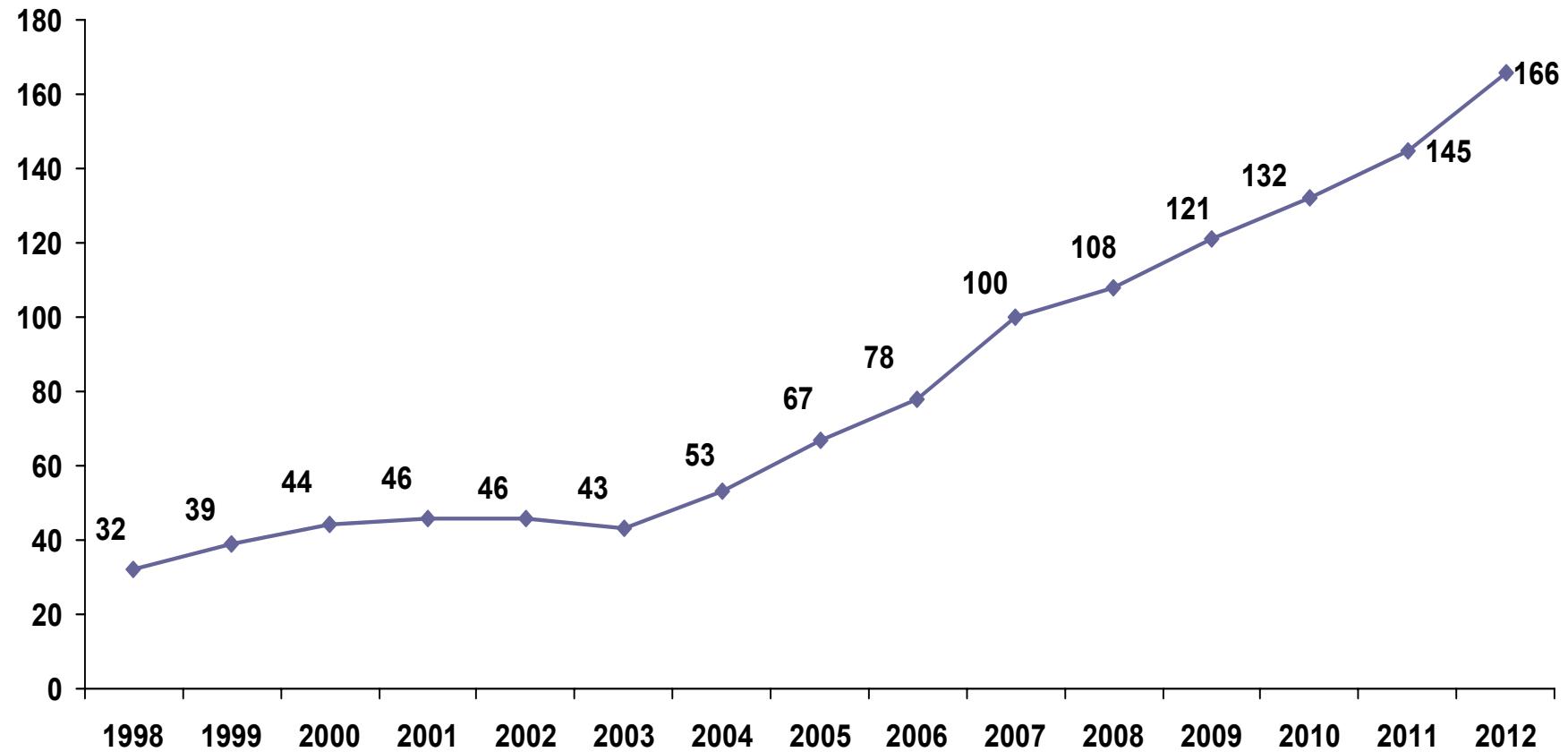
- 2002 yılında **3** milyar dolar
- 2011 yılında **10,8** milyar dolar
- 2002-2011 arasında **% 260** artış

Ar-Ge Harcaması* (Milyon TL)

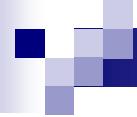

*2011 fiyatlarıyla
Kaynak: TÜİK

Kişi Başına Ar-Ge Harcaması (SAGP, Dolar)

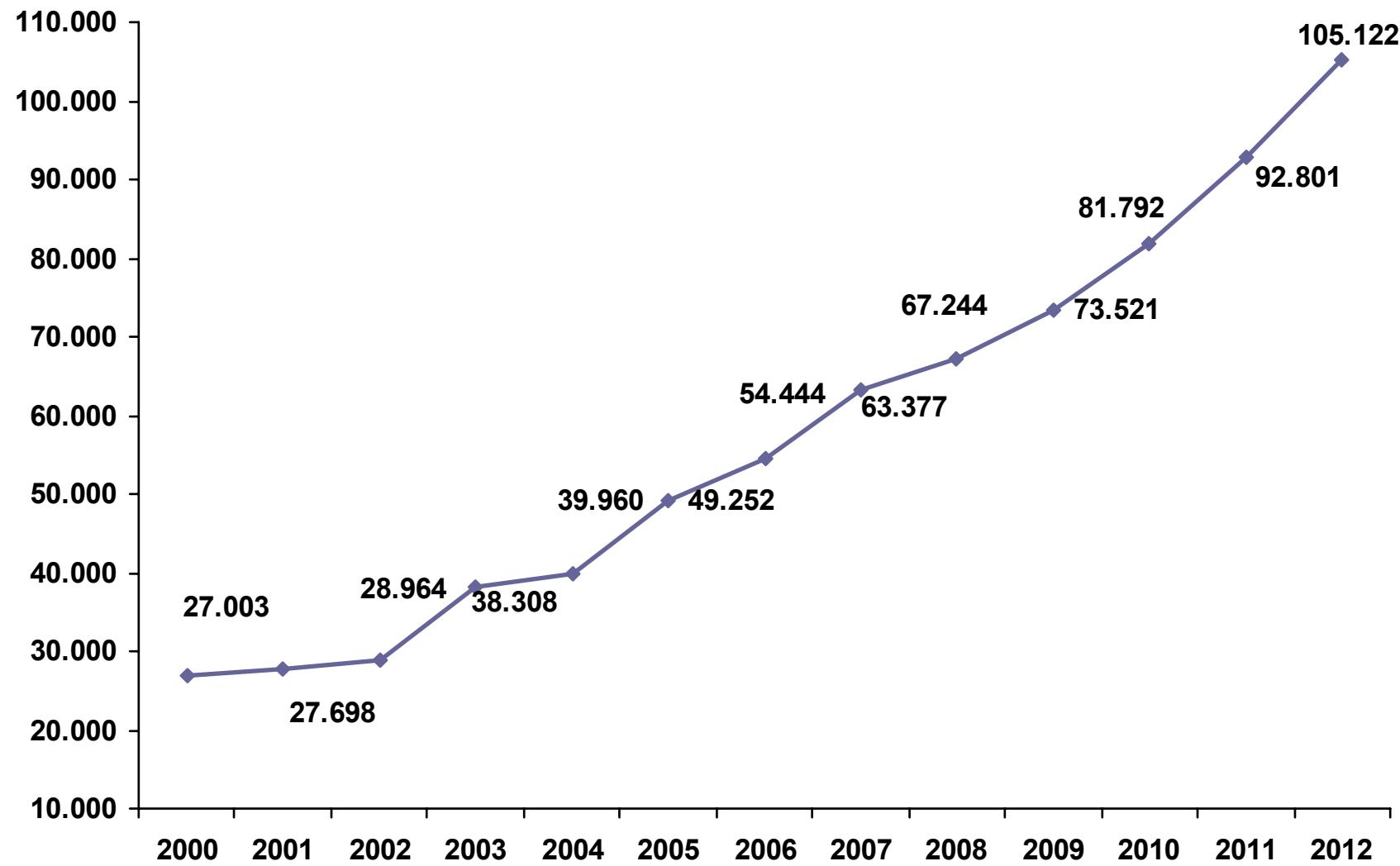
Kaynak: TÜBİTAK

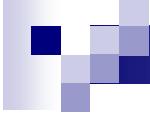

Türkiye'nin Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Ar-Ge Personeli Sayısı

- 2002 yılında **28.964** kişi
- 2012 yılında **105.122** kişi
- 2002-2012 yılları arasında **% 262** artış

Türkiye'nin Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Ar-Ge Personeli Sayısı

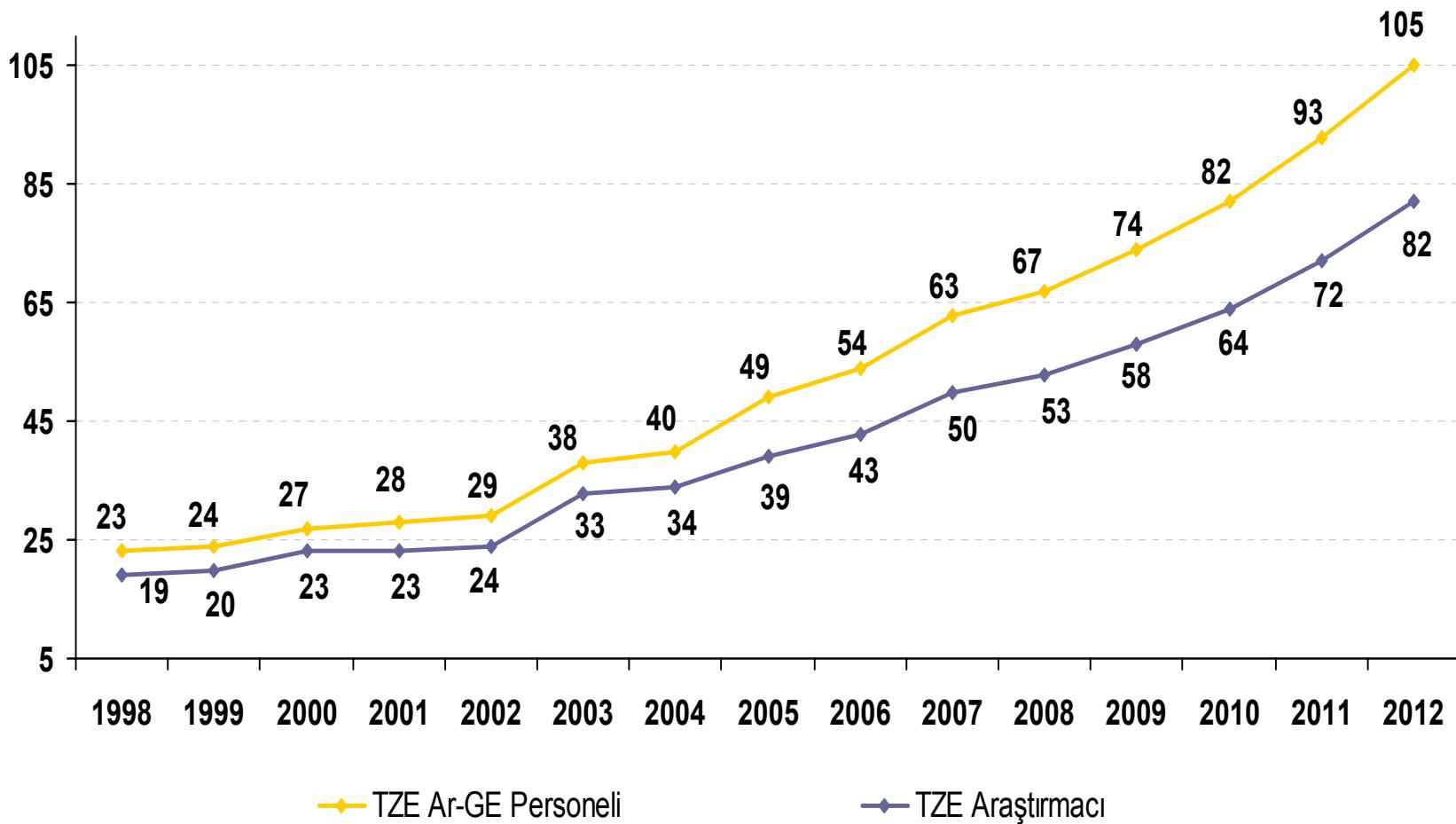

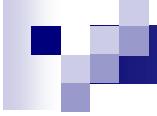

Türkiye'nin TZE Araştırmacı Sayısı

- 2002 yılında **23.995** kişi
- 2012 yılında **82.122** kişi
- 2002-2012 arasında **% 242** artış

TZE Ar-Ge İnsan Gücü (1000 Kişi)

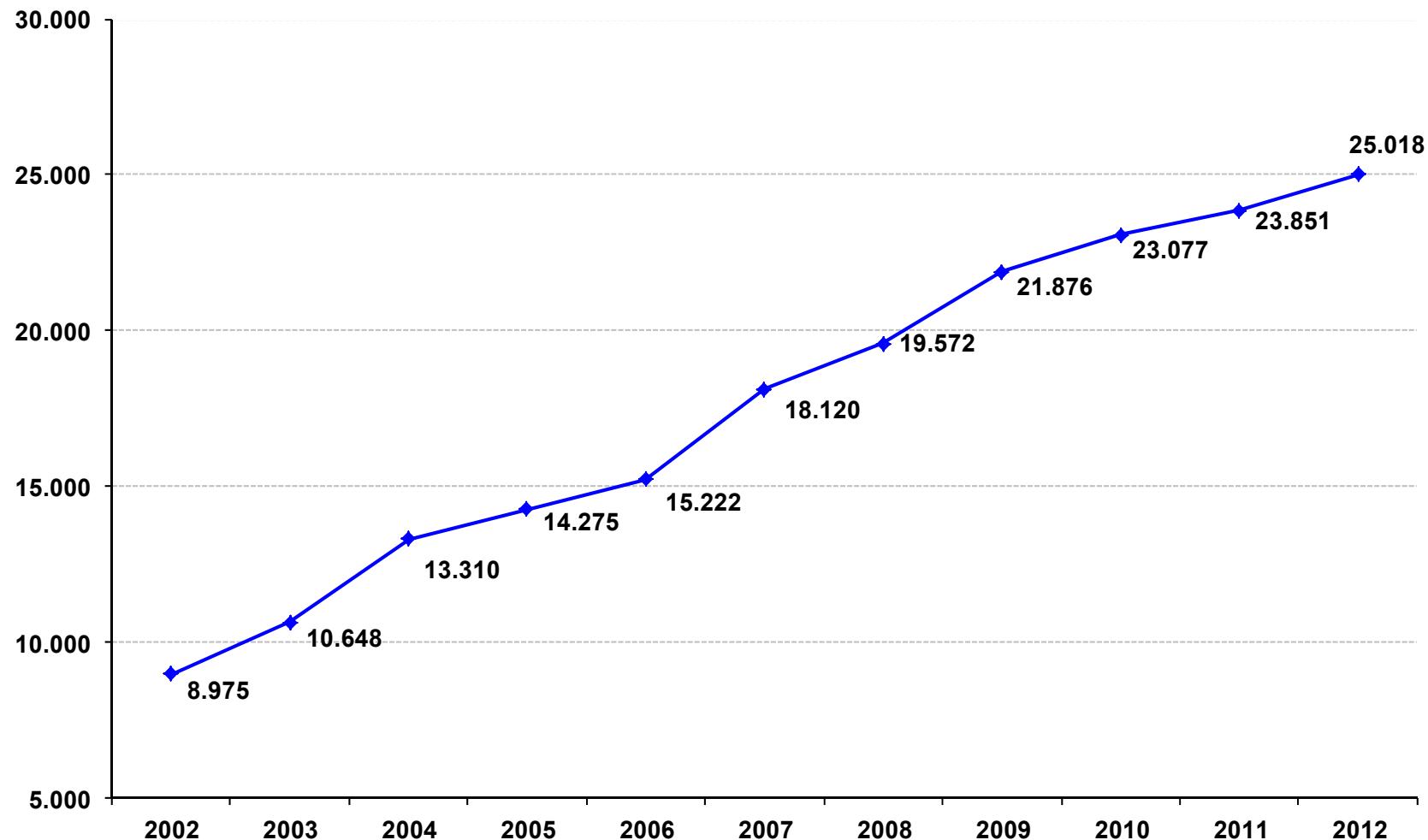

Türkiye'nin Bilimsel Yayın Sayısı

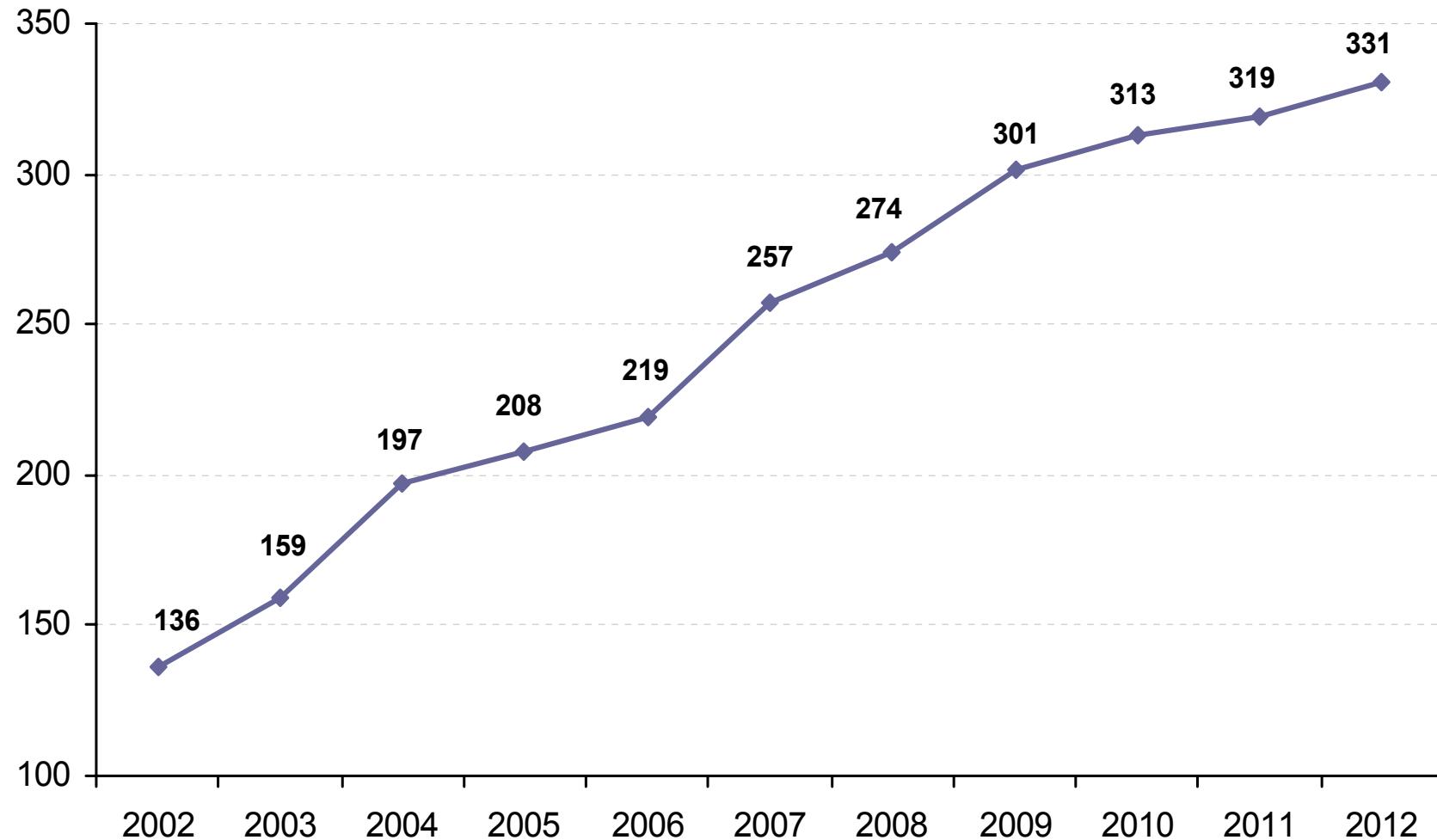
- 2002 yılında **8.975** yayın
- 2012 yılında **25.018** yayın
- 2002-2012 yılları arasında **% 179** artış

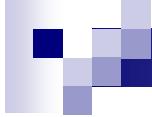
Türkiye'nin Bilimsel Yayın Sayısı

Kaynak: TÜBİTAK

Milyon Kişi Başına Düşen Bilimsel Yayın Sayısı

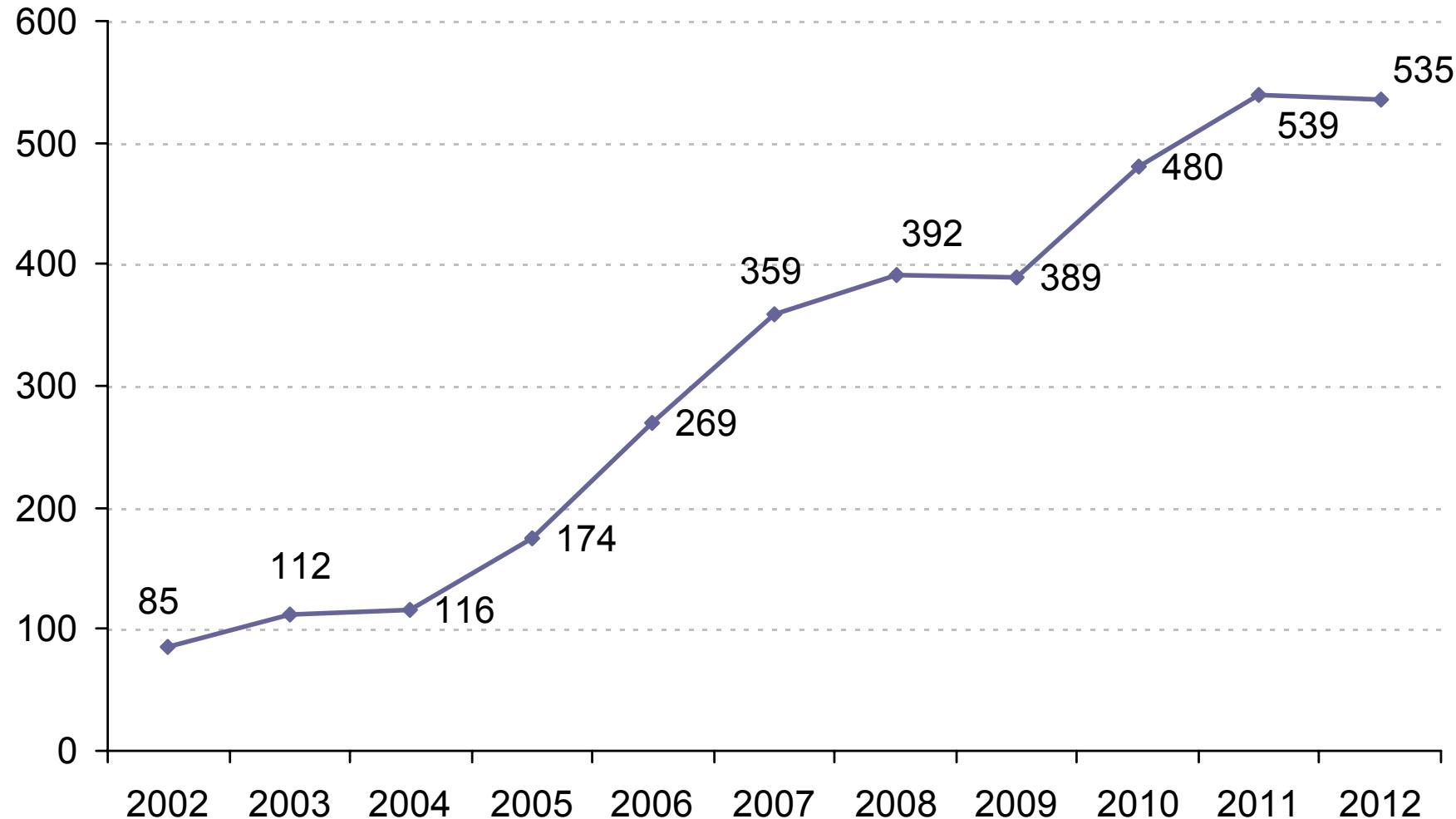

Türkiye'nin Uluslararası Patent Başvuruları

- 2002 yılında **85** uluslararası patent başvurusu
- 2012 yılında **535** uluslararası patent başvurusu
- 2002-2012 arasında **% 529** artış

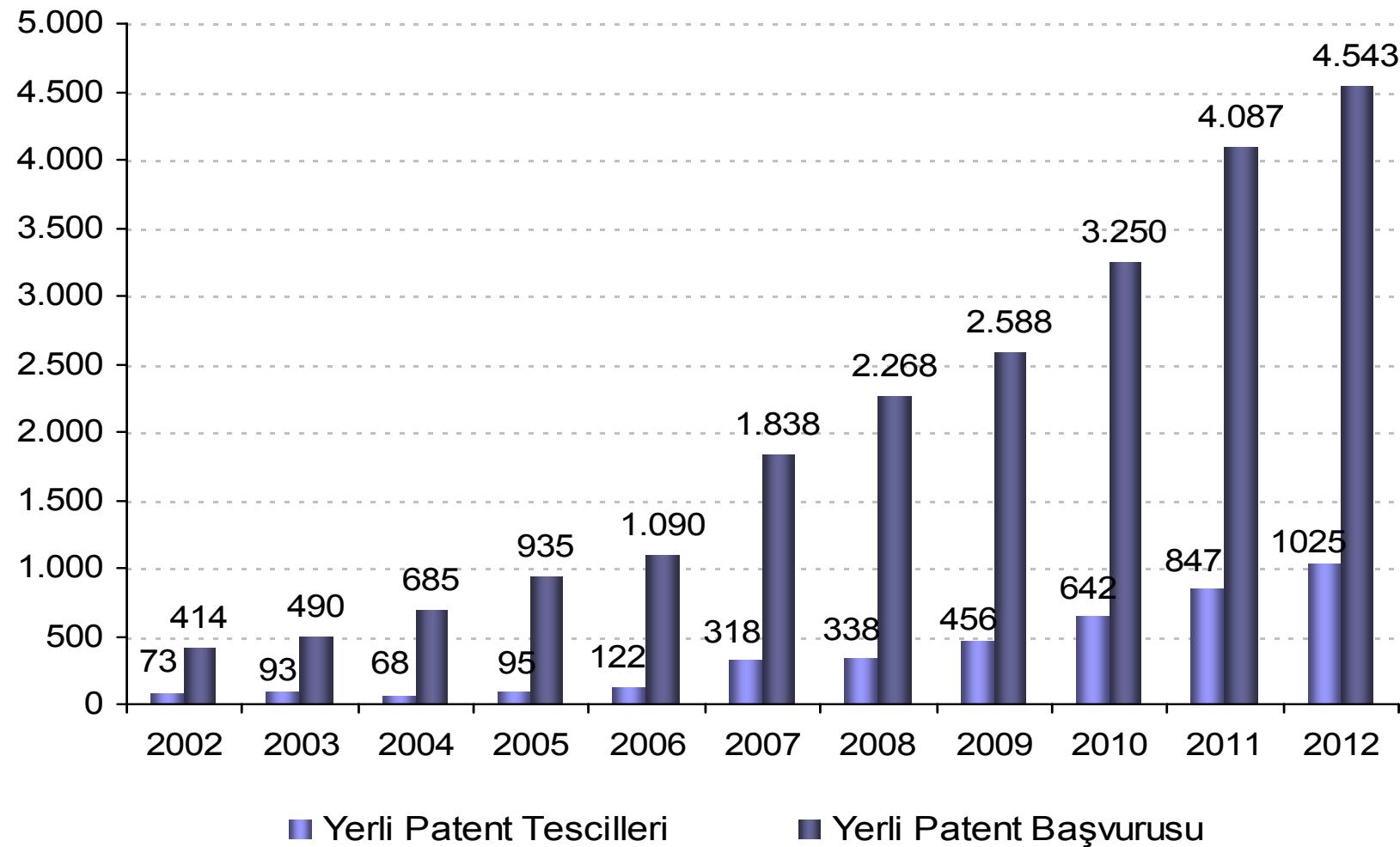

Türkiye'nin Uluslararası Patent Başvuruları

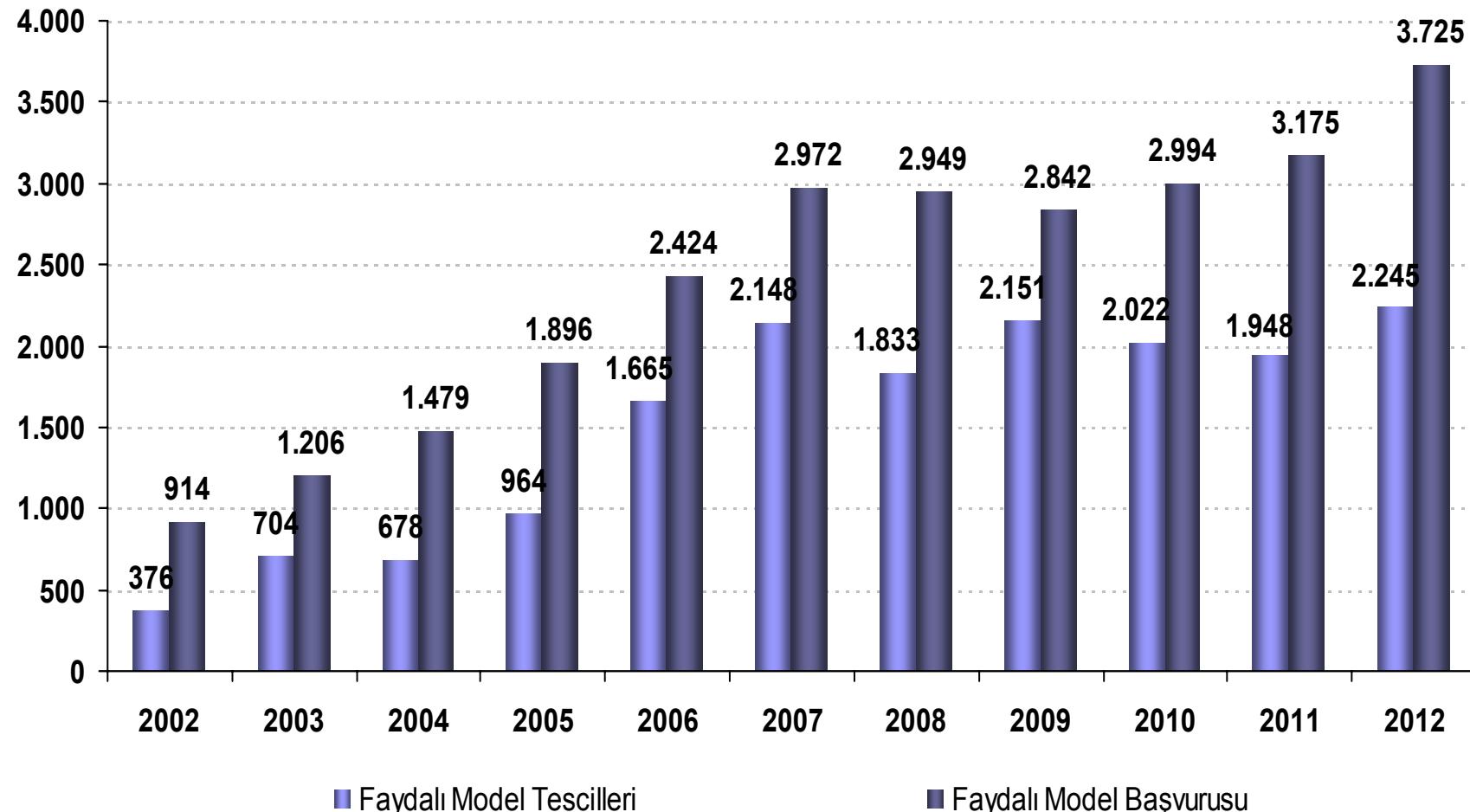
Kaynak: WIPO, World Intellectual Property Indicators

Yerli Patent Başvuru ve Tescilleri

Kaynak: TPE

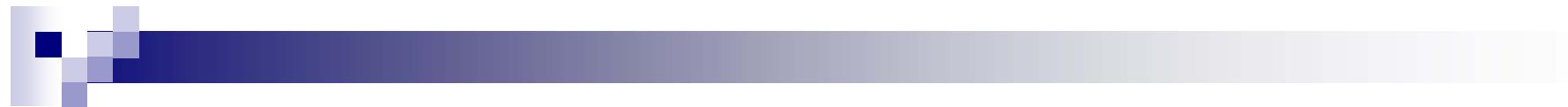
Faydalı Model Başvuru ve Tescilleri (Adet)

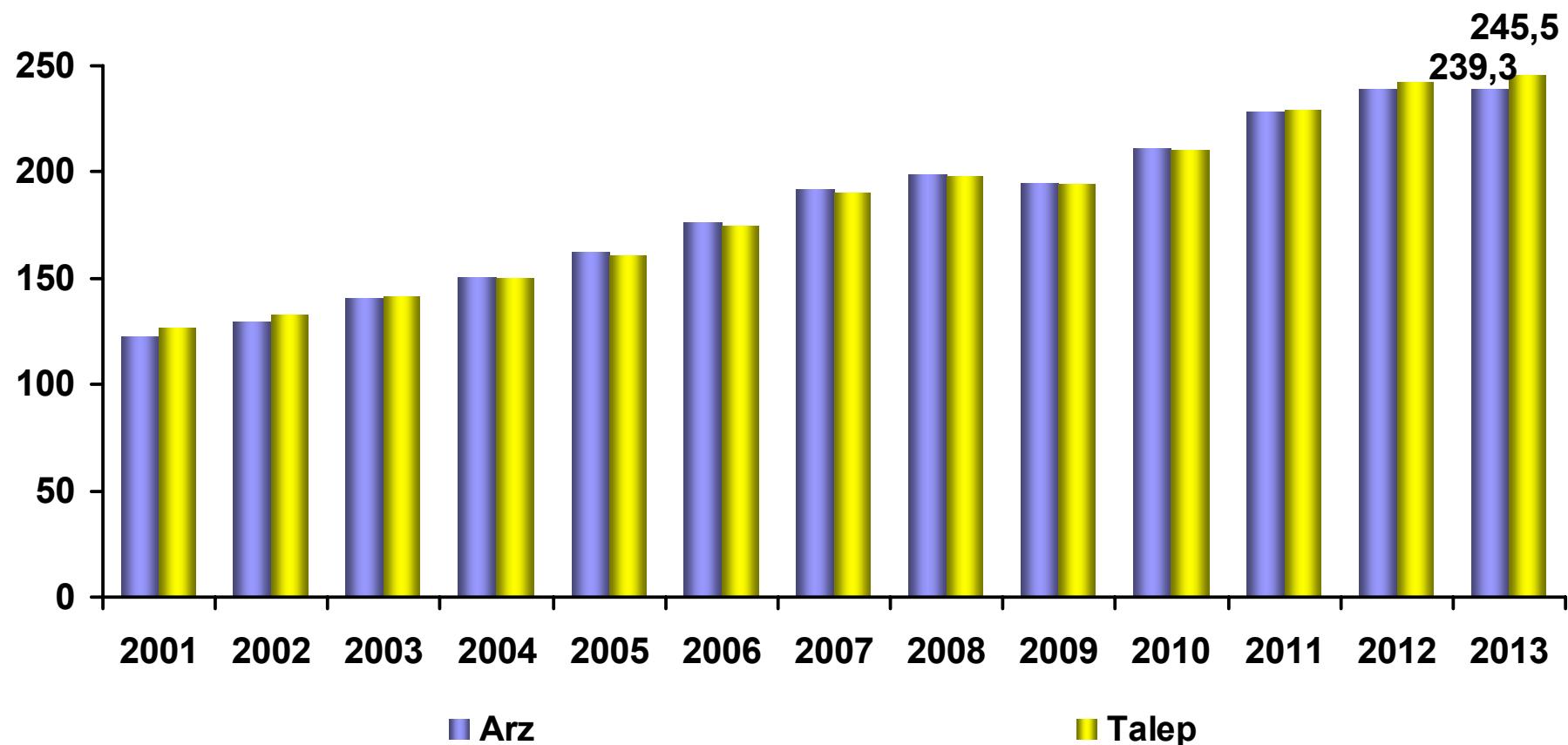
Kaynak: TPE

ENERJİ SEKTÖRÜ

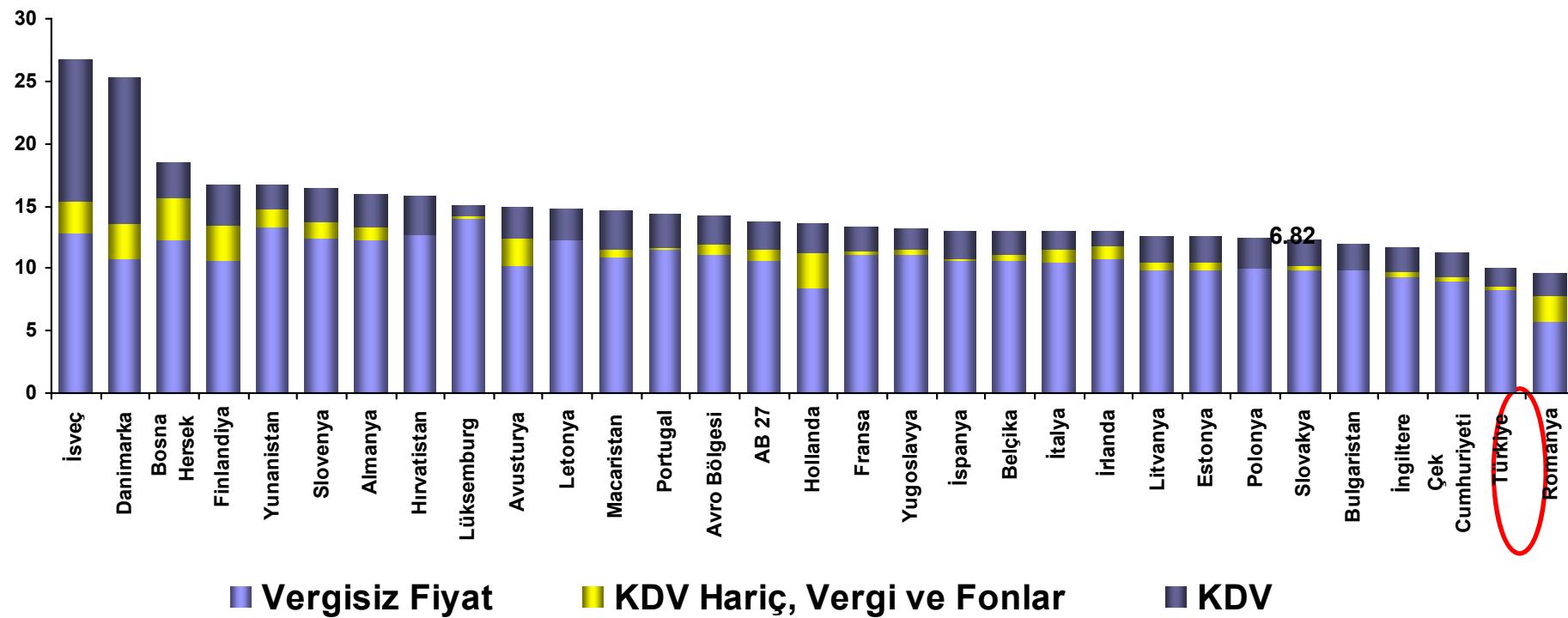
Türkiye'de Elektrik Arz ve Talebi (Milyar kWh)

Kaynak: TEİAŞ

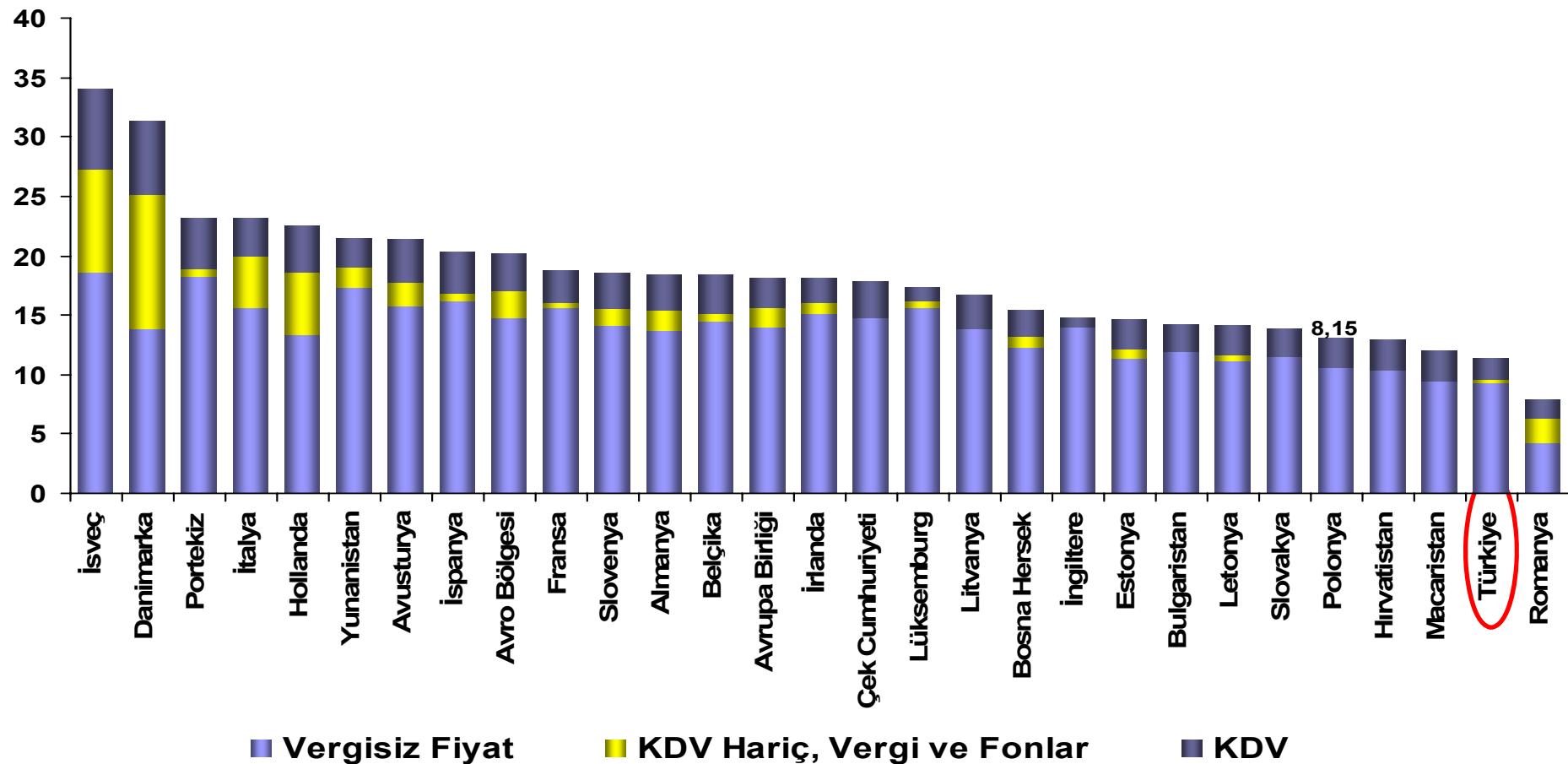
Sanayi Doğalgaz Fiyatları

(Avro / GigaJoule, Yıllık Tüketimi 10.000 GJ-100.000GJ Olan Tüketiciler İçin, 2013 1. Yarı)

Mesken Doğalgaz Fiyatları

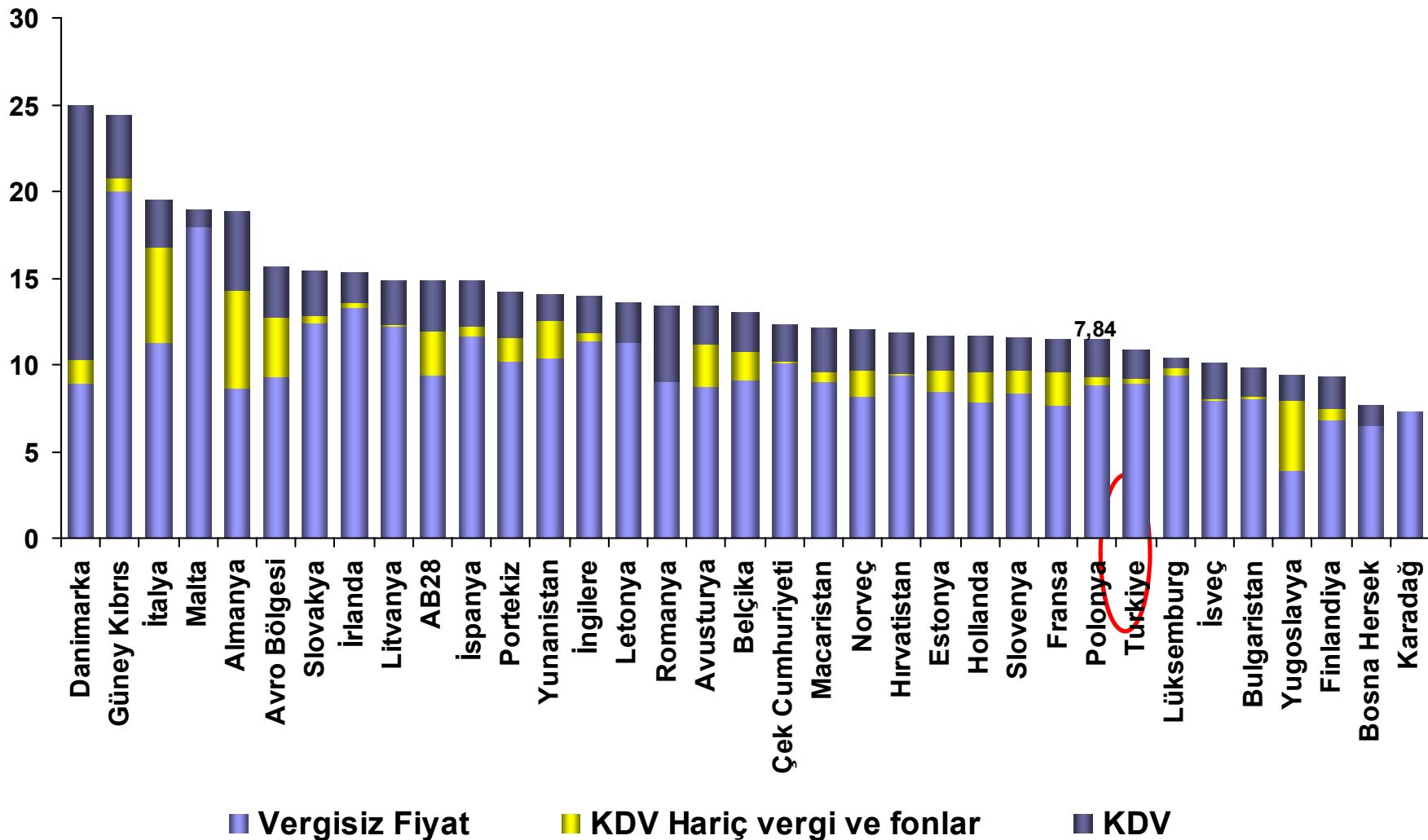
(Avro / GigaJoule, Yıllık Tüketimi 20 GJ – 200 GJ Olan Tüketiciler İçin, 2013 1. Yarı)

Kaynak: Eurostat

Sanayi Elektrik Fiyatlarında AB-Türkiye Karşılaştırması

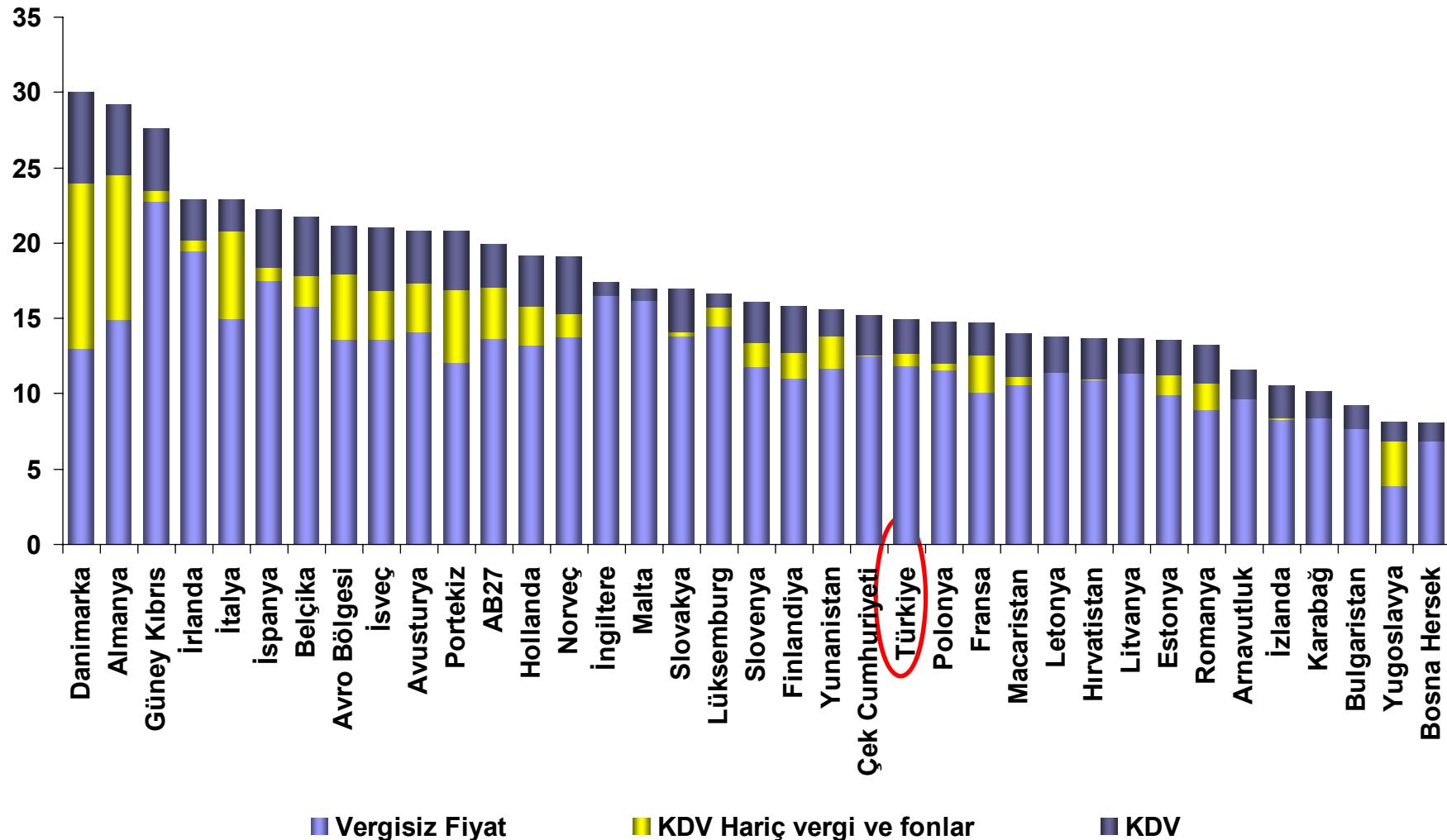
(Avrocent / kWh, Yıllık Tüketimi 2000MWh – 20.000Mwh olan Tüketiciler İçin, 2013 1. Yarı)

Kaynak: Eurostat

Mesken Elektrik Fiyatlarında AB-Türkiye Karşılaştırması

(Avrocent/kWh, Yıllık Tüketimi 2500 kWh- 5000kWh Olan Tüketiciler İçin, 2013 1. Yarı)

Kaynak: Eurostat

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Hazine Müsteşarlığı

Mart 2014